

Møte fredag den 19. juni 2009 kl. 9

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 105):

1. Innstilling frå finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2009 (Budsjett-innst. S. II (2008–2009), jf. St.meld. nr. 2 (2008–2009))
2. Innstilling frå finanskomiteen om tilleggsøyvingar og omprioriteringar i statsbudsjettet 2009 (Innst. S. nr. 355 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 67 (2008–2009))
3. Forslag fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 114):
«Stortinget ber Regjeringen opprette en kulturpott til fordeling blant studieforbundene for å stimulere til opplæringsrelaterte tiltak innen kulturfeltet som ikke omfattes av dagens ordninger.»
4. Forslag fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 121):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av rett til ettervern fram til fylte 23 år for ungdom som har mottatt hjelp av barnevernet.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 121):
«Stortinget ber Regjeringen fremlegge sak om utvikling av fylkesnemndene.»
6. Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 130):
«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en helhetlig finansieringsplan for kresesentre.»
7. Forslag fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 125):

«I

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

II

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

III

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at antall timer ved personal og indirekte kostnader begrenses for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.

IV

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den

ordinære Skattefunn-ordningen med virkning fra og med arbeid som er utført i 2008. Ulønnet arbeid som har funnet sted i 2006-2007, gis tilskudd i form av bagatellmessig støtte på samme måte som for perioden 2002-2005.

V

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

VI

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for Skattefunn, med flertall av brukerrepresentanter.»

8. Forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 119):
«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringer for at utlendingslovens definisjon av flyktning blir i samsvar med flyktningbegrepet i Flyktningkonvensjonen.»
9. Forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 129):
«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å avvikle ordningen med supplerende stønad til personer med kort botid i Norge.»
10. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 122):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om organisering og vilkår for den fremtidige ordningen med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.»
11. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 133):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tillate etablering av internet-apotek (e-apotek) i løpet av høsten 2009.»
12. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 133):
«Stortinget ber Regjeringen igangsette en evaluering av legemiddelforvaltningen for å se om denne fungerer på en tilfredsstillende og ønsket måte.»
13. Forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 134):
«Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig sørge for at EUs pasientdirektiv implementeres i norsk rett, slik at også pasienter i Norge kan få mulighet til å benytte sykehustjenester i hele EU.»
14. Forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 134):
«Stortinget ber Regjeringen utrede nye refusjonsordninger som inkluderer bruk av sykehusbehandling og øvrige utelatte helsetjenester innen EØS-området.»
15. Referat

Presidenten: Før sakene på dagens kart tas opp til be-

handling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 16 til dagens kart er ferdigbehandlet. – Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1 og 2 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [09:02:38]

Innstilling frå finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2009 (Budsjett-innst. S. II (2008–2009), jf. St.meld. nr. 2 (2008–2009))

Sak nr. 2 [09:02:38]

Innstilling frå finanskomiteen om tilleggsøyvingar og omprioriteringar i statsbudsjettet 2009 (Innst. S. nr. 355 (2008–2009), jf. St.prp. nr. 67 (2008–2009))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 10 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra finansministeren og statsministeren, og tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere, parlamentariske ledere samt øvrige medlemmer av Regjeringen – innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Reidar Sandal (A) [09:04:20] (leiar for komiteen): For nokre dagar sidan melde DN.no at finanskrisa kan avblåst. Kommentaren kom frå Kristian Falnes i SKAGEN Fondene. No er det ikkje så uvanleg at porteføljeforvaltarar er optimistiske, men det er teikn som tyder på at situasjonen på finansmarknadene er betre enn for nokre månader sidan. Påslaga i pengemarknadsrenta er blitt mindre, og Oslo Børs har stige med over 50 pst. sidan første del av mars i år. Bustadprisane aukar, og det er lettare for hushalda å få lån. Den siste veka har likevel børsen falle igjen.

Krisa starta som ei finanskrisa og spreidde seg til realøkonomien. Det kan no synast som om dei finansielle marknadene er over det verste, men det vil ta tid før realøkonomien kan friskmeldast. Det er framleis usikkert når botnen er nådd, og kor djup han blir. Sjølv om det er enkelte positive teikn, er det altfor tidleg å avblåse den økonomiske krisa.

Investeringane i næringslivet går markert ned, medan nedgangen i varekonsumet ser ut til å ha stoppa opp. Industriproduksjonen blir framleis mindre. Fallet har likevel blitt noko lågare sidan februar, og nedgangen i norsk industri er meir dempa enn i andre europeiske land.

Samtidig fortset arbeidsløysa å stige. Den registrerte arbeidsløysa har vist oppgang sidan i fjor sommar. 2,6 pst. av arbeidsstyrken er no ledige. Arbeidsløysa aukar innanfor alle yrkesgrupper, men auken er størst innanfor bygg og anlegg. Det er venta at arbeidsløysa vil fortsetje å stige også i 2010. Dette er den største utfordringa vi har i den økonomiske politikken.

Regjeringa har det siste året ført ein svært ekspansiv finanspolitikk. Også pengepolitikken har vore svært ekspansiv. Dette har medverka til å stabilisere økonomien. I det opphavlege budsjettforslaget for 2009 låg det inne ein impuls på 0,7 prosentpoeng. Etter Stortinget si behandling av tiltakspakken i februar i år blei denne impulsen stipulert til 2,4 prosentpoeng. Når vi seinare i dag vedtek revidert nasjonalbudsjett, vil impulsen vere på 3,0 prosentpoeng. Dette er ei svært sterk stimulering av økonomien, både i historisk og i internasjonal samanheng.

Når arbeidsløysa stig, er det viktig å ha eit spesielt fokus på utviklinga i langtidslediggangen. Regjeringspartia ønskjer å motverke at auka lediggang fører til at personar blir gåande lange periodar utan arbeid. Erfaringane viser at det då er vanskelegare å kome tilbake i jobb.

I samband med tiltakspakken blei nivået for arbeidsmarknadstiltak auka med 6 000 plassar i gjennomsnitt for 2009. No foreslår Regjeringa at nivået på tiltak for arbeidssøkjjarar med eit moderat bistandsnivå blir auka med i gjennomsnitt 1 000 plassar. Dette gir grunnlag for ein auke på om lag 5 000 tiltaksplassar fram til utgangen av året. I vanskelege tider på arbeidsmarknaden er det ofte dei som stiller svakast, som slit mest med å få jobb. Eit fleirtal i komiteen gir derfor uttrykk for at tilstrøyminga av nye arbeidsledige ikkje må føre til redusert oppfølging og tiltaksinnsats for personar som treng meir omfattande hjelp for å komme i arbeid eller sosialfagleg oppfølging.

Nedgang i etterspurnaden, særleg frå utlandet, har ramma norsk næringsliv. Det er lite myndigheitene her i landet kan gjere med den svake utviklinga internasjonalt. Dei signala vi får, går ut på at det aller viktigaste for næringslivet vårt er at kreditt- og kapitalmarknadene fungerer. Regjeringa og Noregs Bank har sett i verk ei rekke tiltak som medverkar til dette, samtidig som renta er sett kraftig ned. Nedgangskonjunkturen har resultert i at etterspurnaden etter lån frå Innovasjon Norge har auka.

For å setje bedriftene i stand til å møte nødvendige omstillingar og for å stimulere til innovasjon og nyskaping blir lånerammene til Innovasjon Norge auka. Ramma for lågrisikolån veks med 1 milliard kr, til 3,5 milliardar kr, og ramma for innovasjonslån får ei påplussing på 0,5 milliard kr, til 1,4 milliardar kr.

Satsing på kunnskap, utdanning og kompetanse er alltid viktig, men kanskje særleg i økonomiske nedgangstider. I kriser blir grunnlaget lagt for ny vekst og utvikling. Regjeringa foreslår derfor å auke basisøyvinga til univer-

sitet og høgskular med 80 mill. kr og å opprette 3 000 nye studieplassar i høgare utdanning. I tillegg blir det foreslått å auke løyvingane slik at det kan opprettast 800 nye studieplassar til desentralisert utdanning og 450 nye elevplassar på ulike fagskular. Fleire studie- og elevplassar er eit sentralt tiltak for å motverke den forventade auken i arbeidsløysa.

Revidert nasjonalbudsjett inneber eit strukturelt, oljekorrigert underskot i 2009 på nesten 130 milliardar kr. Det er 55 milliardar kr meir enn i 2008. Handlingsregelen seier at vi skal bruke 4 pst. av fondet sin kapital over tid. I år bruker vi 5,7 pst. Det er likevel ikkje noko brot på regelen. For at handlingsregelen framleis skal vere truverdig, er det likevel viktig at vi kjem tilbake til 4 pst.-bana relativt raskt når dei økonomiske tidene blir betre. Eg vil gjerne understreke kor viktig dette er. Sjølv sagt hadde det vore mykje lettare og meir populært på kort sikt å bruke oljepengar uhemma, men ein slik uansvarleg politikk ville hatt store negative konsekvensar. Det kan vere nyttig å studere kva som har skjedd i andre land som er rike på naturressursar, og som har følgd ei slik linje.

Det er eitt parti som konsekvent ser bort frå handlingsregelen – ja, som karakteriserer han som irrelevant. Framstegspartiet legg i sitt alternative budsjett opp til å bruke nesten 15 milliardar kr meir enn regjeringspartia. Dette er biletet sjølv om partiet berre har

«foretatt justeringar fremfor å fremme omfattende forslag som naturleg høyrer hjemme i ordinær budsjettbehandling».

Det som er uvanleg i denne budsjetttrunden, er at også Høgre bruker vesentleg meir oljepengar enn Regjeringa finn forsvarleg, og dermed nærmar seg Framstegspartiet. Høgre sitt opplegg inneber at det blir brukt 6,2 milliardar kr meir enn Regjeringa i bokførte tal. Tek ein omsyn til at mange av inndeckingsforslaga ikkje synest å vere i samsvar med forsvarleg og realistisk budsjettering, blir beløpet endå større. Kristeleg Folkeparti legg i sitt budsjett opp til ein oljepengebruk som aukar det strukturelle underskotet med om lag 3 milliardar kr utover forslaget frå Regjeringa. Venstre legg seg på same oljepengebruk som regjeringspartia.

Høgre gir i sine merknader uttrykk for bekymring for private bedrifter. Det som verkeleg vil ramme eksportretta næringsliv, er ein styrkt kronekurs på toppen av lågare etterspurnad frå utlandet. Dette omsynet må vi vege opp mot behovet for å stimulere innanlandsk etterspurnad med finanspolitikken. Sjølv om delar av norsk økonomi slit og arbeidsløysa er på veg opp, er det andre sektorar som opplever mangel på arbeidskraft. Ei for sterk stimulering kan føre til ei todeling av økonomien, med press i nokre næringer. Dette kan etter kvart gi høgare rente og sterkare valutakurs enn elles. Det er overraskande at Høgre ikkje ser – eller dei vel å ignorere – denne samanhengen.

Høgre ønskjer å gi skattelette på 8 milliardar kr. Av dette er 5,8 milliardar kr ein mellombels reduksjon i arbeidsgivaravgifta. Den oppsamla verknaden for forslaget er på 17,5 milliardar kr. Periodiseringsprinsippet som statsrekneskapen byggjer på, fører til at 11,7 milliardar blir bokførte i 2010. Ein reduksjon i arbeidsgivaravgifta er eit

svært målretta tiltak som kostar mykje. Det vil innebere ei skattelette for alle bedrifter, også dei som er lønsame og som går med overskot. Det er dessutan tvilsamt om det verkar dersom omsynet er å hindre auka arbeidsløysa. Det er ikkje kostnadene som er hovudproblemet for norske bedrifter i dag. Det er mangelen på etterspurnad som gjer at verksemdar må permittere eller seie opp folk. Verkemidlet er derfor ikkje berre lite treffsikkert, det er også lite effektivt.

Høgre er blitt meir populistisk – også i pengebruken. Det slår Venstres leiar fast. Ifølgje NTB legg han til:

«Høyre senker kravet til egen anstendighet når det velger å bevege seg inn på Fremskrittspartiets banehalvdel.»

Det er sanneleg ikkje berre idyll på borgarleg side, mindre enn tre månader før valet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [09:14:49]: Dette er vel den siste muligheten jeg har til å ta replikk på representanten Reidar Sandal. Jeg kan selvfølgelig ikke la en slik mulighet gå fra meg.

Jeg registrerte at saksordføreren i sitt innlegg brukte veldig mye tid på å kommentere de forslagene som opposisjonen har fremmet i innstillingen. Han hadde ganske klare karakteristikker av de forslagene. Dog registrerte jeg at han brukte ganske liten tid på å kommentere hva Regjeringen selv gjør helt konkret i utkastet til revidert budsjett – det forslaget som behandles i dag. Det er nemlig litt av problemet, slik jeg ser det. Man har jo en mulighet til i revidert å komme med nødvendige tiltak for å bekjempe arbeidsledigheten, mens Regjeringen i liten grad – nesten ikke i det hele tatt – benytter muligheten til det. Ser ikke finanskomiteens leder behov for noen nye tiltak pr. dags dato utover det som blir lagt inn i revidert? Er han såre fornøyd med tingenes tilstand og hva som er lagt inn i den innstillingen han presenterer i dag?

Reidar Sandal (A) [09:15:56]: Eg er svært tilfreds med det arbeidet som er gjort frå Regjeringa si side for å motverke den veldig ugunstige situasjonen som vårt land òg er ramma av, nemleg at arbeidsløysa veks. Vi slår oss ikkje til ro. Eg vil minne representanten Leirstein om at også i revidert budsjett blir det teke fleire grep for å motverke auken i arbeidsløysa. Vi satsar tungt for å gi Innovasjon Norge betre moglegheiter. Vi aukar i betydeleg grad talet på elev- og studieplassar, nettopp for å motverke arbeidsløysa. Vi styrkjer kommuneøkonomien. Alt dette er nye eksempel på at vi har ein offensiv politikk. Med dei mange omfattande tiltaka som allereie er vedtekne og får verke, har vi tru på at det skal gå brukbart. Vi er trass alt det landet i verda, når ein tek omsyn til arbeidsløysa, som satsar aller mest på tiltak som skal halde folk i arbeid. Det er eg faktisk stolt av.

Svein Flåtten (H) [09:17:10]: Jeg skjønner at komiteens leder følger nøye med på Oslo Børs for å se hvordan det går med krisen. Høyre for sin del snakker med

bedriftene og besøker dem, og hører hva som egentlig er problemet der hvor vi mister arbeidsplasser. Det er grunnen til at vi i revidert budsjett har foreslått en reduksjon av arbeidsgiveravgiften – det forslaget som komiteens leder nettopp har maltraktert fra talerstolen. Jeg vil gjerne spørre komitélederen: Fastholder han at dette ikke er målrettet? Ønsker han å si til norske små og mellomstore bedrifter at dette er et tiltak som ikke hjelper når de selv mener det, og når det er beregninger som viser at dette kunne ha en nettovirkning på ledigheten på 8 000–10 000 arbeidsplasser?

Reidar Sandal (A) [09:18:06]: Det er slik at eg prøver å følgje med på Oslo Børs si utvikling. Eg prøver òg å lytte til synspunkt frå folk som er tilsette i ellers som har eigarinteresser i norsk næringsliv. Å orientere seg i dei kretsane trur eg ikkje Høgre må prøve å ta monopol på.

Når det gjeld synet på arbeidsgivaravgifta som tiltak for å motverke den krisa vi er inne i, er det både mitt og regjeringspartia sitt syn at det ikkje er eit treffsikkert nok tiltak. Avgifta er ikkje målretta nok, bl.a. fordi, som eg peikte på i innlegget mitt, ho gir betydeleg hjelp til bedrifter som har store overskot, som går så det susar, men er ikkje treffsikker nok i å sondre mellom dei som har problem, og dei som ikkje har det. Det som er viktigast no, er at vi får finansmarknaden til å fungere med dei tiltaka som er sette i verk. Vi er ikkje komne i mål der, men det er det som er hovudoppgåva for oss.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:19:24]: Det blir nesten historisk, dette. Det blir vel hr. Sandals siste replikk. Det er ikke meg imot å ha den.

Den tidlige utdanningsministeren var innom forskning og høyere utdanning i sitt innlegg. Det er ikke merkelig. Det har jo vært en fireårsperiode med store muligheter til virkelig å satse på det området. Likevel er overskriften over disse fire årene på det feltet: Hvileskjæret. Mitt spørsmål er: Hvordan var det mulig for en rød-grønn regjering, som har hatt så mange penger til disposisjon, å stille seg slik at overskriften over denne perioden når det gjelder høyere utdanning og forskning, er at det var et hvileskjær?

Reidar Sandal (A) [09:20:13]: Eg har vore og er opp-teken av utdannings- og forskingspolitikken i landet vårt. Eg er det ikkje minst – og det er òg regjeringspartia – fordi å ha ein progressiv utdanningspolitikk er eit veldig målretta tiltak for å motverke det sosialt skeive i samfunnet vårt. Derfor er utdanningspolitikken viktig både ideologisk og praktisk politisk.

Eg aksepterer ikkje representanten Syversen, som normalt er ein nyansert mann, si beskriving av at det som er overskrifta på utdannings- og forskingspolitikken dei siste fire åra vi har bak oss, er kvileskjæret. Det er eit bilete som opposisjonen har prøvd å teikne. Eg seier ikkje at vi har oppnådd nok på dette området. Men vi har gjort mykje. Retninga har vore god. Eg vil seie at den ministeren som styrer høgre utdanning no, har vore offensiv i den tida ho har vore i departementet. Vi har djerpe mål. Vi er ikkje komne til vegg ende. Men vi er i god stim. Vi skal ikkje ha

noko kvileskjær. Vi skal nå nye, djerpe mål i utdannings- og forskingspolitikken i landet.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ulf Leirstein (FrP) [09:21:45]: Dagens behandling av revidert statsbudsjett skulle ha vært en viktig etappe for å bekjempe den sterkt voksende arbeidsledigheten her i landet. Jeg tror veldig mange trodde på Regjeringen da den i januar sa at man skulle benytte alle de virkemidler som var nødvendig. Den 26. januar kom en tiltakspakke. Som vi alle vet, ble den behandlet og fikk enstemmig tilslutning i Stortinget. Men siden har det vært ganske stille når vi tenker på tiltaksfronten.

De aller fleste trodde vel at Regjeringen i revidert skulle benytte muligheten til å komme med de tiltakene som etterlyses. Men så feil kan man altså ta. Vi hadde for noen dager siden en debatt i Odelstinget om endringer i skatte- og avgiftslovgivningen. Skatteendringene var, stort sett, teknikk og null politikk.

De finanspolitiske tiltakene som vi behandler her i dag, er også stort sett teknikk. På mange områder er det dessverre også lite politikk. Jeg konstaterer at den rød-grønne regjeringen har framlagt et revidert budsjett som nærmest er kjemisk fritt for politikk. Utgifter som uansett ville ha kommet på statsbudsjettet, dekker man inn under påskudd av at dette er en satsing. Samtidig ignorerer man at det er samfunnsområder som mangler ressurser. Regjeringen viser tydelige tegn på at den kun et par måneder før valget stort sett har resignert, slik jeg ser det. Dette er kanskje Regjeringens måte å si at man ønsker avløsning på – hva vet jeg. Dette er siste mulighet for dagens regjering til å komme med konkrete tiltak mot finanskrisen. Den muligheten velger man ikke å bruke.

Men Fremskrittspartiet velger å bruke denne muligheten. Derfor fremmer vi forslag i revidert som tilsvarer en pakke på ca. 15 milliarder kr, hvorav halvparten er skatte- og avgiftslettelser. Den andre halvparten gjelder konkrete forslag for å styrke områder der det er høyst nødvendig, og tiltak rettet mot å bekjempe økt arbeidsledighet. Mens Regjeringen er helt allergisk mot å bruke skattevirkemidlene for å bidra til å motvirke finanskrisen, ønsker Fremskrittspartiet å bruke hele verktøykassen. Kampen mot den voksende arbeidsledigheten må ha førsteprioritet. Da burde ikke ideologiske skylapper være til hinder for å fremme fornuftige tiltak.

Fremskrittspartiet velger å gi lønsmottakere og pensjonister en skattelettelse på 5 milliarder kr. Dette vil bidra til å bedre kjøpekraften for innbyggerne, og dette igjen vil slå positivt ut for detaljhandel, handels- og servicenæringer, norsk reiseliv og en rekke andre sektorer. Videre fremmer Fremskrittspartiet forslag om et eget skattefradrag for oppussing og enøktiltak i hjemmet. Dette vil bidra til at flere får råd til nødvendig oppussing. Spesielt små håndverksbedrifter ville nok ha merket positive virkninger av et slikt tiltak. Vi foreslår at arbeidsgiveravgiften for seniorer kuttes, og at den samme avgiften fjernes for lærlinger. Dette vil bidra til å trygge arbeidsplassene for disse gruppene, som ellers i nedgangstider kan oppleve å miste job-

ben. Så benytter vi oss også av avskrivningsreglene slik at det vil komme næringslivet til gode – og vi fremmer forslag på det området. Våre tiltak vil i stor grad virke veldig positivt for landets små og mellomstore bedrifter, som har ca. 1 million arbeidstakere.

Fremskrittspartiets forslag i revidert gjelder ikke bare skatte- og avgiftsreduksjoner. På enkelte områder velger vi å styrke budsjettet.

I den situasjonen landet nå befinner seg i, vil det være fornuftig å bruke noe mer midler til investeringer på områder hvor det er ledig kapasitet, f.eks. innenfor anleggsbransjen. Fremskrittspartiet foreslår derfor 2,5 milliarder kr mer til utbygging av fylkesveier og riks- og stamveier. I tillegg vil man med fornuftige investeringer på veisektoren sørge for mer effektivitet for næringslivet og for innbyggerne – og redusere omfanget av skader. Dette vil være meget positivt. Regjeringens egne forslag på dette området i revidert er ingen satsing – samferdselsprioriteringer er jo fraværende. Det er ingen grunn til å forvente at man vil iverksette de gode tiltak som ligger i Nasjonal transportplan. Hvis man hadde fulgt Fremskrittspartiets forslag her i dag, hadde man umiddelbart fått satt i gang med viktig utbygging på samferdselssiden.

Mange som venter på behandling ved norske sykehus, fortjener at tiltak iverksettes nå. Dagens regjering har hatt ansvaret i fire år. Helsekøene vokser. De økonomiske utfordringene for våre helseforetak bare forsterker seg – og er på ingen måte løst.

Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre de regionale helseforetakene tilstrekkelig med midler, slik at vi får en styrking av pasienttilbudet – framfor den svekkelsen vi ser i dag. Vi er skuffet over Regjeringens manglende handlekraft på dette området. Vi lytter til de signalene som nå kommer, om stadige kutt, nedskjæringer, økte ventetider og lengre ventelister. De som blir skadelidende, er pasientene. Fremskrittspartiets forslag går derfor ut på at vi bevilger 1,6 milliarder kr mer til helseforetakene i revidert budsjett.

Fremskrittspartiet mener også at det er et akutt behov for å bedre kvaliteten på og omfanget av eldreomsorgstjenestene i landet. Fremskrittspartiet vil derfor foreslå at eldreomsorgen styrkes med 1 milliard kr i annet halvår. For å sikre at disse midlene går til å forbedre eldreomsorgen innenfor det nåværende system, foreslår vi at disse midlene øremerkes til å øke bemanningen innenfor pleie- og omsorgssektoren.

Vi har i dag en justissektor preget av for lite synlig politi, for lav etterforsknings- og oppklaringsandel, for lang reaksjonstid, for mange ubesatte politistillinger og manglende budsjetter for investeringer innad i politiet. Resultatet av dette er at vi får et offentlig rom med tiltagende utrygghet – som følge av organisert gjengkriminalitet, blind vold, voldtekter, åpenlys ulovlig aktivitet, som f.eks. narkotikaomsetning, og synlig forfall, som tagging og tilgrising. Folk opplever en tiltagende utrygghet i hverdagen når politiet ikke strekker til, noe en slik viktig samfunnsinstitusjon bør. Politiet i Oslo har et særlig krevende kriminalitetsbilde å forholde seg til. Slik situasjonen er nå, ser vi en utvikling som går i stikk mot-

satt retning av det å bygge et tryggere samfunn og et mer synlig og tilstedeværende politi. Derfor vil Fremskrittspartiet at politiet styrkes ytterligere. Vi fremmer konkrete forslag om dette i revidert, for å rette opp den akutte situasjonen.

I en situasjon med sterkt voksende arbeidsledighet og økonomisk nedgang, må en økt satsing på utdanningsområdet være fornuftig. Våre universiteter og høyere utdanningsinstitusjoner har mulighet til å gi et utvidet tilbud – hvis de økonomiske midlene kommer på plass. Dette vil være med på å ruste opp Norge, med tanke på framtiden. Investering i utdanning er nettopp en investering, og selv om Regjeringen gjør noe på dette området, gjøres det – etter vår oppfatning – langt fra nok. Fremskrittspartiet fremmer et konkret forslag om mer penger til flere studie-plasser, og vi styrker også kommunene med øremerkede midler til grunnskoleutdanningen.

La meg også komme med et hjertesukk nå – jeg har gjort det under behandlingen av statsbudsjettet og av revidert de siste tre årene. Igjen opplever vi at regjeringspartiene i innstillingen i realiteten ikke endrer Regjeringens forslag – det er kanskje ikke overraskende. Men problemet er at gode innspill fra organisasjoner og næringsliv, bl.a. under finanskomiteens høringer, ikke får noe gehør. For Fremskrittspartiet er det i hvert fall viktig å ta innspill på alvor, og vi har med vårt framlegg i revidert gjort nettopp det.

Helt avslutningsvis: Dette er denne finanskomiteens siste debatt i denne perioden. Til tross for mange debatter der vi har hatt stor politisk uenighet i de konkrete sakene – det kommer sikkert også dagens debatt til å vise – vil jeg allikevel få takke komiteens medlemmer for fire flotte år i komiteen. Jeg vil takke hver og en for gode diskusjoner og godt arbeid, og spesielt retter jeg en stor takk til komiteens leder, som på en utmerket måte har ledet komiteens forhandlinger.

Jeg har også lyst til å rette en takk til Finansdepartementet, som gjentatte ganger har måttet svare på meget gode spørsmål fra Fremskrittspartiets representanter. Hvor mange årsverk som går med til å besvare våre spørsmål, aner jeg ikke, men jeg retter en stor takk til dem som bidrar også med den delen av det demokratiske spillet og jobben som der gjøres.

Jeg tar med dette opp de forslagene Fremskrittspartiet fremmer i innstillingen, og de som er omdelt i salen, enten alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Ulf Leirstein har tatt opp de forslagene han viste til.

Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A) [09:30:47]: Eg tillèt meg å ta ein replikk på representanten Leirstein trass i den avslutninga han hadde på innlegget sitt.

Framstegspartiet hevdar i innstillinga at det er svak satsing i revidert nasjonalbudsjett. Det blei uttalt trass i at bruken av oljepengar er historisk høg – friske 9,5 milliardar kr blir foreslått.

Stortingsrepresentant Tybring-Gjedde uttalte seg til

NRK 15. mai, nokre timar før revidert nasjonalbudsjett blei offentleggjort. Han hevda:

«Det er en fare for at man kan bruke for mye penger, hvis alle tiltakene som har blitt iverksatt det siste halvåret begynner å virke samtidig. Da står man i fare for en høy inflasjon i fremtiden og får et sjokk i økonomien».

Framstegspartiet har altså hatt to syn i same sak: Først var påstanden at pengebruken var for stor. Etter offentliggjøringa av revidert nasjonalbudsjett er skuldinga at pengebruken er for liten. Det vil vere flott om representanten Leirstein kan medverke til ei opprydding. Kva er eigentleg Framstegspartiet sin plan for den økonomiske politikken?

Ulf Leirstein (FrP) [09:31:59]: La meg aller først si at når det gjelder det intervjuet som det ble henvist til, ble nok ikke hele intervjuet brukt i sendingen, og ting ble tatt noe ut av sin sammenheng. Det som var poenget til representanten Tybring-Gjedde, var at hvis alle bankpakkene – alle pengene – kom i omløp på relativt kort tid, ville man kanskje kunne få noen utfordringer. Nå er utfordringen heller at mange av de pengene som er stilt til disposisjon, faktisk ikke blir brukt. I den rammen som ligger i bankpakke 1, er rundt 70 milliarder kr av 350 milliarder kr brukt.

Det Fremskrittspartiet er opptatt av i den situasjonen vi er i nå, er at vi kan bruke noen av de musklene som staten faktisk har, til også i revidert budsjett å komme med noen konkrete forslag for å bekjempe den sterkt voksende arbeidsledigheten. Det forunder nok ikke bare meg. Jeg tror det er veldig mange som hadde forventet at det skulle komme flere tiltak fra Regjeringen i revidert budsjett. Dette var Regjeringens siste mulighet til å komme med tiltak før statsbudsjettet til høsten, som først vil virke fra neste år. Det vil nok skuffe veldig mange. Fremskrittspartiet benytter de økonomiske musklene vi har, til å komme med flere konkrete forslag, som det framgår av innstillingen.

Magnar Lund Bergo (SV) [09:33:16]: Vi har de siste ukene sett oppslag i noen av landets aviser om at de aller rikeste i Norge blir opp relativt store pengebeløp til Fremskrittspartiet. Det er fullt forståelig, for med Fremskrittspartiets skattepolitikk ville f.eks. Stein Erik Hagen tjent 13 mill. kr. På bakgrunn av det er det kanskje ikke så rart at både han og hans venner punger ut. For disse er det nærmest en utgift til inntekts ervervelse.

Noen av oss mener at i det norske samfunnet er det relativt små forskjeller. Vi ser at alle Fremskrittspartiets forslag, både i revidert budsjett, statsbudsjettet og også i Fremskrittspartiets program, vil føre til større forskjeller i det norske samfunnet. Mener representanten Leirstein at store forskjeller mellom folk er bra, eller er det ikke bra?

Ulf Leirstein (FrP) [09:34:24]: Jeg registrerer at representanten Bergo påstår at i et samfunn med Fremskrittspartiets politikk vil det bli større forskjeller. Det er en helt udokumentert påstand fra representanten Bergo. Det Fremskrittspartiet er opptatt av, er nettopp – bl.a. gjennom de forslagene vi fremmer, også på skattesiden – å løfte dem som har lite fra før. I dag er det sånn at selv de med re-

lativt små inntekter betaler en relativt stor andel skatt. Vi vet også at veldig mange i Norge sliter. Fremskrittspartiet er med på å løfte disse, bl.a. gjennom våre forslag på fattigdomsbekjempelsesområdet og forslag som vil sørge for at mange av landets minstepensjonister får en mye bedre hverdag enn det de har i dag. Så Fremskrittspartiet er nettopp, gjennom vår politikk, med på å sørge for at de som har lite i dag, skal få mer.

Så til våre skattelettelse: Det er selvfølgelig slik at mange av dem som bidrar med mye, vil sikkert merke noen av disse skattelettelsene. Hvis vi tenker spesielt på formuesskatten, ville disse skattelettelsene bety at man slipper å ta penger ut av bedriften for å betale skatten, slik at pengene kan bli igjen i bedriften og sikre arbeidsplasser. Spesielt i den tiden vi lever i nå, vil vel det å sikre arbeidsplasser være utrolig viktig.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [09:35:41]: Fremskrittspartiet bygger på Anders Langes Parti. Jeg fikk lov til å oppleve Anders Lange, og det var en opplevelse som jeg ikke glemmer. Derfor husker jeg veldig godt slagordet: Partiet for sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige utgifter.

Fremskrittspartiet sier lite om sin tro på sjølregulerende markeder i økonomisk politikk. Men det er et faktum at slik politikk skaper mange tapere. Partiet sier imidlertid mye om økte bevilgninger for å hjelpe noen av de mange som taper, noen av de mange som er i en situasjon der de har svært lave inntekter. Slik opplever jeg også debatten her i dag og det som Fremskrittspartiet legger fram.

Mitt spørsmål er knyttet til skatte- og avgiftslette. Hva har skjedd med Anders Langes gamle parti – altså partiet for sterk nedsettelse av skatter og avgifter? Nå blir det slått av Høyre!

Ulf Leirstein (FrP) [09:36:46]: Jeg må bare korrigere representanten Lundteigen. Anders Langes Parti for sterk reduksjon av skatter, avgifter og offentlige «inngrep». Det var poenget. Men la nå den debatten ligge.

Hva har skjedd med Andres Langes gamle parti? Jeg tror Fremskrittspartiet gjennom mange, mange år nettopp har vist at vi er det partiet som kommer med flest forslag på skatte- og avgiftssiden. Det at Høyre akkurat nå i revidert budsjett faktisk har kommet med forslag om veldig mange skattereduserende tiltak, synes vi er veldig gledelig. Men vi har observert akkurat det samme som saksordføreren var inne på, at Høyre har nærmet seg Fremskrittspartiet på dette området. Det er veldig gledelig med tanke på den valgkampen vi skal inn i – å kunne stable på bena en ny og styringsdyktig regjering til erstatning for den som sitter i dag.

Vi er veldig fornøyd med det vi har lagt fram, men Fremskrittspartiet vil selvfølgelig gå mye lenger i skatte- og avgiftspolitikken sin. De hovedgrepene vi tar i skatte- og avgiftspolitikken, tar vi i statsbudsjettet, som legges fram hver høst. Der tar vi diskusjonen om de store grepene på området skatt og avgift, mens vi nå i revidert primært har penset oss inn på det som kan være helt konkrete tiltak for å motvirke den sterkt voksende arbeidsledigheten.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Jan Tore Sanner (H) [09:38:11]: Denne uken besøkte jeg familiebedriften Lerum i Sogndal i Sogn og Fjordane. Det er en familiebedrift som videreforedler norske landbruksprodukter, frukt og bær, og de produserer saft og syltetøy. I mer enn fire generasjoner, i over 100 år, har Lerum sammen med sine ansatte skapt verdier, skapt aktivitet og trygget arbeidsplasser.

Det betyr mye for frukt- og bærprodusentene i distriktet at de har en bedrift som videreforedler deres landbruksvarer. Det betyr mye for befolkningen i Sogndal og i Sogn og Fjordane at de har en bedrift med 130 ansatte, en bedrift som skaper verdier, som trygger arbeidsplasser, og som skaper aktivitet.

Det er mange slike bedrifter rundt omkring i vårt langstrakte land, bedrifter som holder velferden vår oppe, som skaper aktivitet, og som trygger arbeidsplasser. Dette er bedrifter som vi som politikere burde juble for, som vi burde legge til rette for. Men hva har disse bedriftene opplevd de fire siste årene? Jo, de har opplevd en regjering som har hatt en særdeles passiv næringspolitikk, men en svært aktiv skattepolitikk.

For å ta familiebedriften Lerum helt konkret: Hva opplevde de da de skulle foreta sitt generasjonsskifte fra tredje til fjerde generasjon? Jo, da fikk de en kraftig skjerpelse av arveavgiften, for det var det den rød-grønne regjeringen gjorde for 2009; man økte arveavgiften ved generasjonsskifte i familieeide bedrifter. Akkurat i den fasen hvor en bedrift kanskje har behov for å foreta noen nye investeringer, noen nye satsinger, slår de rød-grønne til og ser at her har vi et skatteobjekt, her er det noen som vi kan skatte hardere.

Hva har de videre opplevd? Jo, de har opplevd en regjering som gjennom fire år har økt eierbeskatningen – eller den særnorske formuesskatten.

Familien Lerum – det er fem familiemedlemmer som driver bedriften – tar ut helt vanlig lønn, de har helt ordinære inntekter, men de må betale 350 000 kr samlet i formuesskatt. Det betyr at familien må ta utbytte av bedriften, tappe bedriften for kapital og sørge for at de pengene heller går til vår rike stat. Men det stopper ikke der, for i løpet av fire år har familiebedriften Lerum fått en produktavgift for å videreforedle norske landbruksprodukter som i 2009 tilsvarer 60 mill. kr. Det betyr 440 000 kr pr. arbeidsplass. 440 000 kr pr. arbeidsplass er en ekstra avgift som er kommet i løpet av denne fireårsperioden.

Hvorfor bruker jeg dette eksemplet? Jo, fordi det handler om hvordan vi legger til rette for arbeidsplasser, hvordan vi legger til rette for aktivitet, hvordan vi trygger distriktene våre. Dette er midler som kunne ha blitt igjen i bedriften, som kunne ha blitt reinvestert i arbeidsplasser, som kunne ha bidratt til mer aktivitet, men isteden øker man skatten, og pengene går inn i den store statskassen.

Vi i Høyre svarer på disse utfordringene i vårt opplegg. Vi fjerner arveavgiften, vi reduserer den særnorske formuesskatten og eierbeskatningen, vi halverer produktavgiften for familiebedriften Lerum, og vi reduserer arbeidsgiveravgiften, noe som ville betydd mye for dem, og

svært mye for de mange små og mellomstore bedriftene i landet vårt.

Jeg frykter at de rød-grønne partiene nå er i ferd med å bagatellisere den økonomiske krisen som rammer mange av våre lokalsamfunn.

VG kunne på søndag fortelle at 51 000 bedrifter står på kanten av stupet – over 50 000 bedrifter. Konkurser kan ta 92 000 jobber i år, småbedrifter rammes hardt, og mange eiere er skamfulle. Som en av dem sier: Jeg føler det som et personlig nederlag når jeg sammen med mine ansatte gjennom mange år har drevet bedriften, og jeg må se dem i øynene og si at nå har vi ikke lenger jobb til dere. Det er dette vi må ta tak i, og det er nettopp for å bidra til å trygge jobber og til å skape mer optimisme at Høyre fremmer en rekke forslag.

Jeg registrerer at man fra rød-grønn side i dag trøster seg med at det kanskje bare blir 120 000 – istedenfor 130 000 – arbeidsledige til neste år. Det er en fattig trøst. Jeg håper selvsagt at de har rett, men jeg frykter at de tar feil. Og jeg praktiserer i hvert fall privat at opplever jeg en usikkerhet, forsikrer jeg meg mot den usikkerheten for å få en større grad av trygghet. Høyres forslag i revidert nasjonalbudsjett om å gjøre det billigere å ha folk ansatt, få ned kostnadene ved å ansette flere, er en god forsikring mot eventuelle dårligere tider. Det er derfor Høyre fremmer forslag om å redusere arbeidsgiveravgiften og også å redusere den særnorske eierbeskatningen.

Jeg hører representanten Reidar Sandal avvise Høyres forslag med at dette forslaget ikke er treffsikkert. Nei, det kan, ifølge Sandal, til og med treffe bedrifter som går bra. Da er mitt svar: Så fint! Er det ikke flott at bedrifter som går bra, kan få redusert sine kostnader ved å ha folk ansatt, i den situasjonen vi nå er i, og at de kanskje kan ansette noen flere, skape noen flere ringvirkninger? For det er ringvirkningene vi er avhengige av å få til når vi skal få Norge ut av krisen, skape mer optimisme og trygge flere arbeidsplasser.

Det er derfor Høyre også fremmer forslag om en stor satsing på kunnskap og forskning, og bedriftsintern opplæring. Det er det vi må gjøre i en situasjon hvor vi har hatt en regjering som har praktisert hvileskjæret innenfor høyere utdanning og forskning, når vi skal sørge for at vi kommer styrket ut, og at vi også får frem de bedriftene som skal bære velferden vår i fremtiden. Ja, da må vi satse på kunnskap og forskning, da må vi satse på og investere i de ansatte. Det er derfor Høyre bruker 200 mill. kr på bedriftsintern opplæring. For i tillegg til redusert arbeidsgiveravgift forteller de små og mellomstore – og også de store – bedriftene til meg at noe av det viktigste vi kan gjøre, er å sørge for at vi investerer i de ansatte, slik at de ansatte får mer kompetanse og vil være styrket når vi etter hvert kommer ut av den økonomiske krisen.

Høyre foreslår også en satsing på miljø. Jeg mener det er viktig at vi i den krisehåndteringen vi nå er opptatt av, nemlig finanskrisen, sørger for at vi trygger jobbene og skaper mer optimisme, men vi må også ta tak i klimakrisen. Vi må se dette i sammenheng. Derfor fremmer vi sammen med flere av de andre borgerlige partiene forslag om at det skal bli gunstigere å investere i ny fornybar

energi. Det har også tidligere statsråder i den rød-grønne regjeringen sagt, at det åpenbart er krefter internt i Regjeringen som har motarbeidet en storsatsing på ny fornybar energi. Der ønsker vi å gi de kreftene som er for å satse på mer ny fornybar energi, drahjelp i dette reviderte nasjonalbudsjettet. Derfor foreslår vi bedre avskrivningsregler for investeringer i ny fornybar energi.

Vi foreslår også at Norge i 2010 skal slette klimakvoter istedenfor å selge dem til EU, slik at europeisk industri kan øke sine utslipp. Alternativt kan vi bruke salgssinntektene fra klimakvotene til å investere i utslippsreducerende tiltak i Norge. Jeg vil ikke kalle det dobbeltmoral, men jeg mener at i hvert fall er det noe som ikke er som det skal være, når Norge tjener en masse penger på å selge kvoter til EU, noe som innebærer at de kan øke sine utslipp, istedenfor at vi gjorde noe som kunne monne og slettet noen av disse klimakvotene. Der inviterer vi i dag de rød-grønne partiene i et konkret forslag, til å se fremover mot 2010 og være med i en diskusjon om hvordan vi skal håndtere de overskuddskvotene som Norge har.

Jeg har registrert at jeg har fått litt ekstra taletid, siden dette kom litt sent i gang. Jeg takker for det, og tar opp de forslag som Høyre enten fremmer alene eller sammen med andre partier.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Alf E. Jakobsen (A) [09:48:33]: I en rekke sammenhenger har Høyre, og ikke minst representanten Jan Tore Sanner, i klare ordelag understreket at det er uaktuelt å følge Fremskrittspartiets overbudspolitik. Det er interessant å se i revidert at Høyre langt på vei har hekket seg på Fremskrittspartiets høye oljepengebruk, i alle fall sitter de i baksetet, spesielt når vi samtidig ser at en veldig stor del av inndekningen ikke er reell og ikke tilfredsstillende kravene til realistisk budsjettering. Det ville være interessant om representanten Jan Tore Sanner kunne forklare hvilke beveggrunner som ligger bak den kraftige økningen i oljepengebruken. Kan det være et signal om at Høyre så inderlig ønsker seg over i ektesengen til Fremskrittspartiet, og at partiet har startet denne glideflukten som også øker avstanden til Kristelig Folkeparti, men ikke minst også til Venstre?

Gjøres dette fordi disse partiene er mindre aktuelle som regjeringsspartnere?

Jan Tore Sanner (H) [09:49:38]: Det forundrer meg at partiet som hadde som valgkampslagord, i hvert fall for en del år siden, at arbeid til alle er jobb nummer én, er mer opptatt av det politiske spillet enn av å løse de utfordringene som små og store bedrifter møter i 2009, da mange mister jobben, og mange lokalsamfunn møter usikkerhet.

Høyres forslag i revidert nasjonalbudsjett er et svar på de utfordringer vi møter. Det er riktig at vi bruker noe mer oljepenger enn Regjeringen, men det er for å trygge arbeidsplasser. Samtidig er det en vesentlig forskjell på Høyres og Fremskrittspartiets opplegg. Det trodde jeg at representanten hadde fått med seg. Mens vi reduserer de

offentlige utgiftene, øker Fremskrittspartiet de offentlige utgiftene med 8 milliarder kr – vi reduserer dem, Fremskrittspartiet øker dem. Fremskrittspartiet reduserer skattene for privatpersoner, vi reduserer skattene for bedrifter og arbeidsplasser, for å trygge jobbene.

Magnar Lund Bergo (SV) [09:50:49]: Det er ikke alle steder i revidert Høyre øker utgiftene. Vi ser at de har foreslått å kutte driftsmidler til barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere med 17 mill. kr. I posten for spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold ønsker de å fjerne nesten hele posten og sette den ned fra 19 mill. kr til 4 mill. kr. Posten for opplæring i norsk og samfunnskunnskap foreslås kuttet med 25 mill. kr, og vi har en justering i integreringstilskuddet, hvor Høyre ønsker å kutte med 40 mill. kr. I tabellen Høyre har lagt ved i en merknad, foreslås det kutt under merkelappen «strammere asylpolitikk», deriblant til tolketjenester og vertskommunetilskudd.

Det er et mønster i dette, og som forrige replikant var inne på, ligner dette på noen som sikter seg inn mot andre tilstander til høsten. Det virker ikke som dette er poster som er rettet mot Kristelig Folkeparti og Venstre.

Er det vi nå ser pynting av Høyre-bruden, med tanke på mulig ekteskap med Fremskrittspartiet til høsten?

Jan Tore Sanner (H) [09:51:54]: Jeg har aldri skammet meg over at Høyre står sammen med andre borgerlige partier. Enten det er sammen med Fremskrittspartiet, eller om det er sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre, mener jeg at det er en styrke. Det vil man se i innstillingen, at alle de fire borgerlige partiene står sammen om mye. Høyre står sammen med Fremskrittspartiet om noe, og sammen med Kristelig Folkeparti om noe. Det mønsteret som Lund Bergo kan se, er at vi følger opp den linjen som vi gjennomførte da vi satt i regjering fra 2001 til 2005, da kommunalminister Erna Solberg strammet til asylpolitikken og fikk ned antall asylsøkere med svært mange tusen. Etter regjeringsskiftet ser vi at antallet asylsøkere til Norge har økt kraftig. Vi strammer nå igjen noe til, og det vil også redusere en del offentlige utgifter, som følge av noe strammere asylpolitikk.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [09:52:52]: Arbeidsgiveravgiften er en av de viktigste finansieringskildene for velferdssamfunnet. Høyre går nå inn for en reduksjon, med en årsvirkning på nærmere 25 milliarder kr, og overgår Fremskrittspartiet. Det er jo overbud. Det er et parti med store identitetsproblemer som legger fram slike forslag.

Høyre snakker om avgifter på arv og formue. De forteller ikke hele sannheten. De snakker om en særnorsk eierbeskatning. Ingen vesteuropeiske høyrestyrte land er uten beskatning på former for oppsparte verdier. Det vanligste er eiendomsskatt.

Men mitt spørsmål er knyttet til saft og Lerum. Representanten snakket med innlevelse om Lerum i Sogndal. Jeg var der første gang for over 20 år siden, og jeg kan slutte meg til at det er en flott bedrift. De produserer saft på reine råvarer, i konkurranse med brus basert på kunstige

stoffer – ja, avhengighetsstoffer. Er det nå slik at kjærligheten for Sogndal er så varm i Høyre at de vil differensiere avgiften, med lavere avgifter på saft kontra brus?

Jan Tore Sanner (H) [09:54:00]: Svaret er ja. Det er det Høyre fremmer forslag om i denne innstillingen. Hvis representanten Lundteigen og Senterpartiet er enige, håper jeg at Senterpartiet vil støtte det forslaget. Vi foreslår at saft som er produsert på råvarer om frukt og bær – videreforedling av norske landbruksprodukter – skal ha halv avgift i forhold til avgiften på brus. Jeg mener at det er riktig, og at det er veien vi bør gå.

Lundteigen har mange ganger forelest for meg om verdien av å videreforedle norske råvarer. Jeg mener at representanten Lundteigen har et poeng. Han har et godt poeng når det gjelder verdien av å videreforedle norske råvarer. Det ønsker vi å legge til rette for. Jeg håper at representanten Lundteigen i dag derfor stemmer for Høyres forslag, som vi fremmer sammen med noen andre partier, slik at vi kan få gjort noe med dette. Det betyr mye for familiebedriften Lerum at vi får gjort noe med det nå fra 1. juli.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Heikki Holmås (SV) [09:55:22]: Finanskrisen er en konsekvens av høyrepolitikk, og vi trenger venstresidens politikk for å føre oss ut av finanskrisen.

Når vi ser på Norge i dag, ser vi finanskrisens groteske effekter, som skyller inn over oss som en flodbølge. Men når vi ser på hva det er opposisjonen fremmer av forslag, og hvem det er de mener det er viktigst å gjøre noe for, er det de rikeste her til lands. Når partiene på høyresiden skal gi skattelette, prioriterer de dem som har mest – eierne og aksjeeierne i Norge, ikke dem som jobber. Min største bekymring ligger hos dem som nå er i ferd med å bli arbeidsløse, for jeg tror vi vil se at arbeidsløsheten kommer til å passere 100 000 og gå opp til enten 130 000 eller 140 000 arbeidsløse – tall som ikke er til å leve med, og som vi må jobbe for å få ned. Det er det vi mener vi gjør med den budsjettpolitikken som vi legger opp til, både gjennom det budsjettet vi la fram i fjor, gjennom tiltakspakken og i revidert nasjonalbudsjett.

Jeg mener at vi tar de riktige grepene, både når det gjelder å få folk i jobb, og når det gjelder å sørge for at folk som blir arbeidsløse, faktisk får den kompetansen og det påfyllet som de har behov for. Når oppgangstidene igjen kommer tilbake, når vi får snudd den negative spiralen som vi nå er inne i, skal vi ha sørget for at folk er bedre utdannet og har bedre kompetanse enn før. Og så tar vi grep for å bekjempe arbeidsløsheten. Vi tar effektive grep, som f.eks. å satse på at kommunene får penger nok, slik at de slipper å si opp folk i den tiden vi nå er inne i.

Revidert i år er på mange måter en oppsummering av de fire årene vi har sittet i regjering. Vi har prioritert å styrke de offentlige tjenestene, i stedet for å satse på skattelette. Der høyresiden i tidligere år gav skattelette og førte lavrentepolitikk for at folk skulle pusse opp kjøkkenet og kjøpe nye biler, har vi ment at det er viktigere å bygge

boliger for folk som er bostedsløse, ruste opp jernbanen, satse på miljøomstilling.

I revidert ser vi at Høyre og Fremskrittspartiet legger seg nærmere opp til våre naboland Sverige og Danmark, med hensyn til hvordan de ønsker å bekjempe krisen. De ønsker å bekjempe den gjennom omfattende skattelettelser. Det tror vi ikke noe på. Norges Bank sa i forbindelse med rentenedsettelsen sin for to dagen siden at de arbeidsmarkedstiltakene Regjeringen har satt i gang, antakelig har en god effekt. Det er et godt skussmål for den politikken vi fører.

Der høyresidens største skatteletter gikk til aksjeeiere, har vi prioritert å øke minstepensjonen, senest i det oppgjøret som vi legger fram nå, og heve bostøtten, som trer i kraft fra 1. juli i år. Men viktigst er det at vi har tatt de største grepene for å skape mindre forskjeller på sikt, ved å sørge for at alle barn får rett til barnehageplass til 2 330 kr i måneden. Vi vet alle sammen hva både Høyre og Venstre gjennom tidene har foreslått når det gjelder å øke barnehageprisene.

Jeg hadde aldri trodd at jeg skulle bli nødt til å gi Høyre opplæring i hva det er som gjør at bedrifter ansetter folk. Når man slutter å kjøpe aluminium fra vår aluminiumsindustri, er det altså ikke en nedsettelse av arbeidsgiveravgiften som gjør at folk ute i verden begynner å kjøpe mer aluminium. Når turister fra Tyskland ikke kommer til Norge på grunn av at det er krisetider i Tyskland, og kronen er sterk, er det ikke en nedsettelse av arbeidsgiveravgiften som vil føre til at hotelldirektører ansetter flere folk til å jobbe for hotellets gjester. Hovedproblemet er ikke at det er for få som er ansatt, og at det er for dyrt å ansette folk. Problemet er at det er for få gjester. Da er kronekursen viktigere enn arbeidsgiveravgiften. Da er det viktigere å legge til rette for at kronen kan holde seg lav, istedenfor å gjøre som Høyre vil.

Vi ser den samme skillelinjen foran neste valg. Vi ser at Høyre og Fremskrittspartiet vil gi blaffen i miljøet og sette i gang farlig oljeboring utenfor den reneste, vakreste og evigvarende ressursen vi har, fisken i havet utenfor Lofoten og Vesterålen. De vil gi skattelette i milliardklassen til velbeslåtte menn i stedet for lønnsøkning til kvinnene, og de vil sørge for å satse på privatisering av hele skoleverket i stedet for at ungene våre skal få gratis barnehage, og satse på skolen.

For meg er det enkelt å velge solidaritet, fellesskap og miljø framfor enøyd egoisme, og jeg håper at folk her i landet velger det samme.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:00:39]: Det var mange morsomme påstander fra representanten Holmås, men jeg skal gå på et av hans kjære områder.

I valgkampen i 2005 var det om å gjøre å innføre et skolemåltid for elevene i grunnskolen. Dette har han ikke innfridd. Han fikk regjeringsmakt, han fikk flertallsregjering, han kunne gjøre akkurat hva han ville, men han valgte ikke å innfri dette valgløftet. Det ble en ordning for frukt og grønt som gjelder for halvparten av grunnskoleelevene.

Fremskrittspartiet har også i revidert, og mange ganger tidligere, fremmet et forslag om å ha et skolemåltid i grunnskolen. Så mitt spørsmål til representanten Holmås er: Hva er den alternative bruken av disse pengene? Det koster 80 mill. kr. Det er å føre dem over på Statens pensjonsfond – Utland, som har estimert å gå med 430 milliarder kr, overført for 2009 – det er nå redusert i forbindelse med revidert. Mener Holmås det er viktigere å kjøpe for 80 mill. kr i aksjer og obligasjoner i utlandet enn å sikre grunnskoleelevene et skolemåltid? Det er akkurat det valget han har: Ja eller nei?

Heikki Holmås (SV) [10:01:39]: Det er altså slik at i Soria Moria-erklæringen fikk vi ikke gjennomslag for at vi skulle innføre et gratis måltid i skolen. Vi styrer etter Soria Moria-erklæringen, for vi mener det er en god og ordentlig politikk.

Vi går til valg i år igjen på at vi ønsker å innføre et gratis skolemåltid i stedet for å bruke penger på investeringer i atomvåpen, som er det Christian Tybring-Gjedde ønsker å gjøre. Vi ønsker å sørge for styrking av satsing på grunnskolen i stedet for å åpne for kommersielle skoler som vil tappe den offentlige fellesskolen for massevis av penger som kunne vært brukt på gode elever, eller på å sørge for å gjøre skolen bedre for alle elevene. Vi ønsker å bruke pengene på gratis kjernetid i barnehagen, på leksehjelp på skolen og på maksimumspris i skolefridtsordningen. Dette går vi til valg på, og det ønsker vi å gjennomføre i løpet av neste stortingsperiode.

Lars Sponheim (V) [10:02:41]: Jeg skal ikke gratulere representanten Holmås med at han i miljøpolitikken i natt stemte for utbygging av Goliat og mot Venstres forslag om å avvise utbyggingen av Goliat. Jeg skal heller ikke ta den store debatten om virkelighetsbeskrivelsen av de siste fire årene. Jeg vil bare slå fast at vi har hatt en privatøkonomisk bonanza når det gjelder oppussing av hus, investering i biler og hytter som dette landet aldri har sett før, i de fire årene med rød-grønn regjering.

Spørsmålet mitt går på privat, norsk eierskap. I går var jeg i en debatt med statsråd Solhjell fra SV, som ble kjørt av en tidligere SV-er, Paul Chaffey, som tydeligvis kjente SVs politikk altfor godt til at hr. Solhjell likte det noe særlig. Han var i hvert fall meget uklar i synet på om SV egentlig var for privateide, norske bedrifter. Og da spør jeg: Kan representanten Holmås etter fire år med god innsikt i rød-grønn økonomisk politikk, gi oss en veiledning i hva som er gjort de fire siste årene for å stimulere privat, norsk eierskap i bedriftene?

Heikki Holmås (SV) [10:03:44]: Jeg synes det er et veldig pussig spørsmål fra Lars Sponheim.

Hvis en ser hva som har skjedd når det gjelder styrking og nyetablering av gründerbedrifter, hvis en ser hva som har skjedd når det gjelder sysselsetting i norske bedrifter, og hvis en ser hva som har skjedd når det gjelder overskuddene i norske bedrifter, vil en se at det i de første årene og fram til toppen av den høykonjunkturen vi var inne i, aldri har vært bedre overskudd, bedre lønnsomhet,

bedre nystarting eller bedre gründervirksomhet i norske bedrifter enn det vi har.

Men så kom finanskrisen – truet og trykket på som bare juling – og sørget for at vi fikk den nedturen som vi nå er inne i, men en ny, god rød-grønn politikk vil sørge for å bygge opp under det vi trenger. Vi trenger en omstilling til et miljøvennlig samfunn, vi trenger et mer miljøvennlig næringsliv, og så trenger vi en satsing på kompetanse. Det vi gjør både når det gjelder styrking av barnehagesektoren, styrking av skolen, styrking av høyere utdanning og forskning og flere studieplasser i dette reviderte nasjonalbudsjettet, er alle ting som vil bidra til dette.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:04:59]: Høyre har i hele denne perioden fremmet forslag om en rekke ulike tiltak i fattigdomspolitikken. Ja, Høyre har i sine alternative budsjetter fremmet forslag om hele 877 mill. kr mer enn Regjeringen samlet har bevilget. Det kan ikke være noe stas for representanten Holmås å se tilbake på fire år i regjering når fattigdomssatsingen har feilet så til de grader.

Kristin Halvorsens politiske vilje til å avvikle fattigdommen, er vel kanskje det fremste Soria Moria-løftebruddet fremfor noen. Det fremste eksemplet så vi i Aftenposten 18. mars i år. Da uttalte Johanna Engen, styremedlem i Fattighuset: «Vi gjør jobben Regjeringen skulle gjort.»

Er det slik at Sosialistisk Venstreparti har sprunget fra løftene sine? Er det slik at Sosialistisk Venstreparti ikke har fått gjennomslag for fattigdomssatsingen på grunn av at sentrumskameratene ikke har gått med på det? I så fall: Hvorfor viser ikke SV vilje ved den siste behandlingen av budsjettet, når de nå virkelig hadde hatt mulighet til å vise at de mente noe med det?

Heikki Holmås (SV) [10:06:14]: I hele forrige periode, da Høyre satt ved makten, økte forskjellene. Det første Høyre gjorde da de kom til makten, var å bruke 1,5 milliarder kr på skattelette til de aller rikeste. Høyre går til valg på å sørge for 12 milliarder kr i skattelette, hvorav 6 milliarder kr skal gå til de 2,5 pst. rikeste her i landet. Altså: Helt topp! Høyre driver målrettet omfordelingspolitikk fra folk flest til de aller rikeste. Det er en politikk som jeg bare må si at jeg ikke vil stå for i det hele tatt, og den politikken har jeg tenkt å bekjempe med hele mitt hjerte og all min kraft.

I løpet av denne perioden har vi sørget for et kjempeløft i bostøtten, vi har sørget for å øke alle de minste trygdenes opp mot to ganger grunnbeløpet, som altså er mer enn 140 000 kr og blir mer til neste år. Vi har sørget for en økt satsing på utleieboliger. Det er 43 000 flere utleieboliger. Det er færre mennesker som er sosialhjelpsmottakere, og vi har mindre forskjeller mellom rike og fattige i Norge. Når vi tar oppsummeringen av hele politikken og konsekvensene av denne når vi får rapportene om to års tid, vil vi se at dette var en periode da vi bekjempet forskjeller. Men det er klart at vi skal fortsette å bekjempe fattigdom i tiden som kommer.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:07:43]: Nå har jeg i fire år hatt gleden av å komme etter Heikki Holmås i stort sett alle finansdebatter. Jeg hadde også gleden av å høre ham før han ble finanspolitisk talsmann for SV. Jeg vil i grunnen si at han har utvist en omstillingsevne og en fleksibilitet som mange i norsk næringsliv sikkert kan bruke som et eksempel til etterfølgelse.

Det er jo siste debatt før vi går fra hverandre. Det er jo også slik at det kan være grunn for en aldri så liten oppsummering. Undertegnede ble også spurt om hvilke forventninger jeg hadde til Kristin Halvorsen da det ble klart at hun skulle bli finansminister. Da sa jeg at den dommen kommer vel om fire år. Jeg skal ikke komme med noen dom, men jeg vil si at det har vært en periode hvor finansministeren har vist handlekraft og autoritet. Jeg har ikke vært enig i alt hun har gjort, men jeg vil si at mange ganger har jeg tenkt: Den dama kan sine saker! Så har jeg sagt det før jeg går over til noe som ligner på mer kritikk.

Det er grunn til å stille spørsmål ved hvordan denne regjeringen har forvaltet den enorme formuen på kapitaltilgangen som denne perioden har gitt – over 200 milliarder kr mer, men så kan man trekke litt fra og legge litt til i forhold til strukturell inngang, stabilisatorer, skatteinngang osv. Jeg vil likevel si at man må spørre seg om vi har brukt og forvaltet de mulighetene vi har, på en riktig måte. Der må vi fra Kristelig Folkepartis side svare ja på noe, men også nei på altfor mye etter vår mening. Det bærer også det siste reviderte budsjettet preg av.

Vi skal gi Regjeringen honnør for deler av håndteringen av finanskrisen. Bankpakken har vært målrettet og hensiktsmessig. Tiltakspakken mot ledighet kom etter vår mening for sent. Da den først kom, var det mye der vi kunne gi vår tilslutning til, og som var ganske likt det vi foreslo som første parti, at vi skulle hatt revidert budsjett allerede i fjor høst.

Men det er tre områder jeg vil peke på som vi burde gjort noe mer med, ikke minst ved denne siste anledningen:

For det første er det kampen mot fattigdom, som også representanten Holmås var innom. Det er påfallende at SVs talsperson nevner antall bostedsløse som et satsingsområde, når faktum er at antallet har gått opp. Hvis det er satsing, er det enten noe radikalt galt med selve politikken, eller så er det retorikk og ikke sannhet. Fra Kristelig Folkepartis side ville vi også sett det som en fordel om man nå benyttet anledningen til å satse på dem som er utenfor arbeidsmarkedet. Vi ønsker flere tiltaksplasser, ikke minst rettet mot dem som har behov for varige tiltak. Det er for oss komplett uforståelig at Regjeringen sitter stille og ser på at 4 000 personer står i behandlingsskø til våre rusinstitusjoner, samtidig som man sitter stille også og ser på at det legges ned institusjoner som har plass. Det skulle vært et felles ansvar for oss alle i denne salen å gjøre noe med dette, og ikke sitte stille og se på at slikt kan skje.

Vi ønsker også en sterkere satsing på bedriftene og arbeidsplassene. Vi burde gi et bidrag til å trygge arbeidsplassene over hele landet. Det gjør vi bl.a. ved å halvere

arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger, utsette terminene for arbeidsgiveravgiften, fjerne beløpsgrensen på skattefradrag for tilbakeføring av underskudd og øke rammene for SkatteFUNN-ordningen, som noen eksempler.

Vi vil også gjøre noe med de store klimautfordringene. Hvorfor ikke være med på å innføre en miljøbilpremie for dem som kjøper en miljøvennlig bil? Hvorfor ikke styrke energifondet ytterligere, slik at vi får mer fornybar energi? Og hvorfor ikke styrke kollektivtrafikken ytterligere, ikke minst der hvor den kan være et godt alternativ til privatbilismen?

Alt dette ligger i Kristelig Folkepartis alternative budsjett. Det anbefaler jeg, og tar opp våre forslag.

Svein Roald Hansen hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Hans Olav Syversen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Marianne Aasen (A) [10:12:56]: Representanten Syversen startet med en kort oppsummering av fireårsperioden, og det er jo på sin plass. Dette dokumentet, som er revidert nasjonalbudsjett, er egnet til å gi en viss pekepinn om den politiske situasjonen og også stoda på borgerlig side.

Høyre har tidligere garantert gjentatte ganger at de vil føre en ansvarlig økonomisk politikk. Nå legger Høyre opp til en oljepengebruk som er langt over det Finansdepartementet mener er ansvarlig, og også mange andre makroøkonomer. Det er store skatte- og avgiftslettelser i det budsjettforslaget, og det finansieres med kutt i norskopplæring, integreringspolitikk og en rekke tiltak som Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene er enige om.

Opplever Kristelig Folkeparti at Høyre nærmer seg Fremskrittspartiet eller sentrumpartiene med en slik innstilling i revidert nasjonalbudsjett?

Hans Olav Syversen (KrF) [10:13:53]: Nå er jeg ikke sikker på at det svaret Finansdepartementet kommer med når det gjelder økt oljepengebruk, er det endelige svaret som det skal settes to streker under. Hvem hadde trodd da denne perioden startet, at man skulle få et forslag om en oljepengebruk på 5,7 pst. istedenfor rundt 4 pst. Det sier jo litt om at det er et mål som er ganske så flyttbart også for den sittende regjering.

Men så er det også en grunn til at Høyre og Kristelig Folkeparti ikke er samme parti. Vi er to partier. Vi har ulike meninger om ulike saker, men vi har også vist at vi kan samarbeide til landets beste. Det er jeg helt overbevist om at vi skal få til også når velgerne gir et slikt signal om ikke så lenge.

Heikki Holmås (SV) [10:14:52]: Jeg vet at representanten Hans Olav Syversen er en anstendig mann som slåss for rettferdighet, i alle fall mot fattigdom. Jeg synes likevel det er verdt å nevne at i løpet av den perioden vi har sittet nå, har vi sørget for å få hevet minsteytelsene

på minstepensjonene. Vi har stått i spissen for å lede dem opp til to ganger grunnbeløpet, som er en sterk styrking på 16 000 kr for minstepensjonistene. Vi har sørget for å innføre bostøtte til 50 000 nye mennesker – fra 100 000 til 150 000. Dette kommer til å bidra til en vesentlig forbedring av situasjonen. Under den forrige perioden var Kristelig Folkeparti bl.a. med på å kutte ned på bostøtten til barnefamilier.

Men all politikk er lokal. Vi er begge Oslorepresentanter, og det ble tatt opp her at bostedsløsheten stiger. Ja, i Oslo stemmer Kristelig Folkeparti mot å øke antall nye boliger med mer enn 82 i år, selv om vi legger til rette for 3 000.

(presidenten klubber)

Hans Olav Syversen (KrF) [10:16:08]: Grunnen til det er også at de statlige insentivene ikke er gode nok, ikke minst i en storby. Man kan ikke skjære alle over en kam og si at kommune A med 3 000 innbyggere er lik kommune B med over 500 000 innbyggere, som har et helt annet nivå på utgiftene når det gjelder å sørge for at boliger blir bygd eller leid, for den saks skyld.

Når det gjelder pensjonene, var dette et opplegg hvor det var omfordeling innenfor Pensjons-Norge, i samarbeid med organisasjonene. Det er ikke noe Regjeringen har gitt av milde gaver. Man har blitt enig om en omfordeling som har gått ut over noen andre. Det bør man kanskje ta med i bildet når man først skryter. Jeg vil minne om at det var en sentrumsregjering som gav en tusenlapp til minstepensjonistene, til ganske store protester fra deler av den nåværende rød-grønne regjeringen.

Som jeg sa, så synes jeg denne regjeringen har gjort noe bra, men jeg tillater meg også å kritisere dem der hvor de har kommet til kort, også på områder der de burde ha gjort noe.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:17:30]: Debatten i finanskomiteen og i Stortinget om den økonomiske politikken denne våren minner meg mer og mer om forsøk på å kappfly med våryre kalver. En er dømt til å tape i første omgang. Nå kaster også Høyre seg inn med overbud, og viser overbud i forhold til Fremskrittspartiet når det gjelder skatter og avgifter. Det er interessant.

Finanskrisa har krevd at det er tatt sterke virkemidler i bruk. Siste reduksjon i styringsrenta er et tegn på en økonomi i store vanskeligheter, og vi har ikke mer å gå på i reduksjon av renta. Det er krevende utfordringer, det lønner seg ikke å spare, samtidig som vi i et råvareeksporterende land som Norge er avhengig av å ha en relativt svak kronkurs. Dette er i en situasjon hvor vi ser økte priser på råvarer i de internasjonale markedene. Den viktigste debatten framover er målrettede tiltak i finanspolitikken, ikke generelle skattelettelser. Regjeringen står på for utdanning, krymping av landet gjennom kommunikasjonsatsing og omstilling av næringslivet.

De mest krevende utfordringene er lønnsomhet i våre eksportbedrifter. Det trengs en økt omstilling fra råvare-

salg til lange verdikjeder med foredling, ny teknologi og ny kunnskap. Det er viktig at Regjeringa utreder og fremmer forslag til ei ordning om investeringsstøtte til å kommersialisere miljøvennlige løsninger. En slik investeringsstøtte vil gi den norske miljøteknologisatsinga et betydelig løft. Treforedling fra avis til kjemi kan være et godt eksempel. Senterpartiet vil peke på at ei slik ordning vil være i tråd med EUs miljødirektiv fra august 2008 som ble innlemmet i norsk lov 14. november i fjor.

Det er en tillitskrise i finansmarkedet. Den er blitt til en global økonomisk krise. Ledende økonomiske teorier blir utfordret og må utfordres. Islands situasjon er kjent, Latvia kommer. Store tap i bankvesenet kommer, samt kraftige lønnsreduksjoner og utvandring av folk. Devaluering står vi antakelig framfor. Spørsmålet er om landet har produksjonskapasitet når en har vært inne på det frie kapitalistiske prinsippet med markedsøkonomi uten styring.

FN har satt ned en kommisjon med leder Stiglitz og sekretær Jan Kregel. Det er drøfting i FNs hovedforsamling torsdag og fredag denne uka. Det er spennende visjoner i Stiglitz-kommisjonen: Fire nye internasjonale institusjoner, internasjonal sentralbank, ny internasjonal valuta, internasjonalt konkurransetilsyn, økonomisk råd i FN, på samme måte som Sikkerhetsrådet. Det er en viktig debatt om omlegging av kjørereglene for internasjonal økonomi, fra nyklassiske økonomiske teorier til erfaringsbasert realøkonomi. I Norge følges dette nå opp med Finansdepartementets nedsettelse av finanskriseutvalget, med medlemmer med ulike syn og analyser, for å få til et offentlig ordskifte om årsaker og veier ut av krisa. Dette kan danne grunnlag for en debatt om framtidens regulering av vår finanssektor.

Finansnæringa, som av enkelte ble framstilt som sjølve byggverket, må sjølsagt være stillaset rundt realøkonomien. Vi har internasjonale eksempler på forsikringslovgivinga, hvor forsikringsselskap både kunne forsikre liv, eiendom og kredittrisiko. Dette førte til at USAs største forsikringsselskap, AIG, i realiteten gikk konkurs. Forsikringslovgivinga i framtida blir eksempelvis et sentralt spørsmål.

Revidert nasjonalbudsjett fra Regjeringa legger opp til en satsing på velferden i kommunesektoren med en ny milliard, lavrisikolån til Innovasjon Norge, landsdekkende innovasjonslånordning med tilsvarende tapsavsetninger, innkjøpskonsortium, kjøp av kraft, økt antall studieplasser, økt tiltaksnivå på arbeidsmarkedet og økte bevilgninger til Posten. De såkalte ulønnsomme post- og banktjenester er et begrep som ikke har særlig god klang i deler av Regjeringa. Det er et system som blir enda vanskeligere å håndtere dersom EUs tredje postdirektiv blir realisert, noe som vil gi posten en dyrere og dårligere situasjon, som vil gi en distriktsfiendtlig utvikling.

Helt til slutt: I revidert er det også en tiltakspakke på 200 mill. kr til landbruket som er svært gledelig. Etter finanskomiteens behandling har det kommet en avklaring i Regjeringa om kompensasjon av moms for lag og foreninger fra 1. januar 2010 for frivillig sektor. Det er svært gledelig. Frivillige lag og foreninger har nå en refusjonsordning i sikte som gjør at innbetalt moms på varer og tje-

nester som nødvendige driftsmidler, enten det er til korps eller idrettslag, blir refundert. Det er en svært gledelig sak for Regjeringa og Senterpartiet. Det viser at det også satses på frivillig sektor som et kompliment til en sterk offentlig investering i velferdstjenester.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jørund Rytman (FrP) [10:22:32]: Jeg har forstått at representanten Per Olaf Lundteigen er den stortingsrepresentanten i denne sal som elsker toll og sikkert gjerne skulle hatt enda mer toll på varer. Det er ingen lettelser, selv ikke lempninger til u-land: å innføre tollfrihet for alle u-land, slik at disse fattige landene kan handle med Norge og på den måten komme seg ut av fattigdom og sin finanskrise. Men ok, jeg kan forstå Lundteigens intensjon, å beskytte og skjerme sine bønder mot konkurranse. Men jeg lar den debatten ligge.

Jeg lurer på hvorfor det er toll på frukt og grønt, som f.eks. oliven, mais, fersken, grapefrukt, aprikoser, artisjokker, søte pepperfrukter og mandariner, altså sunn mat som ikke kan sies å dyrkes i stor skala av bønder i Norge?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:23:41]: For å sikre en økonomisk utvikling i land må en ha mange virkemidler. Ett av virkemidlene er toll på import av varer. Slik er det over hele verden, slik har det vært gjennom historia.

Ved at vi har toll kan vi også lage regler slik at toll på produkter fra enkelte land er lavere enn toll på varer fra andre land. Dermed har vi mulighet til å stimulere import fra land som vi ønsker å gi en ekstra skjerv. Det er det flotte med vårt tollsystem når det gjelder de produktene det her refereres til. Vi kan altså gi tollettelser for import fra de land som vi ønsker å løfte utviklinga i, gjennom at de kan få større del i det norske, sterke kjøpekraftige markedet. Det er et system som vi bør fortsette med.

Jan Tore Sanner (H) [10:24:41]: Jeg ønsker å vende tilbake til replikken Per Olaf Lundteigen tok på meg for en halv times tid siden, nemlig å ta Lundteigens vidløftige foredrag om lange verdikjeder ned til hva det handler om, hva vi kan gjøre for å legge til rette for f.eks. videreforedling av norske landbruksprodukter, frukt og bær til saft og syltetøy.

Vi fremmer et konkret forslag i vårt opplegg i dag. Det er forslag nr. 89, som innebærer en halvering av produktavgiften nettopp ved videreforedling av frukt og bær til saft. Dette er et forslag som vil kunne bety 30 mill. kr for familiebedriften Lerum i Sogndal, som vil kunne bidra til at de kan styrke sine arbeidsplasser, bidra til mer verdiskaping i distriktet og også styrke frukt- og bærproduzentene i omegnen. Mitt spørsmål er om Lundteigens foredrag, og også replikken til meg i sted, innebærer at Senterpartiet vil stemme for Høyres forslag nr. 89 om en halvering av produktavgiften.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:25:52]: Jeg er veldig glad for at spesielt Høyres finanspolitiske talsmann nå er med på laget for foredling av råvarer. Det setter jeg opp-

riktig stor, stor pris på. Videre er Senterpartiet også svært glad for Høyres forslag om ekstra stimulans til foredling av norske bær- og fruktressurser. Jeg kan også si at det standpunktet har bred støtte i regjeringspartienes finansfraksjon. Problemet er at vi ennå ikke har funnet det systemet som gjør at det er mulig å praktisere det. Hvis Høyre sammen med regjeringspartiene kan medvirke til det, tror jeg det kan bli en lykkelig slutt, ikke minst for Lerum, som er en flott framtidsbedrift.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Lars Sponheim (V) [10:26:51]: Jeg forstår at fabrikkene Lerum i Sogndal står sentralt i denne debatten. Jeg kunne også tilført litt historie til det. Mens jeg var næringsminister mistet de det «meget sunne» produktet Pepsi-Cola, og en måtte gjøre en betydelig innsats for å skaffe dem en nødvendig erstatning fra de amerikanske Pepsi-Cola-eierne, og det hjalp dem da til å bli flinkere til å presse norske bringebær. Det er bra.

Men tilbake til revidert nasjonalbudsjett. Det er jo slik, og det bærer debatten preg av – at det ikke er selve dette reviderte budsjettet som inneholder så mye politikk at det er grunnlag for den store debatten. Det ligger nok mer i oppsummeringen av hele perioden og den økonomiske politikken og veien vi skal gå videre.

Dagen i dag og de siste dagene bærer mye preg av oppsummering når det gjelder forholdet mellom regjering og storting. Mange snakker om et storting som har betydelig mindre innflytelse enn det som kanskje har vært tilfelle gjennom tidligere perioder. Kanskje én ting er at opposisjonen, som er i mindretall, ikke har så stor påvirkning på sakene, men det er verdt å merke seg at selv regjeringspartiene i Stortinget har svært begrenset påvirkning, i alle fall på det som skjer i Stortinget. Det er altså ikke 50 øre som er flyttet på i det reviderte budsjettet som vi behandler i dag. Selve symbolet på dette, som vi har fått mange påminnelser om, ikke minst denne våren, er finanskomiteens ærverdige medlem Rolf Terje Klungland, som i 2008 fikk inn 3 mill. kr til nattog på Sørlandsbanen. Det er ennå ikke gjennomført, og når representanten i dag tar sin siste togtur hjem fra Stortinget, må han sitte søvnløs og tenke på denne situasjonen.

Venstre etterlyser en kurs som satser mer på framtiden og møter de store, viktige utfordringene, satsing på forskning, utdanning og stimulanser til mer klima- og miljøvennlig atferd. Ikke minst savner Venstre tiltak som er målrettet mot den del av norsk næringsliv som sliter, og som vi er helt avhengige av lykkes i framtiden. På alle disse områdene leverer Regjeringen og regjeringspartiene i beste fall svært svakt og har gjort det i hele regjeringsperioden. Dette gjelder spesielt på områder som er viktige for Venstre, nyskaping og forskning, miljø og klimavennlig omlegging av samfunnet, og målrettede tiltak for å sette flest mulig i stand til å utvikle seg og ta vare på seg selv. Dersom Regjeringen og regjeringspartiene hadde brukt et like stort engasjement og like mye politisk energi i å utvikle det nye næringslivet som vi er avhengige av i framtiden, som de har brukt i interne forhold når det gjelder det statlige eierska-

pet i Aker, Hydro og Statoil, hadde vi stått mye bedre rustet til å møte den internasjonale finanskrisen og framtiden.

Det er bra at Regjeringen bevilger mer penger til flere studieplasser. Men så lenge UH-sektoren fortsatt er underfinansiert og sliter med Regjeringens vedvarende hvileskjær, er konsekvensene for sektoren kutt i utgifter og dermed færre studieplasser og dårligere undervisning og mindre forskning. Venstre foreslår derfor å bevilge 700 mill. kr mer til høyere utdanning og forskning. Dette går til å styrke basisfinansieringen, men også til å øke næringsrettet forskning og klima- og energiforskning.

Venstre er skuffet over at Regjeringen heller ikke benytter denne anledningen til å oppfylle klimaforliket og satse målrettet på det klimavennlige næringslivet vi skal leve av i framtiden. Venstre er spesielt skuffet over at tiltak for å styrke investeringer i fornybar energi fortsatt er utsatt på ubestemt tid. Resultatet vil bli fortsatt kø av gode prosjekter som ikke blir realisert. Regjeringen har lovet en nasjonal strategi for marin energiproduksjon. Når denne ikke kommer i revidert nasjonalbudsjett, er det et signal om at hele strategien i beste fall ligger nedlåst i en skuff i departementet. Også den lovede offensive CO₂-reningen på Kårstø er nå skjøvet langt ut i det blå. Rensing fra dag én er et av denne regjeringens største løftebrudd.

Selv om Regjeringen har hatt et handlingsrom som er mer enn 100 milliarder kr mer til disposisjon i sitt siste år enn det Bondevik II-regjeringen hadde i 2005, klarer ikke Regjeringen det som ifølge finansminister Kristin Halvorsen kunne gjøres med et pennestøk: å utrydde fattigdom. I beste fall har Regjeringen klart å bevilge noen hundrelapper ekstra til de fattigste.

Også innenfor helsesektoren sliter Regjeringen. Det er vel og bra at Regjeringen i dag, på Stortingets siste dag, presenterer en samhandlingsreform. Det er en reform som foreløpig stiller flere spørsmål enn vi får svar. Jeg vil spesielt peke på situasjonen i eldreomsorgen, som det ifølge statsminister Jens Stoltenberg skulle skinne av før det ble gitt en ekstra krone i skattelette. Venstre konstaterer at det er stadig flere mennesker som opplever problemer i eldreomsorgen, og at køene for å få sykehjemsplass vokser, mens det er brukt over 500 mill. kr f.eks. på skattelette for fagforeningskontingent i den samme perioden.

Venstre vil gå motsatt vei og foreslår i denne innstillingen en storstilt satsing på sykehjemsplasser, med over 600 mill. kr i påplussinger innenfor de samme økonomiske rammene som Regjeringen har.

I Venstres alternative forslag til revidert nasjonalbudsjett 2009 prioriterer vi å bruke om lag 1 milliard kr mer på skole, utdanning og forskning, om lag 650 mill. kr mer på helse, familie og fattigdomsbekjempelse, om lag 120 mill. kr mer til tiltak rettet mot norsk næringsliv, i tillegg til flere målrettede skatte- og avgiftsforslag. Vi foreslår videre et skatteskifte fra rød til grønn beskatning på rundt 700 mill. kr med en netto skattelette på 390 mill. kr, økte utgifter på rundt 1,9 milliarder kr og inndekning på om lag 2,3 milliarder kr – alt innenfor samme økonomiske ramme som Regjeringen og regjeringspartiene foreslår.

Regjeringens pengebruk er allerede rekordhøy og virker sterkt ekspansivt på økonomien. 130 milliarder olje-

kroner brukes i 2009, en økning på hele 58 milliarder kr på ett år. Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett innebærer alene en økning på 9,5 milliarder kr. Dette er bekymringsfullt på sikt. Det er vel min og Venstres vurdering at det i denne situasjonen ikke er behov for ytterligere ekspansivitet på statsbudsjettets utgiftsside, men kanskje heller det motsatte, spesielt med tanke på at vi fikk en ytterligere rentereduksjon for få dager siden, som også bidrar til økt etterspørsel i norsk økonomi.

Derfor er det med en viss undring jeg ser at ingen av de andre opposisjonspartiene har lagt seg på en liknende ansvarlig og langsiktig linje. Politikk handler til syvende og sist om prioriteringer innenfor en ansvarlig ramme. Det er ikke spesielt ærefullt utelukkende å tappe mer av de framtidige pensjonsforpliktelsene for å finansiere små og store – og for all del – velmente påplussinger.

Til slutt. Det er også fristende ved avslutningen av et storting og en stortingssesjon å reflektere over hvilke utfordringer det kommende storting kommer til å stå overfor. De kommer ikke til å være ubetydelige. Innenfor finanspolitikken blir det en viktig oppgave etter hvert som forhåpentligvis finanskrisen gir seg og tilstandene normaliseres, å ta finanspolitikken inn på treffpunkt med handlingsreglen igjen. Nå har vi knapt nok øyekontakt.

Det skal bli en krevende oppgave de neste årene å komme tilbake på den rette banen. Det politiske handlingsrommet som har vært i denne fireårsperioden, tror jeg vi skal få problemer med å se igjen i de neste periodene framover – i alle fall for dem av oss som vil ha handlingsregelen velfungerende og på plass. Like fullt: Under så krevende, mer krevende økonomiske rammer enn det jeg tror denne regjeringen har hatt i sine fire år, må de kommende storting ta tak i store utfordringer i vår tid. Det er å bringe oss raskere mot lavutslippssamfunnet enn det vi har lyktes med de siste årene. Det er å ta utfordringene med kraftig vekst av eldre i dette samfunnet, som kommer etter 2020. Det er de neste årene vi må legge til rette for å håndtere denne voldsomme dynamikken som kommer inn i norsk økonomi, og som jeg tror altfor få i politikken tar inn over seg hva kommer til å bety.

Jeg tror det viktigste vi kunne gjøre for å møte dette i denne situasjonen i dag, hadde vært å møte disse store utfordringene med en formidabel og konsentrert satsing på forskning og kunnskap, og ny kunnskap. Enten det er å forbedre offentlig sektor, løse de store velferdsutfordringene, bringe oss til lavutslippssamfunnet, eller det er å bringe fram de nye grønne bærekraftige bedriftene, er det bare ett svar når det gjelder virkemidler, og det er innsats på forskning, framskaffe kunnskap, distribuere ny kunnskap gjennom utdanning. Den mest kraftfulle måten å møte finanskrisen på i denne situasjonen hadde vært å legge det meste annet til side, bruke handlingsrommet og gjøre en kraftig satsing innenfor denne sektoren – ikke minst i en tid hvor mange unge ikke får arbeid, ikke kommer ut i sin første jobb, ikke får den læreplassen de har ønsket seg, og søker til våre ulike høyskoler og universiteter. Det hadde vært en langsiktig og god strategi for å møte de store utfordringer og bringe en arv videre til nye storting, som har ganske krevende oppgaver foran seg.

Da vil jeg til slutt få ta opp de forslag Venstre har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Lars Sponheim har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torgeir Micaelsen (A) [10:36:57]: Jeg synes avslutningen på representanten Sponheims innlegg var en god avrundning av denne debatten. Jeg må innrømme at jeg hadde forventet at Sponheim skulle løfte seg til de litt større høydene med løftebruddsretorikken og alt annet som pleier å komme fra den kanten, men han overfører langt på vei karakteristikkene til sin gamle samarbeidspartner Høyre, hvor han både i media tidligere denne uken har omtalt Høyres nye oljepengebruk og skifte i innvandrings- og integreringspolitikken som populistisk.

Og han forsterker på mange måter kritikken av sin gamle samarbeidspartner Høyre her i dag, hvor han omtaler oljepengebruken og økningen av den som ikke spesielt ærerik. Det synes jeg er en meget god og treffende beskrivelse, men det må jo være lov å utfordre representanten Sponheim på hva dette forteller om situasjonen på borgerlig side tre måneder før valget. Man er enig om noe, man er enig om retorikk, løftebrudd og andre viderverdigheter overfor den rød-grønne regjeringen, men utover det har jeg vanskelig for å få øye på hvordan de fire partiene skal kunne samle seg etter valget.

Lars Sponheim (V) [10:38:05]: Venstre og jeg har lagt vekt på hva vi mener er rett å gjøre i denne situasjonen, og det har jeg argumentert for. Jeg er opplært i en tradisjon som gjør at jeg har den største respekt for den streken Finansdepartementet setter nederst på regnestykket. Jeg har alltid vært av den oppfatning at finanspolitikk bør være omprioriteringer innenfor den streken. Nå er vi kommet i en situasjon i dette huset hvor vi i økende grad løper ulike distanser, men skal måles på den samme tiden. Det har gjort politikken uoversiktlig og uheldig. Det baserer seg på at det er et flertall som tar ansvar for den forsvarlige streken, og så prøver man å drive politikk utenom det. Det kommer ikke jeg og Venstre til å være med på, og det har vi vist i denne innstillingen. Jeg håper og tror at dagens rød-grønne flertall forsvinner ved dette valget. Da får landet en mindretallsregjering. Det vil være en mindretallsregjering som må basere seg på løpende flertall i denne salen, og skulle det bli tilfellet, tror jeg uansett at det vil bli viktige flertall for mye viktig politikk, bl.a. innenfor næringspolitikken og utdanningspolitikken vil det bli et annet flertall og en bedre politikk.

Heikki Holmås (SV) [10:39:27]: Hvis miljø virkelig var det viktigste for Lars Sponheim, burde jo han søke et tettere samarbeid med SV istedenfor bare å slå hånden av oss og si at det er uaktuelt å samarbeide med SV i miljøpolitikken. Vi har fått til vesentlig mer satsing på jernbane enn det Venstre noensinne fikk til i regjering. Vi har fått til mer av de viktige tingene innenfor kollektivsatsing enn det Venstre fikk til, og vi har fått flere og bedre om-

stillinger når det gjelder bilparken enn det Venstre alene fikk til i regjering.

Dette var bare noen eksempler på ting vi har fått til. Så vi burde samarbeide mer, ikke bare få beskjed om at det er en dårlig idé. Poenget er at det er ikke miljø som er det viktigste for Venstre. Hvis man ser på den omfordelingen som ligger her, er Venstre mer opptatt av å sørge for å bruke pengene på å fordele fra barnefamilier gjennom å øke barnehageprisen, og bruke de pengene på de aller rikeste gjennom å fjerne noen av de endringene vi gjorde i formuesskatten. Det er det viktigste.

Lars Sponheim (V) [10:40:36]: For det første har Venstre nettopp gjort en påplussing innenfor kunnskaps- og forskningssektoren, først og fremst på forskningssektoren, på 700 mill. kr. I tillegg er det en omprioritering innenfor hele den kjeden. Vi har hele tiden sagt og ment at vi burde ha på plass full barnehagedekning før en presser prisen så raskt ned som det Regjeringen har gjort – og det er selvsagt det korrekte.

Så har jeg lyst til å si litt om miljøpolitikk og hva SV får til. Jeg har vært ærlig i denne sal og sagt at mye som er gjort, er bra, ikke minst når det gjelder Miljøverndepartementets budsjett som har hatt en betydelig vekst i denne perioden. Men jeg vil bare minne om at vi har hatt en vår nå som det ikke direkte skinner grønnfarge av. Jeg tenker på Kårstø-rensing som er utsatt, jeg tenker på Goliat-vedtaket i natt, og at den regjeringen Heikki Holmås' parti er en del av, ikke var villig til å innlemme i biomangfoldloven havområder der virkelig det viktige biologiske mangfold som vi må ta vare på, er til stede. Så det skinner ikke veldig mye av SVs miljøpolitikk i regjering.

Rolf Terje Klungland (A) [10:41:44]: Jeg vil rose representanten Sponheim for at han tar opp sin bekymring over sovevognen her i dag. Jeg går ut fra at det betyr at han vil følge dette opp i neste stortingsperiode. Det andre jeg vil rose ham for, er faktisk at han står rakt når det gjelder den økonomiske politikken. Men nå står han jo nokså alene på borgerlig side. Jeg skjønner ikke helt: Dersom han mener at rammene for den økonomiske politikken som blir ført nå, er rett, og at det er viktig å ta vare på en lav kronkurs i forhold til eksportindustrien, hvordan ser han da for seg den regjeringen som han snakker om? Det kunne vært litt spennende å høre hvilke alternativ representanten Sponheim ser for seg i neste periode.

Lars Sponheim (V) [10:42:43]: Jeg takker for det som måtte være gode ord i replikken.

La meg ta en oppsummering for egen og Venstres del. I denne perioden har det vært et poeng, ikke minst i den økonomiske politikken, å stå for en selvstendig sentrumslinje. Vi ønsker å få fram at Venstre er et selvstendig parti i sentrum av norsk politikk, og det synes jeg også at denne innstillingen viser. Venstres nøkterne tilnærming i tradisjonen etter Søren Jaabæk kommer også tydelig fram i denne innstillingen, og den kommer vi til å stå hardt på i tiden framover. Jeg håper og tror at når valget er over, vil dagens flertall være falt. Hvilken mindretallsregjering vi får ut av

det, er nettopp det som velgerne skal sette sammen når de skal stemme til høsten. Velgerne skal sette sammen Stortinget, men landet kommer til å få en mindretallsregjering som uansett må ha flertall i denne salen. Jeg håper og tror at Venstre skal komme i en situasjon hvor vi i alle fall vil kunne få betydelig innflytelse overfor en mindretallsregjering. Helst vil vi delta i en slik mindretallsregjering sammen med Høyre og sentrumspartiet, og det vil gi en mer offensiv politikk enn det vi har hatt i disse fire årene.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Statsråd Kristin Halvorsen [10:44:15]: Først en liten kommentar om Stortingets makt. Jeg ser at representanten Lars Sponheim måler Stortingets makt i forhold til hvor store endringer som gjøres på Regjeringens forslag etter at de er levert inn. Da må jeg si at de regjeringene som representanten Sponheim har vært medlem av, har jobbet helt annerledes enn vår regjering gjør. Vi går nemlig veldig mange runder med våre stortingsgrupper, som er vårt parlamentariske grunnlag og vårt flertall, før vi legger fram saker i Stortinget. Det er en betydelig innsats fra veldig mange stortingsrepresentanter når det gjelder å komme med forslag, og vi står til slutt sammen om det vi legger fram. Så kan det være behov for noen justeringer etter at en sak har kommet fram, men stortingsgruppenes makt i den rød-grønne regjeringen er betydelig med hensyn til det vi fremmer av politikk. Sånn må det være, for det er Stortinget som bestemmer. Men representanten Sponheim har tydeligvis en annen erfaring, der regjeringen har sittet i sitt eget vakuum for så å legge fram saker for Stortinget. Det tror jeg ikke er en anbefalelsesverdig metode.

Det er ingen tvil om at dette har vært et veldig krevende år. Vi er inne i en veldig krevende tid. Vi har en meget alvorlig krise i verdensøkonomien, den mest alvorlige siden annen verdenskrig. Etter at revidert nasjonalbudsjett ble lagt fram, kan det være noen tegn som kan tilsi at det kan se litt lysere ut på noen områder, men situasjonen nå tilsier ikke at vi kan slakke av på den årvåkenheten vi må ha i forhold til de utfordringene vi står foran. Finansmarkedene fungerer litt bedre. Det er litt lavere risikopåslag i penge- og kreditmarkedene. I flere land ser vi at de forventningene man har, både når det gjelder husholdninger og næringsliv, er mer optimistiske enn de var for kort tid siden. Det er litt mindre nedgang i industriproduksjonen enn tidligere i flere land. Vi ser at råvarepriser og aksjekurser stiger noe. Dette kan være noen tegn på at det kan gå litt bedre enn det vi trodde da vi la fram revidert nasjonalbudsjett. Men vi er ikke i en situasjon der vi kan si at denne krisen er over. Tvert imot, det kommer til å være krevende også i framtida å følge med på denne situasjonen. Usikkerheten er f.eks. knyttet til tapssituasjonen i veldig mange europeiske banker. Den er knyttet til de store underskuddene som mange land nå har. De skal håndtere en betydelig statsgjeld. Hvordan kommer man seg ut av den type krise?

Norge er mindre rammet av virkningene av finanskrisen enn veldig mange andre land. Vi skal ikke lenger enn

til Sverige for å se at de har en næringsstruktur som gjør at de snakker om en økning i arbeidsløsheten på helt andre nivåer enn det Norge opplever. Det samme er situasjonen for Tyskland og England, tette samarbeidspartnere og handelspartnere for Norge.

Regjeringen har lagt fram mange forslag. Vi har fått bred tilslutning til dem i Stortinget. Den største og første utfordringen vi hadde, var å få finansmarkedene til å fungere bedre. Den bytteordningen som Stortinget enstemmig sluttet seg til, har bidratt til at vi har kunnet låne ut 144 milliarder kr. Det kommer mer videre. Vi ser at påslagene i pengemarkedene har gått ned, og at de fungerer bedre.

Så har vi etablert to store fond, som Stortinget også har sluttet seg enstemmig til: Statens obligasjonsfond og Statens finansfond. De er nå i ferd med å virke etter hensikten. Vi har hatt en betydelig rentenedgang som har stimulert økonomien i husholdningene med over 30 milliarder kr. Det virker raskt i Norge. Fordi få har fastrentelån, slår rentendringene raskt inn. Vi ser nå at nedgangen i det private forbruket er i ferd med å flate ut, og at boligmarkedet tar seg litt opp.

Vi har lagt fram en veldig ekspansiv finanspolitikk. Det har aldri vært svart så tidlig og så omfattende noen gang når det gjelder å bekjempe arbeidsløshet. Internasjonalt sett er det bare Storbritannia som ligger over oss i stimulans av økonomien, men de har også helt andre problemer.

Det som nå er utfordringen, er å sørge for å ha en tydelig og klar politisk kurs for hvordan man skal komme seg ut av de utfordringene vi står foran. Her er det klare forskjeller mellom opposisjon og posisjon. For oss ligger rettferdig fordeling i bunnen. Det betyr at vi satser på velferd, men vi satser også på at de som har størst evne til å bidra til fellesskapet, skal gjøre det. Høyresiden vil dele ut 12 milliarder kr i skattelette, halvparten av det til de 2,5 pst. rikeste i Norge. Vi vil fortsatt sørge for – og det er det vi har gjort gjennom denne perioden – å holde skattelettepolitikken på 2004-nivå. Det har gjort at vi har 12 milliarder kr mer hvert år til velferd.

Så må vi ut av finanskrisen med en bedre løsning for klimakrisen. Derfor er den tiltakspakken vi kommer med, av de grønneste vi har sett. Den kursen må vi fortsette med videre, for her ligger det også mange nye muligheter for norsk næringsliv med tanke på framtidens produksjon.

Thorbjørn Jagland hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [10:50:08]: Revidert nasjonalbudsjett for 2009 er jo Regjeringas siste mulighet til å få gjennomslag for politikken sin. Rett skal vere rett. Regjeringa har fått gjennomslag for ein del. Finansministeren har bl.a. fått gjennomslag for å auke aksjedelen i oljefondet frå 40 pst. til 60 pst. Allereie i sitt første budsjett sikra finansministeren betydeleg skattelette til dei med dei høgaste inntektene. Men for folk flest

er det framleis utfordringar. Helsekøane aukar. Kriminaliteten aukar. Etterslepet i vegbygging og vegvedlikehald aukar. Det er mange utfordringar i kommunane, bl.a. i eldreomsorga. Mitt spørsmål til finansministeren er: Er finansministeren fornøgd med situasjonen i dag, eller er det noko som finansministeren innrømmer at ein ikkje har fått gjennomslag for, og som ein gjerne hadde sett annleis?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:51:12]: SV-ere er skrudd sammen slik at vi er utålmodige mennesker. Det betyr at selv om vi har gjort et godt dagsverk dagen før, står vi tidlig opp og går løs på nye oppgaver. I samarbeid med to andre regjeringspartier har vi fått til utrolig mye i løpet av disse fire årene. Det er fordi vi har gjort vesentlige og viktige politiske veivalg. Vi stoppet skattelettepolitikken. Vi stoppet privatiseringsiveren. Vi stoppet nedbygging av arbeidstakernes rettigheter. Vi har styrket offentlig sektor. Vi har brukt de store pengene på de store oppgavene. Vi har økt minstepensjonen med 16 000 kr i året. Vi har lagt om miljøpolitikken slik at miljø- og utviklingsminister Erik Solheim er kåret av FN til Champion of the Earth. Det er ikke dårlig! Men vi vil gjerne videre. Derfor slåss jeg så hardt for at høyredominert politikk ikke skal få noen mulighet til å vinne de neste fire årene. Vi står foran store utfordringer for fellesskapet som bare kan løses av rødgrønn fellesskapspolitikk.

Jan Tore Sanner (H) [10:52:40]: Finansministeren – eller jeg får kanskje heller si SV-lederen i denne sammenheng – har rett på ett punkt, nemlig at det er en tydelig kurs.

Man mente åpenbart at Høyre og Kristin Clemet fikk gjort så mye innenfor høyere utdanning og forskning i forrige stortingsperiode at det var på tide med et hvileskjær. Man har lagt om politikken med en passiv næringspolitikk og en svært aktiv høyskattepolitikk. Det er en kurs hvor man er mer opptatt av å dele enn å skape.

Det er ikke uten grunn at finansministeren, når hun skal ramse opp alt Regjeringen har gjort, ikke sier et ord om hva man har gjort for de små og mellomstore bedriftene, hva man har gjort for alle dem som nå slåss for å redde arbeidsplasser. Nei, vi får høre mantraet om at vi må vente og se. Vente og se!

Statistisk sentralbyrå og Norges Bank antyder en ledighet til neste år på mellom 120 000 og 130 000. Er Regjeringens passivitet rett og slett knyttet til at det tiltaket som nå, etter at rentevåpenet er brukt opp, vil kunne virke, er skattelette, og at det ikke passer, fordi man har lovet å øke skattene i Soria Moria-erklæringen?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:53:35]: Dette er en kritikk som overhodet ikke treffer. Vi har vært på hogget hele veien under denne finanskrisen. Vi har hatt som slagord at vi skulle komme med rett tiltak til riktig tid. Det som først og fremst har preget de tiltakene vi har kommet med, er at vi har villet sørge for at næringslivet fikk finansiering, sånn at man ikke måtte stoppe opp og lage større problemer i realøkonomien enn det kunne ha vært. Og det har virket. Vår nære kontakt med næringslivets små og mellomstore bedrifter viser at det virker.

Så er det veldig mange av de offentlige tiltakene vi har satt i gang, som Statistisk sentralbyrå sier skaper flest arbeidsplasser raskt, nemlig alt vi nå gjennomfører i kommunesektoren, på samferdselssektoren, på energiøkonomiseringssektoren, via oppdrag til private bedrifter.

Jeg er helt uenig i Høyres fordelingspolitikk. I krisetider – ellers også, men særlig i krisetider – er det helt avgjørende at vi fordeler rettferdig. Når Høyre vil dele ut 12 milliarder kr i formuesskattelette, halvparten av dem til de 2 ½ pst. rikeste i Norge, er det en meget dårlig investering med tanke på at en skal komme seg ut av krisen i fellesskap. Det er en grunnleggende verdi ved det norske samfunnet.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:54:56]: Det er etter min mening bemerkelsesverdig at SVs leder og finansministeren ikke nevner kampen mot fattigdom med ett ord i sitt hovedinnlegg ved revidert budsjett – ikke minst fordi vi her snakker om en partileder som før denne perioden uttalte at fattigdommen kunne fjernes med et pennestrøk; det det stod på, var politisk vilje.

Fattigdom og rusmisbruk er to sider av samme sak i svært mange tilfeller. Sannheten er at det nå står flere i behandlingsskø enn noen gang – over 4 000. Samtidig nedlegges den ene ideelle institusjonen etter den andre fordi staten med sitt privatiseringskjør har sørget for at de ikke lenger kan drive videre. Hvordan harmonerer dette med Regjeringens politikk og Kristin Halvorsens uttalelser før siste valg?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:55:56]: Jeg snakket om rettferdig fordeling i mitt innlegg, og jeg gjør det gjerne mer. Jeg har aldri sagt at fattigdom kan utryddes med et pennestrøk, men jeg har sagt at man ikke kan bekjempe fattigdom med høyrepolitikk, og den utfordringen har jeg gitt Kristelig Folkeparti, bl.a. tidligere statsminister Kjell Magne Bondevik. Det som er vår oppskrift i kampen mot fattigdommen, det er å fordele rettferdig i sum i samfunnet, men også å sørge for at de gruppene som sliter mest, skal være med i fellesskapet. Det er direkte økonomiske tiltak, f.eks. øking av minstepensjonen, men det er også innsats mot rus, og det er å sørge for at vi har gode og billige barnehager, gratis skolegang, osv.

Jeg deler representanten Syversens bekymring for rusområdet. Jeg var innom Frelsesarmeen på onsdag og snakket med dem om hvordan de jobber med nettopp disse problemstillingene. Det dreier seg om behandlingsplasser, men det dreier seg ikke minst om dem som kommer ut fra behandling – at de skal ha en bolig, at de skal ha mulighet til å få en jobb, at de skal ha mulighet til å etablere seg i samfunnet igjen uten å måtte trekkes til de miljøene som de var en del av, og som er deres sosiale og trygge miljø fra før. Så her må vi ha innsats på et bredt spekter.

Lars Sponheim (V) [10:57:14]: Nå må jeg innrømme jeg ble opprørt! Finansministeren snakker ikke sant! Jeg satt rett overfor henne under den partilederdebatte hvor hun sa at fattigdom kan utryddes med et pennestrøk,

med harmdirrende stemme og løftet finger mot daværende statsminister Bondevik.

Det var ikke et vanlig politisk løfte om å sette seg høye mål, jobbe, osv., det var å legge en moralsk list for seg selv. Dette reviderte nasjonalbudsjett var finansministerens siste anledning til å sette det pennestrøket. Hun har ikke gjort det. Hvorfor skammer du deg ikke, finansminister?

Statsråd Kristin Halvorsen [10:57:54]: Jeg synes at representanten Sponheim skyter langt over mål. Jeg kan ikke gjenkjenne sitatet om pennestrøk, men jeg står fullt og fast ved at jeg har angrepet høyresiden og statsminister Bondevik mange ganger, fordi de har økt forskjellene og delt ut skattelette til dem som har mest fra før, tatt fra fellesskapet. Og det gjør jeg gjerne igjen.

Vi har gjort store grep for å bekjempe fattigdom. Vår innsats når det gjelder trygdene er betydelig større enn noe som har skjedd de siste årene. Vår innsats når det gjelder bostøtte er betydelig større. I det hele tatt har vi på veldig mange områder sørget for at forskjellene i Norge minker. Det er en jobb vi må ha som overskrift bestandig. Vi kommer aldri til å komme helt i mål og si at nå er det helt perfekt, men å kombinere det med høyrepolitikk – jeg registrerer at representanten Sponheim også på vegne av Venstre fremmer den type fordelingspolitikk – gir et samfunn som er dårligere i sum.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:59:10]: Det var interessant å observere sosialisten Halvorsen uttrykke glede over at børskursene stiger. Da kan man jo håpe at man bruker gevinsten fra kapitalistenes fremste verktøy til å bekjempe fattigdommen i neste stortingsperiode.

Men jeg skal spørre om noe annet. Skolene Wang Toppidrett og Norges Toppidrettsgymnas har av Utdanningsdirektoratet fått godkjent 1 380 toppidrettselevplasser, og hver toppidrettselev får en særskilt finansiering gjennom et toppidrettstilskudd på 17 700 kr. I statsbudsjettet for 2009 er det kun gitt bevilgning til 810 elever, til tross for at kostnadene med den 811. og 812. er like store som med den 810. Dette har altså ikke Regjeringen rettet opp i revidert nasjonalbudsjett. Totalt sparer staten 5 mill. kr, dvs. at Wang Toppidrett må låne 5 mill. kr eller kutte på tilbudet.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hvilket råd har hun til Wang? Bør de ta opp et privat lån på 5 mill. kr, eller bør de kutte på tilbudet til toppidrettselevene ved skolen?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:00:22]: Jeg tror jeg må få lov til å undersøke den saken litt nærmere, for jeg er ikke helt oppdatert akkurat på hva som er situasjonen på Wang Toppidrett, hvor mange studieplasser de har eller ikke, eller hva som er deres budsjettsituasjon. Så jeg vil gjerne benytte meg av muligheten til å ta det opp med Kunnskapsdepartementet, slik at representanten Tybring-Gjedde får et korrekt svar.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:01:15]: Det revi-

derte nasjonalbudsjettet vi behandler nå, er blitt lagt fram under det sterkeste økonomiske tilbakeslaget verden har opplevd siden 1930-tallet. Ingen økonomiske kriser er like, historien gjentar seg aldri, men det er likevel, slik Regjeringen, jeg og finansministeren har påpekt ved flere anledninger, noen skremmende regelmessigheter i økonomiske kriser når vi ser tilbake på historien. Det er at de gjerne starter med en eller annen form for finansiell boble, veldig høye boligpriser, veldig høye aksjekurser, så sprekker de boblene, og så blir det bankkrise og finanskrise. Så går det over til å bli en krise i realøkonomien, i produksjon og eksport, og så kommer den tredje fasen, som er at arbeidsløsheten begynner å vokse.

Nettopp forståelsen av at kriser beveger seg i faser, finanskrise som blir økonomisk krise, som blir arbeidsmarkedskrise, er et viktig bakgrunnsteppe for også å begynne å drøfte, vurdere og uttale seg om spørsmålet om krisen er i ferd med å gå over eller ikke. For hvis man ser på den første fasen, nemlig den akutte finanskrisen, er det klare tegn til at vi er på bedringens vei, at vi er på vei ut av den første fasen. Bankene er i bedre stand nå enn de var for noen måneder siden i Norge og i andre land, aksjekursene er på vei opp i Norge og i andre land, selv om bildet er litt nyansert og litt variert. Men når det gjelder de to andre fasene, er det økonomiske tilbakeslaget, fallet i industriproduksjonen, fallet i eksport i mange land, fortsatt veldig alvorlig, men det mest alvorlige er at arbeidsløsheten fortsetter å vokse, og vokser kraftig i landene rundt oss. Og for Regjeringen er det slik at krisen er ikke over selv om aksjekursene igjen stiger. Krisen er først over når vi igjen ser at arbeidsløsheten går ned og at sysselsettingen vokser. Der er det langt igjen i internasjonal økonomi, og det er langt igjen i norsk økonomi, for vi må være forberedt på fortsatt vekst i ledigheten i Norge og i våre naboland.

Så er det det andre spørsmålet: Hva slags lærdom kan vi trekke av krisen? For det er også en debatt om hva vi har lært. For det første skal man gjøre store studier, vi har nedsatt et eget utvalg, og vi skal helt sikkert ha mye diskusjon i årene som kommer, om hva vi lærte av denne krisen. Men jeg mener at i hvert fall ett hovedbudskap står veldig solid og har vært tydelig hele tiden, og det er at denne krisen, det økonomiske tilbakeslaget verden opplever, bekrefter at markedsøkonomien ikke kan overlates til seg selv. Det er et nederlag for troen på de uregulerte markedskreftene og den uregulerte markedsøkonomien. Troen på at markedet håndterer seg best selv, best overlates til seg selv, har stått veldig sterkt gjennom flere tiår, og den har kommet til uttrykk på mange forskjellige måter, dels gjennom en aktiv politikk for å fjerne reguleringer, ikke minst innenfor finansmarkedet, dels gjennom at man har lagt altfor lite vekt på tilsyn, kontroll med markedene, noe som bl.a. har kommet til uttrykk her hjemme ved forslag om å kutte i Kredittilsynet. Kanskje er det også viktig å ha med seg at mange land bare har regulert deler av økonomien, deler av finansmarkedene, men latt andre deler vokse uregulert, og mye av krisen har vært knyttet til de uregulerte delene av finansmarkedene. Men i tillegg, og kanskje langt viktigere, har troen på det uregulerte markedet kommet til uttrykk på to andre måter. Det ene har

vært et massivt angrep på offentlig sektor. Ønsket om å privatisere, ønsket om å bygge ned offentlig sektor har stått sterkt gjennom hele 1980- og 1990-tallet og langt inn i vårt eget århundre. For eksempel da vi startet diskusjonen om pensjon i Norge, med Pensjonskommisjonens innstilling, var det mange som argumenterte for at fellesskapet bare skulle ta ansvaret for en grunnpensjon, minstepensjon, til alle, og tilleggspensjoner skulle være noe du selv tok ansvar for, gjennom å plassere penger på ulike måter i aksjemarkedet. Det hadde vært en dramatisk forverring og hadde gjort oss langt mer sårbare overfor finanskriser enn når fellesskap og offentlig sektor tar ansvar for noe så stort og grunnleggende som f.eks. pensjoner.

Et annet uttrykk for troen på at markedet best regulerer seg selv, er at man har argumentert fra høyresiden, nasjonalt og internasjonalt, mot ideen om at staten skal regulere og stabilisere økonomien gjennom konjunkturpolitikk. Man sa at Keynes var død, man sa at motkonjunkturpolitikken tilhørte fortiden, og det var Milton Friedman og hans disipler som argumenterte for at klassisk konjunkturpolitikk var gammeldags. Det har hatt mye tilslutning også i vårt eget land. Er det noe denne krisen har bevist, både i Norge og i andre land, er det at staten, fellesskapet, har et stort ansvar og må gjøre jobben når det gjelder å stabilisere økonomien og bruke budsjettene til å utjevne svingninger i økonomien. Markedet kan ikke overlates til seg selv. Svaret på dette at markedet ikke kan overlates til seg selv, er at vi trenger reguleringer, vi trenger bedre reguleringer, og vi trenger mer reguleringer – nasjonalt og internasjonalt. Vi trenger en sterk offentlig sektor som ikke overlater pensjon, helse og utdanning til markedet, og vi trenger konjunkturpolitikk, at staten tar på seg sin oppgave når det gjelder å utjevne svingninger i økonomien. Men det betyr selvfølgelig ikke at alle reguleringer er gode reguleringer. Det betyr ikke at enhver utbygging av offentlig sektor er riktig. Og det betyr selvfølgelig ikke at dårlig konjunkturpolitikk er bra. Det er god og treffsikker konjunkturpolitikk vi trenger.

Når jeg sier det, er det fordi svaret på de uregulerte markedskreftene jo ikke er gammeldags planøkonomi, og ikke marked. Svaret er en regulert markedsøkonomi. Svaret er et samspill mellom offentlig og privat sektor. Svaret er at vi trenger både private bedrifter og en sterk offentlig sektor. Vi trenger en blandingsøkonomi. Vi trenger å utvikle det som er kjennetegnet ved den norske modellen. Det er svaret.

Krisens lærdom er at det uregulerte markedet ikke klarer seg selv; staten må spille en viktig rolle. Det er et samspill mellom marked og kapital, mellom marked og myndigheter vi trenger.

Det mest alvorlige uttrykket for det økonomiske tilbakeslaget er økningen i arbeidsløsheten. I euroområdet og i USA er ledigheten allerede over 9 pst., og det er en kraftig økning i så godt som alle våre naboland. Norge rammes også av det internasjonale økonomiske tilbakeslaget. Halvparten av det vi lager her i landet, selger vi til andre land. Når det går dårlig i utlandet, rammer det også Norge.

Industriproduksjonen i Norge har falt med 10 pst. og er et uttrykk for at ikke minst eksportindustrien nå rammes av

det internasjonale økonomiske tilbakeslaget. Arbeidsløsheten vokser. Den registrerte ledigheten var ved utgangen av mai 68 300. Det er 2,6 pst. Det er en økning i forhold til i fjor, men det er altså ganske mye lavere enn i så godt som alle våre naboland. Vi må være forberedt på at ledigheten kommer til å fortsette å vokse. Men Norges Bank la fram tall for to dager siden der de nedjusterte veksten i ledigheten, og bl.a. viste til de tiltakene som nå iverksettes både fra bankens side og fra myndighetenes side, som reduserer virkningen av internasjonalt tilbakeslag på norsk økonomi.

Et av de viktigste tiltakene er rentepolitikken. Og da vil jeg understreke at det at rentene nå settes ned, er et resultat av politiske beslutninger, det er fordi Stortinget, politikerne, har gitt Norges Bank den jobben det er å bidra til å trygge sysselsettingen gjennom å sette den renten som er nødvendig for å holde en stabil og god utvikling i norsk økonomi. Når rentene nå er satt ned med godt over 4 pst., er det nettopp et resultat av en villet økonomisk politikk, der rentene kan brukes til å trygge sysselsettingen og stabilisere økonomien.

Så er det tiltakspakkene overfor banksektoren og finansnæringen som finansministeren nevnte, som er store og omfattende, og som bidrar til at bankvesenet fungerer bedre enn det gjorde for noen måneder siden.

Og så det tredje, nemlig de store tiltakene der man bruker penger for å holde hjulene i gang: bevilgninger til oppussing av skoler og vedlikehold av veier – som gir oss en dobbel gevinst. Vi får bedre skoler og bedre veier, men vi får også flere mennesker i jobb. Det er motkonjunkturpolitikk. Den virker. Den gir arbeidsplasser. Men det er altså bare mulig å føre den fordi vi har holdt igjen i gode tider. Da kan vi bruke mye penger i dårlige tider. Man kan ikke bare være for motkonjunkturpolitikk i nedgangstider, man må også forstå betydningen av det i oppgangstider, hvor man må holde igjen på pengebruken.

Vi ser også tegn til at vi får til en omstilling i norsk økonomi. Nye arbeidsplasser skapes. Vi kan få til mer grønn utvikling. Så gir krisen gir også muligheter, og nå gjelder det å benytte seg av dem.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Siv Jensen (FrP) [11:11:36]: Vi fikk en repetisjon og en gjennomgang av det Regjeringen har gjort i forhold til finanskrisen. Jeg hørte veldig lite om hva de mener gjenstår, men det skal jeg komme tilbake til.

Det statsministeren ikke sa noen ting om – siden vi nå er inne i den siste debatten Stortinget har før sommerferie og valgkamp – er alle løftene den rød-grønne regjeringen kom med før valget i 2005, og en liten statusrapport i forhold til det. Derfor har jeg lyst til å spørre statsministeren litt om alle de brutte valgloftene, for det kom mange løfter i valgkampen i 2005. Jeg tror det er mange mennesker i vårt land som er veldig skuffet over at disse løftene ikke er innfridd. Derfor har jeg lyst til å stille statsministeren et veldig enkelt spørsmål: Jeg vil gjerne vite hvilket av de brutte valgloftene statsministeren har dårligst samvittighet for at han ikke har innfridd.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:12:36]: Jeg har god samvittighet. Og jeg har god samvittighet fordi denne regjeringen har gjort en veldig god jobb når det gjelder å gjennomføre og følge opp de målsettingene vi satte oss i Soria Moria-erklæringen, som var det programmet vi la fram for Stortinget i vår regjeringserklæring. Vi skal om ikke mange dager legge fram et omfattende politisk regnskap der vi går gjennom punkt for punkt av det vi la fram i vår regjeringserklæring. Det gleder jeg meg til at vi får gjort. Og jeg gleder meg til at også opposisjonen bruker mye tid på å lese dette grundig og ser hvor omfattende den resultatlisten er. For der vil man se at vi virkelig har gjort noe på de tunge og viktige områdene.

Vi lovet å bruke de store pengene, ikke på skattelette, men på skole, på omsorg og på helse. Og det er brukt milliarder av kroner nettopp på disse områdene. Vi lovet 10 000 nye årsverk i pleie og omsorg, og vi har altså oppfylt det. Det betyr ikke at alle problemer i eldreomsorgen er løst, men det betyr at det er 10 000 flere mennesker som i dag jobber med pleie og omsorg. Det er et viktig bidrag. Vi lovet å gjøre noe i forhold til å ruste opp veinettet her i landet, og vi har lagt fram rekordstore bevilgninger på veier og jernbane. Bare to eksempler på hva vi gjør.

Erna Solberg (H) [11:14:04]: Da denne regjeringen tiltrådte, skrev Dagsavisen at den kom til dekket bord. Aldri hadde en regjering hatt større muligheter for å gjennomføre politikken sin, fordi den forrige regjeringen hadde ryddet opp i norsk økonomi og sørget for konkurransedyktighet. Tre år etter hverandre hadde norsk konkurranseevne forbedret seg. Hvert eneste år under denne regjeringen har konkurranseevnen forverret seg. Når da den nedgangstiden som alltid kommer etter en oppgangstid, kommer til Norge, er norske bedrifter dårligere rustet til å klare dette, fordi konkurranseevnen deres er dårligere på grunn av Regjeringens politikk. Mange næringslivsledere snakker nå om problemene knyttet til at Regjeringen ikke følger opp den opprinnelige intensjonen med handlingsregelen, at Arbeiderpartiet har sviktet det de lovet næringslivet da de innførte handlingsregelen, nemlig at man skulle bruke pengene til konkurransekraft for norsk næringsliv. Mitt spørsmål til statsministeren er: Kommer han til å endre strategi og bruke av oljepengene fremover for å øke konkurransekraften for norsk næringsliv?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:15:15]: Vi bruker pengene på å øke konkurransekraften til norske bedrifter. Når vi investerer massivt i utdanning, når vi øker forskningsbudsjettene vesentlig mer enn den forrige regjeringen gjorde, er jo det nettopp å investere i ting som gir lønnsomme, gode bedrifter for framtiden i Norge.

Når vi investerer mangedobbelingen i vei og bane i forhold til hva Høyre fikk til da de satt i regjering, er det å øke konkurransekraften til norske bedrifter. Men det er også faktisk slik at når vi bidrar til et velorganisert arbeidsliv, når vi bidrar til sosial trygghet, er det også et bidrag til å øke bedriftenes konkurransekraft. For et samfunn preget av rettferdig fordeling, et samfunn preget av trygghet,

et samfunn med mange barnehager, er også et bidrag til å øke samfunnets og bedriftenes konkurransekraft.

Det beste målet på om man lykkes med det, er jo verdiskapningen. Vi har altså økt verdiskapningen, vi har økt sysselsettingen helt fram til vi fikk det sterkeste økonomiske tilbakeslaget verden har opplevd siden 1930-tallet. Siden da har ledigheten økt, det er helt riktig. Men fortsatt er det slik at ledigheten i Norge er lavere i dag, midt oppe i det sterkeste økonomiske tilbakeslaget, enn den var da vi overtok etter den forrige regjeringen.

Dagfinn Høybråten (KrF) [11:16:39]: Det er et par timer igjen av denne stortingsperioden, og Regjeringen har hatt fire år på seg til å legge fram en samhandlingsreform som var ferdig utredet da vår regjering forlot regjeringskontorene. Det gjør de altså omtrent idet stortingspresidenten lar klubba gå. Stortinget får ingen sjanse til å forholde seg til det. Det er ikke akkurat respekt for Stortinget.

Men jeg vil ta opp et annet spørsmål. Denne regjeringen synes å lide av en slags kollektiv fornektelse av hva de har sagt. 6. mai stod statsministeren på talerstolen her i Stortinget og sa at han hadde aldri sagt at det skulle skinne av eldreomsorgen. TV 2 hjalp til med å friske litt på hukommelsen. I dag har vi hørt at finansministeren ikke kan huske at hun har sagt at det å fjerne all fattigdom i Norge, stod på politisk vilje.

Det som jeg gjerne vil vite, er om statsministeren nå kan, i motsetning til det han kunne 6. mai, forsikre Kristelig Folkeparti og Stortinget om at man har tenkt å oppfylle avtalen om nye rettigheter og en lovfestet verdighetsgaranti for eldre i dette landet.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:17:48]: For det første: Vi skal legge fram samhandlingsreformen. Det er jo bare et eksempel på at denne regjeringen har gjort veldig mye, men vi har fortsatt mye ugjort, så det er derfor vi går til valg. Hvis vi hadde gjort hele jobben, kunne vi egentlig bare pakket sammen. Vi går til valg og skal vinne valget i september fordi vi skal gjøre mer. Derfor legger vi fram samhandlingsreformen som viser hva vi har tenkt å gjøre i neste periode på helse. Hva opposisjonen har tenkt å gjøre, er svært uklart.

Når det gjelder det med å skinne av eldreomsorgen, kan jeg gjerne gjenta det, men alle som ser det TV 2-innslaget, vet jo hva jeg sa, og skjønner hva jeg sa. Jeg sa at jeg kommer ikke til å gi skattelette før det skinner av eldreomsorgen. Og jeg har ikke gitt skattelette, jeg kommer ikke til å gi skattelette. Jeg kommer til å gå inn for mer rettferdig skatt. Men å senke det samlede skatte- og avgiftsnivået kommer jeg ikke til å gjøre, fordi jeg simpelthen mener at det er viktigere at vi bruker de pengene på eldreomsorg, på skole, på velferd, enn på nye titalls milliarder i lavere skatt. Og så presiserer jeg at det er ikke noe til hinder for å lage et mer rettferdig skattesystem. Men det samlede skatte- og avgiftssystemet mener jeg vi ikke bør sette ned på noen varig måte, når vi står overfor den situasjonen som vi står overfor nå. –

Ja, det var det.

Dagfinn Høybråten (KrF) [11:19:00]: Nei, det var ikke det.

(Munterhet i salen).

Lars Sponheim (V) [11:19:06]: La meg først få lov å advare statsministeren mot å trekke den gode Keynes for langt ut på den politiske venstreside. Han var en sosialliberaler og medlem av et liberalt sentrumparti, og ville nok mislikt å bli brukt av venstresiden for langt ut politisk.

Mitt spørsmål til statsministeren går litt på de økonomiske utsiktene framover. Vi ser her en betydelig forskjell i dette reviderte budsjett fra perspektivmeldingen når det gjelder problemene med å få en automatisk gjenoppretting tilbake til handlingsregelen. Regjeringen sier selv at nettopp bruk av oljeinntekter nå i 2009 og redusert bidrag fra fondet i årene framover, kombinert med trygdeutgifter og utgifter til aldersrelaterte helseutgifter, gjør at budsjettpolitikken vil få svært begrenset handlingsrom. Jeg vil ikke be statsministeren si som Solkongen, etter meg kommer syndefloden, men det kommer til å bli en krevende oppgave å ta tilbake budsjettet dit hvor det bør være – ansvarlig.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:20:10]: For det første mener jeg at det finnes mange kloke sosialliberale mennesker, og spesielt er de kloke når de samarbeider med sosialdemokratiet og til venstre. Det er det keynesiansk politikk har handlet om: Det er en god balanse mellom marked og stat. Sosialdemokratiet har i hvert fall alltid brukt Keynes, og det er høyresiden, ikke det liberale Venstre, som har kritisert Keynes. Keynes kommer sterkt tilbake, og det er bra.

Når det gjelder budsjettpolitikken, er det riktig at det kommer til å bli krevende, ikke minst – som representanten Sponheim var inne på – fordi vi får vekst i antallet eldre, og den kommer egentlig nå. Det er jo grunnen til at det er veldig bra at vi har fått på plass en pensjonsreform som kommer til å gi oss i hvert fall mer handlingsrom enn det vi ellers ville ha hatt. Det er en viktig årsak til at vi må lykkes med Nav-reformen, som handler om å få flere av dem som er i yrkesaktiv alder, til å kunne være i jobb. Og det er en grunn til at vi skal legge fram en samhandlingsreform som nettopp handler om at vi skal få organisert et helsevesen der vi setter inn innsatsen tidligere, der vi forebygger mer for å redusere veksten i utgiftene i helsebudsjettene.

Carl I. Hagen (FrP) [11:21:17]: Som kjent er det i denne perioden innført en lovfestet rett til barnehageplass til alle dem som ønsker det.

Forslag nr. 28 i dagens debatt går ut på å be Regjeringen legge fram et forslag som gir de hjelpetrengende lovfestet rett til å få dekket grunnleggende behov, uavhengig av hvor de bor i landet. De rød-grønne partiene er ikke med på dette forslaget, men Fremskrittspartiet er medforslagsstiller sammen med Kristelig Folkeparti. Dette ville gi alle eldre som er engstelige for alderdommen, en lovfestet rettighet til å få en sykehjemsplass når fagfolkene mener at de fyller kriteriene. I dag er det en betydelig rasjonering av eldreomsorgstjenester, fordi det ikke er noen lovfestede rettigheter.

Når man har lovfestede rettigheter for de yngste, hvorfor er da Regjeringen så imot å gi de eldste og andre hjelpetrengende en lovfestet rett til nødvendig hjelp, uavhengig av hvor de bor i landet? Hvorfor skal ikke de eldre likestilles med de yngste?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:22:37]: Først vil jeg gjerne takke Carl Ivar Hagen for mange gode debatter i Stortinget. Dette er vel den siste replikkvekslingen vi to får i stortingssalen. Det vil være et savn.

Så vil jeg takke Hagen for spørsmålet, for da kan jeg også besvare spørsmålet fra Høybråten som jeg ikke rakk å svare på. Det handler egentlig om det samme, nemlig arbeidet med rettigheter til eldreomsorg, tilbud til eldre. Det finnes noe lovverk i dag. Vi mener at det lovverket er for svakt og for uklart. Derfor arbeider Regjeringen med et nytt lovverk som skal forsterke og tydeliggjøre eldres rettigheter til omsorg.

Det vil være en annen type lovverk enn det vi har for barnehager, for når det gjelder barnehager, kan vi lett si at alle skal ha rett til en barnehageplass. Når det gjelder hva eldre skal ha rett til, vil det variere veldig, avhengig av hvilke behov de har. Men vi kommer til å presentere forslag til hvordan vi kan styrke rettighetene til eldre.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Hill-Marta Solberg (A) [11:23:58]: Ved starten av debatten i dag gikk finanskomiteens leder grundig gjennom budsjettinnstillingen.

Men på stortingsperiodens siste dag er det naturlig for meg både å se litt tilbake på de fire årene som har gått, og reflektere rundt det politiske bildet framover.

Regjeringen og regjeringspartiene har styrt med utgangspunkt i den regjeringserklæring som ble lagt fram etter valget, og i dag er det grunnlag for å si at vi har gjort jobben. De aller fleste mål vi satte oss i Soria Moria-erklæringen, er innfridd, og regnskapet vil om kort tid bli lagt fram. Vi har prioritert velferd framfor store skattelettelser. Vi har igjen sikret arbeidstakernes rettigheter, vi har ført en økonomisk politikk som har skapt økt sysselsetting, og vi har utformet en framtidsrettet klimapolitikk.

Det siste året i stortingsperioden har bydd på utfordringer ingen så ved inngangen av perioden. Finanskrisen som har utviklet seg til en global økonomisk krise, har også slått inn i norsk økonomi.

Viktige grep er tatt for å få finansnæringen til å fungere, og betydelige tiltakspakker er fremmet for å stimulere aktiviteten i norsk økonomi. Regjeringen har vist både handlekraft og vilje til å bruke de virkemidler som myndighetene rår over, og det har gitt resultat. Selv om ledigheten har steget og sikkert vil fortsette å stige, ser vi at de samfunnsmessige problemene som følger av det økonomiske tilbakeslaget, er vesentlig mindre i Norge enn i landene rundt oss.

God økonomisk styring i gode tider har gitt oss handlingsrom til å sette inn tiltak da den økonomiske krisen også rammet oss.

Den norske samfunnsmodellen med høy yrkesaktivi-

tet og gode offentlige velferdsordninger har vist sin styrke både i oppgangstider og i nedgangstider. Regjeringspartiene vil fortsatt bygge på en slik modell. Det kommende stortingsvalget vil komme til å handle om hvilken samfunnsutvikling landet vårt skal styres etter de neste fire årene.

Da må velgerne vite hvilke alternativer de står overfor. Ved periodens begynnelse utfordret jeg representanten Siv Jensen som leder for det største opposisjonspartiet om hvilken rolle Fremskrittspartiet ville innta i Stortinget. Hun svarte følgende:

«(...) vi har en ambisjon om at denne regjeringen ikke skal sitte lenger enn til 2009. Det innebærer at man må bygge allianser på ikke-sosialistisk side for å skape grunnlag for en mulig ikke-sosialistisk regjering. Det har Fremskrittspartiet tatt mål av seg til å gjøre.»
Nå skriver vi 2009.

På Stortingets siste møtedag i perioden er det interessant å se hva slags avklaringer som foreligger på borgerlig side. Det må kunne sies at Fremskrittspartiets leder har fått forsvinnende lite til. Men noe er blitt klarere denne våren.

Kristelig Folkeparti og Venstre har gjort det krystallklart at et regjeringssamarbeid med Fremskrittspartiet er uaktuelt. Høyre klamret seg i det lengste til håpet om bred borgerlig samling, men har nå erklært seg villig til å samarbeide i regjering med Fremskrittspartiet alene.

Dermed avtegner det seg ett alternativ til en fortsatt rød-grønn flertallsregjering med Jens Stoltenberg som statsminister, og det er en Fremskrittspartiet–Høyre-regjering. Med et fremskrittsparti som er dobbelt så stort som Høyre, må vi legge til grunn at i en slik regjering er Siv Jensen statsminister.

Dagens innstilling forteller noe om hva som vil bli politikken med en slik regjering. For én ting har disse to partiene felles: Nesten uansett hva spørsmålet i samfunnet er, er svaret deres skattelettelser. Fremskrittspartiets skatte-talsmann har antydnet 50 milliarder kr i årlige kutt. Høyre har vært mer forsiktig med tallfesting, men de kutter i formuesskatt og arveavgift, og dermed svekker de statens inntekter med nærmere 14 milliarder kr.

Det vil gi store skattegaver til de aller rikeste, samtidig som det reduserer fellesskapets mulighet til å gi god velferd innenfor skole, helse og omsorg.

Regjeringspartiene ønsker fortsatt velferd framfor skattelettelser, slik vi også har prioritert gjennom hele perioden. Vi har brukt de store pengene på de store oppgavene. Kommunene har fått et løft, det er bygd tusenvis av nye barnehager, og vi har styrket eldreomsorgen. For første gang har en regjering fulgt opp satsingen i Nasjonal transportplan.

Men vi vil mer i den samme retning. Det er fortsatt behov for å styrke eldreomsorgen og skolen, og ikke minst trenger landet stabil og stødig økonomisk styring som kan trygge arbeidsplasser i en krevende tid.

En Fremskrittspartiet–Høyre-regjering med Siv Jensen som statsminister vil, slik vi kjenner dem, prioritere store skattelettelser og dermed svekke grunnlaget for bedre velferd. En slik utvikling vil Arbeiderpartiet bekjempe.

I mitt siste innlegg fra denne talerstolen vil jeg avslutte med å takke mine medrepresentanter for et godt kollegialt samarbeid gjennom mange år, for gode debatter og en hyggelig tone, politisk uenighet til tross. Det siste er en kvalitet jeg håper også vil prege kommende storting.

Eirin Falde hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:29:11]: Den rød-grønne regjeringen har satt mange slags rekorder. En av rekordene som jeg antar vil gå inn i historien, er antallet innvandrere som har kommet til dette landet. I løpet av fire år har vi fått 100 000 nye ikke-vestlige innvandrere til Norge. Det utgjør det samlede innbyggertallet i Tønsberg, Sandefjord og Moss, eller ca. 400 personer hver eneste uke denne regjeringen har sittet med makten.

Konsekvensen av dette ser vi kanskje sterkest i Oslo, hvor vi får fremvekst av parallelle samfunn. Vi har grunnleggende verdier som ytringsfrihet, likestilling, pluralisme og den individuelle frihet som settes under press, bl.a. av enkelte representanter for disse gruppene.

Er representanten Solberg på Stortingets siste dag i denne perioden fornøyd med den rød-grønne regjeringens innsats i innvandringspolitikken, og anbefaler hun en eventuell ny rød-grønn regjering å videreføre den samme innvandringspolitikken i neste fireårsperiode?

Hill-Marta Solberg (A) [11:30:10]: Det har jo alltid vært en betydelig avstand mellom Arbeiderpartiets syn på innvandring – og i særdeleshet integreringspolitikk – og Fremskrittspartiets linje. Det er heller ikke slik at jeg i dag vil dele den beskrivelsen som nå ble gitt av representanten Tybring-Gjedde, om hvordan innvandrere påvirker samfunnet vårt. Men det som tør være kjent i Stortinget, også for alle representanter for Fremskrittspartiet, er at den sittende regjering har lagt fram en rekke tiltak som skal regulere innvandringen vår, og vi har en meget streng innvandringspolitikk. I tillegg har Regjeringen også lagt fram en aktiv politikk for å få til en bedre integrering i det norske samfunnet for dem som faktisk kommer hit og får opphold.

Erna Solberg (H) [11:31:03]: Den desidert mest grunnleggende velferd er å ha en jobb – det å ikke være engstelig for at man ikke kan betale regningene sine neste måned, og det å være sikker på å kunne planlegge for fremtiden. Derfor er skattelettelser et viktig tiltak, når skattelettelsene brukes til å sikre jobbene til folk og sørge for at færre distriktssteder nedlegger arbeidsplasser – noe som gjør at familier må flytte og barn må skifte skole. Hvis Arbeiderpartiet, i en krisesituasjon, hadde skjönt at det å tenke nytt med hensyn til virkemidler for å hindre at den grunnleggende velferden til enkeltindivider blir rokket ved, hadde det vært en fordel.

Jeg hører retorikken om skattelettelser kontra velferd på nytt igjen, men vi ser jo hva som har skjedd under denne regjeringen. Skattene har økt, og helsekøene har økt.

Når Arbeiderpartiet har tenkt å gå inn i en valgkamp og skryte av hva man har oppnådd på velferdssiden, kommer de også til å skryte av at deres helsepolitikk medfører at 65 000 flere mennesker nå står i helsekø enn det var ved inngangen til denne perioden – 65 000 flere med smerter hver dag og dårligere livskvalitet fordi Arbeiderpartiet har allergi mot private løsninger.

Hill-Marta Solberg (A) [11:32:22]: Her var det mange ting på 1 minutt. Jeg får starte med skatten. Jeg vil bare først slå fast at Regjeringen har holdt sitt løfte om å beholde det samlede skattenivået. Vi vedkjenner oss absolutt den skjerpningen vi har vedtatt, for dem som har de aller høyeste inntektene, og vi vedkjenner oss at vi også har brukt den skjerpningen til å skape lettelse i bunnen ved å øke minstefradraget og dermed også gi skattelettelser til dem med de laveste inntektene. Dette er en skattepolitikk vi absolutt står ved.

Så synes jeg det er drøyt av Høyre å si at deres skattelettelser går til å sikre jobber til befolkningen. Det alt vesentlige av skattelettelsene som Høyre foreslår, også i dagens innstilling til revidert, er store skattelettelser til de absolutt rikeste her i landet – absolutt rikeste. Over halvparten av de 13 milliardene som foreslås kuttet, vil gå rett i lomma på de 2,5 pst. rikeste her i landet. Det er en skattepolitikk vi tar avstand fra.

Lars Sponheim (V) [11:33:31]: Det er en ære å få rette den siste replikken til representanten Solberg. Vi fikk fast stol i denne salen samtidig, i 1993, og det er en oppbruddets dag. Men jeg vil også gjerne gratulere med og ønske lykke til i den nye jobben som fylkesmann i Nordland.

Spørsmålet mitt går litt på kommunesektoren, og den viktige jobben som representanten skal ha med å føre tilsyn med kommunesektoren. I dag kommer samhandlingsreformen, som vi er kjent med. Den tror jeg kommer til å bli veldig viktig framover. Jeg tror den bør ha som konsekvens at vi får færre, større, sterkere og mer robuste kommuner – nettopp for å lykkes med denne samhandlingen. Jeg vil ikke spørre om eller ta stilling til virkemidler for å få det til, men jeg vil spørre representanten om hun håper – og kanskje tror – at hennes virke som fylkesmann de neste årene kan handle om å bidra til større og sterkere kommuner i det mest kommunerike fylket vi har, Nordland, nettopp for å sette oss i stand til å lykkes med samhandlingsreformen.

Hill-Marta Solberg (A) [11:34:32]: Jeg skal innrømme at det er veldig fristende, men jeg skal avstå fra å gi programmerklæringer for en jobb som jeg skal tiltre 1. november. I dag er jeg fortsatt stortingsrepresentant – selv om det er raskt forbigående nå.

Så er det helt klart at den samhandlingsreformen som ble lagt fram i dag innenfor helse, stiller Kommune-Norge overfor utfordringer, og vi kan bare lykkes med den gjennom et veldig godt samarbeid kommunene imellom. Svært mange kommuner er små, og det er helt nødvendig at de etablerer et tett samarbeid for å kunne gjøre den jobben som Kommune-Norge skal bidra med i et bedre

helsevesen, der primærhelsetjenesten skal spille en enda større rolle og ta større ansvar for folks helse. Så samhandling og samarbeid i Kommune-Norge kommer til å bli helt avgjørende framover.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Siv Jensen (FrP) [11:35:46]: Dette er den siste debatten i dette stortinget i denne fireårsperioden. Vi har fire år bak oss med en flertallsregjering som har gjort akkurat som den vil. Det er selvsagt en flertallsregjeringens privilegium. Det jeg kanskje synes er noe av hovedproblemet etter å ha sett tilbake på disse fire årene, er påstandene om at Stortinget dermed har blitt gjort til et sandpåstrøingsorgan. Jeg merket meg statsministerens kommentarer til pressen i går etter at vi var ferdig med debatten om mistillitsforslaget, og jeg synes det er verdt å reflektere litt over det. Det mener jeg bidrog til å forsterke inntrykket av at Stortinget egentlig ikke betyr noe. Jeg mener det er problematisk at statsministeren så elegant hopper over de konstitusjonelle spillereglene, og det faktum at Stortinget ivaretar sin rolle og sine kontrolloppgaver gjennom behandlingen av denne type saker. Det skal man ikke bagatellisere. Jeg skjønner at det er lett å gjøre det når man har flertallet og bukta og begge endene, men den situasjonen kan fort forandre seg. Det vi kjenner best til i norsk politisk historie, er en situasjon med en mindretallsregjering som må opptre langt mer ydmykt overfor Stortinget enn det statsministeren for øyeblikket gjør.

Flertallsregjeringen har som nevnt hatt alle muligheter, men har skuslet bort mange av dem. Jeg utfordret statsministeren i replikkordskiftet tidligere i dag på hvilket løftebrudd han har dårligst samvittighet for, og jeg fikk ikke noe svar.

Jeg synes kanskje det er litt spesielt å tilnærme seg de uløste oppgavene så arrogant, fordi statsministeren lovet før valget i 2005 at det skulle skinne av eldreomsorgen – riktignok kanskje i sammenheng med at man ikke ville gi skattelette. Men Regjeringen har gjort det også. Det har vært gitt store skattelettelser, bl.a. i forbindelse med fagforeningskontingenten. Det kommer ikke statsministeren fra. Men man har ikke løst de store uløste oppgavene i eldreomsorgen. Så har man prøvd å korrigere seg litt underveis, for nå heter det ikke lenger at man skulle gi 10 000 nye hender til eldreomsorgen. Nå har man korrigert det til å lyde: i pleie- og omsorgssektoren. Men sannheten er uansett at det er opprettet 4 500 nye årsverk innenfor eldreomsorgen. Det er langt unna det løftet som ble gitt, og situasjonen er alvorlig.

Fattigdommen skulle avskaffes. Vel, forskjellene har altså økt under denne regjeringen. Man skulle løse opp helsekøene, fjerne korridorpatientene, redusere ventetidene, og man skulle sågar redusere egenandelene på helse-tjenester. Ingenting av dette har skjedd. Egenandelene har gått opp.

Mye av diskusjonen mellom dagens posisjon og tidligere regjering har dreid seg om hvem som bruker mest penger på å løse uløste oppgaver. Men Regjeringen tar aldri inn over seg at svaret på en del av disse oppgavene ligger

i systemendringer, systemendringer som det er et rungende behov for, særlig hvis vi skal løse problemene innenfor helsevesenet, eldreomsorgen og skolen. Å gi den enkelte større rettigheter lovmessig sett, slik at man tvinger kommunene til å ivareta de oppgavene som mange kommuner i dag ikke løser, er en av de største ambisjonene Fremskrittspartiet har foran neste stortingsperiode. Det innebærer å få på plass et systemskifte som først og fremst bidrar til å løse de oppgavene vi politikere har sørget for å ha monopol på. Vi har altså total kontroll med mange av disse oppgavene. Like fullt er det disse oppgavene som kommer først på dagsordenen ved hvert eneste stortingsvalg, fordi man har sviktet, fordi man ikke har løst oppgavene. Det burde være et stort tankekors for dem som tviholder på gamle systemer og ikke er villig til å endre dem.

Det er viktig å fokusere på å bekjempe arbeidsledighet, men jeg ser ikke de nye tiltakene fra Regjeringen. Det eneste jeg hører finansministeren og statsministeren si, er at ledigheten kommer til å øke. Men de har et budsjett som er kjemisk rensert for tiltak rettet mot alle landets små og mellomstore bedrifter, eid av privatpersoner, som sysselsetter 1 million arbeidstakere, og som klorer seg fast i håp om å overleve gjennom de vanskelige tidene. De har foreslått en rekke tiltak overfor Regjeringen og Stortinget. Alle tiltak blir blankt avvist av Regjeringen, først og fremst fordi de aller fleste av dem dreier seg om å gi skatte- og avgiftsreduksjoner.

Jeg kan love at Fremskrittspartiet skal gjøre alt som står i vår makt gjennom de kommende ukene og i valgkampen for å få en ny regjering som er i stand til å fornye Norge de neste fire årene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A) [11:41:09]: Representanten Jensen startet sitt innlegg med å kritisere Regjeringen og regjeringspartiene for å gjøre som de vil. Det er nok litt tidlig i dag å prøve å skrive historie over den fireårsperioden som har gått, men jeg er likevel ganske sikker på at historien vil fortelle at det var to helt avgjørende, store saker som dette storting behandlet, der Stortinget gikk inn i brede politiske forlik. Det er pensjonsforliket og klimaforliket.

Regjeringspartiene inviterte et samlet storting til forhandlinger og å inngå drøftelser om disse temaene. Ett parti valgte å gjøre som de ville. Det var Fremskrittspartiet. De står derfor utenfor disse to mest avgjørende sakene som vi har behandlet i Stortinget. Nå er representanten Jensen klar til å bli statsminister, forstår vi, og da er et spørsmål viktig å stille: Er det slik at Fremskrittspartiet i regjering ville respektere de brede politiske forlik på disse to områdene, som de øvrige partiene i Stortinget har inngått i denne perioden?

Siv Jensen (FrP) [11:42:18]: La meg få friske opp representanten Solbergs hukommelse. Når det gjelder klimaforliket, var det slik at jeg sendte et brev til representanten Solberg og inviterte til samtaler og forhandlinger om klimaspørsmålet etter statsminister Stoltenbergs tale

til Arbeiderpartiets landsmøte. Det som skjedde, var at det ble tatt et initiativ til klimaforhandlinger som Fremskrittspartiet aldri ble invitert med på. Vi fikk altså ikke muligheten til å delta i forhandlingene, og dermed heller ikke muligheten til å være en del av forliket. Det er sannheten.

Så er det også slik at Fremskrittspartiet gjennom flere forslag i Stortinget har foreslått tiltak som vi mener ville være gode og fornuftige miljøtiltak, men som er blitt stemt ned av regjeringspartiene av en eller annen mystisk grunn.

Når det gjelder pensjon, er Fremskrittspartiet grunnleggende uenig i den kuttoperasjonen som ligger til grunn i pensjonsreformen. Vi mener det ikke hadde vært behov for å frata fremtidens pensjonister så store deler av inntektsgrunnlaget deres. Derfor er vi uenig i det.

Heikki Holmås (SV) [11:43:38]: Høyrepolitikk har skapt finanskrisen. Bakgrunnen for det var for mye privatisering og for mye liberalisering. Så kunne man tenke seg at høyrepartiene her i Norge hadde et spesielt ansvar for å komme med forslag til å rydde opp i det som politikken deres har skapt. Men i Fremskrittspartiets arbeidsprogram står det ikke noe verken om finanskrisen eller om årsakene til den. Tvert imot står Fremskrittspartiet fortsatt på en omfattende privatisering og deregulering, som var de viktigste årsakene til finanskrisen. Det står i Fremskrittspartiets program at Fremskrittspartiet vil liberalisere økonomien for å skape større vekst og mer velferd og sikre bedriftene handlingsrom uten politisk innblanding – banker og finanssektoren er ikke unntatt. De vil slippe fri handelen med verdipapirer gjennom liberalisering av en rekke restriksjoner, herunder konsesjons-, løyve- og bevilningsbestemmelser. Da må jeg spørre: Er det mer liberalisering og privatisering som er Fremskrittspartiets svar på finanskrisen? Har man ikke lært noe som helst?

Siv Jensen (FrP) [11:44:43]: Representanten Holmås innledet med å si at det var høyrepolitikk som hadde skapt finanskrisen. Det er iallfall ikke fremskrittspartipolitikk, for vi har aldri styrt. Vi vil veldig gjerne gjøre det. Og vi er – i likhet med den sittende regjering – opptatt av å ha et godt ytre rammeverk som grunnlag for å regulere en ellers velfungerende markedsøkonomi. Jeg har heller ikke sett denne regjeringen – til tross for noen ivrige sosialistiske uttalelser – gjøre noe forsøk på å ødelegge velfungerende markeds mekanismer, rett og slett fordi det ikke finnes noe bedre alternativ.

Jeg er stolt av hvert eneste ord som står i Fremskrittspartiets program, og jeg akter å gjøre det som står i min makt – og resten av Fremskrittspartiets – for å få det gjennomført i neste fireårsperiode. Bare da får vi et godt grunnlag for å skape nye verdier og nye arbeidsplasser, gi folk tryggheten tilbake i hverdagen og sørge for at enkeltmennesket får rå mer over sitt eget liv enn å bli styrt fra vugge til grav av styringskåte politikere – som Holmås er representant for.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [11:45:56]: Fremskrittspartiet har i denne perioden gått en alenegang. På mange områder har de meldt seg ut – og tror at de skal få gjennom-

ført sin politikk alene, tydeligvis i neste stortingsperiode. De gjør det ved å love mer penger til alle. På alle områder vil de øse ut og øse ut penger – og tror sikkert at de dermed vil trekke velgere.

Men på ett område sier Fremskrittspartiet at alt skal vekk. Det er på landbruksområdet – der er de ganske tydelige. Så ser vi at matvarekrisen øker internasjonalt. I løpet av det siste året har det blitt 250 millioner flere mennesker som ikke får sitt daglige brød. Spørsmålet mitt er: Mener ikke representanten Siv Jensen at ethvert land for så vidt har rett til, men også plikt til å produsere så mye mat de kan til egen befolkning?

Siv Jensen (FrP) [11:47:05]: Først til påstanden om alenegang. Fremskrittspartiet er i opposisjon, og vår jobb er å markedsføre Fremskrittspartiets politikk – verken mer eller mindre. Men vi har samtidig gjort det klinkende klart at vi gjerne setter oss ned med andre partier for å forsøke å forhandle frem en bred plattform, som innebærer kompromisser.

Så til landbrukspolitikken. Jeg tror jeg skal sende utfordringen i retur. Senterpartiet har hatt hånden på rattet i norsk landbrukspolitikken gjennom mange, mange år. De har ikke vist noen vilje til å gjøre forandringer til det bedre for norske matvareprodusenter. Resultatet av dette er at det blir stadig færre bruk og stadig færre bønder.

Det står altså ikke så fantastisk godt til med norsk matvareproduksjon under Senterpartiets ledelse. Og da er spørsmålet: Når er Senterpartiet villig til å gå inn og se på en deregulering av alle de bestemmelser, lover, forordninger, forbud og påbud som er knyttet til denne næringen? La oss slippe bøndene fri, slik at også de kan bli selvstendige næringslivsledere, og slik at de kan få muligheten til å produsere under andre vilkår enn det de har i dag!

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Erna Solberg (H) [11:48:36]: Jeg vil gå tilbake til et replikkordskifte tidligere, med den andre representanten Solberg, som ikke kunne skjønne at skattespørsmål hadde noe med arbeidsplasser å gjøre. Da synes jeg det er på tide at den representanten Solberg reiser hjem og snakker med småbedriftene i sitt eget hjemfylke.

Det er ingenting jeg opplever sterkere og tydeligere når jeg er ute og besøker norske bedrifter, enn små og mellomstore bedrifters frustrasjon over at man ikke forstår at de pengene de betaler i formuesskatt, er bedriftens egenkapital – det som gjør at de kan forske og utvikle, som gjør at de har robusthet i næringslivet, og som også gjør at de kan ta ut litt penger og investere dem i en ny god idé i sitt lokalsamfunn.

Vi er i en situasjon hvor en av landets største privateide fiskeribedrifter, i nord, har opplevd at nesten 85 pst. av pengene de tjener, over flere år har måttet gå til å betale eierens skatt – overskuddsskatt og formuesskatt. Dette tømmer bedriften for kapital og gjør det vanskeligere i denne situasjonen.

I Ulsteinvik er det to bedrifter som ligger ved siden av hverandre, Ulstein og Rolls-Royce. Den ene bedriften

har utenlandske eiere. De betaler ikke formuesskatt. Den andre bedriften betaler formuesskatt til Norge. Det betyr at hver eneste arbeidstime er dyrere i den ene bedriften i forhold til den andre, fordi man må hente ut penger av bedriften for å betale formuesskatten.

I Nordfjordeid er det et hotell som er under utvikling – fordi de har en strategi for å bli større og bidra til et godt og flott reiselivsprodukt i Distrikts-Norge. Men eierne der tenker at de rett og slett må selge ut deler av eierskapet og melde seg inn i en kjede, for når de nye formuesskattreglene trer i kraft, vil skattebelastningen bli så stor at de som eiere – som bare har tatt vanlig lønn ut av bedriften – ikke kommer til å klare det lenger. Dermed blir ikke eierskapet forankret lokalt. Vi hører fra gründerbedrifter landet rundt at de opplever at den kapitalen de skulle utvide for, forsvinner.

Formuesskatt er skatt på arbeidsplasser. Det er skatt på driftskapitalen i bedriftene og bidrar til at norske arbeidsplasser blir dårligere. 350 000 mennesker eier i bedrifter i Norge, men det er den millionen arbeidsplasser som er i disse bedriftene, som hvert eneste år må være med på å betale den skatten bedriftene ilegges.

Når Regjeringen øker formuesbeskatningen og sier nei til våre forslag om en kortsiktig nedsettelse av arbeidsgiveravgiften, bidrar den til å puffe flere små og mellomstore bedrifter nærmere stupet – og noen over stupet. Den bidrar til at flere mennesker blir arbeidsledige, og til at den grunnleggende velferden i Norge blir dårligere. Derfor er det jeg sier at Kristin Halvorsen også er grådighetens ansikt i dagens politiske debatt i Norge. Det er hun som stimulerer til kortsiktige finansplasseringer og ikke til langsiktige eierskap. Det er hun som trekker ut penger av bedriftene og tvinger utbyttene opp – på et tidspunkt da vi burde ha sørget for at pengene stod i bedriften og løftet den gjennom denne krisen. Dette dreier seg om at man med åpne øyne lar være å bruke hele verktøykassen, lar være å sikre mange mennesker mot en fremtidig arbeidsledighet og lar være å sikre mange lokalsamfunn mot at hjørnesteinsbedrifter går dukken.

Norge trenger en strategi for fremtiden – jeg synes vi skulle ha diskutert det mer. Hvordan skal Norge som land sikre velferden på lang sikt?

Norge har de høyeste lønningene. Det synes jeg er bra. Det er en del av den grunnleggende velferden. Men vi har også den høyeste kapitalbeskatningen sammenlignet med mange av våre samarbeidspartnere, og vi har de høyeste transportkostnadene. Derfor mener jeg at kanskje noe av det viktigste i årene som kommer, er det jeg kaller 500 milliarder kroner-spørsmålet. Når Norge er så utrolig godt forsynt fra naturens side at vi nå får ekstraordinære oljeinntekter, og når vi gjennom handlingsregelen skal trekke mer penger inn i norsk økonomi, burde alle partiene kunne svare på hva vi konkret skal bruke de pengene til. Kanskje vi kunne komme tilbake til det vi var enige om i 2001, at vi skal bruke dem til å løfte Fastlands-Norges vekstevne, slik at vi får flere ben å stå på, og slik at vi får flere sikre jobber i årene fremover.

Derfor har vi sagt klart fra om at vi skal satse mer

på samferdsel i årene som kommer – betydelig mer på samferdsel – og på nye metoder å jobbe på. Vi må senke skattleggingen av norske bedrifter for å sikre arbeidsplassene, og vi må satse betydelig mer på forskning, utvikling, kunnskap og kompetanse. For når vi har de høyeste lønningene, må vi også ha de smarteste arbeidsmetodene, de gløggeste folkene, vi må bruke de beste ressursene på å løfte den viktigste kapitalen, nemlig den menneskelige kapitalen, i årene som kommer.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hill-Marta Solberg (A) [11:53:56]: Den debatten vi nå har med Høyre om skatt, er gjenkjennelig. Uenigheten om skattepolitikken mellom Arbeiderpartiet og Høyre har vært til stede i det politiske ordsiftet så lenge jeg har deltatt.

Jeg vil trekke fram et annet område hvor Høyre også har vært gjenkjennelig gjennom alle de årene jeg har møtt Høyre i budsjettarbeid i Stortinget. Det har vært ansvarlighet når det gjelder pengebruken. Det er mange som sperret opp øynene litt i forbindelse med den innstillingen vi behandler i dag. Det er, så vidt jeg kan erindre, første gang vi opplever at Høyre kjører en ekspansiv linje når det gjelder pengebruk – noe de alltid før har advart mot. De har alltid manet til forsiktighet. Det har vært uenighet om anvendelsen av budsjetttrammene, men Høyre har alltid ført en veldig stødig linje når det gjelder forsiktighet med pengebruk. De har alltid også sett farene som lå der hvis man mistet grepet om den ansvarlige pengebruken i budsjett- og i finanspolitikken.

Derfor er det grunn til å spørre: Hva er det som har skjedd som har fått Høyre til å ese ut i dette reviderte budsjettet, på en måte vi ikke har sett tidligere?

Erna Solberg (H) [11:55:16]: Det som har skjedd, er at det har blitt en betydelig annen økonomisk situasjon. Og jeg har ikke tenkt å sitte med åpne øyne og se på at flere og flere mister jobben, når vi gjennom gode stimulerings tiltak på skattesiden kan bidra til at flere får beholde jobben sin.

En analyse fra Statistisk sentralbyrå antyder at våre forslag i forbindelse med arbeidsgiveravgiften ville sikret 5 000 jobber i Norge. Jeg synes at Arbeiderpartiet burde vært for det. Jeg synes at Arbeiderpartiet burde vært opp-tatt av den grunnleggende velferden – som gjør at foreldre ikke må fortelle barna sine at de har mistet jobben og må flytte, for det er kanskje ikke jobb i deres bygd lenger, men i Oslo, så derfor må de reise et helt annet sted, og de må få nye venner. Det er en grunnleggende velferd. Jeg synes at vi skal ha råd til det.

Det kommer ikke til å ha noen som helst betydning for den langsiktige balansen eller for finansene om vi bruker 5–6 milliarder kr mer i dagens økonomiske situasjon. Tvert imot vil det bety utrolig mye for dem som blir arbeidsledige, og for bedriftene, som kanskje kommer igjen- nom denne krisen gjennom å sikre jobbene og å utvikle seg i stedet for å dø, fordi Arbeiderpartiet har allergi mot skattelettelser.

Magnar Lund Berge (SV) [11:56:29]: I Høyres program kan vi lese at de vil redusere det statlige eierskap i norsk næringsliv betydelig. Da Bondevik II-regjeringen la fram sin eierskapsmelding i 2002, var Høyre åpen for industrielle løsninger for Statkraft der staten ikke lenger ville være eiere. Da Stortinget behandlet den rød-grønne eierskapsmeldingen, var Høyre mer forsiktig med ordbruken, og privatisering av vannkraft var ikke lenger nevnt. Vi har sett av undersøkelser senere at det er omtrent bare 1 pst. av det norske folk som ønsker at norske vannkraftressurser skal selges til utlandet.

I den forbindelse har jeg følgende spørsmål til Høyre: Betyr Høyres nedtoning av temaet at partiet har snudd i spørsmålet om privatisering av norsk vannkraft? Og kan vi regne med at Høyre blir med på laget til oss som vil kjempe mot å børsnotere og selge ut norsk vannkraft?

Erna Solberg (H) [11:57:27]: Jeg tror det mest interessante i spørsmålet om vannkraft er hvordan dagens regjering skal oppfylle løftet sitt om bedre kraftpriser til kraftkrevende industri. Det var den største valgbløffen i forrige runde. Jeg tror at én strategi kunne vært at norske industribedrifter hadde eid vannkraften selv, istedenfor at staten og det offentlige nå skal overta eierskapet til mye av vannkraften. Da hadde en sikret koblingen mellom industri og det andre.

Så har vi et pragmatisk forhold til hvor stort det statlige eierskapet skal være. Vi har sagt at når det gjelder kjernebedrifter, må vi sørge for at vi har kontroll over hovedkontor, forskningsavdelinger, tilstedeværelse og viktig infrastruktur. Statkraft er for øyeblikket et spennende selskap, men de driver med utrolig mye aktivitet i andre land. Da er spørsmålet: Er det en hovedoppgave for den norske stat i fremtiden å eie masse vindkraft i England, eller drive med kraftutbygging og bygge ledningsnett andre steder i Europa? Jeg mener at Statkraft skal ha et stort statlig eierskap i fremtiden, men hvor stort det skal være, må avhenge av hva som tjener selskapet og norske arbeidsplasser best.

Rune J. Skjælaen (Sp) [11:58:45]: Hill-Marta Solberg sa i sitt spørsmål til Erna Solberg at hun på en måte ikke helt kjente igjen Høyre, som hun i sine mange år på Stortinget har lært å kjenne som et ansvarlig, verdikonservativt parti. Jeg må si at det slår meg noe av det samme. Nå har ikke jeg vært på Stortinget like lenge som Hill-Marta Solberg, men Høyre har endret takten. Det virker på en måte som om Høyre konkurrerer med Fremskrittspartiet om å overby hverandre på veldig mange områder.

Arbeidsgiveravgiften er blitt et mantra for representanten Erna Solberg. Den må senkes – det skal liksom være løsningen. Hvor vil Høyre kutte i fremtiden for ikke å bli stemplet som det uansvarlige partiet?

Erna Solberg (H) [11:59:51]: Høyre har brukt mindre penger enn Regjeringen når norsk økonomi har hatt behov for det. Vi mente f.eks. i fjor at det var viktig å sørge for at renten i Norge ikke ble for høy. Derfor brukte vi mindre penger i vårt alternative budsjett i fjor. Det gjorde vi også året før, for å holde tilbake. Nå mener vi at

den økonomiske situasjonen er helt annerledes, og at det da er rom for å bruke mer penger på noen kortsiktige tiltak – og senking av arbeidsgiveravgiften er ønske nr. 1 fra samtlige av de små og mellomstore bedriftene i handels- og servicenæringene med tanke på hva som kan bidra til at jobbene blir sikre i Norge. Det har vi lagt inn som ett-årig – 2,5 pst. lavere i løpet av ett år, for å sikre at vi nå ikke mister arbeidsplasser som er varige på lang sikt. Det mener vi faktisk er verdikonservativt, vi mener det er forsvarlig, vi mener det er måten vi skal bruke oljepengene våre på – og det er en stor forskjell mellom oss og Fremskrittspartiet. Vi bruker pengene på målrettede tiltak for å kutte kostnader for næringslivet. Fremskrittspartiet bruker mer penger på bl.a. å øke de offentlige utgiftene, noe vi ikke gjør i vårt alternative statsbudsjett.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Inge Ryan (SV) [12:01:22]: I mitt siste innlegg fra denne talerstolen har jeg lyst til å se litt tilbake på de åtte årene som jeg har fått lov til å jobbe i dette huset.

Det som slår meg først, er at jeg er blitt mye mindre sjølsikker i løpet av disse åtte årene. Det tror jeg skyldes at dette stedet og disse flotte folkene har mange ulike meninger som gjør inntrykk. Jeg har lært masse av alle partier, noe som har gjort at en del av de standpunktene jeg hadde da jeg kom hit for åtte år siden, har blitt slipt, moderert og utviklet. Det er et sunnhetsstegn, tror jeg, i et demokrati at man klarer å ha debatter som gjør at man blir beriket, og at man blir litt mindre sjølsikker. Det tror jeg er bra også for landet at en stortingsrepresentant blir.

På den andre siden er jeg blitt tryggere på noe. Det er tre søyler som for meg er de viktigste i utviklinga av det norske samfunnet. Det er søylen «politisk styring», det er søylen «naturressursene hører fellesskapet til», og det er søylen «fellesgoder». Jeg er blitt enda tryggere på at det er riktig at man går i retning av disse søylene. Og jeg mener at dagens regjering gjennom disse fire åra har gjort søylene både høyere, bredere og mer solide.

Det med politisk styring har fått en ny vår, særlig i forbindelse med finanskrisa. Politikerne stod jo litt lavt i kurs en periode; vi politikere måtte ikke bry oss så veldig mye. Men politikk er et fag, politikk handler om å se helheten, og det er viktig at man har dyktige folk som søker til politikken og er med på å utvikle samfunnet. Jeg er veldig glad for at «politisk styring» er blitt et mye mer positivt ladet ord her hjemme enn det var for noen år siden. Vi trenger politisk styring, for det er det som gir en helhetlig samfunnsutvikling.

Når det så gjelder naturressurser – og det har jeg hatt mange innlegg om i denne salen – som er den andre søylen, har ulike partier og ulike storting helt siden unionsoppløsningen i 1905 og fram til i dag vært veldig flinke til å si at naturressursene hører fellesskapet til. Enten det har dreid seg om vannkraft eller det har dreid seg om olje og gass eller andre ting, har man enten vært direkte eiere eller skattlagt dette på en slik måte at man har kunnet omdanne naturressurser til velferd. Dette lille, rare landet helt opp mot Nordpolen er blitt verdens beste land å

bo i. Det er fordi vi har tatt politisk styring og omdannet naturressurser til velferd.

Da kommer jeg til den tredje søylen, som kanskje er den viktigste. Det er det at vi har fellesgoder. Vi merker det særlig godt nå, når det er finanskrisa. Sjøl om jeg er usikker på hvor mye enkeltpersoner merker finanskrisa, er det i hvert fall en trygghet å vite at jeg havner på sykehus dersom jeg blir syk – uten at det har noen betydning om det er finanskrisa eller ikke – at jeg kan gå på den samme skolen, at jeg kan gå i den samme barnehagen, at jeg kan få det samme tilbudet på sykehjemmet. Jeg kan til og med gå på biblioteket og få kulturtilbud, fordi vi har bygd opp et samfunn der vi har fellesgoder som alle kan benytte seg av – en utrolig viktig kvalitet ved det norske samfunnet som jeg er stolt av at vi har fått til gjennom mange år, og som er den store styrken også gjennom denne regjeringa.

Jeg ser at jeg fikk litt ekstra taletid, president, for klokka startet litt seint, så jeg tillater meg å bruke et minutt til.

En av de utfordringene vi har framfor oss, som også denne fellesskapskassa skal ta tak i, er den økende arbeidsledigheten. Økende arbeidsledighet tror jeg er et av de områdene de neste par åra der vi skal legge oss i selen for å få gjort et best mulig håndverk. Jeg tror det er umulig å unngå økende arbeidsledighet, men hvordan skal vi møte de arbeidsledige? Jo, vi må møte de arbeidsledige med aktivitet. Vi må sørge for at de arbeidsledige blir satt i aktivitet så fort som mulig, for det er det beste for den arbeidsledige – at man føler at man er verd noe, at man blir brukt til noe – det er det beste for familien til den arbeidsledige, det er det beste for barna som ser at mor eller far har det greit og er i aktivitet, og det er det beste for Finansdepartementet på sikt fordi det er billigst å sette inn kreftene tidlig. Til slutt er det slik at det beste for det norske samfunnet er at vi sørger for at ledig arbeidskraft brukes til å skaffe seg kunnskap. Det er en utfordring der Regjeringa, sammen med Stortinget, må gjøre en god innsats i åra som kommer. Så vil det igjen komme perioder der ledigheten vil gå ned, men nå er det viktig å fokusere på dem som blir arbeidsledige.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gjermund Hagesæter (FrP) [12:06:58]: Eg registrerte at representanten Ryan tok eit tilbakeblikk både på dei siste åtte åra og på dei siste fire åra og konkluderte med at han har blitt både tryggare og sikrare. Det er bra.

Det som eg føler at eg òg ville hatt ei oversikt over, ein gjennomgang og ei vurdering av, er kva veljarane har fått ut av dei siste fire åra med SV i regjering. Eg skjønar det godt om Ryan ikkje ønskjer å vere så veldig presis på det, det er jo kanskje ein enkel måte å kome seg ut av eit vanskeleg spørsmål på, men eg vil iallfall utfordre representanten Ryan ved å spørje: Kva er han mest fornøgd med når det gjeld regjeringsdeltakinga i desse fire åra? Og kva er han minst fornøgd med? Altså, ein gjennomgang av kva han synest er bra, og kva han ikkje synest er bra.

Inge Ryan (SV) [12:07:59]: Jeg syns det var et godt spørsmål.

Vi er svært fornøyd med å ha sittet i regjering. Vi hadde avslutning på onsdag kveld, og jeg holdt en tale til gruppen. Og jeg må si at vi har oppnådd langt mer i regjering enn jeg kunne drømme om da vi startet for snart fire år siden.

Og hva er vi så mest fornøyd med? Jo, som jeg sa i mitt innlegg, satsingen på de felles godene og at vi har tatt tilbake en del politisk styring. Av enkeltsaker når det gjelder fellesgodene, må jeg nevne barnehagene. Barnehagene har alltid vært en viktig sak for SV, og at vi nå har full barnehagedekning til en akseptabel pris, er vel kanskje det vi er aller mest fornøyd med – men også det at vi fikk stoppet privatiseringen av den videregående skolen.

Det er ikke så mye jeg er misfornøyd med. Jeg syns vi har oppnådd såpass mye at det er lite jeg er misfornøyd med. Jeg syns faktisk vi har håndtert de fleste saker på enten en veldig god måte, eller en akseptabel måte.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [12:09:05]: Jeg vil først få ønske representanten Ryan til lykke med ny jobb.

Han sa i sitt innlegg at han hadde oppnådd langt mer i regjering enn han hadde drømt om. Jeg tror ikke det var veldig mange som drømte om at universiteter og høyskoler skulle oppleve et rekordstort kutt i sine overføringer da SV fikk regjeringsmakt. Både ut fra løftene som var gitt, og ut fra det som stod i Soria Moria-erklæringen, er det en ganske sterk kontrast. Statsminister Stoltenberg sa i sitt innlegg at de øker bevilgningene til høyere utdanning massivt. Da er det jo pussig at vi på universiteter og høyskoler ser store kutt i studieplasser, det sies opp ansatte, det forskes ikke, og studiekvaliteten blir dårligere. Det er også sendt brev fra alle landets sju universitetsrektorer, som mener at forskningsmeldingen, som nylig er debattert i Stortinget, er illevarslende for forskningen, rett og slett fordi det ikke satses nok. I tillegg vet vi fra Statistisk sentralbyrå at utdanning taper under denne regjeringa, slik at en stadig mindre del av potten går til utdanning og forskning.

Mitt spørsmål til representanten Ryan er: På hvilken måte har bevilgningene til universiteter og høyskoler økt massivt under denne regjeringa?

Inge Ryan (SV) [12:10:18]: Jeg har stor respekt for Ine Marie Eriksen Søreides kunnskaper når det gjelder utdanning – det gjelder òg dem hun refererer til på høyskolene, som også jeg besøker. Jeg er klar over at man har ønsket seg mer ressurser inn i både høyskoler og universiteter, både til studieplasser og til forskning. Jeg syns vi urettmessig har fått mye negativ kritikk for det ene året det var en liten pause i økningen i bevilgningene. Det har vi fått gjentatt og gjentatt. Jeg mener det er en myte, det som er sagt om at vi ikke har satsset på forskning og utdanning i denne perioden. Det har vi gjort, både med tanke på grunnskolen og ikke minst universiteter og høyskoler. Også på forskningssiden har forskningsinnsatsen økt under denne regjeringa i forhold til tidligere. Jeg syns man prøver å skape en myte her – det er ikke reelt.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [12:11:24]:

Representanten Ryan reflekterer over tre søyler: politisk styring, fellesskap og naturressurser. Han ser åtte år tilbake, men jeg har lyst til å se tilbake til nattens avstemninger.

I natt stemte SV for Goliat, en utbygging de er imot, i natt stemte SV mot å sende tydelige signaler til Regjeringen om at StatoilHydro burde trekke seg ut av oljesandprosjektet i Canada, i natt stemte SV for en åpningsprosess i forhold til oljeleting langs Jan Mayen-kysten – en sak som SV er imot. Dette må vel være VM i dobbeltkommunikasjon. Man bryter i forhold til politisk styring, som var en av søylene som representanten snakket om, og man bryter i forhold til naturressurssøylen sin.

Hvordan er det egentlig å være miljøgissel i en petroleumsgjering?

Inge Ryan (SV) [12:12:22]: Kristelig Folkeparti har i likhet med SV prøvd å sitte i regjering sammen med andre partier. Det betyr at når man sitter i en slik regjering, har man hele tida drøftinger om å komme fram til løsninger som kan forene – i dette tilfellet – tre politiske partier. Vi har klart å komme fram til løsninger nesten hver eneste gang vi har vært uenige om ting i dagens regjering. To ganger har det blitt tatt dissens, som sikkert Holten Hjemdal vet. For øvrig har vi klart å holde sammen og funnet fram til løsninger som er akseptable for oss. Det betyr ikke at hvert vedtak som Regjeringa gjør, er ideelt for SVs stortingsgruppe. Det er heller ikke alltid ideelt for Arbeiderpartiets og Senterpartiets stortingsgrupper. Hvert eneste vedtak som blir gjort, er ikke det ideelle som vi ønsker oss, men det er akseptabelt innenfor de rammene der vi syns vi kan gi støtte til Regjeringa.

I dette tilfellet, og i de eksemplene det ble vist til, syns vi det var akseptable løsninger vi var kommet fram til, men vi vil fortsatt, i neste regjering – i den regjeringa som vi skal sitte i fra oktober 2009 – slåss for en god miljøpolitikk.

Presidenten: Replikskordskiftet er over.

Dagfinn Høybråten (KrF) [12:13:45]: Dette er den siste budsjettdebatten vi har i Stortinget før velgerne til høsten setter sammen et nytt storting. La meg derfor starte med å summere opp mitt og Kristelig Folkepartis hovedinntrykk av budsjettprioriteringene gjennom denne perioden:

Fra første budsjettvedtak høsten 2005 til siste budsjettvedtak nå i dag, har den sittende regjering hatt en økonomisk handlefrihet som er uten sidestykke i nyere tid. Utgiftene er økt med 95 milliarder kr reelt fra 2005 til nå. I all hovedsak skyldes det økt oljepengebruk på 72 milliarder kr. Det er om lag 45 milliarder kr mer enn hva den forrige regjering kunne legge inn i budsjettene i forrige periode. Så har Regjeringen fått en klar økning i såkalte strukturelle skatteinntekter, som den har kunnet disponere fritt til gode formål. Det har den også gjort i dette reviderte budsjettet, til tross for finanskrisen.

Jeg har registrert at flere statsråder er veldig opptatt av å sammenlikne bevilgningsnivåene gjennom denne perio-

den med hva som var tilfellet i den forrige, og gjerne supplere med «velferd framfor skatt», hvor man har bevilget mer enn noen gang. Og det skulle bare mangle. Hvis Regjeringen ikke hadde vært i stand til å øke bevilgningene reelt på de aller fleste områder med et slikt handlingsrom, hadde den vært direkte udugelig. Så det store spørsmålet er, selv om de fleste her i landet har høyere kjøpekraft nå – midt i finanskrisen – enn for fire år siden, og de offentlige budsjettene til ulike velferdsformål har steget til høyder de aldri har vært på før: Har vi likevel fått det bedre i Norge?

Kristelig Folkeparti innser selvsagt at spørsmål om materiell velferd og økonomisk fordeling er viktige både å stille og besvare, men vi tror at det alene ikke er tilstrekkelig for å vurdere om samfunnet går framover. Også i forbindelse med budsjettdebatter som dette – kanskje særlig da – er det viktig å måle samfunnsutviklingen bredere. Styrkes eller forvitrer de nære fellesskapene i familier, frivillige organisasjoner og lokalsamfunn? Styrkes eller forvitrer den personlige ansvarsfølelsen og engasjementet for miljøet, for verdens fattige, for mennesker i vårt eget land som faller utenfor? Slike verdier tror vi er minst like viktige for et godt samfunn som økonomiske verdier. Men vi tror ikke det blir tilstrekkelig fokus på det, med mindre målingen og rapporteringen på dette blir tatt like alvorlig inn i budsjett dokumenter og diskusjoner som de økonomiske målene. Det er bakgrunnen for vår utålmodighet etter å få på plass bredere, ikke-materielle mål om livskvalitet i budsjett dokumentene. Vi har en forsiktig optimistisk tro på at vi allerede til høsten vil se noen spor av det.

Med de 3 milliardene ekstra som Kristelig Folkeparti setter inn på strategisk viktige områder i revidert nasjonalbudsjett, områder hvor vi mener Regjeringen er for defensiv, styrker vi disse områdene. Vi styrker bedriftenes egen evne til å finansiere nødvendige investeringer i finanskrisen, og slik styrker vi grunnlaget for sysselsetting. Vi forserer omleggingen av energibruk i retning av det lavutslippssamfunnet vi alle ønsker oss. Vi intensiverer innsatsen for å bekjempe fattigdom i Norge. Kjøene av personer som ønsker og trenger rusbehandling, vokser, og ventetiden på behandlingstilbud stiger. Det er blitt flere fattige i denne perioden. Det er flere barn i fattige familier. Det er lengre ventetid for rusmiddelavhengige. Det er nær en dobling av attføringskøen. Dette er det ingen grunn til å si seg tilfreds med. Nå skjønnte jeg at representanten Ryan kanskje hadde noen områder som han ikke nevnte, som han ikke var tilfreds med. Men jeg undrer meg veldig over den manglende erkjennelse hos finansministeren og Regjeringen av at man har kommet til kort i kampen mot fattigdom. Jeg synes vi kunne legge til side mye av den retorikken som har vært også i denne debatten, og heller spørre hverandre: Hvorfor har vi ikke nådd lenger? Og hva kan gjøres for å møte situasjonen?

Jeg vil utfordre finansministeren i denne debatten til å erkjenne at hun har kommet til kort på dette punktet, istedenfor å henge fast i gammel retorikk fra valgkampen i 2005. Det kommer det ikke noe ut av. Det kan jeg garantere. Det er absolutt ikke tjenlig for den troverdighet som vi som politikere, både sammen og hver for oss, er avhengige av.

Kristelig Folkeparti fordobler målsettingen om igangsettelse av sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Det er det sterkt behov for, også sett i lys av behovet for bygging av hospicetilbud. Jeg er glad for at statsministeren nå forsiktig åpnet for å styrke eldres rettigheter i lovgivningen. Vi venter fortsatt på konkret oppfølging av inngåtte avtaler med Kristelig Folkeparti om lovfesting av en verdighetsgaranti.

La meg til slutt si at vi, i likhet med alle våre venner i det frivillige Norge, er glad for hva Regjeringen har fått til når det gjelder momsfritak for frivilligheten. Den konkluderer med en betydelig styrking av frivilligheten. Det er vi fornøyd med. Men vi vil sørge for, hvis vi kommer i posisjon, å rettighetsfeste dette på en helt annen måte, slik at organisasjonene vet hva de kan forholde seg til og ikke er avhengige av budsjetttrammer for å få det de skal ha.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rolf Terje Klungland (A) [12:19:09]: Den forrige regjeringen som Kristelig Folkeparti var med i, innførte skatt på utbytte, fjernet avgiftene på engangsemballasje, fjernet nettolønnsordningen for sjøfolk, økte momsens og kuttet i Innovasjon Norge. Næringsministeren reiste faktisk land og strand rundt og sa at verkstøykassen var tom.

I dag har vi hørt i innlegg fra representanter fra Kristelig Folkeparti og Høyre at man er bekymret over konkurransesituasjonen. Allikevel velger partiene å sette seg ut over Finansdepartementets rammer for bruk av penger. Av frykt for at kronkursen går opp: Det er alltid en grense som man bør forholde seg til politisk, slik at kronkursen ikke går opp og dermed slår mye verre ut for konkurranseutsatt industri.

Jeg lurer bare på hva som er grunnlaget for at Kristelig Folkeparti plutselig har fått det for seg at de skal bruke så mye penger. Er Kristelig Folkeparti villig til å sette arbeidsplasser på spill for noen få stemmer?

Dagfinn Høybråten (KrF) [12:20:18]: Kristelig Folkeparti mener det er høyst ansvarlig og innenfor handlingsregelen å bevilge 3 milliarder kr mer i revidert nasjonalbudsjett enn det Regjeringen legger opp til. Jeg vil minne representanten Klungland om at den samme kritikken ble rettet mot Kristelig Folkeparti i stortingssalen den 19. november i fjor av statsminister Stoltenberg, da han påpekte at vi gikk lenger i oljepengebruk – i fjor høst – enn det Regjeringen gjorde. Ja, vi gikk 6 milliarder kr lenger enn Regjeringen i fjor høst. Men hva har skjedd i budsjettåret? Allerede i januar foreslo Regjeringen 27 milliarder kr mer enn det de selv foreslo i fjor høst – og nå i revidert 9,5 milliarder kr mer.

Jeg synes disse tallene taler for seg. Representanten Klungland kan slutte å bekymre seg. Han kan sove godt på veien hjem, selv om han ikke kan ta nattoget.

Magnar Lund Bergo (SV) [12:21:16]: SV setter pris på Kristelig Folkeparti og representanten Høybråtens omtanke og ambisjoner på vegne av de fattige, på vegne av asylsøkere – ikke minst mindreårige asylsøkere.

Når jeg hører Høybråten i dag, minner det litt om den rollen SV hadde i forrige periode. Når det gjelder disse gruppene, er det veldig mange likheter mellom SV og Kristelig Folkeparti. I forrige periode kunne Høybråten snakke som en SV-er. Vi har jo valg til høsten, og nå ser vi at Høyre kutter kraftig i poster som de kaller «strammere asylopolitikk».

Er Høybråten komfortabel med Høyre som en mulig samarbeidspartner på disse feltene til høsten, slik det nå ser ut til?

Dagfinn Høybråten (KrF) [12:22:22]: Representanten Lund Bergo har gjort en meget viktig og helt korrekt observasjon.

Kristelig Folkeparti har i denne stortingsperioden inn tatt en ledig plass i norsk politikk. Det er den plassen som ble ledig etter SV da SV sluttet å utfordre makten, men ble en del av makten, da SV i stedet for å være det offensive partiet som bekjemper fattigdom, ble det partiet som forsvarer tingenes tilstand og sier seg tilfreds med så lite som vi har oppnådd i denne perioden. Det er den plassen som ble ledig da SV sluttet å utfordre den enorme kjøpefesten, men selv satte seg på toppen og administrerte den.

Kristelig Folkeparti befinner seg meget vel i denne rollen, men vi har en ambisjon om å ta rollen inn i regjeringskontorene. Det er avhengig av vår styrke og vår oppslutning ved valget i september. Får vi en styrket oppslutning, skal vi også få gjennomslag for den type politikk.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:23:34]: Jeg hadde ikke tenkt å ta noen replikk, men jeg synes det er såpass sterke ord – både i replikken til representanten Lund Bergo og ellers i innlegget – med karakteristikk av Regjeringa som eksempelvis «direkte udugelig», at jeg ber om ordet.

Det er faktisk feil at denne regjeringa har hatt en større økonomisk handlefrihet enn den forrige slik det blir beregnet av Finansdepartementet. Det bør en tidligere statsråd kjenne til. Handlingsrommet i budsjettpolitikken bestemmes i hovedsak av den underliggende utviklingen i fastlandsøkonomiens skattegrunnlag. Det er ingen regjering som bruker skatteøkningene i samme takt som de kommer inn. Det ville forsterket konjunktursvingningene.

Handlingsrommet har vært omtrent likt – 35 milliarder kr. Denne regjeringa har brukt det annerledes enn den forrige. Jeg synes at Kristelig Folkepartis leder kunne være så presis at han sier at det fra Kristelig Folkepartis side var viktig å prioritere skattelette framfor fellesskapet slik som denne regjeringa har gjort.

Dagfinn Høybråten (KrF) [12:24:36]: La meg først korrigerer et feil inntrykk, som representanten Lundteigen må ha fått ved å høre på mitt innlegg.

Jeg sa ikke at Regjeringen var udugelig, men jeg sa at den ville vært udugelig om den, med det handlingsrommet den har hatt, ikke hadde evnet å sette inn økte bevilgninger på nær sagt alle viktige områder i budsjettet. Det har Regjeringen gjort.

Det som var mitt poeng, var at det ikke er noen prestasjon med det handlingsrommet som denne regjeringen

har hatt. Den har hatt en misunnelsesverdig enkel prioriteringsjobb i forhold til det vi hadde under den forrige regjeringsperioden – med langt trangere økonomiske rammer og tider enn det som har vært tilfellet i denne stortingsperioden.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Carl I. Hagen (FrP) [12:25:44]: Når jeg nå står her for siste gang, erindrings jeg det første innlegget jeg hadde for 35 år siden – høsten 1974. Det var i den første store abortdebatten, og det dreide seg om familiemeldingen. Familiens situasjon i samfunnet er noe som har opptatt meg hele tiden. Den gangen dreide det seg altså om det ufødte liv – nå er jeg helt åpenbart mer interessert i slutten av livet, fordi jeg har levd i 35 år siden den gang.

En av de tingene som har skjedd, er jo at levealderen i Norge har gått opp. Det er langt flere friske eldre, men det er dessverre også langt flere eldre som har behov for hjelp.

Jeg synes det er trist å måtte registrere at Fremskrittspartiet i dag er det eneste partiet som vil fjerne avkortingen av utbetaling av pensjon til gifte og samboende pensjonister. De aller fleste i dette land har nemlig trodd at når de har betalt inn til folketrygden, har de fått rettigheter. Vi mener de burde hatt rettigheter, selv om de lovteknisk sett ikke har det. Det er opp til Stortinget hva man gjør. Vi synes det er trist at vi er de eneste som vil at man ikke skal straffes økonomisk i alderdommen ved at man får mindre pensjon enn man ville ha fått hvis man ikke hadde vært gift eller samboende med en annen person. Det betyr jo at mange eldre faktisk har tenkt å skille seg, eller har skilt seg proforma for å styrke sitt økonomiske grunnlag. Vi synes det er leit, og vi konstaterer at slik er det.

Jeg har også veldig ofte hatt en drøm om å være med i en valgkamp uten å snakke om eldreomsorg, fordi eldreomsorgen ikke var noe problem. Vi driver jo valgkamp på problemområdene i samfunnet, ikke på det som er i orden. Vi har ingen debatter om hvordan vi skal dimensjonere bilreparasjonsbransjen i det enkelte fylket. Vi har ikke noen planer for det, for det er ikke noe problem. Men når det gjelder eldreomsorgen, har vi store problemer; vi fortsetter å diskutere eldreomsorg som et stort problem.

Det er som sagt veldig fint at mange friske eldre har det bra, og derfor er det jo trist at vi ikke har fulgt med – og der tar jeg et medansvar. Vi opplever at folk må slutte fordi de har fylt 60 år, f.eks. politioverbetjent Finn Abrahamsen i Oslo, Yngve Hågensen måtte gå av som LO-leder fordi han hadde nådd en viss alder – vi har ikke justert aldersgrensene oppover i takt med økt levealder. Derfor håper vi på støtte til det forslaget vi har fremmet om å få en langt mer strukturert og omfattende gjennomgang av aldersgrensene enn det jeg vet Regjeringen er i gang med – og jeg vil kanskje si det slik at for dem som har lyst, for dem som er i stand til og kvalifisert for å arbeide, skal ikke alderen alene være en begrunnelse for oppsigelse. Man skal altså styrke respekten for de eldre. Vi kan måle et samfunn på hvordan det behandler de eldre, og der har vi noe å lære av våre nye landsmenn. Også i

det politiske arbeid burde vi legge forholdene langt bedre til rette for dem som er blitt eldre.

Vi synes også det er leit at ikke den rød-grønne regjeringen i realiteten vil være med på å lovfeste juridiske rettigheter for dem som også ifølge det offentlige apparat har et hjelpebehov som automatisk kunne utløse de økonomiske ressurser som var nødvendige. Det er mange ordninger hvor det er behovene som styrer hva vi bruker av penger. Arbeidsledighetstrygd er et aktuelt behov. Utbetalingene øker, uten at noen spør hvor pengene kommer fra. Behovet er til stede. Det er jo antall fødende som styrer hvor mye vi bruker i svangerskapsstønad, og det er sykdombildet som styrer hva vi bruker av sykepenger. Vi står dessverre fremdeles alene om at si det samme, både innenfor helsevesenet og eldreomsorg, at når behovene for operasjoner, eller behovene for sykehjemsplasser kommer, burde det være folketrygden som hadde finansieringsansvaret, slik at man fikk slutt på rasjoneringen på disse områdene.

Men det som har vært artigst å observere, er at Fremskrittspartiet har overtatt rollen som partiet for folk flest, som Arbeiderpartiet hadde da jeg begynte i politikken i 1974. Nå er det Fremskrittspartiets rolle, og vi ser det også i debatten og i voteringen i dag. Det er Fremskrittspartiet som er den mest offensive kraft for å redusere arbeidsledigheten. Det er vi som sier at nå kan vi slå to fluer i en smekk: Vi har mange ledige bygningsarbeidere, vi har et stort behov for både omsorgsboliger og sykehjem – hvorfor i all verden kan vi ikke da fjerne taket for den tilskuddsrammen som Husbanken har, når det gjelder å gi tilskudd til nye sykehjemsplasser og omsorgsboliger? Da kunne vi fått flere av de bygningsarbeiderne som går på arbeidsledighetstrygd, i jobb, og de kunne bygge noe vi trenger for fremtiden, nemlig flere sykehjem og omsorgsplasser.

Rolf Terje Klunghand (A) [12:31:03]: Arbeid til alle er jobb nummer 1. Hvilken livssituasjon han hadde, flekkefjæringen, som foreslo dette som valgkampslagordet til Arbeiderpartiet, kan vi vel ikke forestille oss. Men slagordet er like dagsaktuelt nå som da.

På tross av arbeidsledigheten og den alvorlige økonomiske situasjonen vi er oppe i, er ledigheten lavere enn da det gikk så det suste med Bondevik-regjeringen støttet av Fremskrittspartiet.

Evnen til å skape, dele og leve gjør at de fleste har det bra i Norge. Det var også denne retningen folk i Norge ville ha ved forrige valg. Velgerne ville ha mer ressurser til skole, eldre, kultur, vei, omsorg, og de ville ha flere barnehager. De ville ha en aktiv næringspolitikk og stabile konkurransedyktige rammebetingelser i produksjonsbedriftene, og de ville ha en aktiv miljøpolitikk – ikke bare snakk.

De ville ha rammevilkår i arbeidslivet som gjorde at de ikke kunne presses til å arbeide lengre dager og lengre uker, de ville ha en kamp mot sosial dumping, og de ville ha et sterkt vern mot oppsigelse.

Velgerne ville ha en regjering som kunne redde arbeidsplasser, f.eks. for norske sjøfolk, bryggeriansatte og i eksportindustrien. De ville ha en regjering som sikret norske arbeidsplasser, slik vi gjorde i Aker. De var lei av

den nøytrale næringspolitikken, kuttene i kommuneøkonomien, de økte egenandelene, privatiseringen av skolene og statsråder som sprang rundt med tomme verktøykasser.

Budsjettene vi har laget i perioden – da også revidert budsjett som behandles i dag – viser at valget til høsten blir et valg om den norske samfunnsmodellen. Og selv om vi har oppnådd mye, står vi overfor store oppgaver i tiden som kommer.

Den internasjonale finanskrisen fører til at flere mister jobben eller blir permittert. Sykehusene og eldreomsorgen må bli bedre, skolene må bli bedre, elevene må få mer kunnskap, offentlig sektor og næringslivet må utvikles, og ressursene må styres slik at vi får et enda bedre samfunn.

Siden dette er min siste budsjettbehandling, vil jeg si: Vi har ikke det perfekte samfunn, og vi kommer vel heller aldri dit, men jeg er stolt over det jeg har fått lov til å være med på, og vi er på vei. Vi har greid å holde igjen i gode tider, slik at vi nå som situasjonen tilsier det, kan bruke mer penger på de store utfordringene som Norge har.

Vi har en sterk offentlig sektor, med sterke velferdsordninger som sikrer hjelp og økonomiske bidrag til dem som kommer i en vanskelig periode i livet. Vi har økt ledighetstrygden betydelig etter kuttene til Bondevik-regjeringen. Vi har endret permitteringsreglene, slik at kostnadene blir lavere og permitteringer blir mer brukt i stedet for oppsigelser. Vi har satset på tiltak for dem som blir ledige for å få dem fort tilbake i jobb. Vi har økt minstepensjonene, sosialtrygdene, senket egenandelene til dem som har mest behov for det, og sørget for en pensjonsreform som er bærekraftig. Vi har bygd veier og jernbane som aldri før, bevilget milliarder til miljøforskning, vedtatt verdens mest ambisiøse kvotesystem og opprettet miljøfond på titalls milliarder kroner. Ja, vi skal til og med ha månelanding på Mongstad en gang i framtiden – og mye, mye mer. Det er helt fantastisk!

Jeg har vært med på å bringe Norge videre, og det er jeg stolt av, president. Takk for meg!

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:35:36]: Senterpartiet har i regjering med Arbeiderpartiet og SV endra Noreg på viktige område dei siste fire åra:

Me har lagt fram vår eigen nasjonal transportplan, der me satsar 100 milliardar kr meir på veg og bane enn i inneverande nasjonal transportplan, ein transportplan som me har overoppylt og fått auka aktivitet i dei fire siste åra.

Kommunane har fått eit solid økonomisk lyft, slik at dei fleste no – etter år med svelteføring frå ei høgredominert regjering – igjen kan gi eit godt skuletilbod og ei verdig eldreomsorg.

Regjeringa har sikra at Noregs viktigaste distriktspolitiske verkemiddel, differensiert arbeidsgivaravgift, lever vidare, trass sterkt press frå EU om avvikling. Dette gir avgiftslette for om lag 10 milliardar kr for bedrifter i distrikta. Me er òg i ferd med å leggje grunnlaget for ny optimisme i landbruket. Me har sikra at dei store og verdifulle vasskraftressursane våre framleis skal vere i norsk eige, trass sterkt press frå EU og ei høgreregjering som hadde gitt opp.

Når me finn løysingar for å møte finanskrisa, er målet at desse òg skal bringe oss nærare ei løysing på klima- og matkrisa. Måla for Regjeringa sin økonomiske politikk er full sysselsetjing, ei berekraftig utvikling, meir rettferdig fordeling og styrking av velferdsordningane. Det viktigaste er å bidra til at arbeidsløysa vert halden nede. Difor er finanspolitikken ekspansiv. Oljeinntektene gir oss handlefridom til å ta grep for å redusere dei negative effektane av finanskrisa. Det har vore viktig for oss å bruke dette på tiltak innan samferdsle- og kommunesektoren – tiltak me veit vil få stor effekt på sysselsetjinga. I januar fremja Regjeringa forslag om nye sysselsetjingstiltak på 2009-budsjettet tilsvarande 20 milliardar kr. I revidert nasjonalbudsjett føreslår me å styrkje kommuneøkonomien ytterlegare. Statsbudsjettet for 2009 vil slik bli det mest ekspansive på 30 år.

Eg skal kome inn på nokre av dei mange gode forslaga i revidert nasjonalbudsjett. Regjeringa vil sikre at folk i heile landet framleis skal ha eit godt tenestetilbod der dei bur og arbeider. Me vil difor løyve 518 mill. kr til statleg kjøp av såkalla ulønse, statspålagde post- og banktenester frå Posten Noreg AS. Då budsjettet for 2009 vart lagt fram i fjor haust, tyda alle prognosar på at inntektene frå den samla verksemda i Posten òg i 2009 kunne dekkje opp kostnadene for dei ulønseme tenestene. Det vart difor ikkje lagt fram forslag om slikt kjøp. No ser verda annleis ut. Det vert sendt mindre brev, reklame og pakkar enn tidlegare, og det påverkar sjølvsagt økonomien i Posten. For oss i Senterpartiet er det viktig at vi på denne måten sikrar gode og likeverdige post- og banktenester i heile landet òg i framtida.

Høgre og Venstre meiner at Posten sjølv må finansiere ein større del av dei ulønseme tenestene, og vil redusere løyvinga til statleg kjøp. Problemet med det er at det ikkje vil vere overskot i konsernet i 2009 til å finansiere dei ulønseme tenestene. Difor er det nødvendig å løyve heile summen Regjeringa har føreslått. Framstegspartiet på si side føreslår at Posten ikkje lenger skal vere pålagt banktenester. Då vil eg minne om at sjølv om fleire og fleire nyttar nettbank i dag, er det framleis mange menneske utover i landet som ikkje har tilgang på slike tenester, og som er avhengige av banktilbodet frå Posten, anten på postkontor, i Post i Butikk eller hos landpostbodet. Eg vil også minne om at dette er eit banktilbod Stortinget i fjor vedtok å halde oppe. Framstegspartiet sitt forslag vil øydeleggje banktilbodet for eldre og andre som ikkje kan bruke ny teknologi.

I revidert nasjonalbudsjett vil Regjeringa løyve 200 mill. kr i ekstraordinær investeringspakke for jordbruk og skogbruk, slik at byggeprosjekt kan setjast i gang omgåande. Regjeringa vil auke rammetilskotet til kommunane, og dermed kommuneøkonomien, med 1 milliard kr i revidert nasjonalbudsjett for 2009. I tillegg går anslaget for skatteinntektene for kommunesektoren opp med 300 mill. kr. Endringane vil motverke innstrammingar som kan ramme sysselsetjinga og svekkje tenestetilbodet.

Tysdag var ein stor dag for Senterpartiet og for Regjeringa. Då kunne me endeleg leggje fram nytt, varig og robust momsregime for frivillige organisasjonar. Dette er

i praksis ei gåvepakke til frivillige lag og organisasjonar med over 1 milliard kr. Konsekvensen av dagens moms-system har vore at fleire tusen dugnadstimar i realiteten har gått direkte inn i statskassa i form av moms på innkjøp av fotballdrakter, musikkinstrument osv. Eg er stolt over at Dugnads-Noreg no vil få betre rammevilkår og kan bruke tid og krefter på å drive frivillig arbeid. Dette viser ei regjering som byggjer heile landet, som ser enkeltmennesket sin verdi i sine lokalsamfunn, som ser heile landet og tek heile landet i bruk.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Bård Hoksrud (FrP) [12:40:49]: Sommeren står for døra. Sommeren er en fin tid, men dessverre skjer det også mange ulykker i trafikken i sommermånedene. Jeg opplever ofte at statsråden har vært opptatt av – iallfall sier hun at hun ønsker å gjøre noe med – trafikksikkerheten. Dessverre er tiltakene svært lite konkrete. La meg ta et eksempel: Jeg vet at det i løpet av den siste uka har vært nesten ulykker med utrykningskjøretøy på bl.a. E18. Jeg vet også at statsråden for over en måned siden fikk et spørsmål fra en av dem som jobber i nødetaen, og som driver med utrykning på veiene våre. Statsråden har fortsatt ikke svart. Da kan jeg tillate meg å stille spørsmålet her, så kan man kanskje få svar på spørsmål som mange av dem som kjører utrykningskjøretøy, er opptatt av:

«Er det Samferdselsministeren som har bestemt at det skal være midtdelere/-markerere på E-18? Med denne markeringen vil det medføre at vi vil bli stående i kø med alvorlig syke/skadde pasienter i bilen da det er umulig å komme forbi den øvrige trafikken p.g.a. plassmangel. Det blir påstått at vi skal kunne krysse midtmarkeringen noe som jeg anser som umulig. Hvem skal stå til ansvar når vi blir stående i kø og pasienter dør p.g.a. tapt tid?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:42:04]: Først må eg få minne om den store innsatsen denne regjeringa har gjort for trafikktryggleik. I 2009 har me dobla ressursane til mindre trafikktryggleikstiltak. Det betyr meir pengar til midtdelarar, meir pengar til rekkverk, til sideplanering, til kryss, til tryggare vegar i heile landet – i tillegg til den store innsatsen som blir gjort totalt på veg, både i inneverande periode og i Nasjonal transportplan.

Spørsmålet det vart vist til, kjenner eg dessverre ikkje til. Det skal eg undersøkje når eg kjem til departementet, og vedkomande skal sjølvsagt få eit svar. Det skal eg ta tak i.

Når det gjeld midtdelarar på E18, følgjer me dei faglege tilrådingane som er gitt av Statens vegvesen på det feltet. Det er dei som har det faglege innsynet, og som gir råd. Det er ikkje slik at statsråden går og ser på kvar – og kva type – rekkverk skal setjast opp. Men, som sagt, me skal få gitt eit skikkeleg svar på spørsmålet.

Trond Helleland (H) [12:43:15]: Jeg la merke til at statsråden denne gangen snakket om også andre ting enn samferdsel, naturlig nok i en revidert-debatt, men hun slip-

per ikke unna de samme replikantene som hun pleier å ha. Selv om hun snakker om annet enn samferdsel, var ikke selvskrivet mindre av den grunn, og nedvurderingen, eller nedrakkingen, av Høyres politikk var minst like sterk.

Men jeg har allikevel lyst til å utfordre statsråden på et tema som har vært en gjenganger i denne stortingsperioden, fordi Regjeringen selv hadde stadfestet i Soria Moria at den ville innføre såkalt prosjektfinansiering. Vi fikk da det berømte avslaget fra finansministeren i Gul bok, som sa at dette ikke var nødvendig, for vi hadde penger nok. Men så vidt jeg vet, har både Senterpartiet, og iallfall Arbeiderpartiets landsmøte, vedtatt at de vil ha prosjektfinansiering, uten at dette kom til uttrykk i Nasjonal transportplan og under behandlingen av den. Når vil Regjeringen klargjøre sitt syn på langsiktig, stabil finansiering for å sikre gode norske veier?

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:44:20]: Fyrst vil eg seie at det har vore hyggeleg å få mange gode spørsmål i replikkrundane frå ulike representantar, inkludert Helleland. Eg rakkar ikkje ned på Høgre sin politikk. Eg prøvde å seie noko om kvifor Høgre sine forslag ikkje vil fungere godt på Posten sitt område.

Når det gjeld spørsmålet om prosjektfinansiering, har eg mange gonger i denne salen sagt at uansett finansieringsmetode – om ein vel OPS, prosjektfinansiering eller andre metodar – vil det til sjuande og sist handle om den enkelte regjeringens vilje og evne til å løyve pengar over statsbudsjettet. Pengane skal uansett finnast. Denne regjeringa har vist at ho har den evna. I Nasjonal transportplan har me òg, for å ta den gode delen av prosjektfinansiering, i alle fall den beste delen, nemleg det at ein får ei rask gjennomføring, sett fleire vegstrekningar og ei jernbanelinje på eigne prosjekt for å prøve det ut vidare. Me kjem òg til å gå vidare med det som går på ulike måtar å organisere drifta av veganlegget på.

Jan Sahl (KrF) [12:45:29]: Det blir en ny gjenganger, nemlig hurtigruta. I debatten om Nasjonal transportplan utfordret jeg ministeren på om vi kom til å få anbudskriteriene til Stortinget før Stortinget gikk fra hverandre, og da fikk jeg følgende svar:

«Slik tida har gått, er det ikkje mogleg å få den saka opp til debatt i Stortinget i vår, så eg må få lov til å kome attende til komiteen, eventuelt på skriftleg vis, i den grad det er mogleg å få dette på plass før Stortinget går frå kvarandre.»

Det er ikke kommet noe brev til komiteen. Da vi behandlet Nasjonal transportplan, var det en knapp uke igjen, så både ministeren og jeg skjønnte at det var problematisk å få det opp.

Hva er konsekvensene av dette? Betyr det at hurtigrutesaken da blir utsatt til nytt storting er på plass?

Statsråd Liv Signe Navarsete [12:46:36]: Me har hatt nye møte med Landsdelsutvalet, og prosessen går for fullt.

Eg beklagar at me ikkje greidde å få saka fram før Stortinget går frå kvarandre. I den grad det vert endringar i forhold til dagens seglingsmønster, som Stortinget sjølvsagt

då må ha moglegheit til å diskutere, må nok saka vente til eit nytt storting er på plass.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Eirin Kristin Sund (A) [12:47:26]: Verden har vært, og er, inne i en urolig og krevende tid, der alle land merker finanskrisen. Noen land merker den mer enn andre. Men krisen er ikke avlyst, noe som både statsminister og finansminister bekrefter i dag. Det er faktisk sånn at det ikke er sikkert at det er lys i enden av tunnelen vi ser, men kanskje lyset på toget som kommer imot oss. Det eneste som er sikkert, er at det er usikkert. Når vi ser at aksjekursene stiger, sier nok det mye mer om forventningene til enkelte folk enn det er basert på fakta, så det bør heller ikke være en indikator på hvordan krisen er eller kommer til å bli. Men penge- og finanspolitikken bidrar nå med veldig sterke impulser til økonomien, samtidig som investeringsaktiviteten i petroleumssektoren ventes å holde seg.

Rentereduksjonen til Norges Bank gir betydelig vekst i husholdningenes kjøpekraft. Men samtidig er det viktig å minne om at privatpersoner må ta ansvar og ikke låne mer enn lommeboka deres sier at de kan, og at bankene også må ta ansvar og ikke låne ut mer enn det de skal i forhold til det folk er i stand til å betjene, for rentene kommer ikke til å bli så lave som de er nå. Selv om den svake utviklingen i internasjonal økonomi rammer konkurranseutsatte næringer, ligger det an til bedre utvikling i Norge enn i de fleste andre land. Men det er ingen trøst for dem som blir rammet.

Sysselsettingen har falt, mens arbeidsledigheten har økt. Det er i første rekke personer i industrien og i bygg og anlegg som rammes, og for dem som rammes, er det harde tider.

Arbeid til alle er jobb nr. 1. Ingenting skaper større forskjeller enn det å ha en jobb og det å ikke ha en jobb. Derfor har Regjeringen kommet med ulike tiltak i de ulike pakkene for nettopp å unngå økt arbeidsledighet og for å unngå at ledigheten biter seg fast på et høyt nivå. Derfor har Regjeringen foreslått og iverksatt viktige tiltak som gir dem som er blitt ledige, muligheten for omskolering og kompetanseheving

Regjeringen foreslår å øke antall studieplasser nettopp for at flere skal kunne studere framfor å søke seg inn i arbeidsmarkedet. Samtidig er det en sterk økning eller vekst i årskullene som normalt søker seg til høyere utdanning, så en må også ta høyde for det. Derfor foreslår Regjeringen en økning på 180 mill. kr for å øke studiekapasiteten fra høsten 2009 med om lag 4 200 plasser. 1 000 av disse studieplassene går til lærerutdanningen, noe det er et sterkt behov for. 850 av disse plassene skal gå til helse- og sosialfag. Det er 550 plasser innen MNT-fag, og det er 600 plasser til universiteter og høyskoler, som selv bestemmer hva de skal gå til. Men vi øker også med 800 plasser til desentralisert utdanning, noe som er veldig viktig for dem som bor i distriktene. Et godt eksempel på det er Suda kommune som nå har inngått et samarbeid med Høgskolen Stord Haugesund om en nettbasert høyskole.

Vi vet også at tusenvis av mennesker sliter med basiskunnskap. Derfor bevilger Regjeringen ytterligere 20 mill. kr til det såkalte basiskunnskapsprogrammet i arbeidslivet. Det å øke basiskunnskapen gjør det lettere for det mennesket det gjelder, men det gjør det også lettere for mennesker å komme inn på arbeidsmarkedet. Det bidrar også positivt til det samfunnet har bruk for og trenger. Det er veldig viktig at kompetansen i arbeidslivet blir høyere. Derfor setter vi inn disse tiltakene nå i disse krise-tider. Økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler er gitt fordi økonomien skal bedres, men også for å kunne gi høyere utdanning et større handlingsrom.

Regjeringens forslag om å øke bevilgningen til fagskoler med 20 mill. kr er et kjempegodt tilskudd som vil gi ca. 400 nye studieplasser på fagskolene. Vi trenger de hendene i arbeid.

Sist, men ikke minst foreslår vi å bruke 35 mill. kr mer for å komme i møte frafallspromatikkene i videregående skole. Det er kjempeviktig. Det vil gi tettere oppfølging av elevene og forhåpentlig gjøre at færre dropper ut. Alle vet at de som sliter mest og havner bakerst i køen når arbeidsledigheten stiger, er nettopp de som dropper ut av videregående skole. Det er ingen god start for et ungt menneske, så det er vi nødt til å unngå. Ingen skal starte voksenlivet sitt på den måten.

Helt til slutt: Et av de områdene der Regjeringen virkelig har levert, er på kultursektoren. Vi har ikke bare levert, men vi har overlevert.

Det er gledelig at frivillighetshjertet er stort, at vi nå får på plass momskompensasjonen, og legger 1 milliard kr på bordet. Det vil gi lag og foreninger større handlingsrom, og det vil skape ytterligere økning i den frivillige sektoren og i det arbeidet. Men det er også viktig at vi får på plass en ordning som virker godt for alle, for det er ikke alltid sånn at det som er best for fotballen, er best for musikken. Så det arbeidet som det hurtigarbeidende utvalget skal gjøre, er kjempeviktig for hvordan dette skal se ut til slutt.

Gjermund Hagesæter (FrP) [12:52:54]: Det som har vore skiljelinene i denne debatten og i tidlegare debattar, er m.a. synet på skatt, om det er fornuftig å gi skatte- og avgiftslette, og om det er fornuftig at arbeidstakarar skal få behalde meir av inntektene sine og bestemme sjølve korleis desse pengane skal brukast, i staden for at staten skal ta inn pengar i skatt og bestemme korleis pengane skal nyttast.

Då er sjølvsagt eit av spørsmåla, som skil dei sosialistiske regjeringsspartia frå dei borgarlege partia, om vi betaler mykje i skatt og avgifter i Noreg, eller om vi betaler lite i skatt og avgifter.

Då har eg tenkt å illustrere det. Spørsmålet er: Når ein arbeidsgivar betaler ut ein tusenlapp til ein arbeidstakar, kor mykje får arbeidstakaren behalde etter at han har brukt desse pengane?

Det er slik at det første som skjer når ein betaler ut ein tusenlapp, frå ein arbeidsgivar til ein arbeidstakar, er at det går 141 kr til arbeidsgivaravgift. Deretter går det 240 kr til allmenn skatt. Så går det 67 kr til trygdeavgift. Om ein

då også tener over 441 000 kr, får ein toppskatt, og då går det 9 pst. i toppskatt til staten. Då får ein utbetalt mindre enn det staten sit igjen med.

Det stoppar sjølvsagt ikkje der. Når lønsmottakaren skal bruke desse pengane, går det også nye avgifter til staten. Avhengig av kva lønsmottakaren bruker desse pengane til, går det pengar til staten i ulikt omfang.

Om ein bruker desse pengane, 475 kr utbetalt, til å fylle bensin for, går 73 pst. av dette inn til staten i form av bensinavgift og moms. Det betyr at lønsmottakaren sit igjen med bensin for 128 kr. – Denne tusenlappen som var så stor, er blitt så liten. Resten har det offentlege konfiskert i form av skatt og avgifter.

Desse pengane som ein altså har fått bensin for, 128 kr, går til å lønne dei som jobbar på bensinstasjonen – også til den skatten dei skal betale. Det går til å lønne dei som jobbar på raffineriet, og skatten dei betaler. Det går også til skatt og lønn for dei som jobbar i Nordsjøen, som pumper opp olje, og sjølvsagt også dei som transporterer både olje frå Nordsjøen til raffineriet og bensin frå raffineriet til bensinstasjonane.

Dersom det blir noko overskott – om vi tenkjer oss at dette er ein Statoil-stasjon – vil også ein del av det overskottet, i tillegg til den skatten som er betalt, kome tilbake igjen til staten.

Vel, eg synest at dette eksempelet viser at vi har eit veldig høgt skatte- og avgiftstrykk. Det er uheldig, spesielt i den situasjonen som vi bevegar oss inn i no, med stigande arbeidsløyse og usikre arbeidsplassar på grunn av finanskrisa og utviklinga i verdsøkonomien.

Derfor synest eg det er leitt at regjeringsspartia ikkje har gått inn på å vurdere å redusere skattar og avgifter, dempe skatte- og avgiftstrykket, slik at arbeidsplassane, bedriftene, kunne blitt sikrere, og også at arbeidstakarane kunne fått behalde meir av lønna si både til å tryggje sin eigen situasjon og også halde oppe ei kjøpekraft som gjer at ein også sikrar andre arbeidsplassar.

Uansett er dette openberre skiljelinier i politikken. Eg trur vel ikkje at det blir noka endring på det i dag og heller ikkje framover, men då har i alle fall eg prøvd å illustrere at vi har et høgt skatte- og avgiftstrykk i Noreg.

Statsråd Dag Terje Andersen [12:58:10]: Da vi var her for et år siden, var det ingen som snakket mye om den kommende økonomiske krisen og usikkerheten i arbeidsmarkedet. I året imellom har det vært et stort tema.

Jeg vil si det slik: Det er én ting som bekymrer meg nå, og det er at det er for få som bekymrer seg for situasjonen på arbeidsmarkedet. Jeg synes det er for lite oppmerksomhet på de utfordringene vi har foran oss, i den offentlige debatten. Det mener jeg fordi rundt i verden ser vi en stadig økende ledighet. I Sverige, hørte vi i dag, hadde tallet steget til 9 pst. fra 8,2 pst. Vi ser at markedene som norske varer skal eksporteres til, går nedover. Industriproduksjonen blir redusert mer enn noen gang siden annen verdenskrig. Det er grunn til, med den reduserte veksten vi ser i verden rundt oss, å være bekymret for situasjonen framover. Derfor er det den viktigste oppgaven for Regjeringen.

Krisens årsak var på mange måter den ideologiske liberalismen. Mangel på regulering av finansmarkeder satt sammen med en veldig utviklet grådighetskultur i avlønning av ledere i de bankene, som bare tjener bonus på kort-siktig gevinst og ikke langsiktig industriell tenkning, var det som var årsaken til krisens start. Det er kanskje også årsaken til at vi kunne lese i The New York Times for kort tid tilbake at vår finansminister, Kristin Halvorsen, hadde en lekse å lære resten av verden – ikke bare i å håndtere krise, men ikke minst for å unngå krise.

På mange måter kan vi si at den norske modellen har vist seg å være helt unik i forhold til å håndtere utfordringer, men først og fremst bidrar den til at utfordringene blir så små som mulig. Norges Bank konkluderer da også i sin siste rapport i går med at de politiske tiltak som er satt inn, finanspolitisk og pengepolitisk, faktisk virker i forhold til den situasjonen vi ellers ville hatt.

Det er fortsatt viktig for Regjeringen å satse på å motarbeide økt ledighet gjennom å øke etterspørselen, gjennom å sette snekkerne i gang med å pusse skoler, barnehager, istedenfor å gå ledig, og gjennom å aktivisere både over de statlige budsjetter, de kommunale budsjetter, stimulere til aktivitet.

Men det er viktig at vi gjør ting for dem som blir ledige. Derfor har vi økt dagpengeperioden fra 26 til 52 uker. Vi har redusert kravet til tiden man må være permittert for å få dagpenger, fra 50 pst. til 40 pst., og vi har redusert antall karensdager for den ansatte fra fem til tre, etter at den forrige regjeringen økte dem til fem dager, og vi har styrket fleksibiliteten når det gjelder muligheten til å rulle permitteringer, slik at belastningen kan deles på flere. Det er derfor litt pussig å se at de partiene som forverret situasjonen for de ledige og for de permitterte mens de satt i regjering, nå fremmer ytterligere forslag som går enda lenger enn Regjeringen, men jeg tror det er viktig å vurdere hva de forskjellige partiene gjør, og ikke hva de sier et par måneder før valg.

Denne perioden har også vært historisk når det gjelder satsing på fattigdomsbekjempelse. Ytelsene i trygden er økt for mange grupper, ikke minst for minstepensjonistene. Vi har ved to anledninger regulert de veiledende sosialhjelpssatsene mer enn prisstigningen. Vi har satt i gang kvalifiseringsprogrammet som gjør at over 5 000 mennesker som aldri før har fått noe tilbud om å få hjelp til å komme tilbake til arbeidsmarkedet, nå har fått det, og ikke minst har vi økt bostøtten, slik at 40 000 til 50 000 nye kommer inn under bostøtteordningen.

Vi har gjort det vi sa før valget i 2005 at vi skulle gjøre. Den gangen sa vi at vi trengte en ny kurs, og vi har gitt landet en ny kurs. Den kursen er i tråd med de beste tradisjonene i den norske modellen, og for meg er det sånn at høstens valg i veldig stor grad handler om nettopp det: Vil vi videreføre den norske modellen som har gjort at finansministeren blir omtalt positivt i The New York Times, og som gjør oss ganske unike, som gjør at vi har et godt samarbeid med partene i arbeidslivet, og som ikke svekker arbeidstakernes rettigheter, at vi har en økonomisk politikk som består av ryddighet, at vi kan bruke ekstra når det trengs, og at vi forsvarer velferdsmodellen slik som vi

kjenner den, slik at vi kan unngå privatisering av helse, skole og andre viktige områder? Denne regjeringen kommer til å jobbe videre for at det skal være den norske modellen. Vi ser fram til høstens valg.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kenneth Svendsen (FrP) [13:03:40]: Det var interessant at statsråd Andersen nevnte finansminister Halvorsen og hennes fortrefelighet omtalt i The New York Times. Jeg tror nok personlig at den journalisten burde ha tatt seg en tur til Norge.

For fire år siden sa den daværende representanten at vi med et pennestrøk skulle fjerne fattigdommen i dette landet. Nå er det langt flere fattige enn det var på det tidspunktet. Så kan selvfølgelig statsråden vise til at det er satt inn tiltak på tiltak for å bekjempe fattigdommen, men antall fattige har steget. Det faktum går det ikke an å prate seg bort fra. Da blir spørsmålet: Er statsråden fornøyd med det som Regjeringen har oppnådd i forhold til å bekjempe fattigdommen i dette landet?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:04:33]: Det er ting som tyder på at den journalisten i The New York Times har satt seg godt inn i norske forhold, men kanskje representanten Svendsen burde ta seg en tur og se på de amerikanske forholdene, for det er dem han sammenliknet med, og da kommer altså Norge godt ut.

Når det gjelder fattige, er jeg fornøyd med at vi har satt inn en lang rekke tiltak. Vi har gjort en omfordeling i forhold til det som var den forrige regjeringens politikk. Vi har også økt minstepensjonen. Vi har økt pensjonen for andre, som får små ytelser. Vi har styrket sosialhjelpen, vi har styrket Husbanken, og vi har satt i gang tiltak for å hjelpe folk tilbake til arbeid. Det er en lang rekke tiltak som vi har gjort, og som den forrige regjeringen ikke gjorde.

Denne regjeringen er ikke fornøyd så lenge det er noen som er fattige. Nå er fattigdomsbegrepet et begrep på dem som har under medianinntekt i landet, og som representanten kanskje vil være enig med meg i, så er det vanskelig å få det sånn at alle har mer enn gjennomsnittsinntekt. Men på samme måte som vi sier at alle skal arbeide, sier vi at ingen skal være fattige. Vi kommer til å jobbe i den retningen så lenge det er noen igjen som ikke har fått tilbudet i orden.

Martin Engeset (H) [13:05:56]: Statsråden sa i sitt innlegg at han nå er bekymret for at det var så få som var bekymret, hvorpå han holder et femminutters hovedinnlegg i debatten her i dag uten å gi uttrykk for noen som helst bekymring knyttet til det faktum at antall fattige øker. Det synes jeg er nokså spesielt.

I valgkampen for fire år siden sa nåværende finansminister Kristin Halvorsen, som da var opposisjonspolitiker, i en TV-debatt på TV 2s folkemøte den 24. august, da temaet var å bekjempe fattigdom:

«Dette er jo ikke vanskelig (...), dette handler om politisk vilje.»

Er det slik at når det nå blir flere fattige, så var det kanskje ikke så enkelt likevel å avskaffe fattigdommen, eller var det den politiske viljen som forsvant?

Statsråd Dag Terje Andersen [13:06:57]: På samme måte som jeg sa i svaret til Svendsen, at vi er en regjering som mener at arbeid til alle er mål nr. én – det er også det viktigste fattigdomstiltaket – mener vi at ingen skal være fattig i Norge. Det betyr ikke at det ikke i dag er noen som er arbeidsledige, men det betyr at vi nettopp har politisk vilje til å gjøre noe med det. På samme måte er det altså med fattigdommen.

Det er vår ambisjon at man ikke skal være fattig i Norge. Derfor har vi gjort noe for dem som går på ytelser, og det har jeg allerede besvart.

I tillegg til det handler det f.eks. om at denne regjeringen har gjennomført maksimalsatser for barnehageplasser. Det betyr virkelig mye mer for dem som har lite penger, enn for representanten og meg. Det er god fordelingspolitikk. Det at vi sørger for å ha et offentlig tilbud i skolevesenet og helsevesenet som gir det samme tilbudet til alle, er også viktig fordelingspolitikk, spesielt for de fattige.

Dagfinn Høybråten (KrF) [13:08:18]: For en måneds tid siden ble tiltakene som Regjeringen ønsket å iverksette for gjennomføringen av Nav-reformen, diskutert her i salen. Statsråden sa da at de tiltakene som ble iverksatt, både bevilgningsmessig og organisatorisk, ville gi brukerne bedre tjenester. Men statsråden sa samtidig at dersom ikke tallene for restanser i Nav i mai viste en klar bedring, måtte direktoratet vurdere om tiltakene som var iverksatt, var riktige og tilstrekkelige. Vi har nå fått en rapport om arbeidsmiljøet i Nav som er veldig alvorlig. Vi har fått tall for mai som vel neppe kan sies å representere den bedringen i saksbehandlingstid som vi alle hadde håpet på. Jeg forventer selvfølgelig ikke at tiltak som ble vedtatt i Stortinget 15. mai, har full virkning 19. juni. Jeg vil gjerne høre hvordan statsråden vurderer situasjonen, og hva han har tenkt å gjøre framover.

Statsråd Dag Terje Andersen [13:09:22]: La meg først kommentere arbeidsmiljøundersøkelsen og kunnskapen om det som etter hvert ble en rapport som ganske nylig er offentliggjort. Dette er en undersøkelse som har foregått over lang tid. Det har vært et tett samarbeid mellom Arbeidstilsynet og Nav. Det var noe av begrunnelsen som gikk fram av den proposisjonen som jeg la fram, og som var bakgrunnen for de 710 mill. kr.

Så er det riktig at det i april – før tiltakene hadde begynt å virke, som representanten helt riktig sa – igjen var litt økning i restanser. Men hvis en måler det fint og ser på antall arbeidsdager, hadde produksjonen økt noe i april. De foreløpige tallene fra mai – og jeg understreker *foreløpige*, for ikke å bli tatt på det senere – tyder på at vi nå er inne i en mer positiv utvikling igjen – ikke slik at vi ikke kommer til å få enkelttilfeller, ikke slik at alt er perfekt, men de helt foreløpige rapportene jeg har fått, tyder på at vi igjen er inne i en positiv utvikling når det gjelder restanseutvikling.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Lise Christoffersen (A) [13:10:49]: I revidert budsjett for 2009 går det en rød-grønn tråd. De tunge grepene er rettet inn mot å dempe virkningene av finanskrisen for samfunn og enkeltpersoner. Ett av dem er ytterligere opptrapping av arbeidsmarkedstiltakene med nye 1 000 plasser, oppå de 6 000 ekstra plassene som allerede er vedtatt i forbindelse med «Tiltak for arbeid». Flere tiltaksplasser må ses sammen med de store reformene i stønadssystem og tiltaksinnretning i omleggingen av hele arbeids- og velferdspolitikken. I tillegg øker vi for aller første gang kostnadstaket for utdanningsstøtte til personer med nedsatt arbeidsevne, noe ikke minst fagskolene og deres elever vil sette pris på. Å bekjempe ledighet er det beste virkemidlet for å hindre fattigdom. Ledighet bekjempes med aktive tiltak på mange områder. Skattelette reduserer handlingsrommet. Det er ikke rød-grønn politikk. I stedet setter vi fellesressursene fullt og helt inn på å sikre arbeidsplasser og å skape nye. Det gir resultater. Statsminister Jens Stoltenberg viste i sitt innlegg her i dag til at ledighetsprognosene nå reduseres noe som en direkte følge av de tiltakene som er satt inn.

I innstillingen raljerer Høyre over Regjeringens fattigdomssatsing og kaller den overbud. Men da er det flere som er ute i samme ærend. Høyre legger på 75 mill. kr og hevder det vil gi en mer helhetlig og målrettet fattigdomspolitik. Det resonnementet er det med respekt å melde litt vanskelig å henge med på. Når dagens regjeringssatsing på årsbasis nå ligger mer enn 3 milliarder kr over nivået fra den forrige regjeringen, er det vel tvilsomt om 75 mill. kr vil utgjøre den store forskjellen.

Med denne budsjettinnstillingen ligger samlet antall tiltaksplasser nå på 75 000, en opptrapping på mer enn 20 pst. i løpet av perioden. Det gir rom for å trappe opp utover året med 5 000 nye plasser. Og apropos overbud: De tre tidligere regjeringspartiene plusser alle på litt ekstra, Høyre 200 mill. kr, Kristelig Folkeparti og Venstre 50 mill. kr hver. Det hadde nok ikke vært like enkelt hvis pengene allerede var gått med til skattelette. Jeg anbefaler derfor alle tre å sende en vennlig tanke til regjeringen Stoltenberg som heller enn skattelette gikk til det uvanlige skrittet helt fra starten av å øke tiltaksnivået år for år, til tross for kraftig vekst i sysselsetting og rekordlav ledighet. Hadde vi bygd ned tiltaksnivået da, ville vi ikke maktet å få det fort nok opp igjen nå. Et høyt tiltaksnivå handler ikke bare om penger. Det handler også om å ha et apparat til å sette det ut i livet. Nå nyter vi alle godt av en forutsende politikk, både posisjon og opposisjon, men særlig de som nå er permitterte eller ledige. De nye tiltaksplassene er først og fremst for dem som trenger påfyll av kvalifikasjoner. Det vil både de, arbeidsgiverne og samfunnet tjene mer på enn skattelettealternativet til opposisjonen.

Svein Flåtten (H) [13:14:06]: Arbeid til alle er overskriften hos alle de rød-grønne talerne her i dag, og ansvarlig statsråd bekymrer seg for tiden fremover. Men hvorfor

da ikke gjøre noe i revidert budsjett? Dette var jo anledningen. Det finnes jo ikke fnugg av tiltak som rettes inn mot bedrifter og arbeidsplasser, og som kunne ha bidratt til å stagge økningen vi nå ser, i ledighetstallene.

Regjeringen vil gå inn i denne sommeren med en raskt økende ledighetskø, men også med ansvaret for ikke å bruke anledningen i revidert nasjonalbudsjett til å gjøre noe med det. Ledigheten biter seg fast, og det vi hører om i de fleste innlegg, er hva Regjeringen så langt har gjort. Men det som det nå er snakk om, er hva man skal gjøre fremover.

Jeg tror det kommer til å være en klar gravskrift over Regjeringen fra denne største nedgangstiden på 70 år, der det vil stå at man frenetisk nektet å ta alle virkemidler i bruk. Ikke nok med at man ikke har brukt revidert budsjett til å fremme tiltak på skattesiden som kunne stimulere bedrifter og arbeidsplasser, men man har heller ikke benyttet anledningen til å fjerne skatteøkningene på bedrifter og arbeidsplasser fra budsjettet i fjor – et budsjett som ble vedtatt i november, da vi var i krisens øye. Når ledighetstsunamien etter hvert utover i året har skyllet innover oss, har man ingen løsninger. I en situasjon som kaller på realisme, pragmatisme og evne til å prøve alle løsninger, svarer Regjeringen med dogmatisme og ideologisk motstand mot løsninger som kunne lettet skattestrykket og økt antall arbeidsplasser på bedriftene.

Både Høyre og de øvrige opposisjonspartiene foreslår en rekke skattetilskudd i revidert budsjett. Det viser at opposisjonen er veldig enig om retningen når det gjelder denne måten å stimulere arbeidslivet på, og man står helt utmerket samlet om dette.

Jeg vil til slutt si litt om Høyres forslag til midlertidig redusert arbeidsgiveravgift, som det har vært mye diskusjon om her i dag, fortjenstfullt nok, for det er en viktig sak. Komiteens leder sa tidligere her i dag at man kunne ikke hjelpe bedrifter som var lønnsomme, og jeg forstod på Arbeiderpartiets parlamentariske leder at denne typen skattelettelse ikke virket. Det er jo ikke riktig. Statistisk sentralbyrå har beregnet at dette virker. Det er klart at vi kan ikke bare hjelpe de bedriftene som står på kanten av stupet. Vi må jo også sørge for at de som fortsatt er lønnsomme, de som kanskje til og med kan ansette nye, ikke kommer på kanten av stupet, og i hvert fall ikke faller utfor. Det er en fullstendig kortslutning at man bare skal hjelpe dem som kanskje allikevel går under. Man må sørge for at det blir nye arbeidsplasser i de bedriftene som har livets rett.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [13:17:10]: Statsminister Stoltenberg har gjentatte ganger uttalt at dagens rød-grønne regjering står ansvarlig for samfunnsutviklingen de siste fire årene med en flertallsregjering. Som mange talere har nevnt før meg, har denne regjeringen hatt rekordmye penger å bruke, og den har investert mye. Den har hatt et helt fenomenalt forbruk. Hva er da status etter fire år med rød-grønt styre? Jeg skal nevne noen områder:

- Kunnskapsnivået for elevene i grunnskolen og den videregående skolen er blant de laveste i Europa.
- Frafallet i videregående skole har aldri vært høyere.

- Vedlikeholdsetterslepet på veiene har økt.
- Det er satt ny rekord i innkreving av bompenger.
- Togtrafikken har til stadighet stoppet opp på grunn av mangel på investeringer i infrastruktur.
- Vi har fått 100 000 nye ikke-vestlige innvandrere, med de utfordringer det har for integreringen.
- Vi har aldri hatt større alvorlig kriminalitet.
- Vi har aldri hatt et mer misfornøyd politikorps enn vi har nå.
- Innenfor sosialpolitikken har aldri flere mennesker vært ute av stand til å forsørge seg selv.
- Aldri har flere hatt offentlige overføringer som hovedinntekt.
- Aldri før har så mange mennesker vært ansatt i offentlig administrasjon.
- Aldri har den relative andelen av folk i privat sektor vært mindre.
- Aldri har det vært mindre lønnsomt å jobbe.

Mandag denne uken debatterte Stortinget et representantforslag fra Kristelig Folkeparti, der partiet ønsket at det skulle bli utarbeidet et mål for brutto nasjonal livskvalitet som et supplement til brutto nasjonalprodukt for å sikre bedre samsvar mellom politikken og det som gir innbyggerne høy livskvalitet. Dette mente samtlige partier var en god idé, også Fremskrittspartiet. Livskvalitet er noe annet enn å få en sjekk i posten fra staten hver eneste måned. Livskvalitet vil variere fra person til person, men visse grunnleggende faktorer må være til stede:

- Vi trenger alle personlig frihet.
- Vi trenger alle valgfrihet til å fatte beslutninger om egen velferd.
- Vi trenger trygghet for liv, helse og eiendom.
- Vi trenger samhold og tilhørighet.
- Vi trenger å verne om våre kulturelle tradisjoner og røtter.
- Vi trenger et samfunn som verner om ytringsfriheten.
- Vi trenger et samfunn hvor folk føler de er til nytte, og at de kan bidra.
- Vi trenger et samfunn hvor familien igjen blir det bærende element.

På alle disse helt avgjørende områdene for livskvalitet går dessverre det norske samfunnet i gal retning. Uansett hvor mange rød-grønne milliarder som pumpes inn på ulike samfunnsområder, sitter en stadig større andel av befolkningen med en følelse av avmakt.

Verken det vedtatte statsbudsjettet for 2009 eller denne revideringen tar tak i de grunnleggende utfordringene det norske samfunnet står overfor. Regjeringen forsøker å bevilge seg ut av problemene, men har samtidig oppdaget at de mest grunnleggende utfordringene i det norske samfunnet ikke lar seg løse med penger alene. Nye overføringer og bevilgninger kan sågar gjøre problemene enda vanskeligere å løse på sikt. Utfordringene vi erfarer, har en annen dimensjon. Utfordringene er til dels strukturelt organisatoriske, men de er knyttet til mindre målbare kriterier, som medmenneskelige relasjoner, fremmedgjøring og mangel på nasjonalt samhold.

Regjeringen hevder den er på rett vei, men denne påstanden møter stor skepsis hos en økende andel av det nors-

ke folk. Sannheten er nemlig at svært mange nordmenn føler en stor uro for fremtiden, og de deler ikke den rød-grønne beundringen av deres egne resultater.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [13:20:51]: I det reviderte nasjonalbudsjettet vi vedtar i dag, er det en rekke tiltak innenfor utdanningssektoren. Det er jeg svært glad for. I den økonomiske situasjonen vi nå befinner oss i, er det riktig å satse kraftig på kunnskap og kompetanse.

Det å satse på høyere utdanning med en økning i antall nye studieplasser på 3 800 er en kraftig satsing. Studieplassene er også fordelt på en måte som er svært framtidrettet i en tid der vi får bruk for flere sykepleiere, førskolelærere og lærere. I tillegg er det et løft i antall studieplasser innenfor de naturvitenskapelige studieretningene, noe som er viktige studier med tanke på vår framtidige verdiskaping.

Et annet område som er styrket, er arbeidet med basiskompetanse i arbeidslivet. Dette er et viktig område å styrke med tanke på at mange voksne sliter med for dårlige ferdigheter i lesing og skriving, noe som er kritisk i en tid der mange bedrifter må omstille. Det er også en stor hindring når en i voksen alder skal søke seg ny jobb. Kravene til gode basisferdigheter er mye større i dag enn tidligere. Derfor er dette et viktig område å styrke. Mange utstøtes fra arbeidslivet på grunn av manglende lese- og skriveferdigheter.

Mange har dårlige erfaringer med skolen, og det er derfor vesentlig at det legges til rette for undervisning i basisfag på arbeidsplassen. Mange synes også det er vanskelig å innrømme at lese- og skriveferdighetene er for dårlige for det moderne arbeidslivet. Tillitsvalgte i bedriftene gjør en stor jobb for å motivere kollegaer til å sette seg på skolebenken igjen. LO har f.eks. tatt til orde for kompetansetillitsvalgte, som kan være en pådriver for nettopp å få ansatte i bedrifter til å tilegne seg nødvendig kompetanse for å møte nødvendige omstillinger eller for å gå inn i nytt arbeid ved nedbemanning og oppsigelser. Styrket kompetanse hos medarbeiderne kan være avgjørende for om bedriftene greier en tøff omstilling i en tid der dette er nødvendig.

Det rød-grønne flertallet har også økt den økonomiske støtten til studieforbundene denne stortingsperioden. Den var konsekvent kuttet under den forrige regjering, til tross for disses viktige rolle i voksnes læring. Vi har også sørget for å styrke studieforbundene gjennom endringer i opplæringsloven. Studieforbundene kan være en selvstendig arena for læring og et godt supplement til offentlig utdanningstilbud for voksne, og er gode samarbeidspartnere for bedrifter som ønsker å satse på økt basiskompetanse hos sine ansatte.

Jeg er glad for at vi har en regjering som ser sammenhenger, og som satser på å bygge opp kunnskap og kompetanse i en tid med stigende arbeidsledighet, og der enkelte bransjer og type arbeidstakere er mer utsatt enn andre. Revidert nasjonalbudsjett med satsing på kunnskap og kompetanse føyer seg inn i en rekke målrettede tiltak for at Norge skal komme styrket ut av den internasjonale finanskrisen.

Dagrun Eriksen (KrF) [13:24:04]: En av de beste investeringene vi som samfunn kan gjøre, er å investere i kunnskap. Kristelig Folkepartis mål er at Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon, men det målet vil vi ikke oppnå med den regjeringen vi har i dag. Gjennom fire år har utdanning og forskning blitt utsatt for nedprioritering og feilprioritering. Slik kan det ikke fortsette. Vi har forutsetningene, men da må det satses både på skole, på høyere utdanning og på forskning. Det har Kristelig Folkeparti gjort i alle sine alternative budsjetter, også i forbindelse med det vi i dag behandler.

Vi har gått imot de timetallsøkningene Regjeringen har foreslått. Kristelig Folkeparti ønsker ikke å prioritere utvidet timetall i grunnskolen, all den tid vi nå står overfor store utfordringer knyttet til lærermangel og kompetanseheving blant lærerne. Det vi trenger, er ikke flere timer, men flere lærere. Uten flere og enda bedre lærere klarer vi ikke å skape en skole med kunnskap og trivsel. Derfor foreslår vi i vårt alternative budsjett å omprioritere disse midlene til å opprette 1 000 nye lærerstillinger for å øke lærertettheten i skolen. Det representerer en helt annen politisk kurs enn den vi ser fra Stoltenberg II-regjeringen. Med Regjeringens politikk blir det stadig flere elever og færre lærere i klassene.

Det ensidige fokuset på tidlig innsats har ført til at Regjeringen hele perioden har glemt ungdomsskolen. For å få ungdomsskolen til å bli en mestingsarena for alle elever, både de som er teoristerke, og de som har praktiske evner, må vi tilby en mye mer praktisk hverdag. Ungdomstrinnets mange utfordringer forplanter seg videre og fører til at vi har en dramatisk høy frafallsprosent i videregående. Det er grunnen til at vi foreslår å bevilge mer til kvalitetsutvikling nettopp på ungdomsskoletrinnet. Vi mener også det er behov for å få flere yrkesgrupper inn på det trinnet, og foreslår midler til å få inn flere helsesøstre, rådgivere og miljøterapeuter som kan være med på å gjøre hverdagen bedre for elever og lærere.

Kristelig Folkeparti mener at en kunnskapsnasjon må satse på forskning og høyere utdanning gjennom vekslende økonomiske tider. Derfor foreslår vi å øke basisbevilgningen til universiteter og høyskoler, slik at de har en mulighet til å ta imot de nye studieplassene som Regjeringen nå foreslår.

Nå på tampen av fireårsperioden er det grunn til å undre seg over Regjeringens prioriteringer. Hvorfor i all verden brukte man ikke oppgangstidene på å styrke høyere utdanning og forskning? Hvorfor valgte man å kutte? Jeg tror rett og slett at svaret ligger i hvilken virkelighetsoppfatning en har. Universitets- og høyskolerådet, studentorganisasjonene, fagorganisasjonene, opposisjonen her på Stortinget er alle enige om at satsingen på høyere utdanning har vært fraværende. Men hva mener Regjeringen? Jo, den er som vanlig strålende fornøyd med egen innsats.

Signe Øye (A) [13:27:26]: I revidert nasjonalbudsjett øker vi bevilgningene til Forsvaret med vel 1/2 milliard kr. En vesentlig del av dette går til utenlandsoperasjoner med særlig fokus på Afrika. Dette gjør at Norge kan stille med ytterligere, betydelige bidrag til fred og stabilitet i Afri-

ka og Afghanistan samt gi beskyttelse til sivil skipsfart og humanitære forsyninger til Somalia.

Regjeringen bevilger 300 mill. kr til et norsk feltsykehus i tilknytning til FNs operasjon i Tsjad. Det norske feltsykehuset er en meget etterspurt ressurs og utgjør et viktig bidrag til operasjonen. I tillegg vil vi sende en norsk fregatt til Adenbukta for å bidra til å bekjempe piratvirksomhet og beskytte sivil skipstrafikk og humanitære forsyninger til Somalia. Regjeringen vil også forlenge helikopterbidraget i Afghanistan. Helikopterbidraget brukes til medisinsk evakuering og er av stor betydning for sikkerheten til soldatene våre.

Soria Moria-erklæringen er dermed på forsvars- og sikkerhetsfeltet innfridd på alle punkter. Ingen regjering, vil jeg hevde, har fulgt opp Forsvaret fra ord til handling slik vi har gjort de siste fire årene. Samtidig konstaterer jeg at Fremskrittspartiet og Høyre lover og lover både i innstillinger og i festtaler landet rundt, men når pengene skal bevilges, er de vanskelige å få øye på. Det er også tilfellet i revidert nasjonalbudsjett. Jeg vil hevde at Forsvaret ikke er tjent med populisme, men med langsiktige planer for et sterkt forsvar som også blir fulgt opp med kroner og øre, slik vi har gjort i denne perioden.

Jeg konstaterer også at vi for fire år siden kunne høre Høyre og Fremskrittspartiet utbasunere hvilken skandale det ville bli for Forsvaret med en regjering hvor SV var medlem. Hvor feil har de ikke tatt?

Vi har brukt fire år på å bygge opp Forsvaret. Vi overtok et skakkjørt forsvar ute av økonomisk kontroll og med en sterkt nedbygd hær fra den fremskrittspartistøttede Bondevik-regjeringen. Vi har fått nye transportfly. Vi har foretatt valg av nye kampfly, og etter hvert får vi den mest moderne marine i Europa. Vi bygger opp igjen Hæren.

Arbeiderpartiet mener vi er på god vei, og vi vil fortsette med en ytterligere styrking av forsvaret de neste fire årene, slik vi har vedtatt i langtidsplanen – om vi får lov av velgerne.

Siden det er det siste innlegget mitt fra denne talerstolen, vil jeg rette en stor takk til alle medrepresentanter fra alle partier som jeg har blitt kjent med og jobbet sammen med i disse 16 årene, i et utrolig spennende og lærerikt miljø.

Presidenten: Presidenten tillater litt ekstra takk i dag!

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [13:30:55]: Mitt første innlegg på Stortinget for tolv år siden handlet om manglende satsing på samferdsel på Sørlandet. Det har tatt lang tid, men nå gleder vi oss til å åpne den nye firefeltsveien mellom Grimstad og Kristiansand til høsten.

Mitt siste innlegg på Stortinget skal også handle om samferdsel på Sørlandet. Nå gjelder det Kjevik lufthavn. Landsdelen frykter at Avinor vil forkorte rullebanen for å etablere sikkerhetssoner og dermed nedgradere Kjevik til en småflyplass.

Dette er et svært negativt signal til en landsdel i vekst. Vårt næringsliv er optimistisk, og sist uke ble næringsklyngen NODE, som er verdensledende på eksport av tek-

nisk utstyr for olje og gass, utpekt som et NCE-senter, Norwegian Centres of Expertise.

Er vi verdensledende, må vi også komme raskt ut i verden, og ha et skikkelig flytilbud. Tross miljøetsatsing vil vi også ha behov for fly og ikke minst flyfaglig personell i fremtiden. Her har Aust-Agder noe å tilby.

Jeg er glad for den merknaden som understreker behovet for at flygeledere og piloter skal bli utdannet i Norge, og at en skal bygge opp sterke og kompetente fagmiljøer her i landet. Kommunene Evje og Froland har lenge arbeidet med et slikt konsept. Det er ønskelig at det skjer i samarbeid med universitetet i Agder og miljøet rundt Kjevik.

Studiene kan settes i gang alt neste høst, og de vil kunne dekke hele behovet for de 36 flygelederplassene, som er det årlige behovet, og i tillegg 32 piloter pr. år, som dekker ca. en tredjedel av behovet. Det må da være bra at de unge ikke må reise ut for å ta en slik utdanning.

Jeg håper at Luftfartshøyskolen Sør kan bli en realitet, og at denne type utdanning gir rett til studiefinansiering. Det er kjedelig at ikke et samlet storting står bak merknaden. I Aust-Agder står alle partiene samlet bak et slikt ønske.

Siden det er mitt siste innlegg, vil jeg også benytte anledningen til å takke alle ansatte og kollegaer som har bidratt til at jeg vil se tilbake med glede på den tiden jeg har vært her.

Presidenten: Det er hyggelig.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [13:33:43]: Også for meg blir dette det siste innspillet fra talerstolen.

Jeg skal starte med noe jeg begynte med for over 30 år siden, nemlig å snakke litt om lokalpolitikk. Jeg viser da til Innst. S. nr. 355 for 2008–2009, det som gjelder Rødøy-Lurøy Kraftverk og Lofotkraft, og kabel til øysamfunn.

Senterpartiet er tilfreds med at Træna har fått sin kabel, hurra! – og det sa ungene til tidligere olje- og energiminister også. Men Senterpartiet har merket seg at Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti i sin merknad ber Regjeringen ta med og finne løsninger for de to siste øysamfunnene i Nordland, Værøy og Røst, som har en produksjon pr. innbygger på over 1 million i eksportverdi. Jeg tillater meg å minne om at da Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, dagens posisjon, satt i opposisjon i forrige periode, fremmet de et likelydende forslag. Jeg bekrefter her at Senterpartiet står fast ved det vi sa i 2004. Jeg går ut fra at de to andre partiene i Regjeringen sier det samme, og da er vi nesten i nærheten av et grunnlovsforslag, for da har vi jo behandlet dette i to perioder, og det er en samlet sal som gir Regjeringen backing for å løse dette problemet. Jeg føler meg rimelig trygg på at olje- og energiministeren i 2010 har funnet en løsning i forbindelse med budsjettet.

Så: Takk til dere alle. Takk for at jeg fikk lov til å avslutte 30 års politisk virksomhet fra talerstolen her i denne salen. Det drømte jeg ikke om for 30 år siden. Takk til stortingspresidenten, som sendte en fantastisk fin hilsen, med poesi. Takk for at jeg fikk denne erfaringen å se til-

bake på. Kanskje kan jeg fortelle, til noen små karer som jeg skal holde i hånden på tunet, om den gangen bestefar var på Stortinget. Det er en god visdom å ha med seg.

Presidenten: Ja, det er det.

Jørund Rytman (FrP) [13:36:53]: Er det en sak som opptar meg mye, er det det høye skattetrykket vi har her i Norge. Jeg synes derfor det er trist at mens en stor andel land i verden møter finanskrisen med skatte- og avgiftslettelser, så nekter den rød-grønne regjeringen plent å gjøre dette. I Russland og Brasil blir f.eks. 100 pst. av stimuleringspakken brukt på skatteutt. Tallet er 79 pst. i Indonesia, 68 pst. i Tyskland, 45,4 pst. i Canada, 41,2 pst. i Australia, 36,7 pst. i Spania og omtrent det samme i USA, og i Japan er det rundt 30 pst. Jeg kunne ha fortsatt. Men her i Norge er det praktisk talt null, selv om vi har en søkkrik stat.

Tydeligvis av ideologiske grunner vil ikke den rød-grønne regjeringen la næringslivet og folk flest beholde mer av sine penger.

Men er det noe som nesten er like ille, og som også virker hemmende på næringslivet og folk flest, er det det kompliserte skatte-, avgifts- og tollregelverket vi har her i Norge.

For å illustrere hvor tungt og omfattende regelverket er, er det bare å se på denne boken her. Nei, dette er ikke Bibelen eller Koranen, eller en stor roman. Dette er boka til Kristin Halvorsen: Lignings-ABC – en håndbok utgitt av Skattedirektoratet, som ikke akkurat er en håndbok man kan ha på innerlomma.

Tidligere undersøkelser viser at selv de ansatte i skatteetaten ikke klarer å svare korrekt på skattespørsmål. Og så forventer man at den gjennomsnittlige borger skal kunne forstå alt, og fylle ut selvangivelsen korrekt. Ikke engang ansatte i Toll- og avgiftsdirektoratet gir alltid korrekt svar til næringsdrivende. Men hvis den næringsdrivende eller en vanlig skattebetaler ikke kan skatteloven til fingerspissene, og gjør en feil, vanker det store bøter, høye strafferenter og kanskje i verste fall fengselsstraff.

Nå har tydeligvis Norges skattesystem blitt så komplisert at det har blitt et eget masterstudium i skatte- og avgiftsrett, hele 432 timers undervisning fordelt over tre år – sannsynligvis er vi eneste land i verden som har det. Er det meningen at alle gründere som vil gjøre suksess her i Norge, bør gå på dette studiet, eller at enhver næringsdrivende i det minste skal ansette en som har gått på dette studiet? Det spørsmålet bør vi stille oss.

Og ikke bare det – vi har tolltariffen, nesten like tykk som denne boken her, heldigvis ikke like stor, men med massevis av det jeg kaller tulletoll, ulogisk og gammeldags toll, forskjellige tollsatser på ulike produkter, til og med ulike tollsatser på like produkter, forskjellige tollsatser, litt avhengig av når på året og om du tar med deg varene over landegrensen.

Vi har flere eksempler på firmaer og produsenter her i Norge som er stor eksporttrettet industri, og som sliter med dette.

Så at den sosialistiske regjeringen ikke har ryddet opp

i dette i løpet av de fire årene man har hatt sjansen, synes jeg er kjempeleit.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [13:40:14]: Det er åpenbart når vi hører på innleggene, at vi er i litt forskjellig modus, tror jeg, alt etter hva vi skal gjøre til neste år.

Senterpartiets deltagelse i sentrum–venstre-regjeringen, som jeg vil kalle vår regjering, har vært å bygge hele landet ved å skape, og så dele. Godt utbygde velferdsordninger er et resultat av et aktivt offentlig samspill, med et sterkt næringsliv og organisasjoner og folk. Verdiskapning skal sikre både det offentlige og hvert enkelt menneske et økonomisk fundament som gir trygghet for morgendagen.

Det er Senterpartiets mål at alle som har arbeidsevne, gjennom ulike tiltak skal hjelpes inn i arbeidslivet, ikke bare i oppgangstider, men også under økonomiske tilbakeslag. Arbeid er det viktigste tiltak som kan føre mennesker ut av fattigdom.

Norge er bedre rustet til å takle den internasjonale finanskrisen vi nå er inne i, enn mange andre land. Vi har lagt vekt på en god, moderne og sammenhengende regulering av finanssektoren, og vi bruker handlingsregelen aktivt. Men det er naivt å tro at den krisen som vi hører om, og ser, ikke vil ramme sterkere i 2010 – for det vil den. Men samtidig eier vi det privilegiet at vi har mulighet til å møte en konjunkturedgang med mottiltak. Denne muligheten skal Senterpartiet fortsatt forvalte med klokskap til beste for folk også i neste stortingsperiode.

Så til en annen krise, og det gjelder energikrisen. Vi har et energiforbruk i landet vårt som ikke er bærekraftig, og Senterpartiet mener at det er viktig å føre Norge fra det fossile til det fornybare energisamfunnet. Viktige målsettinger for politikktutforming er å minske energiforbruket og produsere mer ren energi.

På fornybar energi-området er regjeringserklæringen, som Regjeringen har styrt etter, tydelig offensiv. Men jeg mener det er viktig å si at vi ikke er kommet langt nok. Lave energipriser stimulerer ikke i tilstrekkelig grad til å satse på alternative energikilder, og jeg mener Regjeringen i større grad må bruke nye og kraftigere virkemidler for å løfte fram bioenergi, vind-, sol-, bølge- og tidevannskraft.

Senterpartiet vil møte utfordringene framover med ansvarlighet, slik at landet kan bygges på en bærekraftig måte. Derfor vil vi i Senterpartiet virkelig jobbe for at Regjeringen skal ha et parlamentarisk grunnlag som gjør at den kan fortsette i neste stortingsperiode.

Da gjenstår det bare, selv om tiden er ute, å si takk til kollegaer for flotte år her på Stortinget. Jeg har også lyst til å takke ansatte, for huset her fungerer på en slik måte at vi som stortingsrepresentanter hele tiden føler at de som er her, er her for at vi skal ha en best mulig hverdag.

Presidenten: Helt riktig.

Øystein Djupedal (SV) [13:44:01]: La meg starte med et lite hjertesukk. Jeg har observert denne debatten som mange andre debatter i mange år her i huset, og denne revidertdebatten skiller seg i så måte ikke fra de mange andre – men kanskje på ett punkt: Jeg opplever en virkelighets-

beskrivelse fra enkelte, særlig fra Fremskrittspartiet, som jo er hinsides det som er en realitet. Hvis man hører på hva disse representantene faktisk sier, skulle man tro man levde i et samfunn stappfullt av armod og elendighet.

Det er ikke det at det ikke er mange ting her i samfunnet vårt som skal rettes på, og det er vanskelige tider, mange mister arbeid. Dette gjør Regjeringen hva den kan for å prøve å gjøre noe med. Men hvis man beskriver det norske samfunnet på en slik måte, hvordan skal man da beskrive et samfunn som virkelig er i vanskeligheter? Da finnes det jo ikke ord i ordboka til å beskrive hvordan elendighet og fattigdom faktisk er. Det er en oppfordring som man på tampen av et langt politisk liv kan gi til dem som skal fortsette å ha innlegg her i salen. Det å beskrive virkeligheten slik at man skal kjenne den igjen, var Trygve Brattelis store mantra i sin tid for å forklare hvordan Arbeiderpartiet vant hegemoniet i det norske samfunn. Det er noe man skal legge seg på minne, for det å beskrive et samfunn på en måte som gjør at man kjenner det igjen, er en god ting. Hvis man klarer det, klarer man også å løfte politikken – ikke senke politikken, som jeg oppfatter er Fremskrittspartiets viktigste oppgave i denne debatten, som i mange andre debatter.

Grunnen til at jeg tok ordet, var at jeg skal støtte en mindretallsmerknad fra opposisjonen. Det har jeg ikke for vane å gjøre. På grunn av mye kluss i komiteen, forstår jeg, har mindretallet en merknad om luftfartsutdanning som vår regjering ikke er med på. Jeg forstår at det skyldes at man er redd for å plukke opp regninger fra de ulike statsråder. Jeg vet at det er en reell frykt blant statsråder.

Men la meg si til Regjeringen at jeg synes den skal se bort fra at det ikke er flertall for denne merknaden. Det er en fornuftig merknad om hvordan man kan etablere luftfartsutdanning i Norge. Vi har bruk for luftfartsutdanning, vi har mange kompetente fagmiljø, og etter mitt skjønn er det like viktig at vi har luftfartsutdanning i Norge som at vi har sykepleier- og lærerutdanning. Det er en viktig vekstnæring, det betyr viktige arbeidsplasser, og vi har kompetente fagmiljø som vil være i stand til å utføre dette. Nå sier jeg ikke hvilken landsdel dette bør ligge i, det kan vi komme tilbake til. Men utgangspunktet mitt er at jeg synes Regjeringen skal starte på det arbeidet for å finne ut hvordan man kan få til kompetent luftfartsutdanning i Norge og bygge videre på de gode fagmiljøene vi har. Vi har startet i Tromsø, og vi kan starte andre steder i Norge. Det vil også være klokt.

La meg helt avslutningsvis si at jeg har hatt gleden av å være på denne talerstolen mange ganger i løpet av mine 16 år her på Stortinget. Stortinget er en fantastisk arbeidsplass, som mange har sagt. Det er et fantastisk privilegium å få bruke sitt liv på politikk og på å bygge samfunnet videre ut. Det har vært et fantastisk privilegium å få være med i den siste fireårsperioden mens vi har sittet i regjering, der vi bygger ut samfunnet vårt videre. I disse vanskelige tidene for vår del av verden er vi fremdeles i stand til å bygge ut samfunnet vårt. Mange av våre naboland driver nå, på grunn av de vanskelige tider, på med å bygge ned samfunn, bygge ned velferdsordninger, osv., fordi de ikke har penger. Heldigvis er vi i en privilegert

situasjon på grunn av en klok regjering og kloke disponeringer gjennom mange år. Vi er i stand til å bygge samfunnet opp på tross av vanskelige tider. Det er et stort privilegium å ha vært med på å bygge Norge videre ut i denne perioden. Jeg håper at kloke politikere og kloke velgere gir oss anledning til å bygge samfunnet videre ut også i neste periode.

Elisabeth Aspaker (H) [13:47:44]: En ny rapport om organisert kriminalitet er en ny påminnelse om de enorme utfordringene vi står overfor i kampen mot denne kriminaliteten. Politidirektøren er tydelig på at dette også er et spørsmål om ressurser. Høyres gjentatte advarsler om at politiets driftsbudsjetter ikke har holdt tritt med oppgavene, er hver gang blitt avvist av justisministeren. Men sannheten er at norsk politi er på hælene, og politidistriktene kvier seg for å ta tak i organisert kriminalitet fordi sakene ofte er svært ressurskrevende og går ut over andre oppgaver.

Vi kan ikke legge landet åpent for kriminelle gjenger og narkotikanettverk som kommer hit for å gjøre raske penger med liten risiko for å bli tatt. Den politiske arven etter fire år med rød-grønt styre, er et politi som ikke er på offensiven. Faktum er at vi har mer alvorlig kriminalitet og mindre evne til å oppklare sakene. Denne regjeringen kan slå i bordet med høyere opptak til politihøgskolen, men denne regjeringen har samtidig ansvar for politikrisen og for konflikten med politiet om bl.a. ny arbeidstidsavtale.

Politiet er svekket, saksbehandlingstiden øker, oppklaringsprosenten går ned, og Norge er arena for stadig mer utspekulert internasjonal organisert kriminalitet. Taperne er de som rammes, enten det er bedrifter eller enkeltpersoner.

Høyre har i sine alternative budsjetter denne stortingsperioden foreslått over 700 mill. kr mer til politiet, fordi landet trenger et sterkere politi.

Høyre har også foreslått en bredt anlagt politistudie for å kunne se kriminalitetsutvikling, metoder og ressurser i sammenheng og gi Stortinget et bedre grunnlag for å dimensjonere fremtidens politi. Til tross for at kriminaliteten utvikler seg negativt, stemte de rød-grønne ned forslaget.

Høyre foreslår nå ytterligere 72 mill. kr til å ansette flere sivile og styrke driftsbudsjettene i politiet. Høyre er opptatt av at nærpolitiet skal bestå og at publikum skal få utført polititjenester der man bor. Derfor er Høyre sterkt kritisk til at Regjeringen halverer antallet passkontorer og fratrar den lokale lensmannen oppgaver.

Høyre har engasjert seg aktivt i opprettelsen av regionale barnehus og er meget overrasket over at de fem husene som er i kommet i drift, i sitt første og andre driftsår sliter tungt økonomisk, med driftsforutsetninger som legger en klar demper på aktiviteten. Høyre utfordrer justisministeren til å rydde opp straks og foreslår nye 3 mill. kr for å styrke barnehusenes drift. Høyre imøteser også opprettelsen av et barnehus i Oslo i 2009, som Stortinget har forutsatt og vedtatt.

Folks tillit til politiet er dalende fordi politiet oppleves som fraværende. Det er et stort paradoks at en regjering

som sier den vil bruke store penger på store oppgaver, ikke har politiet på listen over oppgaver som er store nok.

Høyre mener alvor. Vi vil ha et sterkere politi i kampen mot kriminalitet. Og vi vil ha et politi som både er i stand til å ta hverdagskriminaliteten og sette en stopper for den organiserte kriminaliteten.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [13:51:04]:

Lars Korvald, tidligere statsminister og også representant for Østfold Kristelig Folkeparti her på Stortinget, gav meg et råd i valgkampinnspurten i 2005: Sørg for neste generasjonslinje, neste generasjon. Det var et klokt råd Lars Korvald gav, et godt råd som jeg har prøvd å leve etter som miljø- og klimapolitiker. I 2006 gav FNs klimapanel oss beskjed om hva status for kloden vår er. Fredsprisvinneren Al Gore sa: Kloden vår har feber. Pachauri, lederen av FNs klimapanel, sa: Utgjør den forskjellen som du ønsker for framtiden.

I revidert varsler Regjeringen at de stanser anskaffelsesprosessen når det gjelder CO₂-håndtering på Kårstø, et gasskraftanlegg som ifølge Soria Moria-erklæringen skulle hatt CO₂-håndtering på plass i løpet av dette året. Det er et løftebrudd vi har vært kjent med lenge. Men Regjeringens beslutning i revidert nasjonalbudsjett skaper ytterligere usikkerhet om Regjeringen akter å følge opp rensing på Kårstø.

Dette føyer seg inn i rekken av løftebrudd fra Regjeringen, også brudd på gode tradisjoner på miljø- og klimafeltet. Den varslede energimeldingen ble skrinlagt. Regjeringen har valgt ikke å legge fram en melding om rikets miljøtilstand i inneværende sesjon, noe som har vært gjort de siste årene. Regjeringen har valgt at Klimakur 2020, som skal være en oppfølging av klimaforliket, skal leveres etter valget. Dette kommer på toppen av en rekke områder i klimaforliket der Regjeringen ikke følger opp – la meg bare nevne noen eksempler: Opptappingsplanen for klimaforskning, nasjonal strategi for kraftproduksjon fra havmøller og andre marine energikilder, omlegging av støtteordninger for fornybar energi som legger til rette for økt utbygging i samme størrelsesorden som ordningen med grønne sertifikater ville ha gitt, og handlingsplan for overgang fra fossile til fornybare energikilder til oppvarming. Listen kunne ha vært lengre.

Utslippsreduksjoner i den størrelsesordenen som klimaforliket foreskriver, krever handlekraft og en målrettet politikk over tid. Det er fra Regjeringens side stor avstand mellom ord og handling på dette feltet. Gårsdagens – eller nattens – vedtak om Goliat viser at vi har et enda større gap mellom ord og handling.

En politikk for neste generasjon er en god miljøpolitikk – men det krever at vi tar de enkelte vedtakene på alvor, og at vi jobber i takt med dette slagordet. Kristelig Folkeparti går til valg på en politikk for neste generasjon – som er en god miljø- og klimapolitikk.

Trond Lode (Sp) [13:54:16]: I dag skal fleirtallet i denne salen nok ein gong stemma ned forslag frå opposisjonen om ei merverdiavgiftskompensasjonsordning for frivilligheita. Opposisjonen har hatt det travelt i denne

saka, heilt sidan Regjeringa i St.prp. nr. 1 for 2008–2009 varsla at òg dette løftet frå Soria Moria-erklæringa skal innfriast. Dei raud-grøne partia sjølv har regien i denne saka. Me ønskjer å gå lenger enn opposisjonen. Regjeringa har nå invitert Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund til å vera med i eit utval som skal utarbeida ei detaljert meirverdiavgiftskompensasjonsordning. Denne forsamlinga vil i samband med behandlinga av statsbudsjettet 2010 bli førelagt forslag om å innføra ei ordning frå 1. januar 2010.

Regjeringspartia er einige om at ordninga skal omfatta både varer og tenester, at det skal vera ei frivillig ordning, og at ho skal vera knytt til registrering av kompensasjonsbeløp i frivilligregisteret, med moglegheit for frivillig sjablong – altså reelt tilgjengeleg for både små og store organisasjonar som ikkje er momsplichtige. Det vil seia at ho må vera administrativt enkel både for frivilligheita og for staten.

I tillegg har Regjeringa og frivilligheita lagt som premiss for det vidare utvalsarbeidet at når det gjeld meirverdiavgiftskompensasjon på investering i anlegg, skal det løysast utanfor og som eit tillegg til den nye meirverdiavgiftskompensasjonsordninga. Her erkjenner Regjeringa at proveny på desse investeringane allereie er innarbeidd i statsrekneskapen – ingen byggjer desse anlegga utan å tilpasse organiseringa til lovverket slik at ein får momsens tilbake. Løysinga på denne problemstillinga skal gjelda frå 1. januar 2010.

Dei raud-grøne partia ligg framleis eit hestehovud føre opposisjonen. Me overoppyfyller Soria Moria-erklæringa også på dette punktet. Dette er ei stor og viktig sak for Dugnads-Noreg, Senterpartiet og Regjeringa.

Ei momskompensasjonsordning vil få enormt stor betydning for frivilligheita i heile landet. Senterpartiet gjekk til val på tre saker i 2005: betre kommuneøkonomi, betre samferdsel og eit lyft for kultur og frivilligheit. Me har levert på kommunar, på samferdsel og på kultur i desse fire åra, og for Senterpartiet var det viktig å få på plass den siste biten me lovde veljarane våre, nemleg eit lyft for frivilligheita – frivilligheitsmomsen.

Som senterpartist er det tilfredsstillande å kunna konstatere at nesten same kva valresultatet blir, vil det vera eit overveldande fleirtal i denne salen for å innfri kravet frå frivilligheita om å sleppa momsbelastning på den frivillige verksemda.

Odd Einar Dørum (V) [13:57:30]: Fra min første dag i politikken og til min siste dag i livet kommer jeg til å tro at kunnskap er makt. Jeg kommer alltid til å tro at uten å gi kunnskap til mennesker, vil demokratiet forvitte, og vi vil ikke kunne skape det næringslivet som ennå ikke er født. Derfor er det så ufattelig for meg at vi har en rød-grønn regjering som ikke klarer – innenfor mengden av penger som står til rådighet – å tette det som er et hull i finansieringen av høyere utdanningsinstitusjoner, hvor det fortsatt mangler 300–400 mill. kr. Og det er ufattelig for meg at man ikke klarer å ta forskningen med seg. Det er en glede for meg – på tampen av min tid på Stortinget – å vite at det var en samlet komité som stoppet noen setninger som

ville bety at man ville begynne å målstyre grunnforskningen. Hadde man målstyrt grunnforskningen, ville vi aldri ha hatt Darwin, vi ville ikke hatt Newton, og vi ville antagelig ikke hatt noen som helst som kunne ha tenkt noen tanker man ikke kunne måle i øyeblikket.

For Venstre har det hele tiden vært slik at siden vi tror at kunnskap er makt, har vi helt konsekvent i en årrekke – og også i denne stortingsperioden – prioritert å sette forskning, høyere utdanning og skole først. Det har vi også gjort i dette budsjettet. Vi har satt forskning og høyere utdanning først, med ca. 900 mill. til sammen, som vi har omprioritert innenfor rammen.

Jeg var her forleden i en debatt om forskningsmeldingen, som ble veldig merkelig. Vanligvis skal man konkurrere i politikk. En del av denne konkurransen ble borte fordi regjeringssiden sa at vi som stod på opposisjonssiden, ikke hadde fremmet et eneste forslag engang. Er det slik at vi som har holdt på hele tiden med å fremme forslag, ikke skal ha fremmet et eneste forslag? Jeg følte nesten et øyeblikk at vi hadde vandret inn i Alice i Eventyrland – et psykedelisk øyeblikk. Men så bestemte jeg meg for å gjøre det som alle Venstre-folkene jeg traff tidlig, hadde lært meg: Ikke la deg sjenere av dem som prøver å prate deg bort, og ikke la deg sjenere av dem som prøver å tåkelegge. Hold deg til at politikk til syvende og sist handler om å tro at du kan velge, og det handler om å tro at du kan prioritere. Så derfor har jeg sammen med Venstre vært med på å prioritere til forskning, forskning, lærere, lærere og lærere.

Så skal jeg bruke det siste minuttet til å takke for meg, men jeg skal gjøre det på min måte: Først vil jeg si tusen takk til velgerne i Sør-Trøndelag som på tross av alle odds sendte meg til dette huset for 32 år siden. Så vil jeg si tusen takk til alle de velgerne i Oslo som – på tross av ganske mye – sendte meg hit for 12 år siden.

Så vil jeg si til mine kollegaer: Det er utrolig viktig at Stortinget som institusjon blir forsvart. Det er utrolig viktig i en tid da man prøver å springe etter stortingsrepresentanter og skrive dem ned, og skrive dem vekk, at alle partiene og alle representantene forsvarer Stortinget som institusjon. Selve demokratiet krever at Stortinget skal være en slik institusjon. Det er utrolig viktig for alle som skal gjøre det praktiske arbeidet i dette hus i årene som kommer, at ikke stortingsrepresentanter reduseres til statsansatte byråkrater som blir så opptatt av å fylle ut skjemaer at de ikke klarer å tenke en selvstendig tanke utenom siste notat fra en intelligent rådgiver. Jeg vil gjerne si det slik: Jeg har levd sammen med intelligente rådgivere. Jeg gjør det fortsatt. Men det er representantene som skal være frie, og være ombud. Vi er i en farlig tidsfase nå, hvor man prøver å innføre den tanke at finjussen – som er noe helt annet enn lov og rett – erstatter lov og rett. Når finjussen rykker inn og erstatter lov og rett, blir det så detaljstyrt at menneskenes og representantenes frihet til å skape noe forvitret.

Dette er mine avskjedsord: Vær stolt. Forsvar dette huset. Forsvar ombudsrollen. Forsvar det at man er folkevalgt. La oss ikke bli syltet ned i detaljbyråkrati. Skjønn forskjellen mellom lov og rett og finjuss, president.

(Applaus fra galleriet og i salen)

Presidenten: Det er ikke lov å applaudere, verken fra galleriet eller i salen – bare så det er klart.

Jan Sahl (KrF) [14:01:33]: Det er ikke lett å ta ordet etter et slikt sterkt avslutningsinnlegg, men jeg prøver likevel.

Kristelig Folkeparti mener det trengs mer ressurser til vedlikehold av veier, og til stamveinetten spesielt. Det har vi fremmet forslag om en rekke ganger, bl.a. i vårt alternative budsjettforslag som behandles i dag, og i forbindelse med behandlingen av Nasjonal transportplan.

Veinettet møter ikke kravet til dagens trafikkmengde, og sikkerheten er langt fra god nok. Det må gis rom for at Statens vegvesen kan intensivere vedlikeholdsarbeidet allerede i år, slik at vi kan få utbedret flere ulykkespunkter.

Ikke minst har E6 gjennom de nordligste fylkene – for øvrig også gjennom hele landet – behov for store sikringstiltak. Kristelig Folkeparti foreslår derfor å øke vedlikeholdsbudsjettet til Statens vegvesen med 104 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett. 4 av de millionene er for øvrig øremerket veien i Glombergan, mellom Ørnes og Glomfjord i Meløy kommune.

Vi får ikke et effektivt og sikkert transportnett hvis vi ikke legger god til rette for de myke trafikantene, gående og syklende, for ikke å snakke om alle barn og unge som ferdes i trafikken. Derfor er det viktig med langt flere gang- og sykkelveier. Særlig viktig er det i de trafikkerte byområdene der barn og unge ferdes.

Kristelig Folkeparti vil opprette en statlig belønningsordning for gang- og sykkelvei. Ordningen skal ha som formål å påvirke transportplanleggingen i kommuner og fylkeskommuner. Den skal fungere som et incentiv for bedre tilrettelegging for gående og syklende. Kristelig Folkeparti foreslår 100 mill. kr til dette, som en startbevilgning på inneværende års budsjett.

Tilbudet om tilrettelagt transport for funksjonshemmede varierer sterkt fra fylke til fylke. Særlig viktig er det å styrke tilbudet til dem som har et ekstra behov for individuelt tilrettelagt transport, f.eks. blinde og svaksynte. Kristelig Folkeparti vil styrke TT-ordningen, og vi vil komme tilbake til det i budsjettet for 2010.

Så noen ord om signalsystemet for tog, Merkur. Arbeidet med å få på plass et godkjent signalanlegg på strekningen mellom Mosjøen og Bodø er sterkt forsinket. Regjeringen har kjøpt inn et system som ikke er godkjent, og som antakelig ikke vil bli godkjent for bruk. På toppen av det hele foreslår Regjeringen nå, på grunn av problemer med Merkur, å flytte 100 mill. kr fra Nordlandsbanen til Jernbaneverkets generelle drifts- og vedlikeholdsoppgaver. Etter Kristelig Folkepartis mening må disse midlene brukes der de var ment, på Nordlandsbanen. I tillegg foreslår vi ytterligere 25 mill. kr for å forsere bygging av kryssingsspor.

Gunvald Ludvigsen (V) [14:04:57]: Statsministeren, helse- og omsorgsministeren og kommunalministeren la for ca. ein time sidan fram Regjeringa si lenge varsla samhandlingsreform. At det trengst samhandling i helse- og sosialvesenet, er alle einige om. Det er ikkje kontroversielt. Utfordringa er korleis ein skal få det til i praksis.

Regjeringa si samhandlingsreform vil ikkje løyse det som er det største problemet, nemleg mangelen på arbeidskraft i sektoren. Venstre vil innføre ei ordning med ettergiving av studiegjeld for alle helsearbeidarar som vil jobbe i primærhelsetenesta. Skal ein dekkje behovet for arbeidskraft, må faktisk kvar tredje elev som går ut av vidaregåande skule, velje helsefag.

Venstre meiner vi treng sterke incentiv for å kunne gi god omsorg, ikkje minst for ei stor og aldrande befolkning i framtida. Problemet med Regjeringa si samhandlingsreform er at ho ikkje tek steget fullt ut og foreslår grep i kommunestrukturen. Vi i Venstre er veldig einige i intensjonane, og vi er einige i retninga i framlegget til ei samhandlingsreform for helsevesenet. Men som sagt er problemet at ein ikkje tek steget fullt ut og har ein meir konkret idé om at fleire av dei minste kommunane må bli slått saman. Med større og meir robuste kommunar og fleire fagfolk kan vi gi meir og betre behandling og pleie og omsorg i nærmiljøa til folk. Viss ikkje trur vi denne reforma, som helseministeren er spesielt ansvarleg for, vil lande på kulen, og at det blir ei reform som ikkje blir betre gjennomført enn den segnomspunne Nav-reforma.

Eg høyrde på pressekonferansen tidlegare i dag. Då nemnde spesielt kommunalministeren samkommunar. Det vart også nemnt lovpålagde avtaler mellom kommunane og helseforetaka. Samkommunar har ein vore litt interessert i før, men vi har lite erfaring med det. Så vidt eg veit, er det berre éin samkommune i landet vårt i dag, og det er Levanger–Verdal. Vi i Venstre trur ikkje at dette er vegen å gå.

Vi har òg interkommunale føretak. Kommunalministeren sa at kommunesektoren har ei enorm erfaring med desse. Det er riktig. I dei 430 kommunane er det, med eit snitt på 14 samarbeidstiltak pr. stykk, til saman over 6 000 føretak. Det er enormt mange. Men det som er poenget, er at alle desse myriadane av samarbeidstiltak undergrev demokratiet, og det er ei dårleg løysing, slik Venstre ser det.

Vigdis Giltun (FrP) [14:08:21]: Det er ikke lett å følge framleggelsen av samhandlingsreformen på tv og samtidig ha oversikt over talerlisten, så det glapp litt for meg, beklageligvis.

Helse er et viktig tema og et tema som Regjeringen helt klart ikke har tatt på alvor. Vi har de siste fire årene hatt en periode med økte helsekøer og kutt i bevilgningene til rehabilitering. Senest i dag har det vært en aksjon på utsiden av Stortinget hvor rehabiliteringsinstitusjoner og pasientorganisasjoner har vist sin sterke misnøye. Vi i Fremskrittspartiet har tatt dette på alvor. Vi har i vårt alternative budsjett lagt inn 500 mill. kr for å styrke rehabiliteringen både her i Norge og utenlands.

Når det gjelder bevilgningene til psykiatrien, ble opptrappingen avsluttet i fjor. Psykiatrien har så store mangler at det ikke var noen grunn til å avslutte opptrappingen. Fremskrittspartiet har ønsket å fortsette med øremerkede midler og har styrket dette i revidert, med 100 mill. kr. Vi mener det er ansvarsfraskrivelse ikke å gjøre noe med de store manglene. Det er helt nødvendig å følge opp med

øremerkede midler og konkrete tiltak og også leie plasser privat, slik at de som trenger døgnbehandling, får det.

Når det gjelder diabetesplanen, hørte jeg statsråden snakke mye om hvor viktig det var med forebygging. Vi har i tre år hatt en diabetesplan, og Regjeringen har fulgt opp minimalt når det gjelder midler. Det er så lite at det overhodet ikke monner. Det er i dag flere udiagnostiserte enn det noen gang har vært. Forebyggingen går sakte. Det er ikke diabetessteam i alle helseforetakene. Det er dobbelt så mange amputasjoner av ben i år som for tre år siden, og problemene med nyresyke øker stadig. Jeg har forstått nå – og senest i dag, da jeg hørte statsråden legge fram samhandlingsreformen – at ansvaret for alt dette skal skyves ned til kommunene og kommunenes rammefinansiering. Den som tror at det vil bli bedre, skulle jeg gjerne ha snakket med om ti år. Dette er ansvarsfraskrivelse.

Når det gjelder lavterskeltilbud, blir heller ikke disse etablert, slik situasjonen er. Kommunene vil få dårligere og dårligere økonomi.

Det blir altså ikke overført penger i tråd med de oppgavene kommunen har. Det er ganske dramatisk når stadig flere kommuner må true innbyggerne sine med eiendomsskatt for å kunne tilby helt ordinære velferdsgoder, som f.eks. sykehjemsplasser og skolegang. Dette kan ikke fortsette.

Fremskrittspartiet har derfor styrket spesielt rusomsorgen, med 100 mill. kr. Kommunene har nå veldig store utgifter til sosialhjelp. Vi synes det må tas på alvor, ved at man overfører penger, og ikke bare sier at en skal gjøre mer.

Gunnar Gundersen (H) [14:11:37]: Det var gleden – jeg vet ikke om jeg kan si det slik – over å høre en ny forelesning av statsministeren om litt elementær sosialøkonomi som fikk meg til å ta ordet. Han beskrev gangen i krisen nærmest nøyaktig på millimeteren. Alle som har lest litt sosialøkonomi, vet både hvor vanskelig det er, og hvor vanskelig det er å dosere riktig. Derfor forundrer det meg litt at Høyre angripes for en litt mer ekspansiv politikk.

Jeg følger faktisk statsråd Andersen i hans beskrivelse, at utviklingen i arbeidsmarkedet er bekymringsfull, at det er større fare for at stimulansen snarere er for liten enn for stor, og at tiltakene er feil innrettet.

Jeg hørte også statsministeren si i et replikkordskifte at han ikke ville og ikke kom til å gi skattelettelser. Da begynner jeg å lure på om dogmene er mye sterkere enn realitetene i norsk politikk. Vi vet at formuesskatt er et direkte angrep på egenkapitalen i bedriftene og på arbeidsplassene. Er det noen som rammes av dette, så er det Distrikts-Norge, som er helt avhengig av de små og lokalt eide bedriftene, med bl.a. familieeierskap.

En annen skadevirkning er dette med svart arbeid. Jeg står her med en ganske interessant artikkel som stod i VG fredag den 12. juni. En av overskriftene er:

«Nær halvparten av oss har kjøpt svart arbeid. Og tallet er økende.»

Det er et ungt samboerpar, som riktignok vil være anonyme, som intervjues. De sier bl.a.:

«Vi har betalt svart for tjenester fra bilmekaniker, elektriker, rørlegger og snøbrøyter.»

Og videre:

«I stedet for å vente 14 dager på et bilverksted, kan jeg heller få fikset bilen samme kveld til en mye lavere pris.»

Så avslutter de med å si:

«Vi ser at det er et problem om alle gjør det, men i vår lille verden opplever vi at vi allerede betaler så mye skatt og avgifter at vi overhodet ikke har noe dårlig samvittighet.»

Det sier altså et samboerpar, og det er med basis i at halvparten av den norske befolkningen tilpasser seg på denne måten. Da har vi et problem.

Det var nettopp dette som var grunnen til at den dynamiske skattepolitikken i forrige periode gav det offentlige betydelig økte inntekter, samtidig som man kunne senke skattetrykket.

Vi har også i denne perioden hatt forslag om å gå igjennom de dynamiske sidene ved skattepolitikken. Det ble selvfølgelig nedstemt. Når dogmer blir viktigere enn realiteter, er det fare på ferde i norsk politikk. Denne regjeringen har flytt på en enorm oppgangskonjunktur. Det har nok skjermet en del av svakhetene i systemet vårt, men det spørs om det vil gå like bra framover. Derfor bør vi få en annen regjering etter valget.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [14:15:06]: Jeg hadde tenkt å snakke litt om høyere utdanning og forskning. Så satt jeg og hørte på representanten Dørum, som holdt et innlegg her i stad. Da Dørum stod her oppe og snakket om høyere utdanning og forskning, tenkte jeg at jeg egentlig ikke trengte å ta ordet, for det var et veldig godt innlegg. Det var også en følelsesladet Dørum vi så her for siste gang på Stortingets talerstol. Jeg tror jeg kan forsikre Dørum om at det ikke er siste gang vi hører hans ord fra denne talerstolen. Jeg er sikker på at mange representanter i framtiden vil referere til mange kloke ord fra denne kloke mannen!

Satsing på investering i kunnskap og forskning er det mest avgjørende for å få Norge styrket ut av krisen. Det er nettopp derfor uforståelig at Regjeringen har latt være å satse på kunnskap og forskning i de historisk gode tide- ne vi har lagt bak oss, og når behovet for mer kompetanse framover er så tydelig som det er. Med økte skatteinntekter og økt bruk av penger fra Pensjonsfondet har Regjeringen hatt et betydelig større handlingsrom og mange milliarder mer til fordeling.

Det har vært mange pene ord fra denne regjeringen, spesielt når det gjelder forskning og høyere utdanning. Men pene ord er også alt det den har når gjelder dette om- rådet. Jeg tviler ikke på at intensjonen til statsråden er god, men det hjelper dessverre ikke når intensjonene gang etter gang ikke følges opp med handling og bevilgede kroner.

Den siste budsjettbehandlingen i denne perioden er også den siste muligheten for Regjeringen til å rette opp inntrykket av det historiske hvileskjæret. Vi må dessverre konstatere i dag at de ikke benytter den muligheten.

Gang på gang har den sittende regjeringen benyttet en- hver mulighet til å si klart fra om at forskning og høyere

utdanning ikke er et prioritert område. Jeg ble derfor over- rasket da statsministeren i dag stod på Stortingets talerstol og sa at bevilgningene til høyere utdanning har økt mas- sivt. Det er en virkelighetsbeskrivelse som jeg tror mange av oss ikke kjenner seg igjen i, særlig de som representerer de høyere utdanningsinstitusjonene i landet. Forskning og høyere utdanning er en investering for fremtiden. Det er løsningen for at Norge skal komme styrket ut av kri- sen. Det er bare et regjeringsskifte – med et sterkt Høyre – som kan sikre det.

Bård Hoksrud (FrP) [14:18:18]: Egentlig hadde jeg ikke tenkt å ta ordet, men siden statsråden valgte ikke å svarte på noen av spørsmålene mine, føler jeg behov for å ta ordet. Nå ser jeg at statsråden har gått. Da får jeg håpe at hun har reist tilbake til departementet, og at hun har tenkt å svare ambulansesjåføren som gjerne vil ha svar fra statsråden på spørsmålene sine.

Når vi prater om trafikkikkerhet og sier at vi er opp- tatt av trafikkikkerhet, synes jeg faktisk det er et stort problem at enkelte som er ute i trafikken, opplever en helt annen hverdag enn oss, spesielt de som kjører utryknings- kjøretøy. Det er et problem der hvor man har satt opp så- kalte midtdelere, som er noen små greier på 9,5 cm. De ligger altså støtt og stadig strødd rundt omkring i veien fordi noen har kjørt på dem. De sitter altså ikke fast.

Det eneste jeg registrerte at statsråden svarte, var at dette var faglig begrunnet av Statens vegvesen, og det var disse faglige begrunnelsene man la til grunn. Derfor hadde man gått inn for disse løsningene. Jeg synes faktisk det er ganske beklagelig at man sier at det er begrunnelsene fra Statens vegvesen som er lagt til grunn, når vi vet at ansatte i enkelte nødetater ikke får lov til å fortelle hvordan hverda- gen er ute i trafikken. For det er faktisk tilfellet. De har fått munnkurv av andre statlige etater. De blir altså ikke hørt av dem som sier at dette er gode løsninger, når det definitivt ikke er gode trafikkisikre løsninger. Jeg håper virkelig at statsråden tar med seg dette, og at hun sørger for å rydde opp i det, at en tar bort disse midtdelerne, slik at ikke det som skulle være et trafikkikkerhetstiltak, blir en trafikk- felle og en trafikkfare for dem som beveger seg i trafikken.

Så har jeg også litt lyst til å si litt om arbeidsledighet, for det er mange som har pratet om det. Heikki Holmås trodde den kunne komme opp i 130 000. I går hadde MEF en presentasjon av situasjonen for sine medlemsbedrifter. De har hatt en undersøkelse som viser hvor mye ledig ka- pasitet det er nå for å få bygd veier og infrastruktur i dette landet. Det er masse ledig kapasitet, og den ledige kapa- siteten øker i de 12 neste månedene. Den ligger faktisk an til å bli kraftig økende også. Det viser med all tydelighet at selv med et etterslep på 19 milliarder kr ved utgangen av 2009 er det både ledig kapasitet og det er økende for- fall. Det er to grunner til at man nå faktisk bør begynne å gjøre noe.

Når Regjeringen sier at den ønsker å satse på samferd- sel, er det utrolig at den ikke vil støtte Fremskrittspartiets forslag for å få ledige mennesker i jobb. Vi vil samtidig redusere forfallet på veinettet i Norge ved å bevilge 1 mil- liard kr ekstra til stam- og riksveiene og 1,5 milliarder kr

ekstra til vedlikehold og oppgradering av fylkesveinettet, noe som virkelig kan få folk ut i jobb, og som vil sørge for at forfallet på veinettet vårt reduseres.

Peter Skovholt Gitmark (H) [14:21:25]: Vi har en tilbakeskuende regjering og et tilbakeskuende stortingsflertall. Vi har en regjering som er betydelig mer opptatt av spillet knyttet til politikken enn det å levere politiske løsninger for folk.

Det er en betydelig grad av selvtilfredshet knyttet til dagens flertall, en selvtilfredshet med alt som har blitt så meget bedre. Problemet er at vi på en rekke områder går i feil retning.

Det har vært en allianse, spesielt innad i deler av SV, for å prøve å skape en frykt knyttet til en borgerlig regjeringens miljøpolitikk. Men sannheten er at miljøpolitikken til de borgerlige partiene vil være fremoverlent, den vil være tydelig og sette noen klare målsettinger som skal gjennomføres, og ikke basere seg på løftebrudd. Den baserer seg på et klimaforlik, som vi prisverdig har funnet frem til. Det er det klimaforliket Erik Solheim som statsråd har mulighet til å promotere internasjonalt, og som har gjort at han som statsråd har høstet svært mange godord.

Men det er ikke det som Regjeringen foreslo i sitt opplegg, som har høstet godord. Nei, det er det som Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fikk gjennomslag for hos Regjeringen, som har gjort at man har endt opp med et offensivt dokument, et dokument som i løpet av neste periode må bli langt mer offensivt.

Innenfor fornybarområdet har vi en regjering som slår seg for brystet og sier at vi har verdens beste fornybarressurser, men som samtidig ikke gjør noe som helst for å ta de samme ressursene i bruk. En ny borgerlig regjering vil ta fornybarressursene i bruk.

Vi har enorme muligheter innenfor karbonfangst og -lagring. For at Norge skal ha mulighet for å bidra internasjonalt i klimasammenheng, er det viktig at vi faktisk bruker den teknologien som er i ferd med å skapes, eller i større grad kunne ha blitt skapt, både på Kårstø og på Mongstad. Vi må tilbake i front, og vi må ha en regjering som tør å satse.

Når det gjelder det biologiske mangfoldet, er vi alle helt enige om at vi må stoppe tapet av det, men problemet er at tapet akselererer, og Regjeringen gjør nesten ingenting knyttet til skogvern. Vi vet at av de 3 000 artene som er på rødliste, er omtrent 1 500 av disse i skogsområder. De 1 500 har fått dårligere vern med dagens regjering enn med tidligere regjeringer. En mindre del av statsbudsjettet går nå til skogvern enn under f.eks. den forrige regjering.

Med hensyn til forskning og utvikling innenfor miljøområdet ser vi at Regjeringen har nedjustert ambisjonene for teknologiutvikling innenfor ny fornybar energi og teknologiutviklingen når det gjelder våre egne utslippsreduksjoner.

Og når det gjelder kvoter: Det er en skandale at denne regjeringen har vært med på å selge 13,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

Bent Høie (H) [14:24:40]: Mange av innleggene i

sluttfasen har vært preget av representanter som har holdt innlegg for siste gang i salen. Også innleggene fra de rød-grønne representantene har vært preget av et ønske om å fortelle historien om den rød-grønne regjeringen. Det tar jeg som et godt tegn, for dette møtet er historisk: Det er det siste stortingsmøtet med et rød-grønt flertall. Til høsten skal det heldigvis være valg, og da kommer velgerne til å gjøre det veldig nødvendig for de rød-grønne representantene å begynne å skrive historien om den rød-grønne regjeringen.

En av grunnene til at velgerne kommer til å bytte ut denne regjeringen, er måten den håndterer den økende ledigheten på. Hver dag går 30 bedrifter konkurs. Navs prognoser tilsier at hver dag framover kommer 166 familier til å bli rammet av arbeidsledighet. Det er det som er det store og sentrale spørsmålet ved dette valget. Da finnes det i realiteten to klare alternativer for å møte denne utfordringen: Regjeringens politikk, som ikke virker, og Høyres politikk, med andre løsninger.

Veldig mange får i disse dager den triste beskjeden at de mister jobben, men veldig mange opplever også at de ikke mister jobben, fordi eier og ansatte lokalt på bedriften finner gode løsninger for å hindre permisjoner og for å hindre oppsigelser. Den vanligst brukte løsningen er at ansatte blir enige om at de ikke skal ha noen lønnsøkning, blir enige om at de kanskje går litt ned i lønn, for å hindre at en kollega mister jobben eller blir permittert. Dette er det enkle grepet som de fleste bedrifter, i et samarbeid mellom ansatte og arbeidsgiver, tyr til i en vanskelig situasjon. Så enkelt er også Høyres forslag om redusert arbeidsgiveravgift. En kan sikkert finne mange som har økonomiske betraktninger om hvorvidt dette virker eller ikke. Vår betraktning er at det er det virkemidlet som tas i bruk i landets små og mellomstore bedrifter. Det er et håndfast virkemiddel som de ansatte og ledelsen griper til med en eneste gang. Hvorfor skal ikke staten stille opp og være med i det spleiselaget som ansatte og ledelse i bedriftene landet rundt tar i bruk for å hindre at kollegaer mister jobben, at kollegaer blir permittert? Det er Høyres løsning, og jeg tror at veldig mange som jobber i de små og mellomstore bedriftene i Norge, er enige i den løsningen.

Inge Lønning (H) [14:28:04]: Det nærmer seg stenge-tid, og det kan være nærliggende – på tampen av den siste holmgang mellom regjering og opposisjon i denne fire-årsperioden – å legge til en liten refleksjon over utviklingen i forholdet mellom den utøvende og den lovgivende statsmakt i Norge.

Jeg har tre perioders fartstid, og bare i løpet av de tre periodene har jeg sett en utvikling som innebærer en ganske svær forskyvning.

Vi fikk før valget sist høre at Norge hadde et desperat behov for en flertallsregjering, fordi det var et desperat behov for større forutsigbarhet, større grad av ryddighet, bedre orden på alle ting. Vi fikk en flertallsregjering, og det har vel vært mer uforutsigbarhet knyttet til maktutøvelsen enn på svært lenge. Det henger sammen med at syntetiske flertallsregjeringer ikke er ekte flertallsregjeringer.

Derfor forbruker de det meste av sin politiske energi på å snekre nødvendige kompromisser i regjeringkvartalene, slik at det ikke er noen åpning tilbake for politisk tankevirksomhet i Stortinget, i hvert fall ikke fra regjeringspartienes grupper. Det er ingen heldig utvikling for det norske statssystem.

På en måte er det symbolsk at i samme øyeblikk som Stortinget går fra hverandre etter fire år, lanserer Regjeringen med brask og bram en stortingsmelding, vel vitende om at dette stortinget aldri kommer til å komme i berøring med den stortingsmeldingen i det hele tatt, og vel vitende om at det er usikkert om noe fremtidig storting kommer til å behandle den stortingsmeldingen. For blir det et regjeringsskifte, vil den stortingsmeldingen bare ha vært et alminnelig valgkampdokument, og vil bli arkivert som brukte valgkampdokumenter blir. Timingen er en nesten utspekulert, demonstrativ proklamasjon fra Regjeringens side om at den anser Stortinget som helt overflødig.

Jeg tror kanskje man kan oppsummere erfaringen med flertallsparlamentarismen i denne perioden slik: Hvis vi får én syntetisk flertallsregjering til av dette slaget, vil det være ute med oss.

Presidenten: Uff, det hørtos fælt ut.

Inge Lønning (H) [14:31:00]: Det var meningen.

Dagrun Eriksen (KrF) [14:31:12]: Det passet godt med foregående talers innlegg. En av de sakene som jeg hadde behov for å ta opp, var representanten Lodes innlegg om momsens og frivilligheten, som allerede nå var innkassert som en ferdig ordnet reform som skulle inntre lenge før Stortinget hadde fått lov til å ta hendene på den.

Jeg har lyst til å minne om at Stortinget i denne stortingsperioden har gitt de rød-grønne flere muligheter til å oppfylle sitt løfte fra Soria Moria. Nå er vi kommet et langt skritt nærmere med pressekonferansen om hva som skulle komme. Vi har fått et justert løfte, og vi har fått et utvalg med mandat. Men det ligger fortsatt en rekke uavklarte spørsmål som det skal jobbes videre med. Det utvalget som skal settes ned, skal komme med en endelig løsning, og den skal ha en gradvis innfasing. Men det som er min kritikk til det som ligger på bordet, er at det fortsatt snakkes om en rammestyrt ordning, og det betyr at momsutgiftene skal dekkes av en pott på 1,2 milliarder kr, som er til fordeling. Nå kan vi oppleve det som vi har sett med ordningen for tjenestemoms, nemlig at ikke alle organisasjoner får, fordi pengene er brukt opp.

Noen av oss holder ikke sitt siste innlegg i denne salen i dag. Noen av oss kommer til å være med og følge denne saken nøye. Det er betimelig å minne representanten Lode om at det skal skje et valg til høsten, og at det er Stortinget som skal gjennomføre reformen. Min anbefaling er å gjøre som Kristelig Folkeparti: Ikke avlys kampen for momsfritak for frivillige organisasjoner, vi tror det ikke før vi får se det.

Erna Solberg (H) [14:33:16]: Dette er siste dagen i en fireårsperiode, og jeg føler behov for å kommentere noe

av det som har vært utviklingen i løpet av disse fire årene.

Da den nåværende regjeringen trådte inn i regjeringkontorene, var det bl.a. med et voldsomt ideologisk korstog mot det de kalte privatisering, og som jeg vil kalle et korstog mot fornuftige løsninger som bidrar til at flere mennesker får hjelp raskere i vårt samfunn. Konsekvensene av dette korstoget så vi ganske raskt.

I dag har det vært demonstrasjoner utenfor her knyttet til rehabilitering. Vi opplevde at plass på plass innenfor rehabiliteringssektoren og institusjon etter institusjon ble lagt ned. Vi så at kaoset i barnevernet dukket opp fordi Regjeringen trodde det var greit å kutte ut gode barnevernstilbud fordi de var private, og bygge opp veldig dyre, spesialiserte, men for få barnehjemstilbud fra statens side.

Vi har sett at vi har økte helsekøer fordi denne regjeringen har allergi mot å bruke private. Samtidig har denne regjeringen stått for den mest massive privatiseringen av helsetjenestene som har vært noen gang. Antallet privatpersoner som og bedrifter som for sine ansatte har tegnet private helseforsikringer, har økt med 134 pst. i løpet av denne regjeringsperioden. Det er et klart signal på én ting: Folk i dette landet har sikret seg da de så at rød-grønn politikk ikke virket. De har sørget for at de kan få behandling. Men en massiv privatisering er faktisk konsekvensen når man bekjemper valgfriheten for enkeltmennesker ved å la de offentlige ordningene og finansieringsformene også nå ut til at man kan bruke private tilbud. Det er et ideologisk skille som jeg er sikker på at stortingsvalget kommer til å lage en ny kurs for til høsten, fordi folk er oppgitt over den typen ting.

En annen ting som folk også er litt oppgitt over, eller i alle fall som mange lurer på, er hvordan utviklingen i den offentlige debatten i Norge er. Det er eksemplifisert med finansministerens svar. Da hun ble utfordret med hensyn til demokratiet og Stortingets rolle tidligere i dag, svarte hun at denne regjeringen jobber på en annen måte – de involverer Stortinget på forhånd.

Nei, man involverer ikke Stortinget på forhånd, man involverer regjeringspartiene på forhånd. Det er ikke den åpne demokratiske debatten som gjør at man kan ta korrektiver, når resten av samfunnslivet rundt ser noe. Nei, det er faktisk de lukkede roms politikk, og på område etter område har vi sett at det har blitt mer av de lukkede rommene under denne regjeringen, fordi man er så fint fremforhandlet når det gjelder kompromissene. Det er også et område jeg tror at det neste stortinget må lære av dette stortinget, og det er å ha en helt annen måte å involvere den offentlige debatten på, kunne ta korrektiver og gjøre endringer.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [14:36:33]: Dette er vel den siste debatten i Stortinget i denne perioden om de store linjene. I så måte skal man kanskje være forsiktig med å dras ned på detaljnivå. Men samtidig består de store linjene av mange detaljer satt i et visst system. Derfor har jeg tenkt å påpeke noen av dem som jeg finner interessante, ikke minst de som er relatert til justissektoren.

Vi nærmere oss en valgkamp, og vi har en regjering som fortsatt ligger i en – ja, hva skal vi kalle det – krigs-

liknende tilstand med norsk politi. Vi har et norsk politi som går på tomgang, som oppleves å være fraværende, og vi har en regjering som tydeligvis ikke evner å ta inn over seg konsekvensene for befolkningen. Vi har med andre ord en situasjon der befolkningen mer eller mindre er gisler for en maktkamp mellom Regjeringen og norsk politi. Det synes jeg er leit, og jeg synes det er trist for alle dem som trenger hjelp.

Samtidig står det i grell kontrast til den skrytelisten Regjeringen har lagt fram. Man skal altså gjøre mer og gjøre det bedre, og man mener at man evner det. Det synes jeg er interessant, ikke minst med tanke på det oppslaget i går om barnehusene og mangel på bevilgninger til det. Jeg har i alle fall ikke oppdaget at det ligger noen ekstra bevilgninger til barnehusene i revidert. Da jeg hørte justisministeren i går si at det skulle komme mer bevilgninger, synes jeg det hadde vært naturlig å vise handlekraft og ta det her i revidert. Så har ikke skjedd. Med andre ord framstår også barnehusene og satsingen der mer eller mindre som en politisk gimmick uten substans. Man ønsker å vise handling, man oppretter noe, men gir altså ikke de ansatte midler til å gjøre jobben sin. Det er etter mitt skjønn å holde dem som trenger hjelp, for narr, noe jeg synes er lite akseptabelt.

Norsk politi er på tomgang. Jeg oppfattet at Arne Johannessen er positiv, men jeg oppfattet òg at han er klar på at noen løsning ikke er nær forestående.

Jeg registrerte i går med stor interesse at den øverste politilederen i Norge, politidirektør Killengren, uttalte at hun manglet tydelige signaler fra Stortinget. Med respekt å melde har jeg oppfattet at hvis det er noe Stortinget har vært opptatt av siden tidlig på 1990-tallet, er det hva slags politi vi ønsker å ha, og hva politiet skal prioritere. Det har ikke vært en ensidig fokusering på saksbehandlingstid, slik det ble framstilt i går, men det har gått på at man skal få hjelp når man trenger det. Det kan gjelde barn og unge og de nære relasjoner og andre forhold som dagens regjering og tidligere regjeringer har vært tydelige på. Men hvis det er slik at dagens politidirektør ikke har fått det med seg, er jeg overrasket over at man i dag velger å forlenge åremålsstillingen som politidirektør med ytterligere tre år.

Så har de rød-grønne snakket om samarbeidsmulighetene på borgerlig side. Når jeg ser forslagene innenfor justissektoren, vil det være en utfordring for de andre borgerlige partiene, men jeg er sikker på at hvis situasjonen endrer seg etter valget, skal det være mulig å få til nødvendige løft også innenfor denne sektoren, til beste for folk flest.

Jan Tore Sanner (H) [14:39:47]: Jeg sitter med en følelse av at de rød-grønne partiene, kanskje spesielt Arbeiderpartiet, ikke ønsker å debattere det vi burde diskutert i dag, nemlig den sterke økningen i arbeidsledigheten. Hver eneste dag er det om lag 30 bedrifter som går konkurs. VG kunne fortelle at 51 000 bedrifter står på kanten av stupet, og at nesten 92 000 jobber i år kan gå tapt.

Når Høyre har fremmet forslag om å senke avgiften på det å ha folk i arbeid, er svaret fra Arbeiderpartiet at

nei, nå begynner Høyre å nærme seg Fremskrittspartiet, eller at nei, dette er uansvarlig. Men en vilje til å gå inn i den politiske debatten eksisterer ikke hos Arbeiderpartiet. Det er stor forskjell mellom Høyre og Fremskrittspartiet i den økonomiske politikken. Der Fremskrittspartiet øker de offentlige utgiftene, reduserer Høyre de offentlige utgiftene. Der Fremskrittspartiet primært gir skattelette til privatpersoner, senker vi skattene på bedrifter og arbeidsplasser.

Jeg synes det er ganske utrolig at Arbeiderpartiet i denne debatten kommer og sier at Høyres forslag vil svekke konkurranseevnen. Og det sier det partiet som har ansvaret for at konkurranseevnen er blitt svekket hvert eneste år gjennom fire år! Det gjelder den kostnadmessige konkurranseevnen. I tillegg har man økt skattene på bedrifter og arbeidsplasser, som gjør at de er mer usikre i en krisetid. Vi vet også at hvis man ser på konkurranseevnen i videre forstand og inkluderer hvor lett det er å drive små og mellomstore bedrifter i Norge, er det også blitt svekket under den rød-grønne regjeringen. Realiteten er at Arbeiderpartiet ikke ønsker å gå inn i selve debatten. Vi vet at småbedriftene ønsker Høyres forslag. Og hva var svaret fra Norsk Industri da Arbeiderpartiets statssekretær Geir Axelsen i Finansdepartementet hevdet at Høyres forslag ville svekke konkurranseevnen? Jo, han sier til Finansavisen at det er feil å argumentere med at lavere arbeidsgiveravgift svekker konkurranseevnen, man får heller diskutere om tiltaket som sådan er riktig. – Og bedriftene mener at dette forslaget er riktig.

Men man kan jo kanskje tenke seg at de rød-grønne ikke tror at arbeidsledigheten vil øke så mye som SSB og Norges Bank sier. Nei vel, da får man leve i troen, men da er det i hvert fall en god forsikring, og det er et lett reverserbart tiltak.

Jeg tror at realiteten er at de rød-grønne partiene, særlig Arbeiderpartiet, har bundet seg til et løfte i Soria Moria-erklæringen om at man skal øke skattene, og da passer det ikke å komme med det tiltaket som man vet vil ha effekt, nemlig å senke avgiften på det å ha folk i arbeid. Her går dogmatikken foran det å trygge arbeidsplasser.

Svein Roald Hansen hadde her overtatt presidentplassen.

Steinar Gullvåg (A) [14:43:16]: Jeg har hele denne dagen sittet og hørt på debatten, og jeg må si at når jeg har hørt på opposisjonens talere, har jeg gjort en stor oppdagelse. Jeg har nemlig oppdaget et helt annet og nytt samfunn utenfor dette huset enn det jeg selv har vært i stand til å registrere når jeg har reist rundt i eget valgdistrikt og ellers i landet.

Jeg synes ikke situasjonen i dette samfunnet er spesielt dårlig. Folk har det veldig bra. Vi har en økning i levestandarden. Riktignok har vi nå en økning i ledigheten, men jeg minner om at Norge fortsatt er en øy i et hav av arbeidsledighet som omgir oss. Er det situasjonen på arbeidsmarkedet i Sverige som vi bør sammenligne oss med? Er det EU? Er det USA? Hva slags arbeidsledighet er det man har i disse samfunnene? Må jeg da få minne om at vi har

3–3,5 pst. arbeidsledighet i Norge i dag. Da Bondevik II-regjeringen forlot regjeringskontorene, hadde vi en høyere ledighet i landet enn det vi har i dag, og en høyere ledighet enn det Statistisk sentralbyrå har spådd at vi vil få ved slutten av dette året.

Så er spørsmålet: Hva er de borgerlige partienes alternativ til denne politikken? Jo, det er ett felles alternativ, og det er skattelette. Det er skattelette som til enhver tid skal bringe oss ut av alle problemer – enten det er sysselsetting, prisstigning eller hva det måtte være som vi plages med i norsk økonomi – mer skattelette som vi vet ikke virker. Det vet vi ikke virker, for det har vi erfaring for. Men det som virker, er altså at vi i år pøser 37 milliarder kr inn i økonomien for å skape større aktivitet. Det vet vi virker.

Reidar Sandal (A) [14:46:20]: Eg har ikkje noko spesielt ønske om å forlengje debatten. Men når Høgre sin finanspolitiske talsperson tek ordet og på ei rekkje punkt kjem med usaklege og ukorrekte påstandar, kan ikkje denne debatten bli avslutta med det som ein slags sluttstrek, særleg når han kommenterer regjeringspartia og Arbeidarpartiet si holdning spesielt til spørsmålet om arbeidsløysing.

Sanner hevda i innlegget sitt at Arbeidarpartiet ikkje ønskjer ein debatt om arbeidsløysing. Eg skal bruke eit parlamentarisk uttrykk: Utsegna saknar sakleg grunngeving. I det hovudinnlegget eg hadde ved starten av debatten i dag, var eit av hovudpoenga mine at den største utfordringa vi har i den økonomiske politikken no og framover, nettopp er den altfor høge arbeidsløysinga vi har, som dessverre ser ut til å kunne auke i tida som kjem. Det er påstand nummer ein frå Sanner – som er direkte ukorrekt.

Påstand nummer to var at regjeringspartia, og Arbeidarpartiet spesielt, ikkje har vilje til å debattere arbeidsgivaravgifta, som er Høgre sitt slagvåpen nummer ein i denne debatten. Det er òg ukorrekt. Eg har både i innlegg og i replikkordskifte tidlegare i dag gitt ei grunngeving for kvifor vi ikkje bruker dette dyre tiltaket i kampen mot arbeidsløysinga. Det er ikkje treffsikkert nok, det er ikkje målretta nok, og det vil gi betydelege økonomiske uttellingar til bedrifter som ikkje har behov for det i sitt arbeid. Det er påstand nummer to frå Sanner – som er ukorrekt.

Det tredje han tek opp, er at forklaringa på vår unnfalnenheit skulle vere at vi har bunde oss til eit standpunkt om å auke skattane. Det er altså ikkje slik at representanten Sanner kan ta ordet og kome med eit postulat, og dermed tru at postulatet har fått sanningsgehalt. Sanner har ikkje i det heile sakleg grunnlag for sin påstand. Eg synest det ville styrkje den politiske debatten om Sanner først orienterte seg om dei faktiske forholda, og så prøvde å resonnerer på grunnlag av det. Det trur eg kunne føre både han og Høgre på ein tryggare veg framover.

Eirin Faldet (A) [14:49:10]: Jeg er nesten litt sjokkert selv over at jeg står her, for jeg hadde ikke tenkt det. Jeg trodde jeg hadde holdt mitt siste innlegg for noen uker siden, men dette ble litt sørgelig på slutten her.

Stortinget er en fantastisk arbeidsplass. Jeg vil gi ros til alle kollegene og alle som jobber her. Hva skal vi slåss

om på stand i valgkampen, hvis opposisjonen skal bruke opp alt det dårlige humøret nå? Det er jo der ute vi skal drive valgkamp. Hva er det vi driver med? Tenk på alle tv-rutene framover – det norske folk kan glede seg til å høre at vi dunker hverandre i hodet med milliarder og prosenter, og du sa det, jeg gjorde det, og du gjorde litt mindre enn meg. Det er det vi skal servere framover. Slik skal vi holde på. Kan vi ikke være enige om at vi er uenige?

Jeg er så enkel at jeg tror faktisk at alle partier vil det aller beste. Vi er bare ørlite grann uenige om hvordan vi kommer dit. Det er det vi diskuterer. Men at det blir så svart, synes jeg er trist. Vi som har vokst opp i et velferdssamfunn som det norske, har rett og slett vunnet i lotto hele bunten. Da må vi kunne koste på oss litt optimisme og tro på framtiden – og tro at det nytter. Alle vi som sitter her, er reisende i ideologien vår og troen på framtiden. La oss bruke den troen og ideologien til å møte morgendagens voksne og morgendagens samfunn.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [14:51:29]: Jeg deler siste talers entusiasme og optimisme. Det er mye bra i det norske samfunnet.

Men det er jo slik at opposisjonens rolle faktisk er å være samfunnskritisk, være kritisk til den utviklingen vi ser i samfunnet. Vi går ikke opp på talerstolen her for å hylle hver krone som bevilges til ethvert formål, men vi prøver å se på utviklingen i samfunnet, og hva som på sikt er konsekvensene av den politikken som føres. Da er det dessverre ikke slik at det er bare positivt å rapportere tilbake.

Så sier representanten Gullvåg at vi har 3 pst. arbeidsledighet – eller i underkant av det. Det er korrekt. Men i samme åndedrag må han da legge til at vi har nær 700 000 mennesker som lever av offentlige overføringer, dvs. folk som av ulike årsaker lever på trygdeordninger – og da holder jeg pensjonistene utenfor. Det utgjør ca. 25 pst. av alle mellom 18 og 67 år, som da av en eller annen årsak ikke kan bidra i arbeidslivet i Norge. Det er dobbelt så mange i forhold til innbyggertallet som f.eks. i Sverige, som har en høyere arbeidsledighet. Slik sett kunne man si at det kanskje hadde vært bedre å ha 7–8 pst. arbeidsledighet, for hvis man kunne rekruttere blant dem som er på trygdeordninger, kunne man hatt mange som søkte om jobb, og som hele tiden søkte etter å bidra i samfunnet. Så vi har altså bygget opp barrierer som gjør det vanskelig for folk å bidra i arbeidslivet. Det er ulike årsaker til det også.

Men å si at dette er rosenrødt, blir veldig feil. Den eneste grunnen til at vi har et slikt samfunn, er at vi har råd til det. Vi har råd til det på grunn av at vi har mye penger i dette landet, og da er det lettere og enklere å innvilge en sjekk fra staten enn å stille krav til folk. Det er slik det er, og alle partier er ansvarlig for dette, men det må være mulig å påpeke det. Denne utviklingen har forsterket seg de siste fire årene med rød-grønt styre. Det må man innrømme. Og et felles ansvar som hele denne stortingsalen og alle partiene har, er hvordan en skal få flere tilbake i produktivt arbeid, som vil gi nye inntekter for det offentlige slik at vi kan finansiere nødvendige velferdsgoder. Det er en felles oppgave vi har som storting og som

partier. Da må man kunne påpeke det, istedenfor å stå på denne talerstolen og hylle den norske modellen som noe helt unikt som ingen andre i hele verden har forstått. Men grunnen til at vi har denne modellen, er at vi har ekstraordinære inntekter, og, som forrige taler sa, at vi har vunnet i Lotto.

Men det har sin pris, og det må vi påpeke. Derfor må vi også se på politikken og være mer kritiske når vi innvilger oss nye velferdsgoder, og ikke gå til valg på bare nye velferdsgoder, men kanskje også med tanke på samfunnsstruktur, hvordan vi skal drive dette samfunnet når det gjelder organiseringen av Kommune-Norge og Fylkes-Norge, hvordan vi skal organisere hele driften av AS Norge med 4,7 millioner mennesker. Da må vi være villige til å være kritiske, og ikke bare hylle systemet og tro at enda en milliard løser alle utfordringer.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [14:54:39]: Når jeg bad om ordet, var det fordi Høyres finanspolitiske talsmann drog lavere arbeidsgiveravgift. På toppen kom utsagnet: Det var lett reverserbart. Det er lett reverserbart for Høyre å innføre en reduksjon som innebærer omtrent 25 milliarder kr i reduserte inntekter til staten.

Det er noe som kjøres fram i en situasjon hvor det vi trenger, ikke er generelle ordninger, men målrettede ordninger rettet inn mot der behovene er størst. Det er ganske sterkt å erfare at partiet Høyre ikke ser at det er eksportindustrien, de næringene som er i internasjonal konkurranse, som er mest utsatt, ikke ser at det er et enormt behov for omstilling innenfor treforedling, fra billig avisepapir til kjemiprodukter basert på fornybar energi.

Tenk hva en kunne fått til dersom en hadde satt inn en brøkdel av beløpet til den nødvendige omstilling som en rekke bedriftsledere i hele vårt land skriker etter fordi en ser at en er inne i en ny tid, og at en er nødt til å ha statens bistand for å få økonomien til å fungere.

Hva skal det kuttes i, når dette er så lett å reversere? Hva kan man kutte i som det ikke er så vanskelig å kutte i, når man skal ha inn de 25 milliardene senere? Representanten Sanner har neppe noe svar på det. Det blir neppe reversert, det er Høyres plan, fordi det er Høyres politikk å redusere skattene. Der skal det satses, i stedet for at det skal satses på utdanning, infrastruktur og omstilling av det private næringsliv.

Lars Sponheim (V) [14:56:55]: Det var antydning til litt temperatur på tampen av dagen. Jeg må si at representanten Lundteigen slutter ikke å overraske.

Her har vi hatt fire år med en regjering som overhodet ikke har hatt noen næringspolitikk utover engasjementet for statlig eierskap og sameie med Røkke og at staten kjøper seg opp. Det er en politikk som straffer småbedrifter og privat eierskap, og det er en unison rapport om det rundt omkring fra hele Norge. Jeg må si at jeg opplever det som rimelig frekt på tampen av denne debatten og sesjonen. Men det er vel ikke alle som er like bekvemme heller med denne regjeringen på disse områdene.

Det som fikk meg til å ta ordet, var representanten Gullvåg og flere som ville dra opp en liten skattedebatt på

slutten, og gav uttrykk for at det er dokumentert – jeg tror det var det ordet han brukte – at skattelette ikke fungerer, mens derimot utgifter på statsbudsjettet fungerer. Jeg har lyst til å dra en kort historie. I 2001 hadde vi et regjeringsskifte. Da sa Norges Banks sjef i sin tale året etter, i februar 2002, at norsk økonomi var i ulage etter Stoltenberg I-regjeringen. Det var nødvendig å rydde opp. Renten steg, og arbeidsledigheten steg. Det var to veldig harde år, hvor målrettet skattelette, særlig mot bedrifter, ble brukt, og ikke minst førte fjerning av investeringsavgiften til at investeringene i næringslivet tok seg veldig opp.

Så kom taktskiftet i 2003–2004. Vi fikk en dobling av nystartede bedrifter i disse årene, bl.a. fordi det var en målrettet politikk nettopp for å gjøre det mulig. I 2004 etablerte vi 2004-skattenivået, som dagens regjering har bundet seg til, og, etter hva jeg forstår, også antyder at de vil fortsette å forplikte seg på.

Det er grunn til å minne om at 2004-nivået – skattelettenivået fra den forrige regjering – altså har vært konstant i denne perioden og har innbrakt den norske stat fra 2005 og fram til i dag en økning i skatte- og avgiftsinntekter på 258 milliarder kr. Så en rett tilpasset, målrettet skattelette rettet mot næringslivet har gitt resultater slik at den rød-grønne regjeringen kan øse ut penger til mange gode formål, som de også har fått mye støtte for. Så representanten Gullvåg og andre har god grunn til å takke skattelettepolitikken fra den forrige regjering for de muligheter de har hatt i denne perioden.

Så til slutt, siden noen vil dra opp en debatt om arbeidsledighet og hva vi skal sammenligne oss med: Fra et Venstre-perspektiv, fra et liberalt perspektiv, er vi opptatt av å se enkeltmennesker i denne situasjonen. Det er slik at økende arbeidsledighet, mennesker som mister arbeidet sitt mot sin vilje, er en kjempeutfordring og et problem. Det kan ikke gattes over med at vi har lavere prosenttall i Norge enn i Sverige. Vi kommer alltid til å slåss for at enkeltmennesker som blir arbeidsledige, skal få tilbake arbeidet sitt, uansett.

Statsråd Kristin Halvorsen [15:00:16]: Jeg er helt enig i at i kampen mot arbeidsløsheten er det enkeltpersoner det dreier seg om. Derfor sammenlikner vi oss ikke med Sverige når det gjelder våre politiske ambisjoner om å holde arbeidsløsheten så lav som mulig. Vårt slagord er «Arbeid til alle». Det har vært venstresidens og fagbevegelsens slagord hele veien, nettopp fordi arbeidsløshet har stor betydning ikke bare for økonomien – men fordi å være fullt arbeidsfør og ikke ha jobb, også betyr at en mangler et sosialt fellesskap. Det er viktig å se de enkeltpersonene som kampen mot arbeidsløshet egentlig dreier seg om. Det er vårt hovedfokus i den økonomiske politikken.

Men jeg har lyst til å komme med noen stikkord i forhold til skatteforslag og skattedebatten. Det blir en for drøy forenkling når Lars Sponheim later som om det er en skattepolitikk fra den forrige borgerlige regjeringen som er grunnen til at inntektene i statskassa har økt betydelig under en høykonjunktur. Den går ikke. Det går heller ikke an å diskutere skatt med så grove masker at en later som om venstresiden mener at enhver skatt er bra, mens høyre-

siden mener at enhver skatt er dum. Her dreier det seg om å finne et effektivt skattesystem som fungerer etter hensikten, som både fordeler rettferdig, og som sørger for at vi har penger i kassa.

Vi driver nå den mest offensive politikken for å bekjempe arbeidsløsheten, når vi sammenlikner oss med alle andre land. Snittet for OECD er en budsjettimpuls på 1,7. Vi ligger på 3. I budsjettet har vi økt det fra 0,7, til tiltakspakken på 2,4, til revidert nå på 3. Det er ekstremt offensivt. Høyre legger ytterligere på en total, og den riktige kostnaden, årsvirkningen, av Høyres forslag er 17,5 milliarder kr. Det står i Høyres egen merknad på side 12 i innstillingen til revidert nasjonalbudsjett, og det er kvalitetssikret av Finansdepartementet. Det riktige tallet er 17,5 milliarder kr, hvis man legger det på toppen.

Regjeringen har vurdert om vi skulle redusere arbeidsgiveravgiften. Det er ikke slik at vi ideologisk sett er imot å redusere arbeidsgiveravgiften. Hvis krisen slo generelt like alvorlig inn over alle delene av økonomien, kunne dette ha vært et fornuftig forslag. Men slik er det ikke. Vi frykter en todelt krise. Det er de bedriftene som er mest utsatt for fall i etterspørselen internasjonalt, som selger færre varer, og som får dårligere priser, som er hovedutfordringen vår. Det er de mest sårbare overfor, er en økning i kronekursen. Der har vi fått hjelp – lav kronekurs har vært en buffer i forhold til de problemene de har. Hvis vi bare pøser på og tror at de som bruker flest milliarder nå, er de som mest effektivt bekjemper arbeidsløsheten, bruker vi opp det rommet.

Presidenten: Presidenten vil tillate at Erna Solberg som parlamentarisk leder får 3 minutters taletid, selv om hun har hatt ordet to ganger tidligere. Dette begynner å ta karakter av en generell debatt.

Erna Solberg (H) [15:03:49]: Takk for det.

Jeg synes kanskje Regjeringen selv burde rydde litt i sine egne argumenter. I morges var jeg i debatt med finansministeren hvor hun sa at Regjeringen hadde gitt 11 milliarder kr i skattelettelse i forbindelse med krisen. Vi har en statsminister som har stått her og sagt at de ikke har gitt noen skattelettelse, for de skulle ikke gi noen skattelettelser før eldreomsorgen skinner. Men de to tingene henger rett og slett ikke sammen. Hvis Regjeringen mener at de har gitt skattelettelse, bør de kunne tørre å si det i debattene om eldreomsorg også, ikke bare i debattene om finanspolitikk og annet. Hvis de mener at de ikke har gitt skattelettelse, som de sier i debattene om eldreomsorg, bør de også kunne tørre å si at vi bruker ikke skatt som virkemiddel for vi har lovet velgerne noe annet, og det har vi bundet oss til – uansett hvordan den økonomiske situasjonen utvikler seg, uansett om det er enkeltmennesker som blir arbeidsløse, uansett hvor mange små og mellomstore bedrifter som sliter. Vi har bundet oss til det, for vi skulle ikke gi skattelettelser. Men to budskap på samme dag hvor man motsier hverandre, er dobbelt bokholderi, det er å forsøke å lure velgerne. Jeg tror velgerne er klokere enn som så.

Til spørsmålet: Selvfølgelig virker skattelettelse. Skat-

telettelse virker, særlig en reduksjon i arbeidsgiveravgiften. Det har også SSB dokumentert. En reduksjon i den størrelsesorden vi har foreslått, vil kunne føre til 5 000 færre arbeidsløse. Den virker med 0,75 i forhold til 1, hvis en setter 1 som er det som er rene offentlige finansieringsmekanismer, altså offentlig etterspørsel. Men hvorfor sier vi at vi heller skal bruke skattelettelse enn bare mer offentlig etterspørsel? Jo, fordi det når dem vi ikke når med offentlig etterspørsel. Det er også et av de mantraene som finansministeren og statsministeren bruker i alle debatter: Se på eksportnæringen, se på privat næringsliv – vi når ikke dem med offentlig etterspørsel. Jo, vi når dem med å kutte kostnadene deres. Vi når dem ved å sørge for at det er billigere at folk beholder jobben. Vi sørger for at folk kan komme gjennom en vanskelig situasjon, uten at flere skal miste jobben. Det burde egentlig finansministeren ha tatt inn over seg. Dette er et virkemiddel som når dem som har det vanskeligst, som når de 51 000 småbedriftene som sliter, som det stod om i VG i forrige helg, som når de menneskene som trenger det mest, nemlig de i små bedrifter som står i fare for å måtte si opp flere. Men man velger å si med åpne øyne: Nei, vi har ikke råd til å bruke mer penger på skattelettelse. Det burde man ha turst å gjøre, for det hadde betydning mye for velferden, den mest grunnleggende velferden – at færre blir arbeidsløse.

Det går an å reversere en sak. Vi har vært åpne fra dag én med hensyn til at det vi har foreslått, er et ettårig tiltak. Det kan da også reverseres, uten at noen vil være så veldig forbauset over det.

Dagfinn Høybråten (KrF) [15:07:12]: Det er sagt mye bra i denne debatten, ikke så veldig mye oppsiktsvekkende. Det mest oppsiktsvekkende var at finansministeren i sitt hovedinnlegg ikke berørte kampen mot fattigdommen med et eneste ord. Det eneste tilløp til temperatur i debatten var da representanten Syversen etterlyste dette fra finansministeren. Men hun svarte med å snakke om rettferdig fordeling, noe som selvfølgelig er viktig. Men det er her noe av problemet ligger. Denne regjeringen har ikke vært villig til å gå langt nok i å målrette tiltakene i forhold til kampen mot fattigdom. De sa at de skulle avskaffe fattigdommen. De brukte sterke ord om at det bare hadde med vilje å gjøre. Vi kan nå ved slutten av denne stortingsperioden oppsummere fasiten. Det har ikke blitt færre fattige i Norge, det har blitt flere. Det har ikke blitt færre barn i fattige familier, det har blitt flere. Det har ikke blitt færre rusavhengige i kø, det har blitt flere. Det har heller ikke blitt færre i attføringskøen, det har blitt nær dobbelt så mange.

Det forbauser meg at finansministeren heller ikke i sitt andre innlegg valgte å ta opp denne hansken, valgte å svare på utfordringen. Hvis dette er en like viktig sak i 2009 som det var i 2005, hvorfor blir det ikke levnet ett ord i Stortingets viktigste politiske debatt før vi går fra hverandre? Det skylder finansministeren å svare på.

Steinar Gullvåg (A) [15:08:49]: Med referanse til representanten Sponheims innlegg er det nødvendig å stille et ganske viktig spørsmål. Når vi nå fikk en beretning om

hvor vellykket den forrige regjeringens skattepolitikk har vært fram til 2005, hvordan kan det da ha seg at den samme regjeringen forlot regjeringskontorene mens det ennå var langt over 100 000 arbeidsledige? Var det da slik at den daværende regjeringens skattepolitikk ikke virket godt nok, at den ikke var målrettet nok til å bringe arbeidsledigheten ytterligere nedover, eller er forklaringen en annen?

Jeg kan beklageligvis gjøre lite med de beregningene som Statistisk sentralbyrå har gjort. Men det er altså sånnt at de har gjort en beregning av virkningen av skatteletter i størrelsesordenen 19 milliarder kr. Da viser det seg at dersom disse pengene brukes til økt offentlig sysselsetting, kan det resultere i at vi får ca. 40 000 nye jobber. Hvis vi bruker dem til å stimulere det generelle private forbruket, dvs. skattelettelser, gir det 10 000 nye jobber. Mer målrettet satsing enn å satse på det offentlige i den situasjonen vi er i, kan altså neppe tenkes i henhold til Statistisk sentralbyrå.

Så må jeg si at det er bemerkelsesverdig at representanten Sponheim ikke har oppdaget hva som i realiteten skjer i norsk næringspolitikk for tida. For det er ganske interessant å registrere at nyskappingsaktiviteten i samfunnet er større enn noen gang. Og på dette området er vi ganske dyktige. Vi er flinke til å finne opp ting, og nå satser det mer på nyskaping enn på mange år. Det er ganske viktig med tanke på framtidens arbeidsplasser.

Heikki Holmås (SV) [15:11:56]: Jeg føler et sterkt behov for å ta ordet, for det er altså sånnt at lederen for landets nest største parti snakket usant i sted da hun holdt sitt hovedinnlegg. Hun sa at forskjellene har økt. Det er ikke riktig. Det er godt dokumentert gjennom den rapporten Fordelingsutvalget nettopp framla, at forskjellene økte dramatisk under den forrige regjeringen, under høyregjeringen, der Fremskrittspartiet hadde sterk innflytelse og et sterkt ansvar for den politikken som ble ført, mens under vår regjering er fordelingen bedre, og den er blitt bedre under vår regjering enn under den forrige. Det er også sånnt at antallet sosialhjelpsmottakere er blitt lavere. Det er gått ned fra 129 000 mennesker i 2005, til 110 000 i 2007. Tallene for 2008 og 2009 kommer snart. Men det er viktig å vite én ting, og det er at de største grepene som vi har gjort når det gjelder fordeling, de største grepene som er gjort både i forhold til formuesskatt og arveavgift, og som er gjort for å løfte minstepensjonene og innføre bostøtte, er grep som vises i tabellene fra og med i år.

Det viktigste grepet vi har gjort for de folkene som har minst, er å øke minstepensjonen og doble den. Den skal nå opp på 145 000 kr. Den har økt med 16 000 kr. Det hjelper alle de som er trygdede, og som har vært minstepensjonister, og enslige forsørgere. Det andre viktige grepet vi har gjort, gjelder sosialhjelpsatsene. En stor del av dem som i dag mottar sosialhjelp, er folk som enten har vært trygdede med lave trygder, eller folk som er sosialhjelpsmottakere, langtids sosialhjelpstakere, og som nå kan gå over på kvalifiseringsstønad som fases inn i vår by, Oslo, senest i løpet av året – den skal være på plass da. Det betyr et enormt løft for de folkene som har minst. I tillegg vet vi at fra 1. juli i år styrker vi bostøtten, som altså den forri-

ge regjeringen, under Erna Solberg, svekket når det gjaldt barnefamilier. Det kommer 50 000 nye mennesker inn under bostøtteordningen fra og med 1. juli. Dette er store og viktige grep, og da nytter det ikke for partilederen i landets nest største parti å stå her og si at forskjellene har økt, for de har blitt mindre i løpet av den tiden som er gått.

Det er en ting jeg synes er påfallende, og som jeg gjerne skulle hatt både Lars Sponheim og Dagfinn Høybråten på banen for å snakke om, og det er det enkle som går på omfordeling. For alle fattigdomsmål som brukes, alle lavinntektsmål som brukes, enten det er EUs eller det er OECDs, handler om fordeling, de handler om rettferdig fordeling, og de handler om hvor mye man har i forhold til medianen, eller gjennomsnittet av befolkningen. Da er det altså påfallende at verken Venstre eller Kristelig Folkeparti noen sinne snakker om omfordeling og rettferdig fordeling. Uten det får man ikke til å avskaffe fattigdom, og man får ikke til en rettferdig fordeling – når skatteletten går til de aller rikeste, som vi ser det ligger forslag om i dag også.

Statsråd Kristin Halvorsen [15:15:26]: Først om fattigdom: Jeg diskuterer det gjerne når som helst på døgnet, men ikke bare diskuterer jeg det, jeg jobber også for å bekjempe den hver eneste dag.

Det som er forskjellen mellom Kristelig Folkepartis syn og SVs syn på fattigdom, er det perspektivet som Heikki Holmås avsluttet med, nemlig at man må føre en politikk for rettferdig fordeling i stort som en del av kampen mot fattigdom. Når borgerlig politikk i forrige periode var å gi ut betydelige skatteletter på toppen, og så drive litt veldedighet overfor dem som var fattige i bunn, mener jeg det er helt riktig å konfrontere dem med forskjellspolitik og fattigdom.

Vi gjør noe. Vi omfordeler fra dem som har mye og til fellesskapet. Vi har i tillegg en annen dimensjon i kampen mot fattigdom, og det er velferdsordningene. Det fordelingsutvalget som har levert en rapport, understreker hvor viktig det er å skaffe barnehageplass til alle barn, og gjøre den så rimelig at de fleste har mulighet til å gå der. Det gir barn et fellesskap, men det gir også de som ikke har foreldre som backer dem, en mulighet til å ha en annen arena. Det samme gjelder skolen, de brede felles ordningene for velferdsstaten er meget viktige i kampen mot fattigdom. Alle disse perspektivene har vi med oss.

Det vi direkte har gjort for dem som har dårlig råd, er å heve minstepensjonen, heve pensjonen for unge uføre og utvide bostøtteordningen til å gjelde for 50 000 flere. Vi skal fortsette den linjen: fordele rettferdig i stort, bekjempe fattigdom direkte og styrke velferdsstaten.

Så til Erna Solberg om arbeidsgiveravgiftsreduksjon. Halvparten av norske bedrifter har fem eller færre ansatte. Å redusere arbeidsgiveravgiften med 2,5 pst. betyr i snitt en skattelette for de bedriftene på 26 000 kr. Det vil for de fleste dekke én månedslønn, inkludert sosiale utgifter, litt avhengig av hva lønnsnivået er. Men det er ikke slik at det i stor grad vil løse det som er utfordringene for de bedriftene som virkelig sliter.

For Årdal, som er en av de bedriftene som sliter, som

har mistet inntekter i størrelsesorden 1 milliard kr, og som er veldig avhengig av hvordan kronkursen utvikler seg, ville dette betydd 7,5 mill. kr. – Så hvis man ser på proporsjonene når det gjelder den typen forslag opp mot det som nå er utfordringene i arbeidsmarkedet, har vi en todelte utvikling i norsk økonomi. Det er faktisk slik at det mangler arbeidskraft på noen områder. Der ville jo en arbeidsgiveravgiftsreduksjon ikke bety noe som helst, men på andre områder der man virkelig er utsatt for disse voldsomme fallene i etterspørselen i den internasjonale økonomien, må vi ha hovedfokus på de tiltakene vi fremmer. Det er det vi har rettet det inn mot.

Lars Sponheim (V) [15:18:52]: Det var omtrent akkurat disse ordene finansministeren også brukte da hun var opposisjonspolitiker i 2004. Etter tre år hvor det var gitt årlig skattelette til næringslivet, var det akkurat disse ordene hun brukte om å gi betydelig skattelettelse og ikke tenke på andre.

Det er altså det skattenivået som den forrige regjering la til grunn i 2004, som hun har basert seg på i hele denne perioden. Det er den forrige regjeringens skattenivå, 2004-skattenivået – etter flere år hvor man sterkt kritiserte skatteletter – hun har valgt å regjere videre på! Det er uomtvistelig at det skattenivået har gitt Norge økte inntekter fra 2005 til 2009 på rundt 260 milliarder kr.

Jeg har ikke sagt, og mener ikke, og jeg er helt sikker på at det ikke er slik, at det utelukkende er den skatteletten som er grunnlaget for dette. Det er gode tider, bedriftene tjener mer penger, flere bedrifter kan ansette flere mennesker, som igjen kan skattlegges. – Så det er det ikke tvil om. Det er heller ikke tvil om at det riktige skattenivået bidrar nettopp til at bedriftene klarer seg bra og klarer å utnytte gode tider. Det er i hvert fall ikke mulig å si det motsatte, at det riktige skattenivået, skattenivået fra 2004, som var basert på flere år med skattelette for bedriftene, ikke har bidratt *noe* til de gode tidene som er kommet etterpå. Det er det viktig å få lagt igjen.

Så til representanten Gullvåg. Jeg vil gjerne gjenta det igjen: Stoltenberg I-regjeringen etterlot seg en sterkt stigende arbeidsledighet. Norsk økonomi var i ulage. Jeg kunne gå så langt som å si at det måtte ryddes opp etter dem forrige gang, i 2001, fordi det var en sterkt stigende arbeidsledighet. Den ble snudd, først etter noen krevende og vanskelige år, så ble det betydelig lettere fra 2004, og arbeidsledigheten var fallende. Slik overtok den rød-grønne regjering styringen i 2005, med fallende arbeidsledighet. Den har heldigvis falt gjennom de gode tidene vi akkurat har snakket om.

Men når sannsynligvis og forhåpentligvis den rød-grønne regjering nå må forlate regjeringskontorene, gjør den det på nytt med en sterkt stigende arbeidsledighet. Jeg tror den historien kan skrives om Stoltenberg I- og Stoltenberg II-regjeringen at da de forlot regjeringskontorene, var det hver gang med en sterkt stigende arbeidsledighet.

Så er det da denne egenforestillingen om at det er så mye nyskaping og god næringspolitikk som føres fra denne regjeringen. Det sier ikke næringslivet der ute. Antall ny-startede bedrifter faller nå veldig. Det har vært en skjer-

ping av skatteFUNN-systemet, som alle bedriftene klager over, og som kanskje har vært det viktigste bidraget til nyskaping i denne perioden.

Så avslutningsvis: Hver gang representanten Holmås er på talerstolen og skal snakke om fattigdom, høres det i mine ører ut som om det er snakk om hvordan vi skal bekjempe rikdom. For Venstre er det viktig på bakgrunn av god økonomi å være målrettet i fattigdomsbekjempelsen. Fattigdom blant barn og rusmisbrukere – der har vi den store jobben å gjøre.

Presidenten: Jan Tore Sanner har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Jan Tore Sanner (H) [15:22:11]: Representanten Sandal følte det åpenbart svært urettferdig at jeg påpekte at Arbeiderpartiet er mer opptatt av det politiske spillet enn å gå inn og diskutere den økende arbeidsledigheten.

Realiteten er at Statistisk sentralbyrå og Norges Bank har slått fast at vi risikerer en arbeidsledighet på 120 000–130 000 til neste år. Da har man tatt høyde for lavere rente, man har tatt høyde for tiltakene i offentlig sektor, og man har tatt høyde for de tiltakene som er iverksatt overfor finansmarkedet. Med andre ord, vi vet at ledigheten kan komme til å øke til 120 000–130 000, og regjeringspartiene har ikke lagt fram ett alternativ i denne debatten om hvordan vi skal unngå å komme dit.

Det pekes på offentlig sektor, men vi kan ikke alle jobbe i offentlig sektor. Det er Regjeringens dogmatiske motstand mot skattelettelser som nå gjør at man ikke vil senke kostnadene ved å ha ansatte i private bedrifter.

Erna Solberg (H) [15:23:34]: Jeg tok ordet fordi jeg følte behov for å rette opp min ære. Når Heikki Holmås gjentatte ganger i denne debatten har sagt at vi kuttet i bostøtteordningen, og så med litt lavere stemme sa, for barnefamilie, så er jo sannheten den at det under den forrige regjeringen ble en realøkning av bostøtteordningen med 350 mill. kr. Vi foretok mange forbedringer av storbyordningen – det var en viktig del av den forrige regjeringens fattigdomssatsing. I denne perioden har vi foreslått forbedringer i bostøtteordningen hvert eneste år, og vi har også vært sjenerøse nok til å si at vi syntes det var bra at Regjeringen endelig kom med et løft for bostøtteordningen i fjor. Men de hadde altså ikke gjort noe med dette de første årene. Den forrige regjeringen gjorde det hvert eneste år. Vi bygde den opp og målrettet den til de svakeste gruppene.

Så har jeg også lyst til å si til representanten Gullvåg at det er grenser for hvor mye effekt man får av å øke offentlig etterspørsel. Det forutsetter jo at man har arbeidsledighet i den kapasiteten som offentlig sektor trenger, men det er ikke arbeidsledige sykepleiere, det er ikke arbeidsledige lærere. Det er svært liten arbeidsledighet blant de gruppene, og man hjelper altså ikke den industriarbeideren som mister jobben sin, ved å øke antallet kommunale arbeidsplasser, hvis de etterspør en helt annen kompetanse. Det menneskelige aspektet i dette er at jo større og sterkere omstillingskrav, jo flere er det som ramler utenfor.

I og for seg er det jo SV som har ledet an i denne debatten. Arbeiderpartiet har vært ganske stille, og det er forbausende, for Arbeiderpartiet er et parti som tradisjonelt har vært for næringslivet, og tradisjonelt har vært opptatt av at verdiskaping også dreier seg om lønnsomme bedrifter. Når det gjelder eierskap og privat eierskap i Norge, dreier det seg om et fordelingsperspektiv. Det å skattlegge dem som skaper arbeidsplasser, mest mulig, blir i et fordelingsperspektiv slik at hver gang man øker skatten for eierne, øker skatten på arbeidsplassene. Det er altså et skifte i år med den skattleggingen som er gjort, som gjør at ramaskriket fra mange distriktsarbeidsplasser er blitt mye sterkere – mange flere opplever svikt.

Men så har vi helt sikkert mange gode eksempler på hvordan arbeidsgiveravgiften slår ut. Men det er jo interessant at de som presser mest på for å få en reduksjon i arbeidsgiveravgiften, er de små og mellomstore bedriftene. Det er jo nettopp de bedriftene som har fem ansatte, som har stått mest på, så kanskje det ville være lurt av finansministeren å lytte til dem som faktisk fatter beslutningen om de skal si opp folk eller la folk beholde jobben, og å høre hva de mener er det viktigste virkemiddelet, istedenfor å lene seg tilbake og mene at man alltid selv vet bedre. Jeg tror det er riktig når de sier at de ville kunne beholde flere ansatte f.eks. innenfor hotell- og reiselivsnæringen, gjennom denne krisen, hvis de hadde fått en lettelse i arbeidsgiveravgiften.

Dagfinn Høybråten (KrF) [15:26:50]: Jeg synes det er ganske betegnende for situasjonen når det gjelder kampen mot fattigdom i Norge, at den som i valgkampen i 2005 fremstod som den fremste fanebærer på opposisjonssiden i kampen mot fattigdom, i debatten her i dag, etter å ha hatt nøklene til Finansdepartementet i fire år, må ty til forrige regjeringsperiode for å finne argumenter for sin egen fortreffelighet.

Forskjellen mellom Kristelig Folkepartis politikk og SVs politikk mot fattigdom handler ikke om at SV er for fordeling og Kristelig Folkeparti er for almisser. Det er historieløst å hevde noe slikt. Kristelig Folkeparti er i høyeste grad opptatt av fordeling. Men vi er, når det gjelder fattigdom, kommet til den erkjennelse at du når ikke målet hvis du ikke målretter tiltakene mye, mye mer enn det denne regjeringen har vært villig til. Og det stod jo på vilje. Det var jo det som avgjorde om man skulle nå målet om å avskaffe fattigdommen, ifølge den samme finansminister for fire år siden. Nå er vi kommet til sannhetens øyeblikk. Forskjellen på Kristelig Folkepartis politikk når det gjelder fattigdom, og SVs politikk når det gjelder fattigdom, handler først og fremst om den erkjennelsen. Vi sa det var vanskelig. Finansministeren sa det var lett. Det hadde vært et bidrag til økt troverdighet for politikere generelt og for finansministeren spesielt om hun hadde vært villig til, i hvert fall til en viss grad, å innrømme at det var litt mer vrient enn det det så ut som i 2005, fordi tallene taler i hvert fall sitt tydelige språk om det.

Så har regjeringspartiene, og de gjentar det her ved voteringen i dag, i hvert fall ifølge innstillingen, stemt imot en rekke av de målrettede tiltak Kristelig Folkeparti har

foreslått. Vi er ikke uenig i noen av de politikkområdene som finansministeren listet opp, men vi har altså foreslått mer til arbeidsmarkedstiltak for dem med særlige bistandsbehov, inntektsgraderte barnehagesatser, som ville ha motvirket den kraftige prisøkningen som de med dårligst råd, ifølge Statistisk sentralbyrå, har møtt i barnehagene, storbytiltak rettet mot barn og unge, og økt kapasitet i rusbehandlingen, for å ta i bruk den ledige kapasiteten som er i private institusjoner, men der synes det som om det er greit for Regjeringen at rusmiddelavhengige står i kø, bare det er en statlig kø.

Statsråd Kristin Halvorsen [15:30:09]: Først til representanten Lars Sponheim: For det første er det slik at den kraftige veksten man har hatt i denne stortingsperioden, har skjedd i en tid da man økte skattene, ikke reduserte dem. Da vi skulle tilbake til 2004-nivå, nullet vi forslaget til skattelette som lå der fra den forrige Bondevik-regjeringen, og skjerpet skattene tilbake til 2004-nivå. Det har gitt oss 12 milliarder kr mer i økte skatteinntekter pr. år. Det har vi brukt til velferd og fordeling. Så det går ikke an å si at det er skattelettepolitikken til den forrige regjeringen som har sørget for at vi har betydelig større inntekter.

Punkt 2: Hvordan man skatter, er utrolig viktig. Vi har gjort betydelige endringer i formuesskatten. Det gjør at 400 000 mennesker som betalte formuesskatt for fire år siden, slipper nå. Ytterligere en halv million har lavere formuesskatt. Men for dem som virkelig er på toppen, har vi tettet skattehullene, og de betaler mye mer skatt nå enn det de gjorde. Det er viktig for å kunne fordele rettferdig.

Jeg har en liten visitt til Erna Solberg i tillegg. Man bruker hotell- og reiseliv som det beste argumentet for å øke oljepengetrukket med 17 milliarder kr. Det er akkurat den næringen som i tillegg til eksportindustrien vil rammes av sterkere krone, og det er jo de som lever av turisme! Det betyr at det blir dyrere å reise til Norge enn ellers, hvis vi ikke klarer den balansegangen. Det er viktig at vi klarer å målrette tiltakene der utfordringene er størst.

Så til fattigdomsdebatten. Jeg har registrert noe som jeg synes er veldig interessant rundt Kristelig Folkepartis tid i opposisjon, nemlig hvor lite vekt Kristelig Folkeparti i sine alternative budsjetter har lagt på omfattende skatteletteforslag. Jeg tror det viser at Kristelig Folkeparti i regjering sammen med Høyre måtte føre en fordelingspolitikk som ikke var deres primærpolitikk. Sånn er det jo å delta i en regjering. Man må komme fram til kompromisser. Men jeg tror kanskje også at en av grunnene til den kritikken jeg kom med for fire år siden, og som jeg gjerne gjentar nå, er at det å føre høyrepolitikk i den store fordelingspolitikken, er en meget dårlig oppskrift på å bekjempe fattigdom. De to tingene henger sammen. Hvis vi klarer å få til en rettferdig fordeling i forhold til verden rundt oss, er dette et lettere land å bekjempe fattigdom i, for det betyr at vi tar noen veldig viktige velferdsvalg. Det betyr at de fleste unger, uansett hvilke foreldre de har, går i den samme skolen, og at det ikke er classeskiller i utstrakt grad. Det betyr at de fleste barn kommer i barnehager, og det betyr at man målrettet kan bekjempe arbeidsløshet, heve

sosialhjelp, bedre trygdeordninger og lettere komme inn i det fellesskapet der andre er. Men det er interessant det som har skjedd med Kristelig Folkeparti i opposisjon på det området. Vi gleder oss over alt!

Reidar Sandal (A) [15:33:45]: Eg registrerer at representanten Sanner prøver å framstille det slik at min reaksjon botnar i at eg oppfatta synspunkta og kritikken hans som urettferdig. Nei, det er ikkje slik. Då eg tillét meg å kommentere tre av representanten Sanners udokumenterte påstandar, gjorde eg det fordi dei var ukorrekte og sakna rot i den faktiske verkelegheita. Det er heller ikkje slik som Sanner prøver å framstille det, at Arbeidarpartiet er oppteke av det politiske spelet og ikkje har evne og vilje til å diskutere politiske realitetar om arbeidsløysa eller ulike verkemiddel for å halde arbeidsløysa nede i samfunnet. Det er faktisk slik at Arbeidarpartiet og dei to andre regjeringspartia mobiliserer enormt for å halde arbeidsløysa nede. Arbeidarpartiet har ein lang, sterk og stolt tradisjon i å stå i fremste rekkje for å forsvare retten til arbeid for vanlege folk. Det er faktisk ei linje og ein tradisjon som eg er stolt av. Den skal vi bere vidare òg i tida som kjem.

Så minner representanten Sanner om at Statistisk sentralbyrå har sagt at arbeidsløysa vil auke. Ja, vi er sjølvsagt klar over det. Vi beklagar at landet vårt òg er ramma av den internasjonale finanskrisa på ein slik måte at arbeidsløysa kjem til å vekse. Det konstaterte eg òg i innlegget mitt. Derfor er det viktig å ha offensive tiltak, slike vi har sett inn, og slike vi må setje inn fleire av dersom omfanget av problema på arbeidsmarknaden blir større ein dei vi ser no.

Så sa representanten Sanner at vi ikkje hadde eitt nytt tiltak i samband med behandlinga av denne saka. Det er òg ukorrekt. Vi har ei rekkje tiltak som vi bruker. Det er sett inn friske 9,5 milliardar kr i samband med behandlinga av revidert nasjonalbudsjett, i hovudsak for å motverke problem på arbeidsmarknaden. Eg viser til det eg tidlegare har sagt om tiltak for å styrkje Innovasjon Norge, tiltak for å skaffe fleire studie- og elevplassar og tiltak for å gi kommunesektoren meir pengar for å halde sysselsetjinga oppe. Eg minner til slutt om at vi er i verdstoppen når det gjeld å ha dei sterkaste og beste tiltaka for å gi impulsar til å skape aktivitet og halde arbeidsløysa nede i samfunnet vårt.

Bent Høie (H) [15:37:07]: Representanten Holmås trakk fram at Regjeringen kan vise til at forskjellene i Norge har blitt redusert. Regjeringen kan sannsynligvis òg vise til at det vil forsterke seg gjennom året. Årsaken til at forskjellene blir mindre, er at Børsen faller, og norske arbeidsplasser er blitt mer utrygge. Det viser det meningsløse i SVs Forskjells-Norge-perspektiv, for idet ledigheten øker og norske arbeidsplasser blir mer usikre, kan SV slå seg for brystet og si at forskjellene i Norge blir mindre.

Hvis en ser på fattigdom på individnivå, er det ett felles trekk ved fattige i Norge, og det er at de er varig ute av arbeidslivet. Årsakene til det er mange, men en vesentlig årsak er knyttet opp til helse, til rus, til psykiatri, og det er sykdom. På individnivå opplever de menneskene som

rammes av fattigdom i Norge, lengre helsekøer, lengre køer for å komme til rusbehandling, lengre køer og lengre ventetid for å få behandling i psykiatrien, og de opplever stigende ledighet og et enda mer usikkert arbeidsmarked. Kommunenes utgifter til sosialhjelp øker så kraftig at Regjeringen har kommet med tilleggsbevilgninger for å dekke det opp. Antall bostedsløse øker.

Det er ett lyspunkt fra Regjeringens side i kampen mot fattigdom, og det er forslaget om forbedring av bostøtteordningen. Men til den historien må det også tas med at denne regjeringen er den første regjeringen i Norge siden 1997 som har lagt fram statsbudsjett som ikke har inneholdt forbedringer av bostøtteordningen. Så velger Regjeringen gledelig i budsjettet for 2009 å legge fram en blåkopi av Høyres forslag til forbedring av bostøtteordningen som Høyre presenterte i forbindelse med vårt statsbudsjett i 2008.

Karin Andersen (SV) [15:39:34]: Det er én ting med denne debatten som gir meg håp, og det er at det er mange som er opptatt av de mest vanskeligstilte. Jeg ser fram til å være med i den konkurransen og det trøkket vi skal ha på disse områdene, for det er nødvendig.

Jeg var en av dem som kritiserte den forrige Bondevik-regjeringen veldig sterkt for den politikken de førte. Det hjalp ingenting. Jeg har også til tider kritisert den regjeringen som mitt eget parti er med i, og det har hjulpet vesentlig. Det har kommet på plass tiltak som er av en helt annen dimensjon enn det vi så i forrige periode.

Så litt til representanten Høie. Jo, det finnes også folk som har jobb, som er fattige. En del av dem jobber i bransjer som f.eks. hotell, restaurant og renhold. Dem prøver denne regjeringen å verge ved å få på plass tiltak mot sosial dumping, som jeg registrerer at Høyre er imot. Noen av de fattige som er i jobb, jobber i marginale yrker. Det er vi nødt til å gjøre noe med.

Skattelettepolitikk fører faktisk til flere fattige. Det er den måten man regner det ut på. For den enkelte betyr jo ikke det så mye, men det er viktig å ha en politikk som hindrer at fattigdom oppstår. Det har Regjeringen, spesielt når det gjelder barnehage og mye av det vi har gjort for skole. Bostøtte – det var ikke målrettet nok, sier Høybråten. Bostøtten er målrettet – rett til de aller fattigste. Økningen i alle minstepensjonene er penger rett til de aller fattigste. Økningen i sosialhjelpen som vi har foretatt – ikke så mye, men vi har gjort det, i forrige periode var det ingenting – går rett til de aller fattigste. Kvalifiseringsprogrammet, som vi har innført, som nå kommer i gang i hele landet, og som virker – rett til de aller fattigste, med både tiltak og inntektssikring på et fast nivå, så man slipper å gå og bli behovsprøvd hver eneste måned, og noen ganger hver uke også.

Det er mange ting vi har satt i gang, og som er kjempeviktige. Så er det områder hvor det absolutt er behov for mer. Den kampen synes jeg nå at jeg hører at flere har tenkt å være med på. Men jeg er veldig enig med finansministeren – og partilederen i SV – som sier at det både er historieløst og faktisk praktisk umulig å bekjempe fattigdom med høyrepolitikk. Det

går ikke, det! Derfor utfordrer jeg litt Kristelig Folkeparti når det gjelder det selskapet de har tenkt å være med i for bekjempe fattigdommen. Hvis man har tenkt å lykkes med det, må man velge den siden som er opptatt av fordeling, og som er opptatt av de mest vanskeligstilte. Jeg registrerer at Kristelig Folkeparti velger den siden som er opptatt av skattelette framfor velferd og fellesskap.

Presidenten: Da er debatten i sakene nr. 1 og 2 avsluttet. Den får fortsette i valgkampen.
(Votering, se side 4085)

Sak nr. 3 [15:42:40]

Forslag fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 114):
«Stortinget ber Regjeringen opprette en kulturpott til fordeling blant studieforbundene for å stimulere til opplæringsrelaterte tiltak innen kulturfeltet som ikke omfattes av dagens ordninger.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4136)

Sak nr. 4 [15:42:49]

Forslag fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 121):
«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av rett til ettervern fram til fylte 23 år for ungdom som har mottatt hjelp av barnevernet.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 5 [15:43:00]

Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 121):
«Stortinget ber Regjeringen fremlegge sak om avvikling av fylkesnemndene.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 6 [15:43:06]

Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og

Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 130):

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en helhetlig finansieringsplan for krisesentre.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 7 [15:43:15]

Forslag fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 125):

«I

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

II

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

III

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at antall timer ved personal og indirekte kostnader begrenses for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.

IV

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen med virkning fra og med arbeid som er utført i 2008. Ulønnet arbeid som har funnet sted i 2006-2007, gis tilskudd i form av bagatellmessig støtte på samme måte som for perioden 2002-2005.

V

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

VI

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for Skattefunn, med flertall av brukerrepresentanter.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 8 [15:43:25]

Forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 119):

«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringer for at utlendingslovens definisjon av flyktning

blir i samsvar med flyktningbegrepet i Flyktningkonvensjonen.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4136)

Sak nr. 9 [15:43:32]

Forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 129):

«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å avvikle ordningen med supplerende stønad til personer med kort botid i Norge.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 10 [15:43:41]

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 122):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om organisering og vilkår for den fremtidige ordningen med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 11 [15:43:48]

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 133):

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tillate etablering av internet-apotek (e-apotek) i løpet av høsten 2009.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 12 [15:43:52]

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 133):

«Stortinget ber Regjeringen igangsette en evaluering av legemiddelforvaltningen for å se om denne fungerer på en tilfredsstillende og ønsket måte.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 13 [15:43:56]

Forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 134):

«Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig sørge for at EUs pasientdirektiv implementeres i norsk rett, slik at også pasienter i Norge kan få mulighet til å benytte sykehusjenester i hele EU.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Sak nr. 14 [15:44:04]

Forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009 (jf. Innst. O. nr. 134):

«Stortinget ber Regjeringen utrede nye refusjonsordninger som inkluderer bruk av sykehusbehandling og øvrige utelatte helsetjenester innen EØS-området.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 4137)

Thorbjørn Jagland gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte **presidenten:** Stortinget skal votere i sakene nr. 1–14.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt:

St.meld. nr. 2 (2008–2009) – Revidert nasjonalbudsjett 2009 – blir å legge ved protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram 112 forslag. Det er
– forslagene nr. 1–18, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

- forslagene nr. 19 og 20, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
 - forslagene nr. 21 og 22, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
 - forslagene nr. 23–25, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
 - forslagene nr. 26–28, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
 - forslagene nr. 29–35, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
 - forslagene nr. 36–77 og 112, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslagene nr. 78–82, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
 - forslag nr. 83, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Venstre
 - forslagene nr. 84–96, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
 - forslagene nr. 97–99, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre
 - forslagene nr. 100–104, fra Hans Olav Syversen på vegne av Kristelig Folkeparti
 - forslagene nr. 105–111, fra Lars Sponheim på vegne av Venstre
- Disse forslagene er inntatt på sidene 256–283 i innstillingen, med unntak av nr. 112, som er omdelt på representantenes plasser i salen.
- I den voteringen vi nå skal foreta, tar presidenten først for seg mindretallsforslagene og deretter innstillingens forslag til vedtak. Vi starter med forslagene fra den minste fraksjonen.
- Det voteres over forslagene nr. 105–111, fra Venstre. Forslag nr. 105 lyder:
- «I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163	71	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 2 110 000 000 til kr 2 120 000 000	
169	71	Globale helse- og vaksineinitiativ Andre helse- og aidstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ...	4 800 000
		fra kr 190 000 000 til kr 185 200 000	
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med	69 000 000
		fra kr 1 016 411 000 til kr 1 085 411 000	
	22	(Ny) Tiltak for rekruttering og kompetanseheving av lærere, bevilges med	150 000 000
228	70	Tilskudd til private skoler mv. Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	800 000
		fra kr 986 748 000 til kr 985 948 000	
231	52	Barnehager (Ny) Tilskudd til tiltak for økt kvalitet, bevilges med	50 000 000
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	218 500 000
		fra kr 18 120 880 000 til kr 17 902 380 000	
231	61	Barnehager Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ...	59 500 000
		fra kr 173 000 000 til kr 232 500 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	25 500 000
		fra kr 33 000 000 til kr 58 500 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med	30 259 000
		fra kr 4 938 731 000 til kr 4 908 472 000	
271	50	Universiteter Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	240 327 000
		fra kr 7 588 211 000 til kr 7 828 538 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	45 700 000
		fra kr 2 996 089 000 til kr 3 041 789 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	17 485 000
		fra kr 579 327 000 til kr 596 812 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	3 500 000
		fra kr 154 874 000 til kr 158 374 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	4 992 000
		fra kr 102 076 000 til kr 107 068 000	
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 52 744 000 til kr 53 744 000	
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	140 195 000
		fra kr 5 112 563 000 til kr 5 252 758 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ...	27 600 000
		fra kr 283 818 000 til kr 311 418 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med	9 918 000
		fra kr 290 419 000 til kr 300 337 000	
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 9 694 000 til kr 11 694 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	172 202 000
		fra kr 425 288 000 til kr 597 490 000	
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	106 700 000
		fra kr 1 271 845 000 til kr 1 378 545 000	
286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med	28 000 000 000
		fra kr 6 000 000 000 til kr 34 000 000 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	18 900 000
		fra kr 2 933 785 000 til kr 2 914 885 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, forhøyes med	17 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 185 087 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	24	(Ny) Egen enhet for identifisering av id-løse asylsøkere, bevilges med	10 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med	30 000 000
		fra kr 1 314 200 000 til kr 1 284 200 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, kan overføres, nedsettes med	20 500 000
		fra kr 407 700 000 til kr 387 200 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	761 241 000
		fra kr 48 501 818 000 til kr 49 263 059 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	143 400 000
		fra kr 16 578 827 000 til kr 16 435 427 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
586	64	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 436 000 000 til kr 1 062 400 000	626 400 000
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 812 220 000 til kr 6 962 520 000	150 300 000
650	1	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 160 970 000 til kr 170 112 000	9 142 000
651	60	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 455 840 000 til kr 3 417 961 000	37 879 000
	62	Kommunale innvandrertiltak, forhøyes med fra kr 98 520 000 til kr 103 520 000	5 000 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, forhøyes med fra kr 45 725 000 til kr 55 725 000	10 000 000
653	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere: Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, forhøyes med fra kr 1 527 460 000 til kr 1 534 360 000	6 900 000
690	1	Utlendingsdirektoratet Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 717 363 000 til kr 754 663 000	37 300 000
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 651 post 60</i> , forhøyes med fra kr 5 950 000 til kr 8 650 000	2 700 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 12 300 000 til kr 15 300 000	3 000 000
844	70	Kontantstøtte Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 472 000 000 til kr 1 505 000 000	33 000 000
852	70	Adopsjonsstøtte Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 20 045 000 til kr 36 045 000	16 000 000
854	21	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 38 093 000 til kr 64 393 000	26 300 000
856	1	Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 378 930 000 til kr 386 730 000	7 800 000
909	73	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 750 000 000 til kr 1 207 000 000	543 000 000
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 320 800 000 til kr 1 420 800 000	100 000 000
1020	1	Havforskningsinstituttet Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 286 150 000 til kr 300 150 000	14 000 000
1150	50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Fondsavsetninger, forhøyes med fra kr 915 753 000 til kr 1 075 753 000	160 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320	72	Statens vegvesen Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med	18 500 000
		fra kr 1 776 000 000 til kr 1 757 500 000	
1370	70	Posttjenester (Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	318 000 000
1427	31	Direktoratet for naturforvaltning Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 57 500 000 til kr 67 500 000	
1429	72	Riksantikvaren Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 331 130 000 til kr 341 130 000	
1570	1	Datatilsynet Driftsutgifter, forhøyes med	9 948 000
		fra kr 27 955 000 til kr 37 903 000	
1638	21	Kjøp av klimakvoter Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	150 000 000
		fra kr 715 000 000 til kr 565 000 000	
1810	21	Oljedirektoratet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	89 200 000
		fra kr 261 800 000 til kr 172 600 000	
1825	71	Omlagging av energibruk og energiproduksjon (Ny) Tilskudd til MET-senter på Karmøy, bevilges med	30 000 000
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med	2 904 000 000
		fra kr 13 088 074 000 til kr 10 184 074 000	
2445	23	Statsbygg Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 442 802 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-41 248 000
		Sum	<u>-279 656 000</u>
2530	70	Foreldrepenger Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	224 000 000
		fra kr 12 011 500 000 til kr 12 235 500 000	
2650	71	Sykepenger Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	86 500 000
		fra kr 1 640 000 000 til kr 1 726 500 000	
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	65 400 000
		fra kr 450 000 000 til kr 515 400 000	
2751	70	Legemidler mv. Legemidler, nedsettes med	23 000 000
		fra kr 7 655 600 000 til kr 7 632 600 000	
3651	1	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	33 150 000
		fra kr 70 220 000 til kr 103 370 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3690	3	Utlendingsdirektoratet Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	2 900 000
		fra kr 12 100 000 til kr 15 000 000	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	2 700 000
		fra kr 5 950 000 til kr 8 650 000	
5501	70	Skatter på formue og inntekt Toppskatt mv., nedsettes med	740 000 000
		fra kr 28 200 000 000 til kr 27 460 000 000	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	178 200 000
		fra kr 152 720 000 000 til kr 152 541 800 000	
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med	60 000 000
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000	
5536	71	Avgift på motorvogner mv. Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med	4 200 000
		fra kr 18 800 000 000 til kr 18 795 800 000	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med	140 000 000
		fra kr 8 355 000 000 til kr 8 495 000 000	
5542	70	Avgift på mineralolje mv. Avgift på mineralolje, forhøyes med	55 000 000
		fra kr 1 260 000 000 til kr 1 315 000 000	
5543	70	Miljøavgift på mineralske produkter mv. CO ₂ -avgift, forhøyes med	409 000 000
		fra kr 4 662 000 000 til kr 5 071 000 000	
5700	71	Folketrygdens inntekter Trygdeavgift, nedsettes med	800 000
		fra kr 87 600 000 000 til kr 87 599 200 000	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	90 000 000
		fra kr 127 300 000 000 til kr 127 210 000 000»	

Forslag nr. 106 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på tobakksvarer:

§ 1 skal lyde:

a.	Sigarer	kr 2,08
b.	Sigaretter	kr 2,08
c.	Røyketobakk, karvet skrätobakk,
råtobakk i forbrukerpakning	kr 2,08
d.	Skrätobakk	kr 0,81
e.	Snus	kr 0,81
f.	Sigarettpapir og sigarettlyser	kr 0,0317»

Forslag nr. 107 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift):

§ 1 skal lyde:

a.	svovelfri mineralolje	kr 3,60
b.	lavsvovlet mineralolje	kr 3,65
c.	annen mineralolje	kr 3,65»

Forslag nr. 108 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

a)	Mineralolje: kr 0,72 pr. liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,82 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, silde- og fiskemelsindustrien skal det betales avgift med kr 0,44 pr. liter.
b)	Bensin: kr 0,99 pr. liter.»

Forslag nr. 109 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 engangsavgift på motorvogner:

§ 5 ny bokstav p skal lyde:

p)	For elbiler utbetales kr 20 000 som tilskudd til første-gangsregistrert eier.»

Forslag nr. 110 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om grunnavgift på fyringsolje mv:

Fra 1. juli 2009 skal det i henhold til lov 19. mai

1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 0,970 pr. liter. For mineralolje til trefordlingsindustrien skal det betales avgift med kr 0,224 pr. liter.»

Forslag nr. 111 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med framlegging av statsbudsjettet for 2010 foreslå endringer i skatteloven som innebærer likebehandling av særfradrag for merkostnader knyttet til fedme uavhengig om behandling har skjedd eller skjer i norsk offentlig helsevesen eller ikke.»

Votering:

Forslagene fra Venstre ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.53.35)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 100–104, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 100 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163	71	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 2 110 000 000 til kr 2 147 000 000	37 000 000
221	1	Foreldreutvalget for grunnopplæringen Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 777 000 til kr 23 777 000	14 000 000
225	70	Tiltak i grunnopplæringen Tilskudd til opplæring av læringer og lærekandidater med spesielle behov, forhøyes med fra kr 18 698 000 til kr 21 198 000	2 500 000
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 1 016 411 000 til kr 1 113 911 000	97 500 000
228	70	Tilskudd til private skoler mv. Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 986 748 000 til kr 1 011 748 000	25 000 000
	71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 091 038 000 til kr 1 121 100 000	30 062 000
	72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 6A i privatskoleloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 190 472 000 til kr 190 037 000	435 000
	73	Private grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 64 041 000 til kr 65 641 000	1 600 000
	74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 15 336 000 til kr 15 785 000	449 000
	75	Private skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 148 049 000 til kr 151 849 000	3 800 000
231	21	Barnehager Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , forhøyes med fra kr 88 136 000 til kr 98 136 000	10 000 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, forhøyes med fra kr 4 938 731 000 til kr 5 052 972 000	114 241 000
253	70	Folkehøyskoler Tilskudd til folkehøyskoler, forhøyes med fra kr 614 876 000 til kr 618 876 000	4 000 000
	71	Tilskudd til Folkehøyskolerådet, forhøyes med fra kr 3 501 000 til kr 6 001 000	2 500 000
270	74	Studium i utlandet og sosiale formål for studenter Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med fra kr 68 048 000 til kr 73 048 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 7 588 211 000 til kr 7 710 038 000	121 827 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 2 996 089 000 til kr 3 006 089 000	10 000 000
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 579 327 000 til kr 588 312 000	8 985 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 102 076 000 til kr 104 568 000	2 492 000
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med fra kr 5 112 563 000 til kr 5 189 358 000	76 795 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med fra kr 290 419 000 til kr 295 337 000	4 918 000
315		Frivillighetsformål	
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak, forhøyes med fra kr 4 000 000 til kr 8 000 000	4 000 000
	81	Idrettsanlegg, forhøyes med fra kr 250 000 000 til kr 308 000 000	58 000 000
320		Allmenne kulturformål	
	72	Lokale og regionale kulturbygg, forhøyes med fra kr 70 000 000 til kr 130 000 000	60 000 000
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med fra kr 29 794 000 til kr 30 794 000	1 000 000
324		Scenekunstformål	
	73	Region- og distriktsopera, forhøyes med fra kr 43 640 000 til kr 46 640 000	3 000 000
340		Kirkelig administrasjon	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000	5 000 000
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 813 604 000 til kr 830 604 000	17 000 000
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 269 176 000 til kr 260 976 000	8 200 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 8 167 287 000 til kr 8 242 087 000	74 800 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med fra kr 1 314 200 000 til kr 1 347 200 000	33 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 16 578 827 000 til kr 16 579 427 000	600 000
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd, forhøyes med fra kr 504 573 000 til kr 514 573 000	10 000 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd, kan overføres, forhøyes med fra kr 436 000 000 til kr 686 000 000	250 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 9 030 974 000 til kr 9 051 119 000	20 145 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 812 220 000 til kr 6 962 520 000	150 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
710	21	Nasjonalt folkehelseinstitutt Spesielle driftsutgifter nedsettes med fra kr 472 064 000 til kr 417 064 000	55 000 000
719	21	Folkehelse Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79,</i> forhøyes med fra kr 65 699 000 til kr 118 699 000	53 000 000
	72	Stiftelsen Amatheia, forhøyes med fra kr 14 985 000 til kr 17 485 000	2 500 000
732	72	Regionale helseforetak Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 39 118 080 000 til kr 39 113 580 000	4 500 000
	73	Tilskudd til Helse Ves RHF, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 39 118 080 000 til kr 39 113 580 000	4 500 000
761	67	Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet Tilskudd til særskilte utviklingstiltak, forhøyes med fra kr 35 738 000 til kr 85 738 000	50 000 000
	70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid mv., <i>kan overføres,</i> forhøyes med fra kr 130 544 000 til kr 173 544 000	43 000 000
842	1	Familievern Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> forhøyes med fra kr 189 642 000 til kr 201 642 000	12 000 000
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1,</i> forhøyes med fra kr 120 259 000 til kr 130 259 000	10 000 000
854	71	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50,</i> nedsettes med fra kr 72 856 000 til kr 66 556 000	6 300 000
855	1	Statlig forvaltning av barnevernet Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60,</i> forhøyes med fra kr 2 851 258 000 til kr 3 011 258 000	160 000 000
857	73	Barne- og ungdomstiltak Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres,</i> forhøyes med fra kr 65 463 000 til kr 75 463 000	10 000 000
1320	23	Statens vegvesen Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72,</i> forhøyes med fra kr 8 559 500 000 til kr 8 663 500 000	104 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29,</i> <i>post 31, post 60 og post 72,</i> forhøyes med fra kr 7 870 900 000 til kr 7 970 900 000	100 000 000
1350	30	Jernbaneanverket Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23,</i> nedsettes med fra kr 3 682 100 000 til kr 3 622 600 000	59 500 000
1427	30	Direktoratet for naturforvaltning Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres,</i> forhøyes med fra kr 34 405 000 til kr 40 405 000	6 000 000
1825	50	Omlagging av energibruk og energiproduksjon Overføring til Energifondet, forhøyes med fra kr 1 781 000 000 til kr 2 281 000 000	500 000 000
5501	72	Skatt på formue og inntekt Felleskatt, nedsettes med fra kr 152 720 000 000 til kr 151 946 000 000	774 000 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med fra kr 715 000 000 til kr 605 000 000	110 000 000
	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med fra kr 127 300 000 000 til kr 127 117 000 000»	183 000 000

Forslag nr. 101 lyder:

«I

I Stortingets vedtak 27. november 2008 om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjetterminen 2009 gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift med følgende beløp pr. tonn avfall:

- kr 447 for avfall som deponeres med dispensasjon fra forbudet om deponering av nedbrytbart avfall,
- kr 209 for annet avfall.

§ 4 første ledd bokstav c skal lyde:

- er inert og som legges på særskilt avgrenset område.

§ 4 første ledd bokstav d oppheves. Nåværende bokstav e blir ny bokstav d.

II

Endringene under I trer i kraft 1. september 2009.»

Forslag nr. 102 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	1 000 mill.»

Forslag nr. 103 lyder:

«Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 089,25 mill.»

Forslag nr. 104 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i sin styringsdialog med kommunene legge til rette for at de midler som i 2009 er tenkt benyttet til 5 flere uketimer innført høsten 2008 og 2 flere uketimer som innføres høsten 2009, kan omprioriteres med henholdsvis 250 mill. kroner til å ansette 1 000 flere lærere og 100 mill. kroner til å ansette flere yrkesgrupper på ungdomstrinnet som rådgivere, helsesøstre og miljøarbeidere.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 94 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.53.51)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 97–99, fra Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 97 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 440 post 1, forhøyes med fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000	10 000 000
1350		Jernbaneverket	
	23	Drift og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes med fra kr 4 618 900 000 til kr 4 709 400 000	90 500 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, overslagsbevilgning, forhøyes med fra kr 5 137 100 000 til kr 10 550 000 000»	5 412 900 000

Forslag nr. 98 lyder:

«Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 med følgende endring:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere

som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. juli 2009:

- sone V: 0 pst.
- sone IV: 2,55 pst.
- sone IVa: 3,95 pst.
- sone III: 3,2 pst.
- sone II: 5,3 pst.
- sone Ia: 7,05 pst.
- sone I: 7,05 pst.»

Forslag nr. 99 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette strakstiltak for å bedre omsorgssituasjonen for de enslige mindreårige asylsøkerne mellom 15 og 18 år og rapportere

tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettproposisjonen for 2010.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 88 mot 13 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.54.09)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 84–96, fra Høyre.

Forslag nr. 84 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153	78	Bistand til Latin-Amerika Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 240 500 000 til kr 185 500 000	55 000 000
163	71	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 2 110 000 000 til kr 2 137 000 000	27 000 000
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 1 016 411 000 til kr 1 076 411 000	60 000 000
227	74	Tilskudd til særskilte skoler (Ny) Tilskudd til skole for døve, bevilges med	1 500 000
231	60	Barnehager Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 18 120 880 000 til kr 17 932 380 000	188 500 000
231	61	Barnehager Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 173 000 000 til kr 227 000 000	54 000 000
231	64	Barnehager Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 33 000 000 til kr 56 500 000	23 500 000
231	65	Barnehager Skjønnskutt til barnehager, nedsettes med fra kr 4 938 731 000 til kr 4 890 972 000	47 759 000
257	21	Program for basiskompetanse i arbeidslivet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 570 000 til kr 158 570 000	100 000 000
271	50	Universiteter Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 7 588 211 000 til kr 7 935 038 000	346 827 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 2 996 089 000 til kr 3 016 089 000	20 000 000
272	50	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 579 327 000 til kr 594 812 000	15 485 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 102 076 000 til kr 108 068 000	5 992 000
275	50	Høyskoler Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med fra kr 5 112 563 000 til kr 5 247 258 000	134 695 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med	7 918 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		fra kr 290 419 000 til kr 298 337 000 Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	20 000 000
341		fra kr 1 271 845 000 til kr 1 291 845 000 Presteskaper	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
400		fra kr 813 604 000 til kr 823 604 000 Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	5 300 000
440		fra kr 269 176 000 til kr 274 476 000 Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	77 800 000
441		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 245 087 000 Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med	10 000 000
551		fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000 Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med	20 000 000
552		fra kr 1 314 200 000 til kr 1 294 200 000 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	50 500 000
571		fra kr 407 700 000 til kr 357 200 000 Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	839 941 000
	69	(Ny) Lese-, skrive- og regneopplæring i kommunene, bevilges med	50 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	143 400 000
600		fra kr 16 578 827 000 til kr 16 435 427 000 Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	12 892 000
621		fra kr 222 113 000 til kr 235 005 000 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	30 000 000
634		fra kr 32 936 000 til kr 62 936 000 Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	315 300 000
651		fra kr 6 812 220 000 til kr 7 127 520 000 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	15 000 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	147 479 000
653		fra kr 3 455 840 000 til kr 3 308 361 000 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med	25 000 000
690		fra kr 1 527 460 000 til kr 1 502 460 000 Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	49 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med	63 000 000
	22	fra kr 2 090 568 000 til 2 153 568 000 Vertskommunetilskudd, nedsettes med	32 700 000
	60	Vertskommunetilskudd, forhøyes med	21 169 000
		fra kr 132 200 000 til 153 369 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
844	70	Kontantstøtte Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 472 000 000 til kr 1 511 500 000	39 500 000
856	1	Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 378 930 000 til kr 361 730 000	17 200 000
857	73	Barne- og ungdomstiltak Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 65 463 000 til kr 95 463 000	30 000 000
909	73	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med .. fra kr 1 750 000 000 til kr 1 690 000 000	60 000 000
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 320 800 000 til kr 1 470 800 000	150 000 000
1150	50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Fondsavsetninger, forhøyes med fra kr 915 753 000 til kr 965 753 000	50 000 000
	73	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 148 400 000 til kr 2 073 400 000	75 000 000
	74	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 7 234 919 000 til kr 7 009 919 000	225 000 000
1370	70	Posttjenester (Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	268 000 000
1602	1	Kredittilsynet Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 247 300 000 til kr 260 300 000	13 000 000
1618	1	Skatteetaten Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 4 126 800 000 til kr 4 067 300 000	59 500 000
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 13 088 074 000 til kr 10 163 074 000	2 925 000 000
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 5 137 100 000 til kr 10 330 000 000	5 192 900 000
5445	30	Statsbygg (Ny) Salg eiendom, bevilges med	100 000 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Fellesskatt, nedsettes med fra kr 152 720 000 000 til kr 151 230 000 000	1 490 000 000
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 110 000 000	90 000 000
5556	70	Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv. Avgift, nedsettes med fra kr 1 686 000 000 til kr 1 659 000 000	27 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med fra kr 127 300 000 000 til kr 121 260 000 000»	6 040 000 000

Forslag nr. 85 lyder:

«I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring:

§ 1 bokstav a til c) skal lyde:

a) Sigarer: kr 2,08 pr. gram av pakningens nettovekt. Vek-

ten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.

b) Sigaretter: kr 2,08 pr. stk. Med en sigarett menes en sigarett som har lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over

90 mm, men maks. 180 mm osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.

- c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 2,08 pr. gram av pakningens nettovekt.»

Forslag nr. 86 lyder:

«I Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. august 2009:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. august 2009:

For sone I, Ia, II, III, IV og V: 0 pst.»

Forslag nr. 87 lyder:

«I Stortingets vedtak om avgifter til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. juli 2009:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

Bokstavene c, d, e, f, g (1), g (2) og h skal lyde:

- c) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IV, er satsen 2,6 pst. Denne sonen omfatter:

- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

- d) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IVa, er satsen 5,4 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,
 - kommunen Bodø i Nordland fylke.
- e) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone III, er satsen 3,9 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
 - kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
 - kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså i Møre og Romsdal fylke,
 - kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
 - kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Follidal, Os i Hedmark fylke.

- f) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone II, er satsen 8,1 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,

- kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.

- Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,

- kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,

- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,

- kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,

- kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,

- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,

- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebru i Oppland fylke,

- kommunen Trysil i Hedmark fylke.

- g) (1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone Ia, er satsen 11,6 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,

- kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,

- kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,

- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,

- kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,

- kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,

- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,

- kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,

- kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,

- kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,

- kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.

(2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 11,6 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 8,1 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2009, er satsen likevel 8,1 pst. For veitransportforetak er satsen 8,1 pst. inntil differansen overstiger 265 000 kroner for foretaket i 2009. Med veitransportforetak menes i foregående punktum virksomhet omfattet av næringskodene 49.3 Annen landtransport med passasjerer og 49.4 Gods-transport på vei, herunder flyttetransport, med unntak av 49.312 (Transport med sporveis- og forstadsbane) og 49.393 (Transport med taubaner, kabelbaner og skiheiser).

- h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver

virksomhet utenfor de områdene som er nevnt i bokstavene b til g, er satsen 11,6 pst. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften ettersom satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak.»

Forslag nr. 88 lyder:

«I Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2009 kapittel 6 gjøres følgende endring:

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner og ikke settes høyere enn 73 850 kroner.»

Forslag nr. 89 lyder:

«I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring fra 1. juli 2009:

Ny bokstav c:

Alkoholfrie drikkevarer laget av frukt og bær og tilsatt sukker eller annet søtstoff: kr 1,35.»

Forslag nr. 90 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning hvor de som leverer inn biler eldre enn 10 år, og samtidig kjøper en nyere bil med redusert klimagassutslipp, mottar en vrakpant på kr 20 000. Ordningen må sikre at håndteringen av bilvrakene skjer på en forsvarlig måte og etableres fra 1. oktober 2009.»

Forslag nr. 91 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2010 med forslag om oppfølging av Byggekostnadsprogrammet gjennom etablering av et permanent senter for FoU for bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen.»

Forslag nr. 92 lyder:

«Kommunal- og regionaldepartementet kan i 2009 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår seg sammen med inntil 150 mill. kroner. Midle-

ne skal benyttes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing.»

Forslag nr. 93 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme E39 Rådalen (Bergen)–Svevatjørn (Os) som OPS-prosjekt.»

Forslag nr. 94 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme rv 7 Sokna (Ringerike)–Ørgenvika (Krødsherad) som OPS-prosjekt.»

Forslag nr. 95 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme E18 Akershus–Ørje (Svenskegrensen) som OPS-prosjekt.»

Forslag nr. 96 lyder:

«Stortinget samtykker i at det spares inn 200 mill. kroner på departementenes og underliggende etaters driftsutgifter (postene 1–29, unntatt post 24). Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet for 2009. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 200 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 200 mill. kroner til kap. 2309.»

Votering:

Forslagene fra Høyre ble med 87 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.54.24)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 83, fra Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330	71	Særskilte transporttiltak (Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	15 000 000
2421	50	Innovasjon Norge Innovasjon - prosjekter, fond, forhøyes med	177 000 000
		fra kr 546 000 000 til kr 723 000 000	
5531	70	Avgift på tobakkvarer Avgift, forhøyes med	80 000 000
		fra kr 7 618 000 000 til kr 7 698 000 000»	

Votering:

Forslaget fra Høyre og Venstre ble med 81 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.54.41)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 78–82, fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 78 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225	71	Tiltak i grunnopplæringen Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 9 121 000 til kr 10 121 000	

286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med fra kr 6 000 000 000 til kr 31 000 000 000	25 000 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med fra kr 18 800 000 000 til kr 18 725 000 000»	75 000 000

Forslag nr. 79 lyder:

«I

I stortingsvedtaket om engangsavgift på motorvogner mv. gjøres følgende endringer:

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

For motorvogner hvor det etter § 2 gis fradrag for CO₂-utslipp under 120 g/km, utbetales kr 25 000 som tilskudd til første gangs registrert eier.

Nåværende § 5 tredje og fjerde ledd blir nye fjerde og femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2009.»

Forslag nr. 80 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre trosopplæringen landsdekkende i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.»

Forslag nr. 81 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette et eget Nav-ombud, for å ivareta rettssikkerheten til brukere av velferdstjenester. Regjeringen bes vurdere hvordan ombu-

det raskt kan tre i kraft, samt hvordan fremtidig ivaretagelse av ombudets funksjon best kan organiseres.»

Forslag nr. 82 lyder:

«Stortinget ber om at nedleggelsen og den planlagte avhending av Olavsvern stanses samt at Forsvaret gjenopptar egnet aktivitet ved basen, og ber om at Regjeringen kommer tilbake med forslag om dette i statsbudsjettet for 2010.»

Votering:

Forslagene fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 80 mot 21 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.54.58)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 36–77, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 36 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 240 500 000 til kr 230 500 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 2 110 000 000 til kr 2 160 000 000	50 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 475 000 000 til kr 1 458 800 000	16 200 000
225		Tiltak i grunnsopplæringen	
	79	(Ny) Skolemat i grunnskolen, bevilges med fra kr 173 828 000 til kr 148 828 000	80 000 000
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, nedsettes med fra kr 173 828 000 til kr 148 828 000	25 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.	
	70	Holocaustsenteret, forhøyes med fra kr 22 481 000 til kr 23 981 000	1 500 000
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 570 000 til kr 88 570 000	30 000 000
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 295 816 000 til kr 299 816 000	4 000 000
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 7 588 211 000 til kr 7 872 038 000	283 827 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 579 327 000 til kr 602 812 000	23 485 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med fra kr 102 076 000 til kr 111 068 000	8 992 000
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med fra kr 5 112 563 000 til kr 5 275 258 000	162 695 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med fra kr 290 419 000 til kr 304 337 000	13 918 000
276		Fagskoleutdanning	
	72	Annen fagskoleutdanning, forhøyes med fra kr 25 814 000 til kr 37 369 000	11 555 000
277		(Nytt) Private institusjoner	
	73	Omgjøring av studieavgift til stipend, bevilges med	4 250 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 425 288 000 til kr 592 590 000	167 302 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 15 100 000 til kr 155 100 000	140 000 000
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 813 604 000 til kr 833 604 000	20 000 000
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 269 176 000 til kr 263 476 000	5 700 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 933 785 000 til kr 2 931 885 000	1 900 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 8 167 287 000 til kr 8 276 087 000	108 800 000
	30	(NY) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetsutstyr, bevilges med	30 000 000
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med fra kr 1 667 601 000 til kr 1 680 601 000	13 000 000
	30	(NY) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetsutstyr, bevilges med	10 000 000
451		Samfunnsikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 536 366 000 til kr 546 366 000	10 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	67	(Ny) Styrking av eldreomsorgen, øremerket nye pleieårverk, bevilges med	1 000 000 000
	68	(Ny) Styrking av grunnopplæringen (Øremerket), bevilges med	600 000 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 222 113 000 til kr 240 005 000	17 892 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 105 479 000 til kr 114 479 000	9 000 000
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	
	71	Kjøp av opptrening og helsetjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 39 884 000 til kr 139 884 000	100 000 000
732		Regionale helseforetak	
	70	Tilskudd til helseforetakene, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , forhøyes med fra kr 619 218 000 til kr 620 218 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 39 118 080 000 til kr 39 749 080 000	631 000 000
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 13 355 191 000 til kr 13 541 091 000	185 900 000
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 187 940 000 til kr 10 331 440 000	143 500 000
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 9 139 808 000 til kr 9 268 408 000	128 600 000
	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	491 000 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ... fra kr 44 625 000 til kr 144 625 000	100 000 000
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	60	Tilskudd til omsorgstjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 161 584 000 til kr 192 084 000	30 500 000
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 189 642 000 til kr 211 642 000	22 000 000
900		Nærings- og handelsdepartementet	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 16 000 000	5 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 320 800 000 til kr 1 480 800 000	160 000 000
937		Svalbard Reiseliv AS	
	71	Tilskudd, forhøyes med fra kr 2 100 000 til kr 2 600 000	500 000
1050		Diverse fiskeriformål	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 54 000 000 til kr 123 000 000	69 000 000
1310		Flytransport	
	90	(Ny) Aksjekapital, bevilges med	100 000 000
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med fra kr 1 776 000 000 til kr 1 770 900 000	5 100 000
	80	(Ny) Vedlikehold og oppgradering av fylkesveinettet, bevilges med	1 500 000 000
	81	(Ny) Vedlikehold av stam- og riksveier, bevilges med	1 000 000 000
1330		Særskilte transporttiltak	
	71	(Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	125 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med fra kr 13 183 000 til kr 0	13 183 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	160 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 650 000 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , forhøyes med fra kr 889 141 000 til kr 913 738 000	24 597 000
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 569 500 000 til kr 639 500 000	70 000 000
1833		CO ₂ -håndtering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 765 000 000 til kr 375 000 000	390 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 13 088 074 000 til kr 12 088 074 000	1 000 000 000
2421	71	Innovasjon Norge Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 380 000 000 til kr 430 000 000	50 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 330 000 000 til kr 355 000 000	25 000 000
2426	95	SIVA SF (NY) Preså Kornfond, bevilges med	300 000 000
2541	70	Dagpenger Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 5 137 100 000 til kr 10 564 100 000	5 427 000 000
4441	2	Statens forurensningstilsyn Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med fra kr 13 314 000 til kr 0	13 314 000
5501	72	Skatter på formue og inntekt Felleskatt, nedsettes med fra kr 152 720 000 000 til kr 147 421 000 000	5 299 000 000
5506	70	Avgift av arv og gaver Avgift, nedsettes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000	60 000 000
5511	70	Tollinntekter Toll, nedsettes med fra kr 2 228 000 000 til kr 2 159 013 000	68 987 000
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med fra kr 715 000 000 til kr 585 000 000	130 000 000
5559	70	Avgift på drikkevareemballasje Grunnavgift på engangsemballasje, nedsettes med fra kr 780 000 000 til kr 490 000 000	290 000 000
5700	72	Folketrygdens inntekter Arbeidsgiveravgift, nedsettes med fra kr 127 300 000 000 til kr 126 242 000 000»	1 058 000 000

Forslag nr. 37 lyder:

«Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter mv. til folketrygden for 2009:

§ 1 ny bokstav o og p skal lyde:

o. For arbeidstakere som fyller 62 år eller mer i 2009 reduseres arbeidsgiveravgiften med 4 prosentpoeng.

p. For lærlinger er satsen 0 prosent.»

Forslag nr. 38 lyder:

«Fra 1. juli 2009 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterterminen 2009:

§ 3 og § 4 oppheves med virkning fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 39 lyder:

«Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om skatt for inntektsåret 2009:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt etter skattelovens

§ 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 83 000 kroner.»

Forslag nr. 40 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

VII Tilsagnsfullmakt			
Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	2 000 mill. kroner»

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å innføre skattefradrag for oppussing/ENØK-tiltak i hjemmet som skal gjelde fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forskyve innbetaling av tilbakebeskatning hos rederier med fem år med virkning fra og med 2007, og utvide miljøandelen for tilbakebeskatningen for rederier.»

Forslag nr. 43 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle toll på oliven, mais, sukkermais, fersken, grapefrukt, stearinsyre, delfiner, hvaler, niser, maneter, sjøkuer, hest, alger (herunder tang og tare), asparges, aprikoser, artiskokker, søte pepperfrukter, jordnøtter, peanøttsmør, kakemiks, puddingpulver, mandariner, syltetøy, fruktgele, marmelade, samt puré og pasta av frukter, gardiner og rullegardiner, pledd, gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmaterialer, skjorter av trikotasje, t-skjorter, singleter og annet undertøy av trikotasje, babyklær og tilbehør dertil av trikotasje, treningsdrakter, skidresser, badedrakter og badebukse av trikotasje, klær fremstilt av trikotasje som hører til under posisjon 59.03, 59.06 eller 50.07, som vådrakter for dykking eller seiling eller liknende, hansker, vanter og votter av trikotasje, andre klær av trikotasje, samt annet ferdig tilbehør til klær av trikotasje, deler til klær eller deler til tilbehør av klær av trikotasje, med virkning fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 44 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 legge frem sak om å avvikle resterende toll på klær.»

Forslag nr. 45 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre tollfrihet for varer fra alle utviklingsland, jf. OECDs DAC-liste.»

Forslag nr. 46 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre en ordning med et enkelt skolemåltid for alle elever i grunnskolen fra skoleåret 2009/2010.»

Forslag nr. 47 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen erstatte dagens diskriminerende skolefruktordning og innføre en ordning med skolefrukt for alle elever i grunnskolen.»

Forslag nr. 48 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeidet for å sikre økonomisk likebehandling mellom private og offentlige skoler.»

Forslag nr. 49 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer raskere markedsrentetilpasning for lån i Statens lånekasse for utdanning.»

Forslag nr. 50 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en kvalitativ og økonomisk gjennomgang av PDMT med tanke på kvalitetssikring av enhetens virksomhet.»

Forslag nr. 51 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen omstrukturere anskaffelsesprosessen med nye redningshelikoptre til å bli en tidsstyrt prosess som sikrer nye helikoptre innen 2014.»

Forslag nr. 52 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen styrke analysekapasiteten for rettsmedisinske tjenester ytterligere ved å ta i bruk akkrediterte laboratorium for å få ned saksbehandlingstiden på slike tjenester.»

Forslag nr. 53 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at ansvaret for innkreving av straffekrav legges til Statens innkrevingsentral.»

Forslag nr. 54 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å gjøre den kommunale sosialhjelpen til et statlig ansvar under Nav.»

Forslag nr. 55 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om lønnsplikt under permittering slik at man oppnår en fjerning av karensdager for den permitterte, og arbeidsgivers lønnsplikt reduseres fra 5 til 3 dager i starten av permitteringsperioden. Lovendringen trer i kraft fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 56 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige endringer i folketrygdloven slik at permittering under 40 pst. gir rett til dagpenger og ved rullerende permittering gir ned til 20 pst. permittering rett til dagpenger med virkning fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 57 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige lovendringer slik at det ved rullerende permittering ikke oppstår nye arbeidsgiverperioder med mindre antall permitterte øker med virkning fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 58 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for Stortinget om en fjerning av avkorting av gifte/samboende pensjonisters grunnpensjon i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.»

Forslag nr. 59 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette en strukturert gjennomgang av særaldersgrenser og aldersgrenser i lovgivning og forskriftsverk med henblikk på en modernisering hvor det vurderes å styrke retten til å stå i arbeid etter at alder med rett til pensjonering er nådd.»

Forslag nr. 60 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem de nødvendige lovendringsforslag slik at alle som har opptjent pensjonsrettigheter i dagens folketrygd får beholde det de har opptjent frem til 2010, slik at ingen blir rammet av at ny alderspensjon vil få tilbakevirkende kraft.»

Forslag nr. 61 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en egen sak i løpet av høsten 2009, om autorisasjon for manuelle-terapeuter og naprapater.»

Forslag nr. 62 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen umiddelbart overføre ansvaret for finansiering av TNF-hemmere og sykdomsmodifiserende MS-behandlinger til folketrygden.»

Forslag nr. 63 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen endre finansierings-systemet for Cochleaimplantat, slik at sykehusene får dekket sine faktiske utgifter.»

Forslag nr. 64 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at langtidsvirkende insulin innlemmes i ordningen med blå resept fra 1. januar 2010.»

Forslag nr. 65 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at allergimedisinene Aeries og Kestine innlemmes i ordningen med blå resept.»

Forslag nr. 66 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme forslag om at det settes av øremerkede midler til å videreutbygge og sikre en sykehjemsdekning på 25 pst. av antall eldre over 80 år innen 2012, og at eldre over 67 år som ikke omfattes av retten til fri tannbehandling får utgiftene dekket under et nærmere definert egenandelssystem for tannhelse.»

Forslag nr. 67 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om at det med hjemmel i lov utarbeides en ny kvalitetsforskrift hvor grunnleggende behov for hjelpetrengende blir klart og utvetydig definert.»

Forslag nr. 68 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en vurdering av bruken av regelmessige ultralydundersøkelser som forebyggende tiltak for å oppdage kreft og legge frem sak for Stortinget snarest mulig.»

Forslag nr. 69 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for å rydde opp og klargjøre smelteverkstomta i Odda.»

Forslag nr. 70 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å fremme forslag om at det etable-

res et preså Kornfond for SIVAs næringshager på totalt 300 mill. kroner.»

Forslag nr. 71 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for en erstatning til Fjordlaks som følge av de økonomiske konsekvenser selskapet ble påført av Mattilsynets vedtak om tvangsslakting av fisk.»

Forslag nr. 72 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av matavgifter og nivå med sikte på å gi norske matprodusenter rammebetingelser på linje med våre naboland.»

Forslag nr. 73 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at de myndighetspålagte sikkerhetstiltak ved norske lufthavner knyttet til forhold omkring sikring av rullebaner og oppstillingsplass for fly, finansieres ved direkte statlig bevilgning til Avinor AS.»

Forslag nr. 74 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen forskuttere nødvendige midler og legge frem egen sak om finansieringen av disse tiltakene for Stortinget så fort som mulig.»

Forslag nr. 75 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppheve konsesjonskravet til Posten Norge om plikten til å opprettholde fullverdige banktjenester.»

Forslag nr. 76 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette en overgangsordning med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner frem til fritak for merverdiavgift trer i kraft fra 2010.»

Forslag nr. 77 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å legge inn midler for gjenåpning av Olavsvern.»

Voterings:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 80 mot 21 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.55.15)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 112 fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 112 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen på nytt å gjennomgå ordningene med trekk i tilskudd til skoler med lengre utenlandsopphold for elevene sett i lys av elevenes læringsutbytte og et ønske om økt internasjonalisering av utdanningen.»

Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har varslet at de vil støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 52 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.55.40)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 29–35, med unntak av nr. 30 og nr. 34, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om autorisasjon for manuellterapeuter for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i nasjonalbudsjettet for 2010 med et forslag som sikrer at Norge tar et større ansvar i det internasjonale flyktningarbeidet ved at kvoten av overføringsflyktninger økes med minst 500.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen endre minstekrav til arbeidstidsreduksjon i dagpengeforskriften § 6-6 for å beholde dagpengerettighetene fra 40 pst. til 20 pst.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 legge frem en vurdering av effekten ved helt eller delvis å slette klimakvoter fremfor å selge disse

i markedet sammenliknet med å øremerke gevinsten ved kvotesalget til andre utslippsreducerende tiltak, og legge frem forslag om enten redusert kvotesalg eller øremerking av salgsgevinster til klimatiltak.»

Votering:

Forslagene nr. 29, 31, 32, 33 og 35, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, ble med 74 mot 27 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.56.02)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 30 og nr. 34, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om studiestøttesystemet for mastergradsstudenter ved private institusjoner bør endres slik at en større del av tilleggslånet til studieavgifter kan gjøres om til stipend dersom eksamen er bestått og det skjer innen normert tid.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å sørge for å reversere legemiddelverkets vedtak av 30. juni 2008 der tre legemidler av typen antihistaminer ble overført fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon.»

Fremskrittspartiet har varslet at de vil støtte forslagene.

Votering:

Forslagene nr. 30 og 34, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, ble med 52 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.56.24)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 26–28, fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 26 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228	82	Tilskudd til private skoler mv. (Ny) Kapitaltilskudd, bevilges med	7 500 000
255	72	Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv. Stiftelsen Arkivet, forhøyes med	300 000
		fra kr 5 354 000 til kr 5 654 000»	

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 19. desember 1986 nr. 2229 om hvor og når lønnsoppgave mv. skal leveres (lignl.) slik at terminene for når arbeidsgiveravgiften forfaller til betaling utvides fra to til fire måneder med virkning fra 1. juli 2009.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et lovverk som gir de hjelpetredende lovfestet rett til å få dekket grunnleggende behov – uavhengig av hvor i landet de bor.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ble med 72 mot 29 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.56.41)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 23–25, fra Fremskrittspartiet og Høyre.
Forslag nr. 23 lyder:
«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228	79	Tilskudd til private skoler mv. Toppidrett, forhøyes med fra kr 14 337 000 til kr 19 386 500»	5 049 500

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med en klar strategi for å øke bemanningen i politiet.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for en politistudie i 2010 og komme tilbake til Stortinget med egen sak når resultatet av studien foreligger.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 75 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.56.56)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 21 og nr. 22, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre.

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme nødvendige endringer i lov om Statens Pensjonskasse, slik at statspensjonister som gikk av med pensjon før 30. april 2000 blir likebehandlet med øvrige statspensjonister med virkning fra 1. januar 2010.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget gir Regjeringen fullmakt til helt eller delvis nedslag i Entra Eiendom AS.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 59 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.57.12)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 19 og nr. 20, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre obligatorisk dødsstedsundersøkelse når barn dør plutselig og uventet.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utsette innføringen av ny refusjonsordning for fysioterapitjenester til ytterligere konsekvensutredninger er gjennomført.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 58 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.57.29)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–18, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.
Forslag nr. 1 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228	76	Tilskudd til private skoler mv. Andre private skoler, overslagsbevilgning, forhøyes med fra kr 35 417 000 til kr 42 417 000	7 000 000
928	71	Ulønnet forskningsinnsats, Skattefunn (Ny) Tilskudd, kan overføres, bevilges med	30 000 000
2410	71	Statens lånekasse for utdanning Andre stipend, overslagsbevilgning, forhøyes med fra kr 437 800 000 til kr 452 300 000»	14 500 000

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere etablering av et midlertidig konjunkturfond for bedrifter der beskatningen kan utsettes inntil tre år og motregnes eventuelt fremtidig underskudd.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppheve reglene i skattebetalingsloven som innebærer at alle årets resterende skatteterminer umiddelbart forfaller til betaling dersom en forskuddspliktig betaler én termin for sent.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå reglene i skattebetalingsloven med fokus på misforholdet i skattemyndighetenes makt i forhold til skattyter, med den hensikt å luke ut regler som slår urimelig ut overfor skattyter.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i en egen sak vurdere om, og hvordan, skattesystemet kan brukes til å ytterligere stimulere næringslivet til å støtte ideelle formål.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten slik at beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner økes fra 4 000 kroner til 8 000 kroner med virkning fra og med inntektsåret 2009.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest endre regelverket, slik at frivillig innsats uten vederlag i form av penger, som servering av mat på eldreposter og lignende, ikke straffes med fordelsbeskatning.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2010 legge til grunn at den gjeldende momskompensasjonsordningen for frivillig sektor skal utvides til en generell kompensasjonsordning for all vare- og tjenestemoms, med virkning fra 1. januar 2010.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen oppheve kostnadsrammen for bygging av studentboliger.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomgå fordelingen av de nye studieplassene med sikte på en lik fordeling mellom private og offentlige høyskoler.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for å videreføre driften av stasjon MIKE og de målingene som utføres ved stasjonen av værskipet M/S Polarfront.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en handlingsplan for hvordan en på kort og lang sikt vil bedre rekrutteringen til prestetjenesten.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 gi en konkret redegjørelse for status for barnehusene.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre ordningen hvor kommunene får beholde en andel av selskapskatten, og at dette gjelder fra og med 1. januar 2010.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til klargjøring av forskrift 6. juni 2001 om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av sosiale tjenester (forskrift nr. 118), slik at private virksomheter som yter tjenester ikke trenger å ha noen avtale med kommunen for å være omfattet av unntaket.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at testing knyttet til tykktarmskreft iverksettes så raskt som mulig.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag i statsbudsjettet for 2010 til en forbedret ordning for individuell pensjonssparing med årlig fradrag i alminnelig inntekt for årlige innbetalinger (inkludert kostnader) på inntil 40 000 kroner, samtidig som det innføres en symmetrisk beskatning av fradragene for innbetaling til og utbetalingene fra ordningen.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som fullt ut fritar frivillige organisasjoner for momsbelastningen knyttet til innkjøp til den frivillige virksomheten i forslag til statsbudsjett for 2010. Ordningen skal være reelt tilgjengelig for både små og store organisasjoner, varig og robust i form.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 52 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.57.50)

Presidenten: Når vi nå skal votere over innstillingens forslag til vedtak, er partiene, i tråd med det som er praksis ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett, innstilt på å avstå fra den stemmegivning de normalt ville foreta ved den endelige voteringen – dette for å slippe en tidkrevende og til dels komplisert votering hvor resultatet likevel er gitt.

Presidenten vil understreke den selvfølgelig forutsetning at når partiene aksepterer en slik voteringspraksis, skal dette ikke bli brukt mot noe parti ved en senere anledning. Dette er en velgergaranti!

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
20		Statsministerens kontor	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 76 220 000 til kr 78 620 000	2 400 000
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 146 600 000 til kr 151 050 000	4 450 000
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 69 083 000 til kr 71 348 000	2 265 000
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 1 554 487 000 til kr 1 556 545 000	2 058 000
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, for høyes med fra kr 1 063 533 000 til kr 1 137 533 000	74 000 000
	71	Finansieringsordningen under EØS-avtalen, kan overføres, nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 34 000 000	16 000 000
	72	EØS-finansieringsordningen, kan overføres, for høyes med fra kr 900 000 000 til kr 986 000 000	86 000 000
	73	Den norske finansieringsordningen, kan overføres, for høyes med fra kr 885 000 000 til kr 968 000 000	83 000 000
	74	Bilaterale samarbeidsprogram med Bulgaria og Romania, kan overføres, nedsettes med fra kr 120 000 000 til kr 115 000 000	5 000 000
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 948 761 000 til kr 975 761 000	27 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, for høyes med fra kr 13 757 000 til kr 38 757 000	25 000 000
144		Fredskorpset	
	1	Driftsutgifter, for høyes med fra kr 50 000 000 til kr 54 400 000	4 400 000
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, kan overføres, for høyes med fra kr 2 843 500 000 til kr 2 858 100 000	14 600 000
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, kan overføres, nedsettes med fra kr 500 000 000 til kr 483 200 000	16 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 538 600 000 til kr 506 800 000	31 800 000
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 240 500 000 til kr 235 500 000	5 000 000
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	72	Demokratistøtte/partier, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 8 000 000 til kr 3 500 000	4 500 000
	77	Utvekslingsordninger gjennom Fredskorpset, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 135 000 000 til kr 140 700 000	5 700 000
161		Næringsutvikling	
	70	Næringsutvikling, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 309 000 000 til kr 305 962 000	3 038 000
162		Overgangsbistand (gap)	
	70	Overgangsbistand (gap), <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 724 000 000 til kr 721 000 000	3 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 2 110 000 000 til kr 2 150 000 000	40 000 000
164		Fred, forsoning og demokrati	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 770 725 000 til kr 737 025 000	33 700 000
	71	ODA-godkjente land på Balkan, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 575 000 000 til kr 561 400 000	13 600 000
	72	Utvikling og nedrustning, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 73 000 000 til kr 72 000 000	1 000 000
	73	Andre ODA-godkjente OSSE-land, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 365 000 000 til kr 356 000 000	9 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i> fra kr 25 000 000 til kr 36 200 000	11 200 000
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres,</i> nedsettes med ... fra kr 9 795 000 til kr 4 595 000	5 200 000
	71	Internasjonale prosesser og konvensjoner mv., <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 39 000 000 til kr 33 800 000	5 200 000
	72	Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 248 000 000 til kr 234 000 000	14 000 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres,</i> nedsettes med fra kr 1 475 000 000 til kr 1 463 800 000	11 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
167		Flykningstiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 2 002 006 000 til kr 2 266 244 000	264 238 000
168		Kvinner og likestilling	
	70	Kvinner og likestilling, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 300 000 000 til kr 291 000 000	9 000 000
169		Globale helse- og vaksineinitiativ	
	70	Vaksine og helse, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med . fra kr 1 370 000 000 til kr 1 375 000 000	5 000 000
	71	Andre helse- og aidstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 190 000 000 til kr 184 000 000	6 000 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	72	FNs barnefond (UNICEF), <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 400 000 000 til kr 450 000 000	50 000 000
	73	Verdens matvareprogram (WFP), <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 145 000 000 til kr 165 000 000	20 000 000
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 1 507 200 000 til kr 1 494 200 000	13 000 000
	79	Eksperter, junioreksperter og FNs fredskorps, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 67 000 000 til kr 57 000 000	10 000 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med .. fra kr 810 000 000 til kr 779 000 000	31 000 000
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan</i> <i>overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 462 500 000 til kr 496 500 000	34 000 000
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 270 000 000 til kr 260 000 000	10 000 000
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 215 240 000 til kr 215 603 000	363 000
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 202 018 000 til kr 205 018 000	3 000 000
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 120 104 000 til kr 116 504 000	3 600 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 188 379 000 til kr 165 063 000	23 316 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70,</i> f o r h ø y e s med fra kr 1 016 411 000 til kr 1 051 411 000	35 000 000
228	71	Tilskudd til private skoler mv. Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning,</i> f o r h ø y e s med fra kr 1 091 038 000 til kr 1 093 100 000	2 062 000
	72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 6A i privatskoleloven, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i> fra kr 190 472 000 til kr 185 037 000	5 435 000
	74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning, f o r h ø y e s med</i> fra kr 15 336 000 til kr 15 385 000	49 000
231	60	Barnehager Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning,</i> n e d s e t t e s med fra kr 18 120 880 000 til kr 18 066 880 000	54 000 000
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning,</i> f o r h ø y e s med fra kr 173 000 000 til kr 243 500 000	70 500 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning,</i> f o r h ø y e s med fra kr 33 000 000 til kr 62 500 000	29 500 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, f o r h ø y e s med fra kr 4 938 731 000 til kr 4 942 972 000	4 241 000
252	70	EUs program for livslang læring Tilskudd, f o r h ø y e s med fra kr 187 697 000 til kr 209 557 000	21 860 000
257	21	Program for basiskompetanse i arbeidslivet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, f o r h ø y e s med</i> fra kr 58 570 000 til kr 78 570 000	20 000 000
271	50	Universiteter Basisfinansiering statlige universiteter, f o r h ø y e s med fra kr 7 588 211 000 til kr 7 642 038 000	53 827 000
272	50	Vitenskapelige høyskoler Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, f o r h ø y e s med fra kr 579 327 000 til kr 582 812 000	3 485 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, f o r h ø y e s med fra kr 102 076 000 til kr 103 068 000	992 000
275	50	Høyskoler Basisfinansiering statlige høyskoler, f o r h ø y e s med fra kr 5 112 563 000 til kr 5 140 258 000	27 695 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, f o r h ø y e s med fra kr 290 419 000 til kr 292 337 000	1 918 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
276		Fagskoleutdanning	
	70	Teknisk fagskoleutdanning, f o r h ø y e s med fra kr 317 463 000 til kr 325 615 000	8 152 000
	72	Annen fagskoleutdanning, f o r h ø y e s med fra kr 25 814 000 til kr 33 169 000	7 355 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 425 288 000 til kr 547 490 000	122 202 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, f o r h ø y e s med fra kr 174 125 000 til kr 197 728 000	23 603 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 1 120 164 000 til kr 1 220 832 000	100 668 000
324		Scenekunstformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 59 624 000 til kr 65 624 000	6 000 000
	70	Nasjonale institusjoner, f o r h ø y e s med fra kr 749 154 000 til kr 752 654 000	3 500 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 405 080 000 til kr 408 246 000	3 166 000
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 887 000 til kr 1 487 000	600 000
329		Arkivformål	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 244 571 000 til kr 248 062 000	3 491 000
334		Film- og medieformål	
	71	Filmtiltak m.m., kan overføres, <i>kan nyttes under post 50, n e d s e t t e s med</i> fra kr 19 346 000 til kr 15 846 000	3 500 000
340		Kirkelig administrasjon	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 154 479 000 til kr 167 479 000	13 000 000
341		Presteskabet	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 813 604 000 til kr 815 604 000	2 000 000
	70	(NY) Ekstraordinært tilskudd til vedlikehold av presteboliger, b e v i l g e s med fra kr 30 000 000	30 000 000
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 269 176 000 til kr 259 476 000	9 700 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 1 385 797 000 til kr 1 439 365 000	53 568 000
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 52 241 000 til kr 58 241 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
413	21	Jordskiftedomstolene Spesielle driftsutgifter, kan overføres, n e d s e t t e s med fra kr 6 558 000 til kr 5 058 000	1 500 000
414	21	Forliksråd og andre domsutgifter Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 42 576 000 til kr 37 576 000	5 000 000
430	1	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 2 933 785 000 til kr 2 934 885 000	1 100 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, n e d s e t t e s med fra kr 39 854 000 til kr 39 354 000	500 000
440	1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1, f o r h ø y e s med fra kr 8 167 287 000 til kr 8 195 087 000	27 800 000
	70	Tilskudd, f o r h ø y e s med fra kr 7 730 000 til kr 17 430 000	9 700 000
445	1	Den høyere påtalemyndighet Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 122 948 000 til kr 124 598 000	1 650 000
450	1	Sivile vernepliktige Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 77 814 000 til kr 72 599 000	5 215 000
455	1	Redningstjenesten Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 566 865 000 til kr 608 505 000	41 640 000
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 7 848 000 til kr 11 663 000	3 815 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, n e d s e t t e s med fra kr 55 022 000 til kr 13 382 000	41 640 000
466	1	Særskilte straffesaksutgifter m.m. Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 758 949 000 til kr 805 699 000	46 750 000
467	1	Norsk Lovtidend Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 3 853 000 til kr 3 053 000	800 000
470	1	Fri rettshjelp Driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 5 854 000 til kr 4 354 000	1 500 000
	71	Fritt rettsråd, f o r h ø y e s med fra kr 177 747 000 til kr 181 747 000	4 000 000
480	50	Svalbardbudsjettet Tilskudd, f o r h ø y e s med fra kr 129 852 000 til kr 132 252 000	2 400 000
502	1	Valgutgifter Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 42 500 000 til kr 45 500 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
551	60	Regional utvikling og nyskaping Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, f o r h ø y e s med fra kr 1 314 200 000 til kr 1 344 200 000	30 000 000
552	72	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan</i> <i>overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 407 700 000 til kr 407 200 000	500 000
554	1	Kompetansesenter for distriktsutvikling Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 21 500 000 til kr 22 000 000	500 000
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd, f o r h ø y e s med fra kr 48 501 818 000 til kr 49 405 759 000	903 941 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572 post</i> <i>64</i> , f o r h ø y e s med fra kr 1 636 000 000 til kr 1 673 000 000	37 000 000
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd, n e d s e t t e s med fra kr 16 578 827 000 til kr 16 560 427 000	18 400 000
580	70	Bostøtte Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 2 887 600 000 til kr 2 953 600 000	66 000 000
582	60	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 960 000 000 til kr 697 500 000	262 500 000
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 117 400 000 til kr 85 500 000	31 900 000
586	63	Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, n e d s e t t e s med fra kr 1 796 900 000 til kr 1 514 700 000	282 200 000
600	1	Arbeids- og inkluderingsdepartementet Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 222 113 000 til kr 230 005 000	7 892 000
601	21	Utredningsvirksomhet, forskning m.m. Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 79 422 000 til kr 73 868 000	5 554 000
	50	Norges forskningsråd, f o r h ø y e s med fra kr 105 479 000 til kr 109 479 000	4 000 000
605	1	Arbeids- og velferdsetaten Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 9 030 974 000 til kr 9 040 119 000	9 145 000
	21	Spesielle driftsutgifter, n e d s e t t e s med fra kr 32 562 000 til kr 30 516 000	2 046 000
634	21	Arbeidsmarkedstiltak Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 66 750 000 til kr 64 250 000	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres, forhøyes med</i> fra kr 6 812 220 000 til kr 6 912 520 000	100 300 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning, forhøyes med</i> fra kr 230 000 000 til kr 248 000 000	18 000 000
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 160 970 000 til kr 166 912 000	5 942 000
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 3 455 840 000 til kr 3 348 361 000	107 479 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, <i>forhøyes med</i> fra kr 45 725 000 til kr 50 725 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, <i>nedsettes med</i> fra kr 668 000 000 til kr 602 000 000	66 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>forhøyes med</i> fra kr 1 261 000 000 til kr 1 290 400 000	29 400 000
680		Sametinget	
	50	Sametinget, <i>forhøyes med</i> fra kr 203 735 000 til kr 206 235 000	2 500 000
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 717 363 000 til kr 742 563 000	25 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>forhøyes med</i> fra kr 2 090 568 000 til kr 2 338 568 000	248 000 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, <i>nedsettes med</i> fra kr 75 400 000 til kr 62 700 000	12 700 000
	60	Vertskommunetilskudd, <i>forhøyes med</i> fra kr 132 200 000 til kr 158 369 000	26 169 000
691		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i> fra kr 231 437 000 til kr 221 437 000	10 000 000
700		Helse- og omsorgsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 143 921 000 til kr 153 421 000	9 500 000
	95	(NY) Kapitalinnskudd, <i>bevilges med</i>	100 000
702		Helse- og sosialberedskap	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21, nedsettes med</i> fra kr 3 416 000 til kr 3 166 000	250 000
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 460 889 000 til kr 466 189 000	5 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, forhøyes med</i> fra kr 16 766 000 til kr 29 166 000	12 400 000
715	1	Statens strålevern Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 66 825 000 til kr 68 325 000	1 500 000
718	21	Alkohol og narkotika Spesielle driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 39 699 000 til kr 63 699 000	24 000 000
	63	Rusmiddeltiltak, <i>kan overføres, nedsettes med</i> . fra kr 41 956 000 til kr 17 156 000	24 800 000
	70	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 92 850 000 til kr 91 850 000	1 000 000
719	21	Folkehelse Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79,</i> <i>nedsettes med</i> fra kr 65 699 000 til kr 63 699 000	2 000 000
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 16 753 000 til kr 15 753 000	1 000 000
720	1	Helsedirektoratet Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 692 067 000 til kr 719 067 000	27 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>nedsettes med</i> fra kr 43 511 000 til kr 43 261 000	250 000
721	1	Statens helsetilsyn Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 75 467 000 til kr 76 467 000	1 000 000
722	1	Norsk pasientskadeerstatning Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 89 453 000 til kr 94 953 000	5 500 000
723	1	Pasientskadenemnda Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 30 479 000 til kr 32 779 000	2 300 000
724	21	Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak Forsøk og utvikling i primærhelsetjenesten, <i>kan nyttes under post 70,</i> <i>forhøyes med</i> fra kr 16 572 000 til kr 17 072 000	500 000
	61	Tilskudd til turnustjenesten, <i>nedsettes med</i> fra kr 146 354 000 til kr 140 354 000	6 000 000
	70	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21,</i> <i>forhøyes med</i> fra kr 46 367 000 til kr 50 867 000	4 500 000
725	1	Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i> fra kr 100 340 000 til kr 103 840 000	3 500 000
726	21	Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> <i>nedsettes med</i> fra kr 21 239 000 til kr 20 239 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21, nedsettes med</i> fra kr 77 224 000 til kr 76 624 000	600 000
728	21	Forsøk og utvikling mv. Spesielle driftsutgifter, <i>for høyes med</i> fra kr 50 208 000 til kr 61 508 000	11 300 000
	70	Tilskudd, <i>for høyes med</i> fra kr 23 357 000 til kr 25 357 000	2 000 000
732	21	Regionale helseforetak Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 8 095 000 til kr 10 595 000	2 500 000
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 39 118 080 000 til kr 39 112 080 000	6 000 000
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 13 355 191 000 til kr 13 353 091 000	2 100 000
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 10 187 940 000 til kr 10 186 440 000	1 500 000
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 9 139 808 000 til kr 9 138 408 000	1 400 000
	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 478 048 000 til kr 469 048 000	9 000 000
742	70	Kontrollkommisjonene og andre utgifter under psykisk helsevern Tilskudd, <i>for høyes med</i> fra kr 2 055 000 til kr 12 055 000	10 000 000
743	21	Statlige stimuleringsiltak for psykisk helse Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 23 015 000 til kr 24 015 000	1 000 000
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres, for høyes med</i> fra kr 94 900 000 til kr 151 000 000	56 100 000
	70	Kompetanse, utredninger og utviklingsarbeid, <i>kan overføres, nedsettes med</i> fra kr 418 162 000 til kr 417 162 000	1 000 000
744	70	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede Fagenhet for tvungen omsorg, <i>for høyes med</i> fra kr 53 741 000 til kr 64 741 000	11 000 000
761	21	Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79, nedsettes med</i> fra kr 147 744 000 til kr 142 244 000	5 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	63	Tilskudd til rusmiddeltiltak, <i>kan overføres,</i> nedsettes med	6 000 000
		fra kr 256 578 000 til kr 250 578 000	
	70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid mv., <i>kan overføres,</i> forhøyes med	6 000 000
		fra kr 130 544 000 til kr 136 544 000	
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> forhøyes med	2 000 000
		fra kr 189 642 000 til kr 191 642 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning,</i> forhøyes med	20 000 000
		fra kr 1 472 000 000 til kr 1 492 000 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, forhøyes med	130 000 000
		fra kr 14 590 000 000 til kr 14 720 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50,</i> nedsettes med	500 000
		fra kr 13 850 000 til kr 13 350 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile, nedsettes med	150 000
		fra kr 7 743 000 til kr 7 593 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	16 300 000
		fra kr 38 093 000 til kr 54 393 000	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning,</i> forhøyes med	50 000 000
		fra kr 142 863 000 til kr 192 863 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50,</i> nedsettes med	16 300 000
		fra kr 72 856 000 til kr 56 556 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60,</i> forhøyes med	110 000 000
		fra kr 2 851 258 000 til kr 2 961 258 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 800 000
		fra kr 378 930 000 til kr 381 730 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1,</i> forhøyes med	150 000
		fra kr 170 619 000 til kr 170 769 000	
868		Forbrukerombudet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	152 000
		fra kr 19 533 000 til kr 19 685 000	
907		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 298 200 000 til kr 301 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
909	73	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 1 750 000 000 til kr 1 810 000 000	60 000 000
922	70	Romvirksomhet Kontingent i European Space Agency (ESA), <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 126 400 000 til kr 137 500 000	11 100 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 257 600 000 til kr 278 300 000	20 700 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 43 200 000 til kr 46 200 000	3 000 000
	73	(NY) Galileo, <i>b e v i l g e s</i> med	19 000 000
924	70	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer Tilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 61 200 000 til kr 74 200 000	13 000 000
932	70	Ekstraordinære næringsutviklingstiltak (NY) Næringsfond ved vern av Vefsnavassdraget, <i>b e v i l g e s</i> med	150 000 000
950	90	Forvaltning av statlig eierskap (NY) Ansvarlig lån, Entra Eiendom AS, <i>b e v i l g e s</i> med	1 000 000 000
	96	Forvaltning av statlig eierskap, <i>n e d s e t t e s</i> med .. fra kr 720 000 000 til kr 709 800 000	10 200 000
1020	1	Havforskningsinstituttet Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 286 150 000 til kr 296 150 000	10 000 000
1023	71	Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 23 300 000 til kr 22 300 000	1 000 000
	72	Tilskudd NOFIMA, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 66 200 000 til kr 67 200 000	1 000 000
1030	1	Fiskeridirektoratet Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 327 600 000 til kr 330 400 000	2 800 000
1050	74	Diverse fiskeriformål Erstatninger, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 2 140 000 til kr 6 340 000	4 200 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 54 000 000 til kr 73 000 000	19 000 000
1062	1	Kystverket Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 1 206 920 000 til kr 1 215 120 000	8 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 4 070 000 til kr 95 670 000	91 600 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1070	1	Samfunnet Jan Mayen Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 31 200 000 til kr 33 800 000	2 600 000
1115	1	Mattilsynet Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 1 135 311 000 til kr 1 152 111 000	16 800 000
1150	50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Fondsavsetninger, f o r h ø y e s med fra kr 989 029 000 til kr 1 189 029 000	200 000 000
1300	1	Samferdselsdepartementet Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 113 600 000 til kr 115 600 000	2 000 000
1320	35	Statens vegvesen Vegutbygging i Bjørvika, <i>kan overføres, f o r h ø y e s</i> <i>med</i> fra kr 229 000 000 til kr 444 000 000	215 000 000
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan</i> <i>nyttes under post 23 og</i> <i>post 30, n e d s e t t e s med</i> fra kr 1 776 000 000 til kr 1 755 500 000	20 500 000
1330	70	Særskilte transporttiltak Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen–Kirkenes, f o r h ø y e s med fra kr 312 100 000 til kr 319 300 000	7 200 000
1350	23	Jernbaneverket Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under post 30,</i> f o r h ø y e s med fra kr 4 618 900 000 til kr 4 703 400 000	84 500 000
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes</i> <i>under post 23,</i> n e d s e t t e s med fra kr 3 682 100 000 til kr 3 597 600 000	84 500 000
	33	(NY) Fysisk skille Jernbaneverket – BaneTele AS, <i>kan overføres,</i> b e v i l g e s med 15 000 000	15 000 000
1351	60	Persontransport med tog Kompensasjon for ansvarsoverføring kjøp av persontransport med tog, f o r h ø y e s med fra kr 10 200 000 til kr 16 200 000	6 000 000
1370	70	Posttjenester (NY) Kjøp av post- og banktjenester, b e v i l g e s med 518 000 000	518 000 000
1400	21	Miljøverndepartementet Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 184 757 000 til kr 189 757 000	5 000 000
1426	1	Statens naturoppsyn Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 95 498 000 til kr 97 148 000	1 650 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	31	Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	3 850 000
		fra kr 50 671 000 til kr 54 521 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	21	Spesielle driftsutgifter, f o r h ø y e s med	5 000 000
		fra kr 229 326 000 til kr 234 326 000	
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	30 000 000
		fra kr 137 881 000 til kr 167 881 000	
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond, f o r h ø y e s med	17 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr 23 000 000	
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	4 000 000
		fra kr 13 400 000 til kr 17 400 000	
1432		Norsk kulturminnefond	
	90	Fondskapital, f o r h ø y e s med	200 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 400 000 000	
1441		Statens forurensningstilsyn	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	4 000 000
		fra kr 257 376 000 til kr 261 376 000	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, n e d s e t t e s med	8 907 000
		fra kr 13 183 000 til kr 4 276 000	
	73	(NY) Tilskudd til biloppsamlingssystemet, <i>kan overføres, bevilges</i> med	3 150 000
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	1 437 000
		fra kr 150 028 000 til kr 148 591 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> n e d s e t t e s med	13 250 000
		fra kr 70 472 000 til kr 57 222 000	
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	1 437 000
		fra kr 116 354 000 til kr 117 791 000	
1522		Departementenes servicesenter	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	4 800 000
		fra kr 339 366 000 til kr 334 566 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet, f o r h ø y e s med	1 600 000
		fra kr 80 512 000 til kr 82 112 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> f o r h ø y e s med	14 000 000
		fra kr 36 054 000 til kr 50 054 000	
1541		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning,</i> n e d s e t t e s med	600 000
		fra kr 22 600 000 til kr 22 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1542	1	Tilskudd til Statens Pensjonskasse Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	337 000 000
		fra kr 8 630 000 000 til kr 8 293 000 000	
	22	(NY) Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	70 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	4 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 92 000 000	
1543	1	Arbeidsgiveravgift til folketrygden Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	166 000 000
		fra kr 911 000 000 til kr 745 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	2 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 8 000 000	
1544	90	Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	1 200 000 000
		fra kr 3 400 000 000 til kr 2 200 000 000	
1546	1	Yrkesskadeforsikring Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	20 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 76 000 000	
1547	1	Gruppelivsforsikring Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	14 000 000
		fra kr 129 000 000 til kr 143 000 000	
1550	1	Konkurransetilsynet Driftsutgifter, forhøyes med	4 500 000
		fra kr 80 057 000 til kr 84 557 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser, forhøyes med	3 650 000
		fra kr 5 220 000 til kr 8 870 000	
1560	22	Spesielle IKT-tiltak Samordning av IKT-politikken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	2 000 000
		fra kr 17 463 000 til kr 15 463 000	
1563	70	IKT-sikkerhet Tilskudd til Norsk senter for informasjonssikring (NORSIS), forhøyes med	2 000 000
		fra kr 4 176 000 til kr 6 176 000	
1570	1	Datatilsynet Driftsutgifter, forhøyes med	4 948 000
		fra kr 27 955 000 til kr 32 903 000	
1580	33	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	146 200 000
		fra kr 953 000 000 til kr 1 099 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1581	45	Eiendommer til kongelige formål Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, forhøyes med</i>	7 800 000
		fra kr 53 758 000 til kr 61 558 000	
1582	70	Utvikling av Fornebuområdet (NY) Erstatning og oppgjør, <i>kan overføres, bevilges med</i>	1 100 000
1583	30	Utvikling av Pilestredet Park (NY) Investeringer, Pilestredet Park, <i>kan overføres, bevilges med</i>	786 000
1600	21	Finansdepartementet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, forhøyes med</i>	5 000 000
		fra kr 41 000 000 til kr 46 000 000	
1602	1	Kredittilsynet Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i>	8 000 000
		fra kr 247 300 000 til kr 255 300 000	
1605	1	Senter for statlig økonomistyring Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i>	800 000
		fra kr 285 000 000 til kr 285 800 000	
1610	1	Toll- og avgiftsetaten Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i>	8 700 000
		fra kr 1 219 200 000 til kr 1 227 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, nedsettes med</i>	3 000 000
		fra kr 94 100 000 til kr 91 100 000	
1618	1	Skatteetaten Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	44 500 000
		fra kr 4 126 800 000 til kr 4 082 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres, forhøyes med</i>	44 500 000
		fra kr 63 500 000 til kr 108 000 000	
1632	61	Kompensasjon for merverdiavgift Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i>	650 000 000
		fra kr 14 450 000 000 til kr 13 800 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i>	90 000 000
		fra kr 1 490 000 000 til kr 1 400 000 000	
1634	1	Statens innkrevingsentral Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	2 500 000
		fra kr 249 800 000 til kr 247 300 000	
1700	1	Forsvarsdepartementet Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	25 000 000
		fra kr 337 821 000 til kr 312 821 000	
1719	1	Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet Driftsutgifter, <i>forhøyes med</i>	29 861 000
		fra kr 387 556 000 til kr 417 417 000	
1720	1	Felles ledelse og kommandoapparat Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	118 370 000
		fra kr 1 918 019 000 til kr 1 799 649 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1723	1	Nasjonal sikkerhetsmyndighet Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 108 333 000 til kr 110 333 000	2 000 000
1725	1	Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 2 394 150 000 til kr 2 476 611 000	82 461 000
1731	1	Hæren Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 4 283 448 000 til kr 4 391 764 000	108 316 000
1732	1	Sjøforsvaret Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 3 095 086 000 til kr 3 116 620 000	21 534 000
1733	1	Luftforsvaret Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 3 712 709 000 til kr 3 741 239 000	28 530 000
1734	1	Heimevernet Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 1 011 245 000 til kr 1 010 530 000	715 000
1740	1	Forsvarets logistikkorganisasjon Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 2 940 139 000 til kr 2 964 722 000	24 583 000
1760	1	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg Driftsutgifter, <i>k a n n y t t e s u n d e r k a p. 1760 p o s t</i> <i>45, n e d s e t t e s</i> med fra kr 889 141 000 til kr 888 738 000	403 000
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>k a n o v e r f ø r e s, f o r h ø y e s</i> med fra kr 61 000 000 til kr 76 615 000	15 615 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>k a n</i> <i>o v e r f ø r e s, n e d s e t t e s</i> med fra kr 7 438 676 000 til kr 7 418 676 000	20 000 000
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>k a n o v e r f ø r e s, n e d s e t t e s</i> med fra kr 348 000 000 til kr 345 700 000	2 300 000
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>k a n o v e r f ø r e s,</i> <i>k a n n y t t e s u n d e r</i> <i>k a p. 1760 p o s t 44, n e d s e t t e s</i> med fra kr 93 000 000 til kr 79 685 000	13 315 000
1790	1	Kystvakten Driftsutgifter, <i>n e d s e t t e s</i> med fra kr 889 653 000 til kr 878 784 000	10 869 000
1792	1	Norske styrker i utlandet Driftsutgifter, <i>k a n o v e r f ø r e s, f o r h ø y e s</i> med fra kr 1 042 545 000 til kr 1 483 423 000	440 878 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, bevilges med 63 000 000	63 000 000
1795	1	Kulturelle og allmenntilgittige formål Driftsutgifter, <i>f o r h ø y e s</i> med fra kr 273 715 000 til kr 278 309 000	4 594 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1800	21	Olje- og energidepartementet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 34 400 000 til kr 39 100 000	4 700 000
1810	1	Oljedirektoratet Driftsutgifter, for høyes med fra kr 202 000 000 til kr 209 000 000	7 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , for høyes med fra kr 261 800 000 til kr 272 600 000	10 800 000
1811	96	StatoilHydro ASA (NY) Aksjekjøp, bevilges med	2 162 000 000
1820	1	Norges vassdrags- og energidirektorat Driftsutgifter, for høyes med fra kr 367 280 000 til kr 371 280 000	4 000 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 60</i> , for høyes med fra kr 115 800 000 til kr 153 800 000	38 000 000
	60	Tilskudd til skredforebygging, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 22</i> , for høyes med fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	18 000 000
	71	(NY) Tilskudd til strømforsyning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	33 000 000
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 13 088 074 000 til kr 10 588 074 000	2 500 000 000
2410	50	Statens lånekasse for utdanning Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 4 231 390 000 til kr 4 246 500 000	15 110 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 772 377 000 til kr 2 687 900 000	84 477 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 437 800 000 til kr 449 300 000	11 500 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 847 153 000 til kr 1 379 953 000	467 200 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 251 050 000 til kr 255 700 000	4 650 000
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 19 851 084 000 til kr 18 803 784 000	1 047 300 000
2412	72	Den norske stats husbank Rentestøtte, for høyes med fra kr 18 000 000 til kr 21 000 000	3 000 000
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 11 198 000 000 til kr 11 082 000 000	116 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, f o r h ø y e s med fra kr 546 000 000 til kr 713 000 000	167 000 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon, f o r h ø y e s med fra kr 414 300 000 til kr 426 300 000	12 000 000
	73	(NY) Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, b e v i l g e s med	40 000 000
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med fra kr 25 800 000 000 til kr 35 600 000 000	9 800 000 000
2426		SIVA SF	
	90	Lån, overslagsbevilgning, f o r h ø y e s med fra kr 245 000 000 til kr 365 000 000	120 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, f o r h ø y e s med fra kr 25 200 000 000 til kr 25 900 000 000	700 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, n e d s e t t e s med fra kr 1 500 000 000 til kr 1 122 000 000	378 000 000
	90	(NY) Lån til Norpipe Oil AS, b e v i l g e s med	25 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning	1 582 002 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-41 248 000
		Sum	<u>-140 456 000</u>
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 367 500 000 til kr 403 500 000	36 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 576 287 000 til kr 595 287 000	19 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med fra kr 241 000 000 til kr 174 000 000	67 000 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> , f o r h ø y e s med fra kr 100 000 000 til kr 272 000 000	172 000 000
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-59 300 000
		2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning	-59 300 000
		Sum	<u>0</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
2470		Statens Pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning	-413 111 000
		2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning	345 356 000
		3 Avskrivninger	40 775 000
		4 Renter av statens kapital	8 333 000
		5 Til investeringsformål	17 059 000
		6 Til reguleringsfondet	-7 000 000
		Sum	-8 588 000
2490		NVE Anlegg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-53 000 000
		2 Driftsutgifter	46 200 000
		3 Avskrivninger	5 500 000
		4 Renter av statens kapital	1 300 000
		Sum	0
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	214 000 000
		fra kr 12 011 500 000 til kr 12 225 500 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med .	5 362 900 000
		fra kr 5 137 100 000 til kr 10 500 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	430 000 000
		fra kr 320 000 000 til kr 750 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	100 000 000
		fra kr 2 370 000 000 til kr 2 470 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	450 000 000
		fra kr 28 630 000 000 til kr 29 080 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	80 000 000
		fra kr 1 640 000 000 til kr 1 720 000 000	
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	60 000 000
		fra kr 450 000 000 til kr 510 000 000	
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	438 000 000
		fra kr 10 334 000 000 til kr 10 772 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , f o r h ø y e s med	255 000 000
		fra kr 19 249 000 000 til kr 19 504 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 29 897 000 000 til kr 30 337 000 000	440 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 087 000 000 til kr 1 865 000 000	222 000 000
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 162 000 000 til kr 102 000 000	60 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	74	Tilskudd til biler, for høyes med fra kr 930 000 000 til kr 1 025 000 000	95 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, nedsettes med fra kr 2 967 400 000 til kr 2 930 000 000	37 400 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 41 717 000 000 til kr 41 816 000 000	99 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 64 937 000 000 til kr 65 133 000 000	196 000 000
2690		Diverse utgifter	
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet, for høyes med fra kr 155 000 000 til kr 200 000 000	45 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1, nedsettes med fra kr 3 762 500 000 til kr 3 532 500 000	230 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, lokalt, nedsettes med fra kr 285 000 000 til kr 254 000 000	31 000 000
Inntekter			
3200		Kunnskapsdepartementet	
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv., nedsettes med fra kr 3 247 000 til kr 1 610 000	1 637 000
	49	(NY) Salg av fast eiendom, bevilges med	18 300 000
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner, nedsettes med .. fra kr 1 498 000 til kr 898 000	600 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 118 589 000 til kr 99 368 000	19 221 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med fra kr 3 843 000 til kr 4 489 000	646 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3324	2	Scenekunstformål Billett- og salgsinntekter m.m., for høyes med ... fra kr 19 900 000 til kr 25 900 000	6 000 000
3326	1	Språk-, litteratur- og bibliotekformål Ymse inntekter, for høyes med	3 166 000
	2	Inntekter ved oppdrag, for høyes med	600 000
3329	1	Arkivformål Ymse inntekter, for høyes med	3 491 000
3413	2	Jordskiftedomstolene Sideutgifter, nedsettes med	1 500 000
3462	1	Tinglysing Gebyrinntekter, borettsregister, nedsettes med ..	6 187 000
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom, nedsettes med	222 185 000
3635	1	Ventelønn Refusjon statlig virksomhet mv., for høyes med .	10 000 000
3651	1	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, for høyes med	950 000
3653	1	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, for høyes med	33 103 000
3690	4	Utlendingsdirektoratet Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter, for høyes med	218 800 000
3715	5	Statens strålevern Oppdragsinntekter, for høyes med	1 500 000
3732	86	Regionale helseforetak Driftskreditter, nedsettes med	900 000 000
3854	4	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med	30 800 000
3855	60	Statlig forvaltning av barnevernet Kommunale egenandeler, nedsettes med	38 700 000
3904	1	Brønnøysundregistrene Gebyrinntekter, nedsettes med	125 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3928	70	FoU-prosjekter i næringslivets regi (NY) Tilbakeføring av tilskudd til ulønnet forskningsinnsats, b e v i l g e s med	6 600 000
3939	52	Støtte til skipsbygging (NY) Tilbakeføring fra fond for en begrenset ordning for støtte ved skipskontrakter, b e v i l g e s med	30 600 000
3950	70	Forvaltning av statlig eierskap (NY) Tilbakeføring av tilskudd til pensjoner for tidligere Raufossansatte, b e v i l g e s med	7 750 000
	96	Salg av aksjer, f o r h ø y e s med	365 000 000
		fra kr 725 000 000 til kr 1 090 000 000	
4030	8	Fiskeridirektoratet Gebyr havbruk, f o r h ø y e s med	1 000 000
		fra kr 10 940 000 til kr 11 940 000	
4115	2	Mattilsynet Driftsinntekter og refusjoner mv., f o r h ø y e s med	3 800 000
		fra kr 1 099 000 til kr 4 899 000	
4312	90	Oslo Lufthavn AS Avdrag på lån, n e d s e t t e s med	388 800 000
		fra kr 388 800 000 til kr 0	
4441	2	Statens forurensningstilsyn Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, n e d s e t t e s med	8 907 000
		fra kr 13 314 000 til kr 4 407 000	
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet), f o r h ø y e s med fra kr 7 200 000 til kr 11 200 000	4 000 000
4510	1	Fylkesmannsembetene Inntekter ved oppdrag, f o r h ø y e s med	14 023 000
		fra kr 149 961 000 til kr 163 984 000	
4546	1	Yrkesskadeforsikring Premieinntekter, f o r h ø y e s med	8 000 000
		fra kr 127 000 000 til kr 135 000 000	
4547	1	Gruppelivsforsikring Premieinntekter, f o r h ø y e s med	51 000 000
		fra kr 47 000 000 til kr 98 000 000	
4638	1	Salg av klimakvoter Salgsinntekter, n e d s e t t e s med	1 295 000 000
		fra kr 2 565 000 000 til kr 1 270 000 000	
4710	47	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg Salg av eiendom, f o r h ø y e s med	78 000 000
		fra kr 22 000 000 til kr 100 000 000	
4792	1	Norske styrker i utlandet Driftsinntekter, f o r h ø y e s med	33 000 000
		fra kr 10 124 000 til kr 43 124 000	
4810	2	Oljedirektoratet Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, f o r h ø y e s med	10 800 000
		fra kr 38 100 000 til kr 48 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
4820	40	Norges vassdrags- og energidirektorat Flom- og skredforebygging, f o r h ø y e s med fra kr 25 750 000 til kr 31 250 000	5 500 000
5309	29	Tilfeldige inntekter Ymse, f o r h ø y e s med fra kr 535 233 000 til kr 930 520 000	395 287 000
5310	29	Statens lånekasse for utdanning Termingebyr, f o r h ø y e s med fra kr 28 900 000 til kr 30 300 000	1 400 000
	89	Purregebyrer, f o r h ø y e s med fra kr 96 200 000 til kr 97 900 000	1 700 000
	90	Avdrag og renter, n e d s e t t e s med fra kr 10 955 500 000 til kr 9 212 400 000	1 743 100 000
	93	Omgjøring av studielån til stipend, n e d s e t t e s med fra kr 4 158 700 000 til kr 3 967 300 000	191 400 000
5312	90	Den norske stats husbank Avdrag, n e d s e t t e s med fra kr 9 191 300 000 til kr 8 239 000 000	952 300 000
5325	50	Innovasjon Norge Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, n e d s e t t e s med fra kr 5 000 000 til kr 2 200 000	2 800 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner, f o r h ø y e s med fra kr 37 000 000 til kr 38 200 000	1 200 000
	90	Avdrag på utestående fordringer, f o r h ø y e s med fra kr 26 100 000 000 til kr 35 100 000 000	9 000 000 000
5440	24	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten Driftsresultat: 1 Driftsinntekter 148 800 000 000 2 Driftsutgifter -37 400 000 000 3 Lete- og feltutviklingsutgifter -3 000 000 000 4 Avskrivninger -17 500 000 000 5 Renter av statens kapital -6 700 000 000 Sum <u>84 200 000 000</u>	
	30	Avskrivninger, f o r h ø y e s med fra kr 17 000 000 000 til kr 17 500 000 000	500 000 000
	80	Renter av statens kapital, f o r h ø y e s med fra kr 6 500 000 000 til kr 6 700 000 000	200 000 000
5491	30	Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift Avskrivninger, n e d s e t t e s med fra kr 652 562 000 til kr 647 173 000	5 389 000
5541	70	Avgift på elektrisk kraft Forbruksavgift, n e d s e t t e s med fra kr 6 574 000 000 til kr 6 572 000 000	2 000 000
5546	70	Avgift på sluttbehandling av avfall Avgift på sluttbehandling av avfall, n e d s e t t e s med fra kr 715 000 000 til kr 625 000 000	90 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5565	70	Dokumentavgift Avgift, n e d s e t t e s med fra kr 6 390 000 000 til kr 6 360 000 000	30 000 000
5580	70	Sektoravgifter under Finansdepartementet Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, f o r h ø y e s med fra kr 245 500 000 til kr 253 500 000	8 000 000
5582	70	Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet Bidrag til kulturminnevern, f o r h ø y e s med fra kr 6 500 000 til kr 9 900 000	3 400 000
5603	80	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift Renter av statens faste kapital, f o r h ø y e s med fra kr 55 822 000 til kr 64 155 000	8 333 000
5605	89	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer (NY) Garantiprovisjon, b e v i l g e s med	30 000 000
5607	80	Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse Renter, n e d s e t t e s med fra kr 1 223 000 000 til kr 906 000 000	317 000 000
5610	80	Renter av lån til Nofima AS (NY) Renter, b e v i l g e s med	4 471 000
5611	85	Aksjer i NSB AS Utbytte, n e d s e t t e s med fra kr 221 000 000 til kr 14 000 000	207 000 000
5615	80	Renter fra Den norske stats husbank Renter, n e d s e t t e s med fra kr 5 150 300 000 til kr 4 585 000 000	565 300 000
5617	80	Renter fra Statens lånekasse for utdanning Renter, n e d s e t t e s med fra kr 6 763 305 000 til kr 5 132 905 000	1 630 400 000
5625	80	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge Renter på lån fra statskassen, n e d s e t t e s med fra kr 560 000 000 til kr 360 000 000	200 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, n e d s e t t e s med fra kr 1 000 000 til kr 800 000	200 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, f o r h ø y e s med . fra kr 15 000 000 til kr 22 200 000	7 200 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, f o r h ø y e s med fra kr 3 000 000 til kr 3 700 000	700 000
5652	85	Innskuddskapital i Statskog SF Utbytte, f o r h ø y e s med fra kr 5 000 000 til kr 13 400 000	8 400 000
5656	85	Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning Utbytte, n e d s e t t e s med fra kr 17 184 000 000 til kr 10 983 700 000	6 200 300 000
5680	85	Innskuddskapital i Statnett SF Utbytte, n e d s e t t e s med fra kr 595 000 000 til kr 499 000 000	96 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5685	85	Aksjer i StatoilHydro ASA Utbytte, n e d s e t t e s med fra kr 16 940 000 000 til kr 15 489 000 000	1 451 000 000
5701	2	Diverse inntekter Diverse inntekter, f o r h ø y e s med fra kr 175 000 000 til kr 225 000 000	50 000 000
	73	Refusjon fra bidragspliktige, n e d s e t t e s med fra kr 495 000 000 til kr 410 000 000	85 000 000
5704	2	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. Dividende, f o r h ø y e s med fra kr 100 000 000 til kr 190 000 000	90 000 000
5705	1	Refusjon av dagpenger Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs, f o r h ø y e s med fra kr 15 000 000 til kr 45 000 000	30 000 000

II

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakt)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan foreta utbetalinger til Garanti-instituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger inntilstående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Ga-

ranti-instituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Justis- og politidepartementet i 2009 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
430	1	Kriminalomsorgens sentrale forvaltning Driftsutgifter	118 mill. kroner

2. Miljøverndepartementet i 2009 kan bestille materiell og lignende utover gitt bevilgning, men slik at sam-

let ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1441	39	Statens forurensningstilsyn Oppryddingstiltak	50,0 mill. kroner

3. Kunnskapsdepartementet i 2009 kan gi Lånekassen fullmakt til å inngå avtaler om leveranser til å gjennomføre moderniseringen i Statens lånekasse for utdanning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold. Fullmakten gjelder innenfor en samlet kostnadsramme for prosjektet på 765 mill. kroner.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	3 084,25 mill. kroner

V

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om:

1. Nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1,4 mrd. kroner.
2. Nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 3,5 mrd. kroner.

VI

Fjerning av vraket av krysseren «Murmansk»

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan forplikte staten innenfor en kostnadsramme på 328 mill. kroner til fjerning av vraket av krysseren «Murmansk».

VII

Forpliktelser knyttet til petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2009 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØEs forholdsmessige andel utgjør 1,5 mrd. kroner, knyttet til eventuell norsk statlig deltakelse ved leting med videre etter petroleum på islandsk sokkel.

VIII

Kostnadsrammer

Stortinget samtykker i at kostnadsrammen for:

1. Rehabilitering av Sæterhytten settes til 29,4 mill. kroner.
2. Nytt sentralbygg i Sogndal, Høgskolen i Sogn og Fjordane, settes til 348,3 mill. kroner.
3. Høgskolen i Vestfold økes med 8 mill. kroner, fra 760,7 mill. kroner til 768,7 mill. kroner.

IX

Aksjer og kapitalinnskudd

Stortinget samtykker i at:

1. Kunnskapsdepartementet i 2009 kan gi Meteorologisk institutt fullmakt til å kjøpe aksjer i CIENS AS for 15 000 kroner.
2. Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan gi Bioforsk fullmakt til å:
 - a) kjøpe Nofima Mat og Nofima Marins aksjeandeler i Instrumenttjenesten AS for 913 300 kroner.
 - b) gå inn med et kapitalinnskudd på 80 000 kroner, tilsvarende 40 pst eierandel, i datterselskapet «ITAS 1».

X

Aksjer i Norsk helsenett AS

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet, i medhold av helseforetaksloven § 15, disponerer de 4 regionale helseforetakenes aksjer i Norsk helsenett AS

ved å overføre eierskapet til aksjene til Norsk helsenett SF, som det ved kgl.res. av 29. mai 2009 ble vedtatt å opprette.

XI

Fullmakt til vederlagsfri overdragelse av eiendom

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2009 kan overdra eiendommen gnr. 7, bnr. 102 i Sør-Varanger kommune vederlagsfritt til Tana og Varanger museumsiida.

XII

Driftstilskudd

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2009 kan gi de regionale helseforetakene inntil 7,3 mrd. kroner i driftskreditt, men slik at utestående lån ved utgangen av 2009 ikke skal overstige 6,9 mrd. kroner.

XIII

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet:

1. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning, post 71 Særskilte tilskudd, i statsbudsjettet for 2009.
2. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 1115 Mattilsynet, post 23 Særskilte prosjekt, i statsbudsjettet for 2009.
3. «*kan overføres*» tilføyes bevilgningen under kap. 1301 Forskning og utvikling mv., post 72 Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, i statsbudsjettet for 2009.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Det votes over forslag fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen opprette en kulturpott til fordeling blant studieforbundene for å stimulere til opplæringsrelaterte tiltak innen kulturfeltet som ikke omfattes av dagens ordninger.»
Høyre har varslet sin støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 71 mot 27 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.59.02)

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund på vegne av Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av rett til ettervern fram til fylte 23 år for ungdom som har mottatt hjelp av barnevernet.»

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 87 mot 14 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.59.20)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen fremlegge sak om avvikling av fylkesnemndene.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.59.39)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Det voteres over forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en helhetlig finansieringsplan for krisesentre.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 53 mot 48 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.59.59)

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«I

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år.

II

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 500 kroner fjernes.

III

Stortinget ber Regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at antall timer ved personal og indirekte kostnader begrenses for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.

IV

Stortinget ber Regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen med virkning fra og med arbeid som er utført i 2008. Ulønnet arbeid som har funnet sted i 2006-2007, gis tilskudd i form av bagatellmessig støtte på samme måte som for perioden 2002-2005.

V

Stortinget ber Regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

VI

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget styringsorgan for Skattefunn, med flertall av brukerrepresentanter.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 51 mot 49 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.00.20)

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringer for at utlendingslovens definisjon av flyktning blir i samsvar med flyktningbegrepet i Flyktningkonvensjonen.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 22 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.00.37)

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å avvikle ordningen med supplerende stønad til personer med kort botid i Norge.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.00.57)

Votering i sak nr. 10

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en egen sak om organisering og vilkår for den fremtidige ordningen med spesialistgodkjenning og utdanning av spesialister i helsevesenet.»

Votering:

Forslaget ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 11

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å tillate etablering av internet-apotek (e-apotek) i løpet av høsten 2009.»

Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre står bak forslaget, så presidenten regner med at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil stemme imot.

Votering:

Forslaget ble med 52 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.01.35)

Votering i sak nr. 12

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen igangsette en evaluering av legemiddelforvaltningen for å se om denne fungerer på en tilfredsstillende og ønsket måte.»

Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre står bak forslaget, så presidenten regner også her med at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil stemme imot.

Votering:

Forslaget ble med 52 mot 49 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.02.03)

Votering i sak nr. 13

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen så raskt som mulig sørge for at EUs pasientdirektiv implementeres i norsk rett, slik at også pasienter i Norge kan få mulighet til å benytte sykehustjenester i hele EU.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 65 mot 36 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.02.22)

Votering i sak nr. 14

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 15. juni 2009:

«Stortinget ber Regjeringen utrede nye refusjonsordninger som inkluderer bruk av sykehusbehandling og øvrige utelatte helsetjenester innen EØS-området.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.02.42)

Sak nr. 15 [16:02:52]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Da er vi kommet fram til avslutningen av det 153. storting, det siste i denne valgperioden. Stortinget har i løpet

av det siste året hatt 105 møter, mens det har vært 52 møter i Odelstinget og 19 i Lagtinget.

Lagtinget avsluttet sitt siste møte og gikk ut av vår konstitusjons historie kl. 03.55 i natt etter 195 år. Odelstinget skal ha sitt siste møte etter dette møtet i Stortinget.

Regjeringen har fremmet 243 saker for Stortinget. Stortingsrepresentantene har fremmet 111 representantforslag. Komiteene har sendt 375 innstillinger til Stortinget og 135 til Odelstinget. Regjeringen har bidratt til debattene i Stortinget med 6 redegjørelser i tillegg til trontalen og finanštalen.

Antall spørsmål til den ordinære spørretimen har vært 221 og 134 hovedspørsmål i den muntlige spørretimen. Regjeringen har besvart 68 interpellasjoner og fått 1 396 skriftlige spørsmål fra Stortinget.

Jeg vil takke representantene og hele støtteapparatet for innsatsen i denne enestående bygning, i dette fantastisk gode samfunn og i dette vakre land vi alle kjenner som vårt: Norge.

Det politiske liv er i forandring. Det har det alltid vært. Vi fristes likevel til å tenke at det ikke lenger er som i gode, gamle dager. Det merkelige med fremtiden er imidlertid at når den kommer, vil vår tid bli kalt nettopp de gode, gamle dager.

Men jeg finner likevel grunn til å bruke tre setninger ved avslutningen på å si at vårt parlamentariske system er under press, ikke fordi vi har hatt en flertallsregjering. Den kom som følge av et valgresultat, og det er ikke første gang vi har hatt en slik situasjon.

Nei, det er så mange ting som trekker oppmerksomheten vekk fra stortingssalen, og gjør det vanskeligere å øve innflytelse over samfunnet ved hjelp av politikk. Jeg har observert at statsråder har nølt i dagevis med å besvare henvendelse fra Stortinget om redegjørelse, men stilt til debatt i tv om det samme tema så å si på minuttet.

Jeg har opplevd at representanter har sagt én ting i stortingssalen, og mye mer og mye sterkere utenfor salen. Det er ikke tvil om hva som da får dekning.

I tillegg til dette press som mediasamfunnet og underholdningssamfunnet setter den parlamentariske debatt under, har vi også det forhold at mer og mer av lovgivningen skjer utenfor denne sal, utenfor landets grenser, ofte med minimal innflytelse fra Stortinget.

Det er heller ikke til å komme fra at globaliseringens

sterke økonomiske og teknologiske krefter gjør det vanskeligere å påvirke samfunnsutviklingen gjennom politisk arbeid.

Det er mitt håp at neste periodes politikere bruker litt tid til å tenke over dette og være kreative når det gjelder å møte utfordringene.

Neste stortingsperiode blir den siste før det store grunnlovsjubileet i 2014. Jeg håper vi da kan slå på stortrommen og trekke hele folket med i feiringen. I det mandatet som Stortinget gav Hovedkomiteen, pekes det på at man særlig bør nå ut til barn og ungdom med hva Grunnloven og folkestyret betyr i vår tid.

På det siste møtet i Presidentskapet sluttførte vi en lang prosess med å oppnevne et utvalg som skal se om vi i vår grunnlov kan reflektere bedre den sterke rolle som de internasjonale menneskerettighetene spiller i vår verden. På den måten kan vi trekke en historisk linje fra folkesuvereniteten som eidsvollsmennene i 1814 bygde på, til dagens moderne menneskerettighetstenkning. Folkesuvereniteten betyr at folket velger sine ledere, og at de folkevalgte lager lover. Folkesuvereniteten har heldigvis som følge av det forrige århundres tragiske kriger, blitt videreutviklet i FN og her i Europa, slik at folkesuverenitet i dag også betyr at ingen folkevalgt forsamling, ikke noe flertall, kan sette seg utover de universelle menneskerettigheter. Grunnloven var i sin tid den mest moderne i Europa, og den bør beholde sin kraft i nordmennesens sinn og i vårt politiske system i en ny tid. Arbeidet som vi har satt i gang, vil bli ledet av en med lang parlamentarisk erfaring og intellektuell kraft, Inge Lønning.

Selv om vi har hatt odelsting og lagting, vet vi at også dette storting har vært ett ting. Vi har duellert, vært frustrert og triumferende. Men vi har vært sammen. I det har vi vært enige og tro om selv Dovre skulle falle.

Norge står godt rustet for fremtiden. Vi har gjort vårt.

Nå gjenstår det kun å erkjenne at tiden går, og i dag kan vi med rette si: og vi med den.

Etter at odelstingsmøtet, som vil bli satt umiddelbart, er hevet, oppfordres representantene til å skrive under Stortingets og avdelingenes protokoller. Lagtingsprotokollen er utlagt i lagtingssalen, og protokollen for Odelstinget kan underskrives her i salen.

Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet og stortingssesjonen slutt.

(Stående applaus i salen)

Møtet hevet kl. 16.09.

Stortingets forhandlingsprotokoll ble etter Odelstingets møte samme dag underskrevet av de tilstedeværende representanter:

Thorbjørn Jagland, Carl I. Hagen, Berit Brørby, Inge Lønning, Ola T. Lånke, Peter Skovholt Gitmark, Eirin Faldet, Jan-Henrik Fredriksen, Lars Sponheim, Odd Einar Dørum, Rune J. Skjælaaen, Trond Helleland, Truls Wickholm, Martin Engeset, Per Olaf Lundteigen, Vera Lysklætt, Ågot Valle, Per Ove Width, Christian Tybring-Gjedde, Hans Frode Kieland Asmyhr, Marianne Aasen, Svein Roald Hansen, Torbjørn Hansen, Ine Marie Eriksen Søreide, Torgeir Micaelsen, Ingrid Heggø, Steinar Gullvåg, Øystein Djupedal, Dagfinn Høybråten, Ulf Leirstein, Anna Ljunggren, Anders Anundsen, Ingebrigt S. Sørfonn, Irene Johansen, Lodve Solholm, Vigdis Giltun, Akhtar Chaudhry, Jon Jæger Gåsvatn, Erna Solberg, Karin Andersen, Marit Nybakk, Sigrun Eng, Anette Trettebergstuen, Olemic Thommessen, Elisabeth Aspaker,

Espen Johnsen, André Oktay Dahl, Reidar Sandal, Tor-Arne Strøm, Torfinn Opheim, Åse Gunhild Woie Duesund, Alf Ivar Samuelsen, Ib Thomsen, Lise Christoffersen, Gunvald Ludvigsen, Gorm Kjernli, Sigvald Oppebøen Hansen, Tord Lien, Bjørg Tørresdal, Inge Ryan, Ulf Erik Knudsen, May Hansen, Tone Merete Sønsterud, Heikki Holmås, Per Roar Bredvold, Linda C. Hofstad Helleland, Alf E. Jakobsen, Bent Høie, Inga Marte Thorkildsen, Jan Petersen, Hans Olav Syversen, Ann-Kristin Engstad, Ivar Skulstad, Sindre Beyer, Kåre Fostervold, Ketil Solvik-Olsen, Dagrun Eriksen, Bård Hoksrud, Rolf Reikvam, Vidar Bjørnstad, André N. Skjelstad, Kari Lise Holmberg, Asmund Kristoffersen, Ola Borten Moe, Leif Helge Kongshaug og Gjermund Hagesæter.